

కల్పర్షి వ్యయిత్సర్

ఆత్మ కథ

అనువాదం :
శ్రీనివాసచక్రవర్తి

ఆదర్శ గ్రంథమండలి,
విజయవాడ-2.

First Edition: 3000 copies

May 1960.

ALBERT SCHWEITZER ATMAKATHA

(Out of My Life & Thought)

BY ALBERT SCHWEITZER

Translated by :

SRINIVASA CHAKRAVARTI

FIRST PUBLISHED IN GERMAN

BY VERLAG FELIX MEINER, 1931

Copyright for the English Edition:

GEORGE ALLEN & UNWIN LTD.

40, MUSEUM St. LONDON W. C. I.

PRICE Rs. 2-50

Published under the auspices of

The Southern Languages Pook Trust, Madras

Telugu-63

Published by :

Adarsa Grandha Mandali, Vijayawada.

Printed at:

VICTORY PRESS, VIJAYAWADA

ప రి చ యం

దక్షిణభాషా పుస్తక సంస్థవారు ప్రోత్సహించిన ఉత్తమ గ్రంథ సంపదములోని తొలి ప్రచురణ లివి. తమిళం, తెలుగు, మళయాళం, కన్నడం—నాలుగు దక్షిణాదిభాషలలో విద్యా సాంస్కృతిక వికాసాలకు దోహదమిచ్చే ఉత్తమ గ్రంథాలను చౌకగా ప్రచురింపజేయాలనే సత్సంకల్పముతో, సముదార దూరదృష్టితో పోర్చు ధర్మనిధివారు ఈ సంస్థ నిర్మాణాన్ని తలపెట్టారు. ఇందుకోసం వారు దక్షిణ దేశంలో ఉన్న ఏడు విశ్వవిద్యాలయాల ఉపాధ్యక్షులతోను సంప్రదించి ఈ నాలుగు భాషలు మాట్లాడే ప్రజలకు, మంచి మంచి పుస్తకాలను, ప్రచురణకర్తలచే అందముగా అచ్చువేయించి అందరికి అందుబాటులో ఉండే సరసమైన ధరలకు అందజేయాలనే ఆదర్శముతో మూడేళ్ళ కార్యక్రమాన్నిరూపొందించారు. వీరి కృషివలన మనకు లభించిన ప్రథమ ఫలా లివి. దీన్ని కూర్చడంలో వీరు ప్రౌఢశైలిలో ఉండే విద్యల్కావ్యాల జోలికి పోకుండా కేవలం మాతృభాషలో మాత్రమే అక్షరాస్యులైన, అంగ్ల భాషావాసన లేని అసంఖ్యాక సామాన్యప్రజానీకాన్ని ఆలరించి, ఆకర్షించి, వారికి విజ్ఞానాన్ని, వినోదాన్ని, వికాసాన్ని పూర్తిగా అందించగల సులభ సుందర శైలిలో ఉన్న ఉత్తమ గ్రంథాలను మాత్రమే ఎన్నుకొన్నారు.

ఉన్నత సారస్వతశ్రేణికి చెందిన స్వతంత్రరచనలనే కాకుండా వైజ్ఞానిక, సాంస్కృతిక గ్రంథాలనూ, ప్రపంచసారస్వతంలోని ఉత్తమ గ్రంథాల అనువాదాలనుకూడా ప్రచురింపదేయడం వీరి ప్రధానలక్ష్యం.

ఒక్కమాటలోచెప్పాలంటే ఉత్తమగ్రంథాలనుచౌకగాఅందించడం అనేది దక్షిణభాషాపుస్తకసంస్థవారి పరమాశయం. ఇందులో వీరెంతివరకు కృతకృత్యులైనదీ ఇప్పుడీ గ్రంథాలనుబట్టి ప్రజలే నిర్ణయించవలసిఉంది. ఇప్పుడు ప్రారంభమైన ఈ కృషిఫలితం బహుశా వచ్చే పదిసంవత్సరాల వరకు అంతగా కనబడకపోవచ్చు. కాని ఈ ప్రణాళిక అద్భుతమైనదని, అత్యంతప్రధానమైనదని మాత్రం దూరదృష్టిగలవారందరూ ఒప్పుకొనక తప్పదు. ఇందుకుగల అవకాశాలు అనేకం. అందమైన అచ్చుతో చౌకగా

అంబరికీ అందుబాటులోఉండే ఈ ఉత్తమ గ్రంథాలు దేశంలో మారు మూలల కుగ్రమాలలో నివసించే లక్షలాది స్త్రీ పురుషులందరి జీవితాలకు కొత్తయిగునీ, విజ్ఞానాన్ని అందించగలవు.

దక్షిణభాషా పుస్తకసంస్థవారి కార్యక్రమాలు ప్రస్తుతానికి తమిళం, తెలుగు, మళయాళం, కన్నడం—నాలుగు దక్షిణాది భాషలకే పరిమితమై ఉండడం వింతకాదు. ప్రాచీనకాలంలో వింధ్యకు దక్షిణానఉండే దేశ మందా దక్షిణాపథమనే పేరుతో వ్యవహారంలోఉన్నప్పటికీ, సాంస్కృతి కంగా ఇక్కడ నివసించే ప్రజలందరూ ఈ నాలుగు భాషలను, వాటి ప్రాంతీయ వికృతులను మాత్రమే వాడుకచేసేవారు. నిజానికి ఈ నాలుగు భాషలన్నూ ఒకే కోవకు చెందినవి. వీటిని 'ద్రావిడ' భాషలనడం నా అభి మతం కాదు. ఈ రోజుల్లో 'ద్రావిడ' పదం జాతి, భాషాపరిమైనదిగా కాక ప్రత్యేకమైన రాజకీయ ప్రాధాన్యాన్ని సంతరించుకోవడమే నా యీ సంకో చానికి కారణం. ఈ నాలుగు భాషలకు మధ్య సహజమైన సన్నిహిత సంబంధాలు చాలా ఉన్నవి. పైగా ఆర్యావర్తములో వ్యాప్తిలో ఉన్న సంస్కృతికంటె భిన్నమైన దక్షిణ భాషీయ సంస్కృతికి ఈ ప్రాంతం అవసరం. కర్ణాటక సంగీత సంప్రదాయం ఇక్కడిదే. అలాగే ఇక్కడి వాస్తు, శిల్పసంపద ఉత్తరాదివానికంటె భిన్నమైనది. ఈ నాలుగు భాషలు మాట్లాడే ప్రజలు పారంపర్యముగా అనుసరించే సాంఘికాచార వ్యవ హారాలన్నీకూడా ఒకేతీరుగాఉన్నవి.

దక్షిణభాషా పుస్తకసంస్థవారి ప్రోత్సాహంపల్ల ప్రచురితమయ్యే పుస్తకాలన్నీ దక్షిణాత్య సంస్కృతిని ప్రతిబింబించేవిగా ఉండగలవని ఆశిస్తున్నాను. అయితే సంకుచితమైన స్వస్థాని వేషభాషాభిమానము శ్రుతి మించిపోకుండా సమగ్ర భారత సంస్కృతిని ప్రతిబింబింపజేసే పుస్త కాలను, విశ్వమానవ సౌభాగ్యత్రమును, ప్రపంచ కల్యాణాన్ని కాంక్షించే ఉత్తమగ్రంథాల అనువాదాలను ప్రచురించడం చాలా అవసరం.

పా. మే. రాజమన్నురు

ప్రవేశిక

‘మనతరంలో మహాపురుషుడెవరు?’ అని ప్రశ్నించడం నేడు పరిపాటి, గౌరవాన్ని అయిపోయింది. ఈ ప్రశ్నే గతక ఆంగ్లేయులకు వేస్తే వారు ‘వింస్టన్ చర్చిల్’ అని సమాధానం చెప్పేటారు. కమ్యూనిస్టులు ‘లెనిన్, స్టాలిన్’ అని జవాబు ఇస్తారు. దీనికే భారతీయులు, ఒక్క భారతీయులేమిటి ఆసియా ఖండవాసులంతా ‘మహాత్మా గాంధీ’ అంటారు. పీఠం దరూ, మహా ప్రతిభాసంపన్నులనడంలోగాని, వీరు విశ్వసించిన సిద్ధాంతాలకు గొప్ప సేవచేశారనడంలోగాని ఎట్టి అనుమానమూ లేదు. అయితే వీరిలో ప్రతివారూ తమ ప్రజకు ప్రత్యేక మంగా సేవచేయడంలో నిమగ్నులయినారు. వీరి స్పష్టమైన ప్రపంచసేన ద్వితీయం. కాని ఇంకొక మహావ్యక్తి ఉన్నాడు. ఆయన సరిగీతంలో, తత్వశాస్త్రంలో, విజ్ఞానశాస్త్రాలలో మహామేధావి. ఈ ఈ రంగాలలో గొప్ప పేరు ప్రతిష్ఠలు సంపాదించుకోగలిగినవారే. కాని కొత్త ప్రదేశాలలో, కొత్త ప్రజానీకానికి సేవచేయాలనే ఉద్దేశంతో స్వదేశంలో నివసించి స్వప్రజకు సేవచేయడంవల్ల లభించేలాభాలను పరిత్యజించారు. ఆ మహావ్యక్తి ఆల్బర్ట్ ష్వయిట్జర్. ఆయన మనసా నాచా క్రైస్తవులు. ఎన్నడూ పల్ల శిల్ప జాతిభేదం ఆయన పెట్టుకోలేదు. పైగా క్రైస్తవ సిద్ధాంతాలకు వ్యతిరేకంగా శిల్ప వారు పల్ల వారిని గోపిడిచేస్తున్నందుకు సిగ్గు పడ్డారు. ఈ పాపానికి పరిహారంగా నాగరిక జీవితంవల్ల కలిగే

సుఖాలను వదిలివేసి అజ్ఞాత ప్రదేశానికి వెళ్ళడానికి సంసిద్ధులయ్యారు. ఆ అజ్ఞాతప్రదేశమే నేడు ప్రపంచవిఖ్యాతిగాంచిన లాంఛనం. ఇది ఫ్రెంచి ఆఫ్రికాలో ఉంది.

ఆయన జీవితగాథ మనలను మైమరపింప చేయదు. కాని ఆయన 'ఆత్మకథ' లో తన ఆంతరవ్యక్తిని ద్యోతకం చేశారు.

మతగురువులఇంటిలో పెరిగి, సియానోతోక్కడానికి కానీ సెనాతగా కాళ్లు ఎదగకముందే సంగీతంలో తన ప్రతిభను ఆయన నూచింపజేశారు. ఎనిమిదవ ఏట ఆర్గన్ వాయిం చడం పొరంభించి, తొమ్మిదవ ఏటనే గన్నబాచ్ లోనిచర్చ్ లో ఆర్గన్ వాయించారు. సంగీతంమీద ఆసక్తి ఆయన ఎన్నడూ విడనాడలేదు. అందుచేతనే ఆయన ప్రపంచంలోని ఆర్గనిస్టులలో కెల్ల శ్రేష్ఠులుగా, సంగీత అధ్యయనపరులుగా గొప్ప పేరుపొందారు. బాచ్ సంగీతంమీది ఆయన గ్రంథం శాస్త్రీయ గ్రంథంగా పరిగణింపబడుతోంది. విశ్వవిద్యాలయంలో ఆయన మతవిజ్ఞాన శాస్త్రం, తత్వ శాస్త్రం పఠించారు. ఆయన మత విజ్ఞానంలో పిడినాదానికి తావులేకుండా పోయింది. వారి మత విజ్ఞాన రచనలలో తత్వ శాస్త్ర ప్రావీణ్యం గోచరిస్తుంది. మత విజ్ఞాన శాస్త్ర వేత్తలు చిత్రించినట్టు ఏసుక్రీస్తును భావించు కోవడం ఆయనకు తృప్తినివ్వలేదు. బాధితులకు సహాయంచేసేందుకు, ప్రాణాలను బలిపెట్టేందుకు అనతరించిన 'దేవుని పుత్రుడు'గా ఏసుక్రీస్తు ఆయనకు పొడగట్టారు. భగవద్రాజ్య ధర్మనిష్ఠకోసం అరులుసాచిన వ్యక్తిగా ఏసుక్రీస్తు ఆయనకు గోచరించాడు. క్రైస్తవమత అధ్యయనంలో విజ్ఞానీ కోసం

ఆయన నిలబడ్డాను నుతిసారిం నైతికమనే నిర్ధారణకు వచ్చి
దానిని ఏనుక్రీస్తుబోధనల ప్రామాణ్యంతో స్థిరీకరించారు.

ఆయన సర్వసమత్వదృష్టిని మతవిషయంలోనేగాక
జీవితరంగాలన్నిటిలోనూ వెల్లడించారు. ఆయన అల్పాసే-లో
దాయినీ కీచెందినాడు. ఫ్రెంచి వారి మాతృభాష. కాని
ఆయన జర్మన్ భాషలోకూడా పండితులు. బాచ్ సంగీతం
మొదలగుంథం ఫ్రెంచిభాషలో వ్రాసినా జర్మన్ భాషలో
ఇంకా బాగా భావాలను వెల్లడించగలిగేవాడనని ఆయన
గుర్తించారు. మతవిజ్ఞాన శాస్త్రం అధ్యయనంచేస్తూనే, దానితో
వాటుతత్వ శాస్త్రం అధ్యయనంకూడా కొనసాగించి, సహజంగా
కాంట్ మతతత్వం పఠించడం ప్రారంభించారు. ఈవిధంగా
మొప్పాయి ఏళ్ళ పయస్సువచ్చేనరకూ జరిగింది. అప్పుడు
నూత్నకాంట్ ఆయనలో జనించింది. మతంమీద, తత్వ
శాస్త్రంమీద ఆయనకు మహాప్రేమగాని ఊక్తితో ఆఫ్రికా
ఖండంలోని జనానీకానికి సేవచేసేందుకు ఆయన ఆంతరం
లోని ఏదోకీ విజ్ఞానశాస్త్రాలుపఠంపజేసి డాక్టరుపట్టాపుచ్చు
కునేటట్లుచేసింది. ఆఫ్రికాలో సేవచేయడానికి డాక్టరు కావా
లని సారిస్లోని ఫ్రెంచి మతప్రచారకసమితి ప్రకటించడంతో
ష్వయిట్జర్ కు మంచి అవకాశం లభించింది. ఏనుక్రీస్తును
సేవించే యత్నంచే ఏ మతప్రచారకసమితిఅయినా ష్వయి
ట్జర్ నంటి పవిత్రాత్మకు స్వాగతంఇస్తుందని ఎవరయినాననే
ఆశిస్తారు. కాని సుందర్యష్టనశాస్త్రా తరచు మతంలో సిద్ధాంత
భాగానికి ప్రాబల్యం ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఆ సంగి ప్రచా
రకసమితి అధికారులకు బాధితులకు సేవచేయాలనే ష్వయి

విజ్ఞానశాస్త్రంలో ఆయన అభివ్రా-
హమం చేయసుకోవాలనే కుతూహలం ఎక్కువైంది. ఈ
సందర్భాల్లోను వ్యయిట్చర్ తన చింతనాస్వేదం
ప్రకాశిస్తూ కోల్పోదలచుకోలేదు. బాధితులను సమాన్వాసించే
క్రైస్తవ కార్యకలాపంలో నిమగ్నులవాలని వాంఛించాడు.
ఎం. ఎం. థేనేం చిరకాల ఇంగితజ్ఞానానికి నిజయం లభించింది.
వ్యయిట్చర్ మహాత్తర కార్యకలాపం సాగించే నిమిత్తం
బహుశా 1913లో లాంబెరెనీ చేరుకున్నాడు. అక్కడ వ్యయిట్చర్
మొదట హామిస్టర్ గా ఉండేది. వ్యయిట్చర్ కాలేజీలో
యూనివర్సాలి ఇంకొకరైతే ఆ పరిస్థితులకు హామిస్టర్ గా ఉండేది.

“నా నివాసం పక్కనే ఉన్న కోళ్ళగుడిసెను రోగులను
పరీక్షించేగదిగా ఉపయోగించసాగాను. కాని ఆకురాలురాలం
చివరలో నదిదిగువన ఇనవరేకులలో కట్టిన ఇంటికమారాను.
దీని పొడవు 26 అడుగులు, వెడల్పు 13 అడుగులు. తాటా
కులకప్పు. ఇందులో రోగులను పరీక్షించేందుకు ఒక గది, శస్త్ర
చికిత్సకు ఒక గది, మంగులివ్వడానికి ఒక గది ఉన్నాయి. ఈ
భవనం పట్టు రోగులు నివసించడానికి ప్రమాదంగా ఉడిసెలు
లేవు. కానీ తెల్ల రోగులు మతప్రచారకసమితి భవనంలోనే,
డాక్టరు గారి ఇంటిలోనో ఉంటున్నారు.” అగ్నికస్తాను దయచేసి
మానవులలాగా ఆదరించి వారి ప్రేమను చూరగొన్నాను.
మహాభోధనవిషయం ఆయన పట్టించుకోలేదు. కార్యకలాపం
ద్వారా ఏనుక్రిస్తుండేవాన్ని అందరికీ అందజేయాలనే దే
ఆయన వాంఛితం. ఆయన ఆనుపత్తి ప్రపంచవిఖ్యాతి ఆగించు
కోవడంతో దాని ప్రపంచపటంమీద గుర్తించాడు. అక్కడ

అయినా అడవివిగ్మగాలతో. సూక్ష్మలోగజ్జేవులతో యెదుగు
నాకుకూ అనేకమైశ్వరూరాన్నుండి వచ్చేలోగులను అలోగ్గ
వలసిననుచేయుజానికి కృపించేళాను. ఆ స్త్రీపురుషులపైను
పూరిగొన్నాను. నివ్యుద్దీచాలకు అలనాటుపడ్డ మనసే చచ్చియు
వచ్చి అర్ధరాత్రినేళ లత్యననర శస్త్రచికిత్స కిరణవ ములు
శివమంగు చేశారంటే ఆశ్చర్యంగానే ఉంటుంది.

వ్యయిల్పర్ది వజ్రకాయం. అందుకనే అక్కడ కష్ట
గాయ జీవితానికి ప్రస్తుతోగిలగాను. వారిన్ బాచ్ నుమలినాను
అయినను ఆర్థన బుకటి బహుకరంచటంమూలంగా నిగరి
చేతు సుదూరమయిన జీవితం భరించడం ఆయనకు సాధ్య
మయింది. సాసపిరాట వాయింతుతూ కష్టమయ జీవితం
విసుగుపుట్టకుండా చేసుకొన్నరు. అంతేకాదు, అలోనిచ
యూనికి తీరుబడిచిక్కింది. శస్త్రచికిత్స చేస్తున్నా చిరంను
నడలుకోను. క్రమక్రమంగా ఆయన ప్రతిపాదింతుల గురిక
లిత్వం సూగొందనొచ్చింది. ఆయనజీవితంలో ఈ పుణ్య
దినాన “తలవని తలంపుగా, అప్రయత్నంగా” అనుకున
నున్నా “జీవితంయొన శ్రద్ధా క్తులు” అనే పదంభం త ముక్కు
యింది “ఇనుపతలుపులు వెనుచుకున్నాయి. అడవిలో లోవ
కనిపించింది. ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వం, నైతికత నిరూని
గలనా బకటి గుడగలిశోభాను నా సకలయింది. నైతిక
ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వ ప్రపంచ వ్యుత్పానికి, సకలకా
అవిర్భావకు సేధ ఆధారభూతమని ఇప్పటికీ నాకు ప్రాచ్య
మయింది”

‘నాగరికతాతత్త్వం’ అనే గ్రంథం రచించే సందర్భంలో టి.ఎ. ఇరాన్, భారతదేశీయుల ప్రతిభాసంపత్తిని అధ్యయనంచేయడంలో గంటలకు గంటలు వ్యయిల్పుర్ గడిపారు. ఈవిధంగా ‘భారతీయచింతన, దాని పరిణామం’ అనే ఉద్దేశ్యంతో వెలువడింది. ఈ గ్రంథంలోని భావాలు, న్యాయభావాలు సనాతన భారతీయులకు రుచించకపోవచ్చు. కాని భారతీయ తత్త్వశాస్త్రమిద ఇంత నిజాయితీగా చెప్పే గ్రంథం, ఇంత పొండిత్యప్రకర్షతో కూడిన గ్రంథం నా కింతవరకు కనిపించలేదు.

ఈవిధంగా వ్యయిల్పుర్ ఆఫ్రికాలో సంగీత, తత్త్వ శాస్త్రం, వైద్యరంగాలలో పనిచేస్తూ జీవితం గడుపుతున్నారు. స్వార్థత్యాగులయిన పనివారెంతమంది ఉన్నా చినది నాభివృద్ధి గాంచే ఆసుపత్రికి ధనావశ్యకత ఎక్కువయింది. అందువల్ల ఏదోవిధంగా వ్యయిల్పుర్ డబ్బు సంపాదించవలసినవచ్చింది. ఆయన స్నేహితులు చాలామంది సహాయంచేశారు. కాని చాలలేదు. ఆర్గన్ వాయింది, ఉపన్యాసాలిచ్చి డబ్బు సంపాదించడానికి వ్యయిల్పుర్ శోచించు యూరపు పశ్చిమం. ఏళ్ళు గడచినకొలది ఆయన మేలుప్రతిష్ఠలు పెంపొందినాయి. ప్రాన్సు, జర్మనీ, స్విట్జర్లండు, స్వీడన్, ఇంగ్లండు, అమెరికాదేశాలలోని విశ్వవిద్యాలయాలు ఆయనను ఆహ్వానించసాగాయి. ఇక ప్రజలు ఆయనను జర్మనీదేశమునిగాగాని ప్రేమించివానిగాగాని, చివరకు యూరోపియన్ గాగాని చూడలేదు. ఆయన సర్వప్రపంచానికి, సర్వయుగాలకు చెందినవ్యక్తి. ‘అడవిచాక్కురు’ అని పిలుపించుకోవడంలోనే ఆయన సంతృప్తి

చెందారు. ఆయన ఆసుపత్రిలో ఒక్క ఆఫ్రికావారే కాదు, దానిచుట్టూ ఒక మృగశాల తయారయింది. ఒండులో కోడిపిల్లలు, బాతులు, టర్కీకోళ్ళు, పిల్లులు, కుక్కలు, నీకలు, జింకలు, పక్షులు ఇంక ఎన్నో నివసించేవి. లాంబెరెనీ సందర్శించిన డా. ఎమరీ రాన్ వ్యయిట్చర్ “నిజంగా ఆయన రెండవ సెయింట్ ఫ్రాన్సిస్” అన్నారంటే ఆశ్చర్యపడవలసిన పనిలేదు. క్రైస్తవమతం ఇద్దరే ఇద్దరు క్రిష్టియన్లను తయారు చేసింది అంటారు. ఒకరు: చారిత్రక పురుషుడు సెయింట్ ఫ్రాన్సిస్. రెండవవాడు: విక్టర్ హ్యూగ్స్ ‘లేమిజరబుల్’ అనే నవలలో బిషప్ అనే కాల্পనిక పురుషుడు. హిట్లర్, స్టాలిన్ యుంగంలాంటివీ మానవజాతిని సాభాగ్యవంతం చేసిన డా. వ్యయిట్చర్ కూడా నిజానికి చారిత్రక క్రిష్టియన్ అని చెప్పవచ్చు.

ఆయన జీవితమంతా పగమసత్యంలో కేంద్రీకృతమయింది. ఆయన నిరాశావాదా? ఆశావాదా? అనే ప్రశ్నకు ఆయనే ఇలా జవాబిచ్చాను. “నా విజ్ఞానం నిరాశాపూర్వకమయినది. నా సంకల్పం, కాంక్ష ఆశాపూర్వకమయినవి.” ఆయన ఆరోగ్యంకొనియాడదగింది. ఫూరశీఫ్ షస్టితిల్, సాధామయజీవితాన్ని తట్టుకోగలిగారు. ఒకమాటు ఒక స్నేహితుడు ఆయనను, “వైశాంతిలీనుకోకుండా యెంతకాలం ఇలా పనిచేయగలుగుతారు?” అని చివాట్లు పెట్టాడట. “ఎంతకాలం ఏమిటి. ఆయుర్దాయం ఉంటే సరి ఎంతకాలమయినా సరే” అని జవాబిచ్చారు. నిజం. వ్యయిట్చర్ శతజీవి! ఎన్నైవళ్ళు వచ్చినా ఇంకా చురుకుగా పనిచేస్తున్నారు. ఆయన బలంలోని

ఈ సమస్య ఎక్కడ ఉంది? అది అయినానే శ్రీస్తు నోగల విశ్వాసం
అంతర ఆనందం నోనూ ఉంది. ఈ అంతర ఆనం
దానితోను చనువైన సంగతులను గూర్చి బహిర్గతమవు
తుంది. ఎవరెట్ స్కిల్స్ లోని నీటికి నీటి అయిన ఉదా
హరణ: ఒకటి ఉద్ఘాటించారు. నిరస్పృహ ఉద్ఘాటనం ఇన్వర్బో
యూట్ నా అధ్యక్షుడు ఎలా ముగియాలను పరిచయం చేయ
మనినాని వ్యయిట్ ను అడిగారట. బానిసగాది ఆయన,
“ఇక్కడ ఏమేమిటాగాకనిసింపే కువర్న్ క్లెబ్బర్ వ్యయిట్ ను
“ఎప్పుడో” అని బానిసగాది అడిగారు! ట్రెన్ ఫెల్ అనే ఒక
ప్రజలు బానిస మనిసి, వ్యయిట్ ను బానిసగాది అడిగారుగా
వెళ్ళారు. ట్రెన్ ఫెల్ తన పేరు ప్రాసెస్ చేయి తన బానిసం
వ్యయిట్ ను “వెల్ల ఎలగునాట్ ను నలుగురు నీటిగురం
ఆనందించింది” అని ప్రాసెస్.

బాంబెరెనీ ఎక్కడో నూటనూట ఉన్న వ్యయిట్ ను
ప్రజలు అడ్డురా లేదు. శ్రీవ కాగ్యకలూపం, స్వాగత్యాగం
వల్ల ఒక్క కైస్తవులేగాక నిశా, వా వీరును మెచ్చుకునే
వారలూ ఆయన్ను మనస్సుగా పరిగెరిగారు. వేల బానిస
మెచ్చుకునే కాగడానో వ్యయిట్ ను నిశా ప్రధాన
ప్రపంచ సంగ్రామకాలలో నిర్బంధించడం, ఆయనపై నిషే
ధాలు ప్రయోగించడం మానవ్యధానం నోని నోపాలను
వెల్లెడ జేస్తాయి. వై స్వయం ప్రతి నిర్బంధ నిర్బంధ నిర్బంధ
వెళ్ళిం వ్యయిట్ నుకి ఎంకో పరితాపకారణమయింది.
య్యం ముగియగానే తిరిగి కాగ్యకలూపాలు కోపసాగించ
డానికి ఆఫ్రికా వెళ్ళారు. అక్కడ “ప్రపంచ స్వాగత్యాగం
నిర్బంధించే

తెల్లవాళ్ళు ఒకరి గొంతు ఒకటే తోనుకుంటూ వస్తూవున్న ఆ దేశాలను గాలికినదిల్చిపోయడం ఎలా సరిభవమయినా ఈ ప్రశ్నకు మేము జవాబు చెప్పలేకుండా ఉన్నాము. ఈ దేశములను చింతనాపరులు నన్ను ప్రశ్నించినపుడు నే నీ దేశముల విశదీకరణలనికాని పరిహసించాలని కాని యత్నించకుండా సుహృద్యులకరమయినది “గ్రామ్యామయినది మనదాండున్నదనిమాత్రమే చెప్పుచున్నాను. అమాయక ప్రజల అభ్యుత్థేల్ల వారి నైతిక, మత్రికాబల్యం ఈ యుద్ధంపల్ల ఎంతవరకు స్వీకరించుచున్నారో ముందుకుంటుగాని చెప్పలేము. “నీ ఆ ప్రాబల్యంతోనే నుండనే నా సందేశం” ఈ ప్రశ్నకు “మీ చెప్పడానికి ఆయనకు సిగ్గుపెట్టబోయింది.

“అక్కికాలో పాశ్చాత్యపరిపాలన సమర్థనీయమే?” అనే ప్రశ్నను ఆయన తరచు ఎదుర్కొనవలసివచ్చింది. ఎంతో బాధతో ఆయన ఇలా వ్రాశాడు:

“ఈ ఆదిమజాతివారిమీద పరిపాలనను కుద్దేయవలసిన తెల్లవాళ్ళు కున్నదా? వారిమీద పరిపాలన చేయించి ఆర్థికంగా లాభంపొందడానికయితే అటువంటివాళ్ళు మనకు లేరు. వారిని విద్యానిధులనుజేసి సుఖమయజీవనం గడిపే స్థితికి తీసుకురావాలని నిజంగా నాంభిస్తే సమాత్రం అందుకుంటివాళ్ళు ఉంది. మారకుట వారు జీవించే అవకాశం ఉండగా ఉంటే వారిజోలికి మనం పోకుండాఉండడం మంచిది. మనకి ఈ క్రిందిస్థితి యానిక నచ్చదు: “మనచేతిలోని అధికారాన్ని సద్వినియోగంచేస్తే సైనికంగా మన పాలనను సుదృఢీకరిస్తామన్నది నిజమయినకై సమస్యలగా అన్వాయంపల్ల భౌతిక

ప్రయోజనంకూడా సిద్ధించదని ఆయన భావించారు. పాశ్చాత్యులు దోపిడినుంచి విముక్తిపొంది పురోగమించే రోజు వస్తుందని ఆయన ఆశించారు.

“నైతిక భావ వాతావరణంలో నల్ల వాళ్లు, తెల్ల వాళ్లు కలవాలని” ఆయన కోరిక. అప్పుడే ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకోవడం సాధ్యమవుతుంది. ఆఫ్రికాచరిత్ర గ్రచనలో మ్వయిట్సురకు ప్రముఖస్థానం, ప్రశస్తి లభిస్తుందనడంలో ఎట్టిసందేహమూలేదు. యుద్ధంమూలంగా జరిగిన వినాశనానికి ఆయన ఆత్మ పరితపించినపుడు ‘లావ్ స్పీ’చింతనలో ఆయన మనసును ఊరడించుకున్నారు. ఆయుధాలుపనాశకరమయినవి. ఉత్తముల పరికరాలు కావు. గత్యంతరంలేకనే వీటిని ఉపయోగించడం. శాంతి, భద్రతలే సర్వరుక్షులకు ఉత్తమమయినవి. జయిస్తారుగాని ఆ విజయం వారికి సంకోషంకలిగించదు. విజయానికి సంకోషించేవారు హత్యకీ సంకోషించేవారే. సేనాధిపతి ఉత్త సక్రియలలో పాల్గొన్నట్లు విజయోత్సవాలలో పాల్గొనాలి లక్షలాదిమౌనవులను నిలుపునా హత్యచేసినందుకు కన్నీళ్లు కాలుకుంటుంటే ఏడవాలి. కాబట్టి యుద్ధంలో జయించిన వారు విషాదోత్సవాలలో పాల్గొంటున్నట్లు భావించుకోవాలి”

‘ఆల్బర్ట్ మ్వయిట్సుర్ - ఆత్మకథ’ అనే - ఈ గ్రంథం అందరూ చదవతగింది. ఇందులో అతిశయోక్తులేమీలేవు. నిరాశంబరంగా రచింపబడింది. ఇందులో యధార్థాలు ఉత్తేజంపొందాయి. మ్వయిట్సుర్ ఆత్మ బహిర్గతం గావింపబడింది. గ్రంథంలో మహోత్తమమయిన సాహిత్యస్థాయిక తగుచు మ్వయిట్సుర్ చేరుకున్నా ఇది సాహిత్యదృష్టిలో గొప్ప

గంధం అని చెప్పలేము. ఉత్తమ సాహిత్యస్థాయికి ఉదాహరణగా ఈ క్రిందివాక్యాలు తీసుకోవచ్చు: 'ఆల్బర్ట్ ష్వయిట్జర్ ఆఫ్రికా' అనే గ్రంథంలో జామ్, ఆర్నాల్డ్ అనుపాదు ఈవిధంగా వ్రాశారు.

“పది సంవత్సరాల ఈమధ్య ప్రపంచవ్యవహారాలపై మొదటిసారిగా ఆయన మాట్లాడుతూ మాతో ఇలా అన్నారు: ‘ప్రచారంస్థానంలో నిజమయిన నిజాన్ని అర్థంచేసుకునే శక్తిని మనం ప్రవేశపెట్టాలి. నేటి దేశభక్తికి బదులు మానవజాతికంతటికీ గర్వకారణమయే గొప్ప దేశభక్తిని ప్రతిష్ఠించాలి. ఆదర్శ జాతీయతకు బదులు ‘ర్వసామాన్యమయిన నాగరికతతో కూడిన మానవతను ప్రవేశపెట్టాలి. యధార్థమయిన ఆదర్శాలులేని సంఘానికి బదులు నాగరికతా రాజ్యంలో విశ్వాసాన్ని పునరుద్ధరించాలి. నిజమయిన ఆధ్యాత్మికతను కోల్పోయిన మనస్తత్వానికి, బదులు అభ్యుదయం సాధ్యమనే విశ్వాసాన్ని నెలకొల్పాలి. ఇవీ మనముందున్న పనులు.’”

‘ఉపసంహార’ అధ్యాయంలోని ఈ ఆరంభవాక్యాలు మెచ్చుకోతగ్గవి. “నాలో రెండుభావాలు చెలరేగసాగాయి. ఒకటి: ఈ ప్రపంచం నిగూఢమయింది, కష్టభూయిష్టమయింది. రెండు: మానవజాతి ఆధ్యాత్మికంగా పతనమయినకాలంలో నేను పుట్టాను. జీవితంయెడ శ్రద్ధాభక్తులలో నైతికప్రపంచం జీవిత సత్వభావానికి దారితీసే చింతనద్వారా ఈ రెండు భావాలతో వ్యవహరించడానికి సంసిద్ధుడనైనాను ఈ సూత్రంతో గట్టిపూనుదులు, విస్మయకారకం నాకు గోచరించాయి. చింతన

ద్వారా మానవులను ఎక్కువ నీతిపరులుగను, జ్ఞానవంతులు గను చేయాలనే లక్ష్యంతో ఈ ప్రపంచంలో నిలబడి పని చేస్తున్నాను.”

ష్యుయిట్చర్ నోబిలు శాంతిబహుమాన గ్రహీత. ఈ బహుమానంపొందడం గొప్ప గౌరవకారణమని అందరూ తెలిసిందే. ఆయన ఈ గౌరవబహుమానాన్ని స్వీకరించడం నోబిల్ బహుమాన గ్రహీతలందరికీకూడా గొప్ప గౌరవ కారణం.

అనేక భాషలలోకి అనువదింపబడిన ఈ ఆత్మకథను చదివి ఆవేశం, ఉత్సాహంపొందని మానవుడంటూ ఉండడు. ఇప్పుడు ప్రపంచంలోని అతి ప్రాచీనభాషలయిన తమిళం, తెలుగు, మళయాళం, కన్నడభాషలలో దీని అనువాదాలు వెలుగుతున్నాయి. తెలుగుసాహిత్యం సౌభాగ్యవంతమయినది. ఈ గ్రంథం తెలుగుఅనువాదంతో తెలుగుసాహిత్యం ఇంకా సౌభాగ్యవంతం అవుతుంది,

బాల్యం, విద్యాభ్యాసం

1875 జనవరి 14న ఎగున అల్పాసేలోని కేసక్స్ బర్క్ లో నేను జన్మించాను. నా తండ్రిగారి పేరు లూయీ ష్వయిట్జర్. ఆయన సంతానంగా నేను రెండవవాడిని. ఆ ప్రాంతజాతిలో అధిక భాగం కాఫలికులు. అక్కడనున్న కొద్దిసంఖ్య ప్రోటెస్టెంట్లు మతస్తులను మా తండ్రిగారు ప్రవేశపెట్టారు. వివిధ సుందరాలు.

సూర్యశామచలుడు దిగు అల్పాసేలోని ఛాపెల్ హాల్ ఛాపెల్ లో బడిపంపాడు. ఆర్థర్ కుడా పాఠ్యపుస్తకాలు. ఆయన సోదరులు ముగ్గురికీ అదే ఉద్యోగం. మా అమ్మ అమ్మే. తండ్రి ఎగున అల్పాసేలోని మన్స్టర్ లోయల్ మహల్ బాచ్ అనే చోట ఫాస్టు (మతగురువు). నేను పుట్టిత కొద్దిసారాలలోనే మా తండ్రిగారు మన్స్టర్ లోయల్ ని గెన్సెబాచ్ అనేచోటికి మకాం మార్చారు. అక్కడ ఆయనకు తరుచు జబ్బుచేస్తుండేది. ఇంతకు తప్పితే మరేకప్రాణు లేకుండా నేను ముగ్గురు సోదరీమణులతో, ఒక సోదరునితో కలిసి హాయిగా బాల్యం, యవ్వనం గడిపాను. మా తండ్రిగారి ఆరోగ్యం తరవాత తరవాత గాగుపడింది. ఆయనకి అప్పటికి 70 ఏళ్లు. అయినా కాయ శరీరమేమో, యుద్ధపురోజులో వాస్టెక్ పర్యత్రాగాలమీద మంచి ఫ్రెంచి కర్రఘ్నులు కార్పులు సాగిస్తూ ఆలోయలోను

ఇక్కను మనుష్యులను సోదించుటకైనున్న లౌక-చేయ్యకుండా ఆ ప్రాంతజనుల యోగశక్తుల విషయంలో బహుశ్రద్ధ వహించారు. 1929 లో బహుస్పృహస్యంలో పండురాలివల్ల రాలిపోయారు. ఇక మా ఆస్థా సంతకుముంబే 1916 లో గెస్సెనాచ్, పీస్ - ఇమె - టూల్ మధ్య రోడ్డుమీద అగ్నికవచం కాళ్ళకిందపడి చనిపోయినాడు.

నా అయినవీట మా సందేహాలు నలుచదిరు పాత పరిమాణమీమాది గాను గంభీరం పాతలు చెప్పడం మొదలు పెట్టాడు. ఆ పియానో మా మాతృమహానుషు పిల్లంబనది. మూకు మారస్వ హాసేణ సంత్రమించింది. మం మాతా మహుడికి పియానో సంగీతంకో పద్ధతే పేరుగాని. స్వర కల్పన మాత్రం సునోహంగం ఉండేది. నా వడోపట నేనే స్వయంగా స్వరకల్పన చేసి హాస్యనియమింపాద ప్రాంత నా గీతాలు సంగీతంబి వోపించేవది. మా పంపి అన్న ఆశ్చర్యపోయింది. ఎవరైనవీట, అప్పగించి నా హాస్య ఆగ్గళ్ళ తో కేటించగా ఎం గెటోయినా అగ్గనానానంబం ప్రారంభించాను. మా మాతామహుడికి అగ్గ నే అంగీకారా, నాపితయూరీ అంగీకారాన కి ఎక్కువ. ఆయననునే శుభంప్రసాద లే పిచ్చి నాన సంత్రమించి ఉంటుంది. ఆయన స్వరకల్పన అద్భుతంగా ఉండేదని మా అమ్మ చెబుతూ ఉండేది. ఆయన పుట్టం నేర్పిన మాంబుగా అక్కడ అగ్గనంగిల్లి నలుసుకుంటూ ఉండేవాడు. మానోన్నో లోని ప్రియోక్-క్లలో ప్రార్థనోదంబి అగ్గన సుగమమైందగా అక్కడికి వెళ్ళి టావి తయారం, మూచి పూచ్చి.

నా తోమ్మిదవట మొదటిసారిగా గెస్ట్ బుక్ చర్చిలో సమూహ ప్రారంభము ఉద్దేశ నాయించాను.

1884 ఆకునాలుకాలంవరకు గెస్ట్ బుక్ లోని బడికి వెళ్ళాను. ఆ తరువాత మెన్స్టర్ లోని రియల్ షూల్ ఆఫ్ మాధ్యమిక పాఠశాలలో సంవత్సరంపాటు చదివాను. ఇక్కడ మృత (ఫ్రీకు, లాటిన్) భాషలు బోధించేవారుకాదు. ఉన్నత పాఠశాలలో అయిదో ఘాతంలో చేరాలనే ఉద్దేశంతో పక్షగా ప్రయివేటు చెప్పించుకున్నాను. 1885 ఆకురాలు కాలంలో అలాస్సానే లోని మల్ హసెన్ పట్టణ ఉన్నత పాఠశాలలో ప్రవేశించాను. మా తాతగారి సన్నిహితుడు బూయిగూవ్వయిట్చర్ ఆ పట్టణంలోని ప్రాథమిక పాఠశాలల డైరెక్టరు. ఆయన ఎంతో దయతో నన్ను తన ఇంటలోనే ఉంచుకున్నాడు. లేకపోతే కొద్ది ఉపకార నేతనంతో పెద్దకుటుంబాన్ని పోషించవలసిన మాతండ్రిగారికి నన్ను ఉన్నతపాఠశాలకు ఎంపిక నాధ్యపడేదికాదు.

మా భావగారి సన్నిహితులముగ్ధికి నిల్లులులేవు. వారి ఇంట్లో ఉండగా క్రమశిక్షణ కట్టించగా అమలు జరపడం నా కంఠో నేమలు చేసినాన్ని. మాకు నామీద చూసిన సమాదాక్షిణ్య భక్తి గదా కృతజ్ఞత. గెస్ట్ బుక్ లో మెన్స్టర్ లోని చ్రాయడం, చదవడం నేర్చుకోవడం గీత కష్టమనడం నచ్చిగా మొత్తంమీద నా చదువు సద్గంగానే పోగొట్టాయని, తాళ ఉన్న పాఠశాలలో చదువులో కొంతమంది భావనలను, మనస్సులను ముగిసేవారి కంట, చదివితీర్తే ముగించానని. అలాగే పాఠశాల అయిదో ఘాతంలో చేరి ఉత్తీర్ణులయిన పనిలోనే కష్టం చేసిన నాలుగో ఘాతం మామ్రు జుట్టు నెమామన్ సర్వంగా మిగిలే నేర్చుకో

వాలో చూపించి నాకు ఆత్మవిశ్వాసం కలిగించారు. అప్పటి నుంచి నా చదువు మెరుగయింది. నామీద ఆయన ప్రభావం అంతగా పడటానికి కారణం పాశాలు ముందుగా జాగ్రత్తగా తయారుచేసుకునినచ్చి జోషి-చడమేనని గ్రహించాను. కర్తవ్య నిర్వహణలో ఆయన ఆనర్థపు యుద్ధంగా నాకు గోచరించారు. తరవాత తరవాత చాలాసార్లు ఆయనను దర్శించాను. యుద్ధం ఆఖరికొస్తూన్న రోజుల్లో స్ట్రోన్ బర్గ్ వెళ్ళాను. అంతిమదశలో ఆయన ఆక్కడే ఉన్నాడు. ఆయన సంగతి విచారించగా ఒంటునిజీవితంపై సకాలం పట్టాను. యనీ ఆత్మహత్య చేసుకున్నారనీ తెలిసింది.

మల్ హాస్సెస్ కోడంబగా యూజిని మంచ్ అనే నిద్రాంశుడిదగ్గర సంగీతం పాశాలు చెప్పకున్నాను. ఆయన సెయింట్ స్టీఫెన్ చర్చిలో ఆర్గన్ వాయిస్తుండేవాడు. కెల్లెస్ కోసిన సంగీతోన్నత పాతశాలలో నిద్ర ముగించుకున్న తరవాత ఆయన చేసిన మొదటి ఉద్యోగం ఇదే.

బెర్లిన్ లో ఉండగానే బాచ్ మీద ఉత్సాహం ఆయనను ముంచెత్తింది. బాల్యంలోనే నాకు 'కాంట్ రచనలతో పరిచయలాభం కలగడానికీ, పదిహేనవ ఏటనుంచీ ఆర్గన్ నేర్చుకోవడానికీ ఆయనే కారణం. 1898 ఆకురాలుకాలంలో మంచి యవ్వనంలో ఉండగానే, పాపం! సన్నిపాత జ్వరంవచ్చి మరణించారు. ఆయన స్మృతిచిహ్నంగా ఫ్రెంచిభాషలో ఒకచిన్న గ్రంథం రచించి అచ్చువేయించాను. అచ్చయిన నా గ్రంథాలలో ఇదే మొదటిది.

ఉన్నత పాఠశాలలో చదివేటప్పుడు చరిత్రలో, విజ్ఞాన శాస్త్రంలో నాకు ఆసక్తి ఎక్కువగా ఉండేది. బ్రెస్ట్ చరిత్ర కారుని సోదరుడు డా॥ కాఫ్మన్ మాకు చరిత్రాభ్యాసకులు. డా॥ ఫార్నటర్ మాకు విజ్ఞానశాస్త్రం అద్భుతంగా బోధిస్తుండే వారు.

భాషలలో, లెక్కలలో ప్రావీణ్యం సంపాదించుకోవడానికి నే నెంతో కృషిచేసానని నచ్చింది, నాకు ప్రత్యేక ప్రతిభలేని విషయాలలో ప్రావీణ్యం సంపాదించాలని వ్యామోహం ఏర్పడింది. అందువల్ల విద్యార్థులందరిలోకి ఉత్తమ విద్యార్థిగా కాకపోయినా కొంచెం విద్యార్థిగా పరిగణింపబడ్డాను. ఇక వ్యాసరచనలో అందరికంటే మిన్నగా ఉండేవాడిని.

మొదట లాటిన్, గ్రీకు భాషలు మాకు విల్ హెలం డెక బోధించారు. ఆయన మా పాఠశాల డైరెక్టరుకూడా. ప్రఖ్యాత పురుషుడు. సామూన్య భాషాతత్వవేత్తల పాఠాల లాగా ఆయన పాఠాలు చప్పగా ఉండేవికావు. ఆయన పాఠాలనల్ల మాకు ప్రావీణత త్వశాస్త్ర పరిచయం కలిగింది. తద్వారా ఆధునిక భాష ప్రపంచం కూడా దృగ్గోచరమయింది. ఆయన షోపెన్ హోర్ అనుచరులు.

1893 జూన్ 18న నేను ప్రవేశపరీక్షల్లో ఉత్తీర్ణుడనయ్యాను. ప్రాతపరీక్షల్లోనేగాక, వ్యాసరచనలోకూడా నాకు ఎక్కువ మార్కులు రాలేదు. మోళిక పరీక్షలో మాత్రం నాకు చరిత్రలో గల పరిజ్ఞానం, విమర్శనాశక్తి పరీక్షాధికార సంఘాధ్యక్షుడు డా॥ ఆల్ బ్రెన్స్ ఆకరించాయి. ఆయన మూలంగా చరి

త్రలో ఉత్తమ తరగతిలో ఉత్తీర్ణుడైనందున నాస్ట్రాఫ్ కేసులో వ్రాశారు. అందుకు కారణాలు కూడా ఉన్నవనిచూచు.

ఈ సంవత్సరం అక్టోబరులో పారిస్ లో న్యూపారం చేస్తున్న సూ పెత్తంజిగారి ధర్మమం అంటూ చార్లెస్ మెరి వైడర్ నద్ద అర్లన్ హేన్సుకునే అనుబంధం లభించింది. సామం న్యంగా ఆయన గంపా పాసి అ పద్యములలోగాని ఇతరులకు శిక్షణయిచ్చేవాడటానికాదు. అయినచో, నాల్ హానెనాలో నేను మంచి గొప్ప పోలీస్ మో, మే నూయర్లం. మరీమె గూనే నాకు అర్లన్ హేన్సుకునే అంక్షించింది. మేనద్ద కేసులో గాన ప్రధానాంక్షైంది. అప్పుం అభివృద్ధి చేయబడిందిగాని నితర ఇవ్వడమేగానోంది. అర్లన్ హేన్సుకునే అంక్షించిందిగాని నితర సంతానించుకునేదిగానీ మున్నెండువేల మి అంక్షించింది. అనలు సంగీతంలో గొప్పం అంగే పనులో గ్రహం ప్రేమలు చేశాని.

చైతన్య అక్టోబరు నూలో బిన్ గోజాని దిక్షిణానందడం ప్రారంభించాను. ఆ గోజాన అడ్మిన్ ల్ అనూనె నాయ కత్తాన రష్యన్ నావికులు పారిస్ గొందరిందనుకొనవచ్చు. అపుడుప్రజే ప్రారంభమవుతున్న ప్రతిమి రష్యన్ ముక్తి. ఈ సందర్భం న్యక్షికుప్రదించి. ప్రధాన నిగ్గులో ఈ రష్యన్ నావి కులను చూడబోనిక జనం కిక్కిరిసి ఉండెను. సంగీతం మామూలుగాని యింటికి చేరుకోనడం ఆలస్యమయింది.

1893 అక్టోబరుఅఖరు స్ట్రాస్ బర్గ్ పుస్తకవిద్యాలయంలో ప్రవేశించి సెయింట్ ఫానుచే నూన నిజాన శాస్త్రకళాశాలలో ఉంటూ అధ్యయనం ప్రారంభించాను. ఈ కళాశాలకు ప్రధానా ధ్యాపకులు రెవరెండ్ ఆల్ ఫ్రెడ్ ఎరిక్ సన్. ఈయన గొప్ప

విజ్ఞానవేత్త. ఆ రోజుల్లో కార్పిక్ గ్రంథాలకు సంపాదకత్వం వహించడంలో నిమగ్నులై ఉన్నాడు.

స్ట్రాక్ బర్గ్ విశ్వవిద్యాలయకీర్తి ఆర్యోజ్ఞా సహకాష్టకు అంతుపడింది. సంప్రదాయానికి భంగపడకుండా అభ్యాసకులు, విద్యార్థులు ఆధునిక విశ్వవిద్యాలయ విధానాన్ని సాధించడానికి పూనుకున్నారు. అభ్యాసకులలో వలనెవరినూ నాకొనరా లేదు. ఎక్కడనూచినా సూక్ష్మ యుగ్యములూ పనిచేయించి.

నేను నుతవిజ్ఞానశాస్త్రం, శాస్త్రోపాస్త్రం తెలుగు అభిమాన విషయాలుగో తీసుకున్నాను. ఉన్న వాళ్ళుగో పీఠాధిపతి ప్రాథమికపాఠానిమూలములను అభ్యసించి ఎందుకై ఆ సంవత్సరం మొదటి 'టరం' అంటూ పీఠాధిపతి ప్రాథమిక పరీక్షకు చదవడంతో సరిపెట్టాడు. ఎంతోకష్టించి చదివి 1844 ఫిబ్రవరి 17న ఆ పరీక్షలో కృతార్థుడయ్యాడు. అప్పటినుంచి నాకు సూరభంగాపట్టుబడిన సాధించాలనే పట్టునూ ఏర్పడింది. ఎంతోకష్టించేసి పీఠాధిపతిగో నుంచి పాఠశ్రయం గడించాను.

1844 ఏప్రిల్ 1 నుంచి సంవత్సరంపాటు సైనికశిక్షణ పొందాను. మా కాపైస్ త్రన అనుగ్రహించెల్ల ప్రెసిడెంట్ 11 గంటలకు విశ్వవిద్యాలయానికి వెళ్ళి అనంతాం అధించింది. అందునల్లనే విండెనాండ్ ఉపన్యాసాలకు హాజరు పొగలిగాను.

అకురాలుకాలంలో మేము నిగువ అల్బానోగో హాప్ ఫెల్లస్ పరిసరాలకు సైనిక విద్యపాలనముత్తర వెళ్ళినపుడు నా భోజనపదార్థాలనుంచిగో శ్రీకృష్ణులు పెట్టుకున మరీవెళ్ళాను. ఉపకార వేతనం పొందడానికి పోటీపరీక్షలలో పాల్గొనదలచిన విద్యార్థులు అకురాలుకాలం ప్రారంభంలో మూడు విషయాలలో

పరీక్ష ఇవ్వవలసిఉంటుంది. అయితే సైనిక శిక్షణ పొందుతున్నవారు మాత్రం ఒకదానిలో పరీక్ష ఇస్తే చాలును. నేను నూత్న నిబంధనలలో పరీక్ష ఇవ్వడానికి నిశ్చయించుకున్నాను. నేనెంతో గౌరవించే అధ్యాపకుల దృష్టిలో న్యూనతపొందడం ఇష్టంలేక సైనికవిద్యాలకు వెళ్ళి సమకూడా బైబిలు తీసుకు వెళ్ళాను. ఆ రోజుల్లో మంచి దృఢంగా ఉండేవాణ్ణి. అలసట అంటే ఏమిటో ఎరగను. అందువల్ల సాయంకాలంపూట, విశ్రాంతి రోజులలో కొంత కృషి చేయగలిగాను. విదేశ విశ్వవిద్యాలయాలలో లాగా జర్మనీ విశ్వ విద్యాలయాలలో విద్యార్థుల 'ముక్కులకు తొట్టు పేయడం'గాని, ఎడమగని పరీక్షలతో బోధించడంగాని లేదు. స్వేచ్ఛగా శాస్త్రీయ దృక్పథంతో కృషిచేసే అనకాశం ఇక్కడ ఉన్నందుకు నాలో ఎంతో కృతజ్ఞతాభావం కలిగింది.

ఆనాటి స్ట్రాస్ బర్గ్ మతవిజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తులో స్వేచ్ఛా స్వరూపం నిస్పృహంగా కనిపించేది. హెల్ట్ జమన్ కు తోడుగా కారల్ బుడే పనిచేస్తుండేవారు. ఈ బుడే పాత నిబంధనలో ప్రవీణులు. ఇటీవలననే స్ట్రాస్ బర్గ్ నచ్చారు. ఆయనంటే నాకు అభిమానం ఏర్పడింది. శాస్త్రీయ ఫలితాలను సులభంగా, సమగ్రంగా బోధించడంలో వారి విధానం నాకెంతో నచ్చింది. వారి ఉపన్యాసాలు కళాఖండాలలాగా ఆనందం చేకూర్చేవి.

స్ట్రాస్ బర్గ్ లో నా విద్యార్థిజీవితం త్వరత్వరగా గడిచిపోయింది. 1897 వేసవి యిదిలో మతవిజ్ఞానశాస్త్ర ప్రాధానిక పరీక్షకు కూర్చున్నాను.

పారిస్, బెర్లిన్

1898 - 1899

1898 మే 6న నేను ప్రభుత్వ మతవిజ్ఞానశాస్త్ర ప్రధాన పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడనయి ఆ వేసవిఅంతా స్ట్రాస్ బర్గ్ లో తత్వ శాస్త్రం అధ్యయనం చేయడంకో నిమగ్నుడనై యున్నాను. ఆ గోజులో పాతచేపల బజార్లో, ఒకపుడు గైథీ చదువుకునే రోజుల్లో నివసించిన ఇంట్లో (నెం 96) నివసించాను, విండెల్ బాంక్, జీగ్గర్లు తమతమ శాస్త్రాలలో దిగ్గంతులు. ఒకరి లోని లోట్లను ఇంకొకరు అద్భుతంగా సర్దుకుపోతుండేవారు. విండెల్ బాంక్ ప్రాచీన తత్వశాస్త్రంలో నిధి. పేటో, అరిస్టాటిల్ రచనలమీద మాకు చెప్పిన పాఠాలు ఎన్నటికీమరచి పోలేను. జీగ్గర్ సీటి, మతతత్వ శాస్త్రాలలో జగజ్జటి. పూర్వం ఆయన తత్వశాస్త్రంలో సముపార్జించుకున్న పరిజ్ఞానం వీటిలో బాగా ఉపయుక్తమయింది. ఆయన ట్యూబిన్ జెన్ మతవిజ్ఞాన శాస్త్ర కళాశాలలో విద్యాభ్యాసం చేశారు.

పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడైనాడం, హెల్ట్జ్ మన్ బలపర్చడం మూలంగా నాకు గోల్ ఉపకార వేతనం లభించింది. ఈ ఉపకార వేతనం సెయింట్ థామస్ చార్టర్, మతవిజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తు కలిసి సంయుక్తంగా ఇస్తుంటాయి. సంవత్సరానికి 60

పానుల సంతున 6 సంస్కరాలపాటు ఈ ఉపకారవేతనం ఇస్తారు. దీనిని పాంతుని విద్యార్థి కనీసం 6 సంవత్సరాలలో స్ట్రానబర్గ్ కోని మత విద్యాలయశాస్త్రం అధ్యయనం చేసి పాంతుని లేకపోతే తీసుకున్న డబ్బు పనికి ఇచ్చినట్లుగా.

థియోలాల్ బీగ్గర్ నూనోరియాడె వాక్యాల ప్రకారం డాక్టరు పట్టా పొందడానికి వ్యక్తం నూనోరియాడె కేసులలో ఇచ్చే యించుకున్నాను. విద్యార్థినిగా ఉండి పాట్లబాని అయితే గొడుగుక్రింద నిల్చుని మూట్లూడునుండు. తాంత్రికంగా పాట్లం అనేవిషయంమీద వ్యక్తం తియ్యబోచేచుకుని ఆయన సూచించారు. ఈ సూచన సన్నంకో కలిగింది. పాట్లం కోర్కె వ్యక్తం శాస్త్రం అధ్యయనం చేయబడినట్టి, నూనోరియాడె కేసుల వాయింబడం పెంపొందించుకున్నట్టి, 1898 అక్టోబరు చినరలో పారిష్ వెళ్లారు.

పారిష్ కో నేను ఎక్కువగా అధ్యయనం ప్రసంగాలలో వెళ్ళలేదు. అక్కడ నైతికతకులేదు. పాట్లం కోర్కె కోర్కెనంగాలేదు. తాంత్రికంగా లేదు. చిగాడు కలిగింది. బోధనా పద్ధతికూడా చాలా పురాతనమైంది. అధ్యయనం చేసినాను. ధ్యాని తక్కువకావు. కాని పురాతనమైనది అనబరించడం వల్ల ఉత్తమబోధన అసాధ్యమయింది. పాట్లం కోర్కె నాకు అయిష్టత ఏర్పడటానికి ఇది తోడ్పడింది. స్ట్రానబర్గ్ కోర్కెలుగా వాలుగయిదు ప్రసంగాలలో సమగ్రంగా బోధించే అచారం అక్కడలేదు. అధ్యాపకులు పరిశు ప్రణాళికకు అంటిపెట్టినా కోనో ప్రత్యేకవిషయాలమీదనో ప్రసంగించేవారు.

సారిన్ లోని ఆనాటి ప్రముఖన్యకు లనేకమందితో స్వాక్షా
వైడర్ స్వారా పరిచయం కలిగింది. అంతేకాదు నా ఆరిక
సంక్షేమవిషయంలో కూడా ఆయనపాత్ర కొంత ఉంది. నా
దగ్గర డబ్బు లెక్కనగా ఉండటంవల్ల సరిగా తిండి తినడంలేదని
అనుమానం కలిగివుండగా ఆయన మామూలుగా వెళ్లే ఫోయిట్
అనే భోజనశాలకు తీసుకువెళ్ళి కడుపునిండా తినిపించేవాడు.

సారిన్ లో స్థిరవివాస మేర్పరచుకొన్న మా పినతం
డ్లులు, నాది బాధ్యతల సన్నెంతో దయతో చూసేవారు.
నారిద్దరిలో చిన్నవాడు చార్లెస్. భాషాతత్వవేత్త. ఆధునిక
భాషా బోధనాపద్ధతులను పెంపొందించటానికి కృషిచేసి కీర్తి
గడించాడు. ఆయన స్వారా విశ్వవిద్యాలయానికి విద్యా ప్రస్థం
చానికి సంబంధించిన నా రనేకమందితో నాకు పరిచయం
ఏర్పడింది. ఈ విధంగా సారిన్ లో ఉన్నా స్వంతండాల్లో ఉన్నట్టే
అనిపించింది.

సంగీత కళాభ్యాసం నల్లగాని, పదిమందితో కలిసి మెలిసి
తిరగడంవల్లగాని డాక్టరేటు కోసరం నేను గ్రామ్యవలసిన
వ్యాసానికేమీ ఇబ్బంది కలగలేదు. నా ఆరోగ్యం మంచిదనడం
మూలాన రాత్రిపూర్వం ఎక్కువగా పాటుబడడానికి అస్కారం
చిక్కింది. రాత్రి ఒక్క కునుకయినా తీయకుండా వ్యాసరచ
నలో నిమగ్నుడనయి ఉదయం వైడర్ కు ఆర్డర్ వాయిచి
వినిపించిన ఘటన లనేకం ఉన్నాయి.

1899 మార్చి మధ్యలో స్ట్రాస్ బర్గ్ తిరిగివచ్చి నేను
పూర్తిచేసిన వ్యాసం థియో బాల్డ్ జీగర్ కు చదివి వినిపించాను.

ఆయన నా భావాలతో ఏకీభవించి నా వ్యాసం ఆమోదించారు. జులై ఆఖరున పట్టా పుచ్చుకోడానికి నిశ్చయమైంది.

1899 వేసవికాలమంతా బెర్లిన్ లో ఉండి తత్వశాస్త్రం అధ్యయనంచేయడంలో నిమగ్నుడనయినాను. ప్రాచీన అధునిక తత్వశాస్త్ర గ్రంథాలన్నీ చదవాలని నా ఆశయము. ఇలా చదువుతూనే హార్నాక్, ఫీడరల్, కాప్టన్, ఫాలెస్, సిమ్మెల్ ప్రసంగాలు విన్నాను. సిమ్మెల్ ప్రసంగాలకు మొదట్లో క్యాచితుగా వెళ్లుతుండే వాణ్ణిగాని తరవాత తరవాత ఒక్కటి విడవకుండా విన్నాను.

కైజర్ విల్ హాలెమ్ మెమోరియల్ చర్చి ఆర్గనైజరు ఫ్రాంజెస్క్ రీమన్ కి వైడర్ నుంచి పరిచయలేఖ తీసుకువెళ్ళాను. దానిమూలంగా వారితో నాకు పరిచయమయింది. వారి ఆర్గనమీడ వాయింఛనీయడమే గాకుండా ఆయన శలవు మీద ఎక్కడికయినా వెళ్ళినపుడు ఆయన స్థానంలో నన్ను నియోగించి వెళుతూండేవారు. ఆయనద్వారా నాకు బెర్లిన్ లోని చాలామంది సంగీతజులతోను, చిత్రకారులతోను, శిల్పులతోను పరిచయం ఏర్పడింది.

కాల్మర్ జిల్లా సూపరింటెండెంటుకు నాకు పరిచయం. అందువల్ల ఆయన సవతితల్లి ఎర్నెస్ట్ కర్త్రిన్ నాయందెంతో స్నేహభావం చూపేది. ఆమె భర్త చనిపోయాడు. ఆమె గ్రీకుభాషా పాండిత్యానికి ఖ్యాతిపొందింది. ఆవిడ ఇంట్లో నాకు విద్యత్రప్తపంచతో పరిచయం కలిగింది. ఆనాటి బెర్లిన్ లోని ప్రముఖ మేధావులతో పరిచయం కలగడం నా అదృష్టమేనని నేటికీ జ్ఞప్తి వచ్చినప్పుడు భావించుకుంటాను.

పారిస్ లో కంటే బెర్లిన్ లోని మేధాజీవితం నా హృదయం నైతగానో హత్తుకున్నది. పారిస్ ప్రపంచపట్టణం. అక్కడి మేధాజీవితం చీలికలైనది. దాని విలువను గ్రహించాలంటే ఆ జీవితానికి పూర్తిగా అలవాటు పడిపోవాలి. ఇక బెర్లిన్ లోని మేధాజీవితమో అలాకాదు. బెర్లిన్ లో ఉత్తమపదార్థానికే రూపొందిన విశ్వవిద్యాలయమిది. అక్కడి మేధాజీవితానికి కంటటికి అది కేంద్రం. సజీవమైన సంస్థ. అంతేకాక ఆ రోజుల్లో బెర్లిన్ ఇంకా ప్రపంచ పట్టణంగా మారలేదు. అన్ని హాదీలు తోను పెంపొందుతున్న మహాపట్టణమనేభావం మాత్రమే కలిగించేది. అనాటి పారిస్ నగరంలో గోచరించని సలక్షణమైన ఆత్మచైతన్యం, నాయకులయెడ అచంచల విశ్వాసం బెర్లిన్ లో పొడగట్టాయి. బెర్లిన్ నగరం ఉచ్చస్థితిలో ఉన్న కాలంలో దానిలో పరిశుభం, ప్రేమ నాకుగలిగాయి. బెర్లిన్ లోని సంఘజీవిత విధానం, కుటుంబజీవితంలోకి సులువుగా ప్రవేశించే అవకాశం నా హృదయానికి హత్తుకున్నాయి.

3

స్ట్రాస్ బర్గ్ లో తొలి కార్యకలాపాలు

1899 జూలై ఆఖరున స్ట్రాస్ బర్గ్ కు వివిధ వృత్తి తత్వ శాస్త్రంలో పట్టా పుచ్చుకున్నాను.

తత్వశాస్త్రంలో అధ్యాపక వృత్తికి శిక్షణ పొందమని నన్ను జీగర్ ప్రోత్సహించారు. కాని నేను మతవిజ్ఞాన శాస్త్రంలో అధ్యాపక వృత్తికి శిక్షణ పొందాలని నిశ్చయించు కున్నాను. తత్వశాస్త్ర అధ్యాపక వృత్తి అవలంబిస్తే చురుకుగా మతబోధన చేయడంలేదనే అసంతృప్తి ప్రజలలో కలగదని ఆయన సూచించారు.

అయితే మతబోధన నా అస్తిత్వానికే అశ్యవసరం. ప్రతి అధినారం ప్రజానీకానికి జీవితానికి సంబంధించిన మహత్తర నిషయాలుపై ప్రపంగించడం అద్భుతంగా ఉంటుందని నేను భావించాను.

అప్పటినుంచీ నేను స్ట్రాస్ బర్గ్ లోనే ఉండిపోయాను. నేను విద్యార్థిని కాకపోయినా సెయింట్ క్లౌడస్ కళాశాల వసతిగృహంలో నన్ను ఉండనిచ్చారు. ఈ కళాశాల అంటే నా కేంబ్రిడ్జ్ ప్రేమ. భోజనాదికాలకు డబ్బు చెల్లిస్తూండేవాడిని. నేను చదువుచునే రోజుల్లో నివసించిన గదిలోనే భిక్షురూ నివసిస్తున్నాను. ఆ గది తోటకు ఎదురుగా ఉంది. తోటనిండా

“పెద్ద పెద్ద చెట్లు. పెద్ద ప్రజాంతంగా ఉంటుంది. అందువల్ల నా ముందు కార్యకలాపానికిది తగిన ప్రదేశమని నాకు తోచింది.

తత్వశాస్త్రంలో పట్టా పొందడానికి వ్రాసిన వ్యాసం తాము అచ్చు ప్రాధులు నద్దడం గూర్చి కాగానే మత విజ్ఞానశాస్త్ర అధ్యాపక పట్టా సంపాదించడానికి పూను పున్నాను. సాధ్యమైనంత త్వరగా ఆ పట్టా పొందాలని తల పోసాను. నేను ఆ పట్టా పొందగానే గోల్డ్ ఉపకారవేతనం ఇంకొకరు పుచ్చుకోవడానికి సీలవుతుంది. నేను తొందర పడింది ఒక విద్యార్థి కోసం. పేరు జాగర్. నా సహపాఠి. ప్రాచ్యభాషా సంస్థానం. కాని అతను ఈ ఉపకారవేతనం పొందే అవకాశం నినియోగించుకోలేదు, తరవాత అతను స్ట్రాస్ బర్గ్ లోని ప్రొటెస్టెంట్ ఉన్నతపాఠశాలకు డైరెక్టరుగా చేరాడు. ఇలా జరుగుతుందని తెలిస్తే అంతతొందరగా నేను చదువు పూర్తి చేసుకునేవాడినికాను. ఏ ఇంగ్లీషు విశ్వవిద్యాలయంలోనో ప్రవేశించేవాడిని తన్ను మాలిన ధర్మానికిపోయి వుంటే అంతాశం. చెవగొట్టుకున్నాను. ఈ విషయంలో అప్పటి నుంచీ పసాయిస్తూనే ఉన్నాను.

1890 డిసెంబరు 1 న స్ట్రాస్ బర్గ్ లోని సెయింట్ నికొలస్ చర్చిలో నాకు ముతబోధకుని ఉద్యోగం లభించింది. మొదట్లో పేరే (ఉపగురువు) మతవిజ్ఞానశాస్త్ర నిర్ణేయ పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడనవుతూక్లెర్క్ (ప్రొఫెసరు) గాను. నన్ను నియమించారు.

సెయింట్ నికొలస్ చర్చిలో ఇద్దరే ఉద్యోగులు. ఇద్దరూ వయసులో వృద్ధులేగాని. మంచి చూడకయినవారే. ఒక్క

యన పేరు నిటెల్. ఈయనగస్సెబర్గ్ లో మా తండ్రిగారికి ముందు పనిచేశారు. రెండోవారు గెరోల్డ్. ఈయన మా మేనమామకి ప్రాణస్నేహితుడు. మా మేనమామకి ఈ చర్చీ జీవనాధారం. పాపం! నిండు నయసుభోనే మరణించాడు. ఈ వృద్ధు లిద్దరికీ నన్ను సహాయకునిగా నియమించాడు. ముఖ్యంగా మధ్యాహ్న ప్రార్థనలపుడు, ఆదివారం బొలకొండకు ప్రార్థనలపుడు, నిర్ధారణ (Confirmation) తదితర అనుష్ఠానములను పనిచేయాలి. ఈ కార్యకలాపం నాకు నిరంతరం ఉండకలిగించేది. మధ్యాహ్న ప్రార్థనలకి బొలకొండమంటే సర్వే వారు. వారికి అతిచదువుతో బోధిస్తూంటేవాడిని. ఇలా చదువుతో బోధించే శక్తి నాకు. మా తండ్రిగారినుంచి అర్జించి ఉదయ ప్రార్థనలపుడుకంటే మధ్యాహ్న ప్రార్థనలపుడు నా బావలను ఎక్కువ విశ్పష్టంగా స్వీకరింప గలిగివాడిని. ఇప్పటికీ జనం ఎక్కువగా ఉంటే మాట్లాడడానికి నాకు సిగ్గు వస్తుంది. ఏళ్ళు గడిచినకొద్దీ ఆ వృద్ధులకు ఇతర ప్యూబ్లలు ఎక్కువయినందున ఉదయ ప్రార్థనలుకూడా నేనే జరపవలసి వచ్చింది. ధర్మోపన్యాసాలు (Sermons) వివరంగా ముందు రెండు మూడుసార్లు చిత్తవ్రాసి, ఆ తరువాత సాఫు వ్రాసేవాడిని. కాని ప్రసంగించేటపుడు మాత్రం కంతా పట్టించానికి అంటిపెట్టుకుని ఉండక స్వేచ్ఛగా తరుచు విభిన్నరూపంలో వెలువరించేవాడిని.

మధ్యాహ్నపు ప్రసంగాలను ప్రసంగాలుగాగాక భక్తి పాఠాలుగా పరిగణించాను. అదయినా కొద్దిసేపుమాత్రమే ప్రసంగించేవాడిని. అందువల్ల ప్రార్థనా సమాజకులలో కొండడు

నా మీద కిటెల్ నద్ద ఫిర్యాదు చేశారు. కిటెల్ 'ఆధ్యాత్మిక విషయ పరిశీలక' పదవికూడా నిర్వహిస్తుంటాడన్నారు. ఆయన నన్ను పిలిపించారు. ఎదట పడగానే ఇద్దరం తత్తరపాటు చెందాము. ఫిర్యాదు చేసినవారికి ఏమి సమాధానం చెప్ప మంటావని కిటెల్ నన్ను అడిగారు. నేను అసమర్థుణ్ణి, మాట్లాడడాని కేమీలేక ప్రసంగం కొద్దిలో ముగిస్తుంటానని చెప్ప మన్నాను. నానిమీద కిటెల్ నన్ను కొద్దిగా చివాట్లు పెట్టి ఇకనుంచి కఠినం ఇరవై నిమిషాలపాటయినా ప్రసంగించమని సలహా ఇచ్చాడు.

ఇట్టితో ఆర్చిమయిన పూర్వాచార సమాచారతకు ప్రతినిధి కిటెల్. గెరోల్డ్ మితవాది. కాని పరిష్కరం పేరునా భావంతో చేసినను ఉద్వేగపూర్వకంగా నిర్వహిస్తుంటాడన్నారు. ప్రతి సమస్య పూర్వకంగా పరిగణించేది. సెయింట్ థామస్ చిట్టికి ఎటువంటిదన్నా ఈ చర్చి కాగ్యాలలాసం అదర్శ ప్రాయమయ్యింది.

ఈ కాలంలో చాలాపాస్టర్లు అధివానం వెలువడారికి నష్టపల్ల పట్టినారేమిట్ట మా నండ్రిగారి బతులు ప్రాసంగికం ను వ్రాసాంనో జిని.

మాకుంటే నానానాపాస్టర్లు, ఉదయం పంజాంనుంచి పన్నెం గంటకూ ముగియాలి పాటలు ముగియగానే బాలుర నిర్ధారణ వరగతలు నిమిషం వలసినట్టేది. అల్పాసేనా ఈ తరగతులు పెంజేర్పాటు జరుగుతాయి. బాలురకు ఇంటిపని (Home work) సాధ్యమయినంతవరకు ఇచ్చేవానిని కాను. పాటలు బోధించే సమయంలో పిల్లలమనసుకు, ఆత్మకు ప్రశం

.తత చిక్కెట్టు చేయాలని యత్నించాను. అందుకని ఆఖరి
 పదినిమిషాలు బై బిలులోని సూక్తులు, ప్రార్థనాగీతాలు సంత
 చెప్పేవాడిని. ఈ విధంగా అవి వారికి కంఠోపాతమై జీవితంలో
 భృనతారగా పరిణమించాలని నా ఉద్దేశం. నా బోధనల
 లక్ష్యం వారి హృదయాలకి, మేధకి బై బిలులోని మహాసత్యాలు
 హత్తుకునేట్టుచేసి, భావిజీవితంలో మతరాహిత్య భావాల
 ప్రచోభాలను ప్రతిఘటించగల శక్తిని కలుగజేయడమే. వారిలో
 చర్చిమీద ప్రేమ రగుల్కొల్పడానికీ, ఆదివారపు ప్రార్థనా
 సమయంలో గంటసేపయినా వారి ఆత్మలు పవిత్రతను సంపా
 దించుకోవలసిన అనసరాన్ని గుర్తింప లేయడానికీ యత్నిం
 చాను. సంప్రదాయ సిద్ధమయిన సిదాంతాలను గౌరవిస్తూ
 “ఎక్కడ క్రీస్తు ఉంటాడో, అక్కడ స్వేచ్ఛ ఉంటుంది” అనే
 సెయింట్ పాల్ సూక్తిని పాటించమని బోధించాను. ఈవిధంగా
 నేను నాటిన భావబీజాలు మొలిచి, మొక్కలయి, పెరిగి
 ఫలించాయి. క్రైస్తవ మత ప్రాథమిక సత్యాలను భావాలతో
 మిళితమయేటంతగా మనసుకు ఎక్కించి, తరవాత తరవాత
 మతాన్ని త్యజించే ఆపాయాన్నుంచి తప్పించుకునే శక్తిని
 కలుగజేశానని అనేకులు నాకు కృతజ్ఞతాభివందనాలు తెలియ
 జేశారు.

మత విషయకమయిన పాఠాలు బోధించడంలో నా
 పూర్వీకులనుంచి బడిపంతుల తత్వం నా కెంత అలవడిందో
 దీనివల్ల తెలిసినచ్చింది.

సెయింట్ నికొలస్ కళాశాలలో ఉండగా నాకు నెలకు
 3 పౌనులు ఉపకార వేతనం వచ్చేది. కళాశాల వసతి గృహంలో

భోజనం. వసతి కారుచౌక. అందువల్ల ఈ ఉపకార వేతనం నా అవసరాలన్నిటికీ సరిపోతుండేది.

వదవిలో ఉండడంవల్ల శాస్త్రాలకు సంబంధించిన కార్య కలాపాలకు, సంగీతానికి కావలసినంతకాలం వినియోగించే అవ కాశం లభించింది. అక్కడి పాస్తా రిడరూ నా కోరికను మన్నిం చడంవల్ల వసంత, శిశిరకాలపు శైలవులలో, నా బదులు ఇంకొక రిని నియోగించి, నా ఇష్టంవచ్చినట్లుగంచరించడానికిపీలుచిక్కింది. ఈ విధంగా సంవత్సరానికి మూడు మాసాలు, ఈస్టరు శైలవులలో నెల, ఆకురాలుకాలంలో రెండు నెలలు శైలవు దొరికింది. వసంతకాలపు శైలవులలో మా పెత్తందాగారి ఇంట్లో ఉంటూ వైట్‌డగ్గిర సంగీతం అభ్యసించసాగాను. ఇక ఆకురాలు కాలం శైలవులలో గన్స్‌బాచ్ వెళ్ళి మా పాత ఇంట్లో గడిపాను.

ఇలా పారిస్‌లో తరుచు నివసిస్తుండడంవల్ల గొప్పగొప్ప వారి పరిచయభాగ్యం నాకు లభించింది. 1905 ప్రాంతంలో మొదటిసారిగా రోమన్ రోలాను కలుసుకున్నాను. మొదట్లో ఒకరి నొకరం సంగీతజ్ఞులుగా మాత్రమే పరిగణించుకున్నాము కాని మేమూ మానవులమని కూడా తెలుసుకున్నాము. నాటి నుంచీ మా ఇద్దరికీ గాఢమైత్రి ఏర్పడింది.

హెన్రీ లిచెన్ బర్జ్‌తోకూడా నాకు సత్సంబంధం ఏర్పడింది. ఆయన జర్మన్ సాహిత్య విమర్శకుడు. విమర్శ సున్నితంగా ఉన్నా ఆయన సహృదయులు.

ఈ శతాబ్దారంభంలో ఒకానొక వసంతకాలపు ఉద యాన యాదృచ్ఛికంగా రూ సెయింట్ జాకీస్‌సందులో నాకు

తారసిల్లిన ఒకానొక న్యక్తిని ఎన్నటికీ మరిచే పోలేను. ఒక పెద్ద మనిషిని నేను కలుసుకోవలసిఉంది. బయలుదేరడం ఆలస్యమయినందున బండి కుదుర్చుకున్నాను. ఒక సిఫ్ మొగలో రెండు వరసలుగా వాహనాలు ఒకదాని సరసన ఒకటి నిలిచి పోయాయి. నా బండి సరసన ఉన్న బండిలో కూర్చున్న ఒక న్యక్తి తల చన్నాళ్ళర్యంతో ముంచివేసింది. అభివ్యక్తంగా ఉన్న ఆ తలమీద అతి అందమయిన ఎత్తుపాటి హాలు - ఈప్రత్యం ఎంతో విచిత్రంగా ఉంది. వాహనాలు చాలాసేపు నిలబడిపోవడంవల్ల అతనికేసే చూస్తుండిపోయాను. ఆ మొహం భయంకరంగా ఉంది. ఆధ్యాత్మిక స్వత్వం లక్షణాలు పొడగట్టాయి. ఆ మొహం నచ్చేంతో ఆకర్షించింది. అంతలోని నాస్తికత అలవాట ఆ మహామాజపురాననస్వధాన చిహ్నాలు, అస్తిమూకరుణలేని దృశ్యసంకల్ప సక్తి నే నేమూచుకుంటున్నాను. ఈనాడేను. ఇట్టే తేలి పారజూస్తున్నాగా చూచుకున్నా అతను శైవమేసియో అనే భావం నాలో ఉదయించింది.

సెహసే అనే చిత్రకారుడు శైవమేసియోని గూఢాన్నితం గీతం లోని ముద్రాను చూపించి దేవుని అంశం? నానివు రూపచిత్రం గీయలేదని అన్నాడని నిన్ను నా అసహనం నాకు చెప్పినయింది.

పాకిస్థాన్ ని 'నిదేశభావన' అనే పేరుతో నాల్గవ మొదటి నవ్వలలో జర్మన్ సాహిత్యంమీదా, అంతర్జాతీయమీదా, జర్మన్ భాషలో నిరసగా ఉపన్యాసాలిచ్చాను. సెక్స్ స్కాపెక్ డోర్, గెర్హార్డ్ హప్టమన్, సండర్ మన్, సైకిఫ్టు మీద నే నిచ్చినఉపన్యాసాలు ఇంకానాకు జ్ఞాపకం ఉన్నాయి.

1900 న సంవత్సరం అగస్టు నెలలో నిట్లమిద ప్రసంగంతయారు చేస్తుండగా మృత్యువేదం ఆయనను ఐహిక బాధలనుంచి విముక్తిచేసిననాల్గవ నాల్గవ నచ్చింది.

ఈ విధంగా నా సృజనాత్మకకృషి ఒక నిర్దిష్టరూపం తొన్నెగు కాలంలో నా జీవితం నిరాడంబరంగా సాగిపోయింది. నేను గొప్పగా, సుకాగ్రతచేతుండూ, కష్టించి ఎంతోకృషి చేశాను.

నేను ఎక్కువగా ప్రపంచాన్ని చూసలేదు. అందుకు కారణమిది స్వయంలేదు. ఉబ్బాల్లేదు. కాని 1900లో మాంపల్తండి గారి భార్యవెంట సుబర్మెన్తో వెళ్ళాను. అక్కడ అసలు (క్రీస్తు జన్మ) నాటకం కంటే రంగస్థలం దెవకాదున్న ప్రకృతి దృశ్యలే ఎక్కువ సుఖముగా ఉన్నాయి. బైబిలులోని పాత నిబంధనలు (Old Testament)నుంచి తీసుకున్న చిత్రదృశ్యాలతో రూపొందించిన సభాసం, నాటకప్రయోగంలో అతి ఆడంబరత్వం, పాస్టర్లలోని లోట్లు, అతిసామాన్యమయిన సంగీతం నాటకాన్ని రూపొందించనీయకుండాచేశాయి. కాని నటలుమాత్రం తమనిను దిగు పాత్రలలో భీవమయి సరించి నాహృదయాన్ని చూపుగొన్నాను.

ఈ నాటకం గ్రామస్తులు గ్రామస్తులతో సంపూర్ణబాణీలో ముగిసేనా రూపంలో ప్రదర్శించిఉంటే బాగుండేది. చిదేశ ప్రేమిక సమూహంతోసం, వారికి తృప్తికలిగించే విధానంలో బలవంతంగా కథకు నాటకరూపం ఇవ్వడంతో సత్ఫలితాలు కలగలేదు. ఇందుకు విచారపడకుండా ఉండలేంగాని, అనేక మార్పులుచేసి పూర్వ బాణీలో నాటకం అడడానికి మంచి

కృషి జరిగిందనిమాత్రం ఆధ్యాత్మిక దృష్టిగలవారందరూ అంగీకరిస్తారు,

ఏదో కొంత సామ్యం నిలవచేయగలగిన సంవత్సరం బెరూట్ లో తీర్థంజరిగితే అక్కడికి వెళ్ళి నస్తూండేనాడిని.

స్ట్రాన్ బర్గ్ లో బాచ్ సంగీతంలో కృషిచేస్తుండగా కాసిమాబాగ్ నర్ పరిచయం కలిగింది. బాచ్ సంగీతం కేవలం వర్ణనాత్మక మయిందనే ఆభిప్రాయం ఆమెతో ఆసక్తిని రేకెత్తించింది. ఆమె జానిన్ ఫిక్కర్ అనే క్రైస్తవగురువు చరిత్రకారుని సందర్శించడానికి వచ్చినపుడు అక్కడి చర్చిలోని కొత్త ఆర్గన్ మీద బాచ్ బృందగేయాల పల్లవులు వినిపించి నా దృక్పథం తేటతెల్లం చేశాను. పడుచుదనంలో ఆమె మతశిక్షణ పొందిన నాటి విశేషాలు, ఆ తరవాత ప్రొటెస్టంటు మతంలో చేరడానికి సన్నద్ధ మవుతున్న నాటి చిత్రచిత్ర విషయాలుగా చెప్పింది. ఆమెను తరుచు కలుసుకుంటున్నప్పటికీ ఆమె ముందు ఎందుకో సిగ్గుపడకుండా ఉండలేక పోయేనాడిని. ఆమె కళాభిజ్ఞత, రాజకీయ అద్వితీయమైనవి.

ఇక సీగ్ ఫ్రెడ్ వాగ్నర్ ఆనేక విషయాలలో గొప్ప మేధావి. ఆయనలోని నిరాడంబరత, నమ్రత అమూల్యమయినవి. పనిలో మునిగిఉండగాచూస్తే ఆయన కృషి, విధానం మెచ్చుకోకుండా ఎవరూ ఉండలేరు. ఆయన సంగీతంలో ఎంలో రమణీయత, భావసంపద నిబిడికృతమయి ఉన్నాయి.

నా మనోనిశ్చయం

1905 అక్టోబరు 13 వ తేదీ శుక్రవారంనాడు నా తల్లి దండ్రులకు, పరిచయస్తులకు లేఖలు వ్రాసి పారిస్ లోని గ్రాండ్ ఆర్మీచౌరులో పోస్టుచేశాను. ఆ లేఖలలో నేను ఆఫ్రికాలోని ఉష్ణమండల ప్రాంతంలో వైద్యంచేసే నిమిత్తం ఈ శీతాకాల ప్రారంభంలో వైద్య విద్య అభ్యసించడం ప్రారంభిస్తానని తెలియ జేశాను. వైద్య విద్య అభ్యసించడానికి ఎక్కువకాలం వినియోగించవలసి ఉన్నందున సెయింట్ థామస్ మతవిజ్ఞానశాస్త్ర కళాశాల ప్రిన్సిపాలు పదనికి రాజీనామా ఇస్తూ కూడా ఒక లేఖ వ్రాశాను.

ఇప్పుడు నే నాచరణలో పెట్టదలచిన పథకం చాలాకాలం నుంచీ నా మనసులో రాజుతూనే ఉంది. విద్యార్థిదశలోనే నేను దీనిని ఆలోచించి ఉంచాను. నా చుట్టూ ఎంతోమంది కష్టాలలో బాధ్యులలో పెనుగులాడుతూంటే నేను సుఖంగా జీవించడం ఏమిటో నాకేం ఆర్థంకాలేదు. ఉన్నతపాఠశాలలో చదువుతున్న రోజులలో నేను తోటి విద్యార్థులు నివసించే నికృష్ట ప్రాంతాలను నేము నివసించే ఆదర్శనంతమయిన ప్రాంతాలను పోల్చి చూసుకున్నప్పుడల్లా నా మనసు చివుక్కుమనేది. విశ్వవిద్యాలయంలో చదువుకునేటపుడు, ఆతరవాత శాస్త్రాలు లిలేతకళలు అధ్యయనంచేస్తూ సత్ఫలితాలను సాధించానని ఆనందం.

పించి రోజులలోనూ ధనాభావంవల్లా, అనారోగ్యంవల్లా అటు
నంటి కనంపం పొంపల్లేపారిని గురించి సతతము "అ-నో"చిస్తుండే
వాడిని. ఇలాఉండగా 1896 జనవరిలో ఒకనాటి ఉదయం
మొదటగానే ఈ సౌఖ్యం అనుభవించి ఉదయోదయంగాదనీ
దానికతిగించి ప్రత్యేకము ముట్ట పాపనీ ఆనోచునట్టిం గ. బయట
పక్షిలు కూర్చున్నాయి. ప్రత్యేకంగా ఆనోచుని ముప్పయి
కంపనాల నయముచేయడం ఇస్తానని, అలాకతలయినదంత
అర్పించి ఆ కరనాత ఉదయమున ప్రత్యేకంగా గురించు
సేను దినయోగించడం సమర్థనీయమని నిర్ణయించుకొన్నను.
చాలాసార్లు పనుక్రీస్తు ప్రవచించిన, "నేను ప్రాణమును విడిచి
కొని గోమనాడు దానిని పోగొట్టుకొనును. నున్నట్టిదాని గురి
ప్రాణమును పోగొట్టు కొన్నవాడు దానిని దక్కించుకొనును"
సూక్తిలోని అంతరార్థం నాకెలా అన్వయిస్తుందో, ప్రాణము
చేసుకోవాని యర్థించాను. ఇప్పుడు గాని అంతరార్థం అవ
గోహరించి. భౌతిక సౌఖ్యంబోపాని అంతరసౌఖ్యంకూడా
అభించింది.

భవిష్యత్తులో నా కార్యక్రమపు లక్షణాలు విస్తృతం
కాలేదు. పరిస్థితులే దారితీస్తాయని నదిలివేశాను. ఒకవిషయం
మాత్రం ఘాయం. ఆ కార్యక్రమపునరిధి ఎంతస్వల్పమయినా
ప్రత్యేక మూససేవయే దానిలక్ష్యమని నిశ్చయించుకొన్నాను.

మొదటలో ఐరోపాలో ఏదోఒక కార్యకలాపానికి దిగు
దామని తలపోసాను. దిక్కు మొక్కులేని పిల్లలను చేరదీసి
వారికి చదువు సంధ్యలు చెప్పించి, వారిపరిస్థితులలోనే ఉన్న
ఇతర పిల్లలకు ఈవిధంగానే లోడ్డుడ ప్రతిసరూనేటట్టు చేయా

అని సంకల్పించాను. 1903 లో మతవిజ్ఞానశాస్త్ర కళాశాల వార్షికుగా నియమింపబడి సెయింట్ ఫ్రాన్సిస్ కళాశాల మేడ మీరికి గుకాం పూర్చాను. ఇప్పుడు నే తలపెట్టిన కార్యక్రమం అందులో వచ్చే పరిస్థితులు స్పష్టమై. కొంతమంది ఏకాగ్ర మెహ్మత్తోనే పిల్లలను సాయంచేయడానికి సిద్ధపడ్డారు. కాని మిగిలిన అనాథ బిడ్డలకలయ నిబంధనానాలో ఇట్టి సహకారానికి అనుమతంలేదు. ఉదాహరణకు స్ట్రాక్ బర్గ్ బిడ్డలకలయ నగ్గరులు వేయిలపుడు కొంతమంది పిల్లలను కొంత మందిమీద గొప్ప నుదురుంటూంటే ఆ బిడ్డలకలయ మామంతులంలానే చెప్పిన ఆనాంశం మిగులుతూ విన గలిగింది. ఇలాగే ఇతర చట్టగూడా బరిగింది.

ముందుముందు బిడ్డలబోతులను, జైలునుంచి విడుదలయినవారలను బాగుచేయడానికి జీవితం అంశం చేద్దామనుకున్నాను. ఇందుకు సన్నద్ధమయే ఉద్దేశంతో సెయింట్ ఫ్రాన్సిస్ చర్చిలో పెనలెండు ఆగస్ట్ ఎక్సెక్యూట్ సాగిస్తున్న కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నాను. ఆయన సమధ్యాహ్నం ఒంటి గంటా లెండుగంటల సుధ్య ఎపుమా ఇంటిదగ్గరే ఉంటారు. ఏవయినా సహాయం కావాలనిగానీ, రాత్రికి బసమాపించమని గానీ అడగడానికి వచ్చేవారిని ఆ సమయంలో కలుసుకునే వారు. అలా సహాయం అర్థించినవారి చేతికిమాత్రం ఎన్నడూ డబ్బు ఇచ్చేవాడుకాదు. అతని పరిస్థితులను గురించి హాకబు చేసి మునుపకునే వరకూ ఆగమనీ చేప్పేవాడుకాదు. ఆ మధ్యాహ్నమే తమ ఇంట్లోనో, వసతి గృహంలోనో వారికి సకల సదుపాయాలు కలగజేసి వెనువెంటనే వారి పరిస్థితిని

గురించి, వారు చెప్పినదానిలోని యధార్థం తెలుసుకునేవారు. అలా తెలుసుకున్న తరువాతనే సహాయంచేసేవారు. అడయినా అనసరమని తమకు తోచినంతమేరకే. సహాయం అర్థించినవారి మాటలలోని నిజానిజాలు తెలుసుకునేందుకు ఎన్నోసార్లు మేమిద్దరం పైకిళ్లమీర పట్టణంలోనూ, చుట్టుపక్కల శివార్లలోనూ తిరిగిం. కాని తమాషా ఏమంటే వారిచ్చిన చిరునామా ప్రకారం వెళ్ళి విచారిస్తే అక్కడివారికి ఆమనుషు లెవరో కూడా తెలియనట్టు తేలేది. అయినా చాలామందికి సమయానికి సహాయంచేసే అనకాశం ఈ అన్వేషణవల్ల కలిగింది. నాన్నే హీతులు కొందరు ఇలాంటి ధర్మకార్యాలకు వినియోగించే నిమిత్తం కొంతసాము నా దగ్గర అట్టే ఉంచారు.

విద్యార్థిదశలో సెయింట్ థామస్ విద్యార్థి సమితిలో చేరి సాంఘిక సేవ చురుకుగా చేస్తూండేవాడిని. ఈ సమితి సమావేశాలు సెయింట్ థామస్ కళాశాల భవనంలో జరుగుతుండేవి. మాలో ఒకొక్కనికీ కొన్ని పేదకుటుంబాలను కేటాయించారు. వారంవారం మే మా కుటుంబాలకు కేటాయించిన సహాయం తీసుకుని వెళ్ళి ఇచ్చి వారెంతో గ్రాతమాలు కనుక్కుని సమితికి నివేదించాలి. ఇలా పంచిపెట్టే ధనం స్ట్రాస్ బర్గ్ లోని కుటుంబాలనుంచి వచ్చేది. కిందటి తరంలోనే ఈ పద్ధతి అవలంబించారు. ఇప్పటికీ ఈ తరంవారు దీనిని కొనసాగిస్తున్నారు. ఏడాదికి రెండుసార్లు ఈ ధనంకోసం మేము విజిటి చేయవలసి ఉంది. కాని నాకు సిగ్గు ఎక్కువ. నలుగురిలో కంగారు పడతాను. అందుచేత విరాళాలకు బయలుదేరడం నాకు బాధాకరంగా ఉండేది. కాని ముందుముందు

విరాళాలజాబితా వట్టుకుని తిరగడానికిది సన్నాహదశగా పరిణమించింది. అయితే విరాళాలు వేయించడంలో నా కేమాత్రం నేర్పులేదని తేటతెల్లమయింది. విరాళాలు సంపాదించడానికి ఉపన్యాసాలు దంచడంకంటే ఉపాయం, నిదానం ఎక్కువ ఉపయోగకారులని గ్రహించాను. ఎవరయినా విరాళం ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తే వారిమీద కినియకుండా మంచిగా పోవడం సరైన పద్ధతని తెలుసుకున్నాను.

మా ఉద్దేశాలు ఉత్తమమయినవే. కాని మాకు అనుభవం తక్కువ. అందుచేత మాకు అప్పగించిన సొమ్మును నేర్పుగా వినియోగించలేక పోయాం. అయితే మా ఉద్దేశం మాత్రం పూర్తిగా నెరవేరింది. యువకులు పేదవారి విషయంలో ఆసక్తి తీసుకోడానికి నడుంకట్టేట్లు చేసింది. మా కృషికి విశాలప్రాదయంతో సహకరించినవారికి కృతజ్ఞుణ్ణి. దారిద్ర్యంమీది ఈ పోరాటంలోచేరే ఆనకాశాన్ని ఎక్కువమంది విద్యార్థులు వినియోగించుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

ఇక తిరుగుబోతులకు, జైలునుంచి విడుదలయినవారికి సహాయం చేయాలంటే అనేకమంది వ్యక్తులు కాలంపూర్తిగా వినియోగించాలని నాకు స్పష్టమయింది. కాని ఈ వ్యక్తులకు సంస్థల సహకారం లభించినపుడే వారి కృషి ఉత్తమ ఫలితాల నిస్తుందని గ్రహించాను. కాని నేను మాత్రం వ్యక్తిగతంగా స్వతంత్రంగా పనిచేయాలని తలపోశాను. నిజంగా అవసరమయితే ఏదయినా సంస్థద్వారా కార్యకలాపం సాగించాలని నిర్ణయించుకున్నాను. వ్యక్తిగతంగా సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యంతో పని చేయడానికి కార్యరంగం లభిస్తుందనే ఆశమాత్రం నను

విడనాడలేదు. ఈ నా కోరిక నెరవేరడం నామీద వర్తించిన దయకు ఉదాహరణగా భావించాను.

1904 ఆకురాలు కాలంలో ఒకనాటి ఉదయం కళా శాలలోని నా న్రాతబల్లమీద ఆకువచ్చని బట్టగల ఒకప్రతిక నాకంటబడింది. ఆ ప్రతిక సాకిన్ మత ప్రచారకసమితి కార్య కలాపాన్ని ప్రతినెలా ప్రకటిస్తూంటుంది. ముగ్ధివత్వం ఈ ప్రతిక రాగానే నాబల్లమీదమెరుగైంది. ఈ ప్రచారకసమితి అంటే నాకెక్కువ ఆసక్తిగలదిని ఆమెకు తెలుసు. ఆ సమితి లోని ప్రాచీన మతసమన్వయలో ఒకనయిన సాకిన్ బాప్తీనారి లేఖలమూలంగా ఆసమితిలోనాటు ఆసక్తిగలిగింది. ఆ లేఖలను నాచిన్నతనంలో మానాయనగారు ముఖాభిధాన సమన్వయాలలో బిగ్గరగా చదివివినిపిస్తూండేవారు. ఆనాటి సాయంకాలం పనికి అడ్డంగాఉండని ఆప్రతికను అనతలపెట్టపోతూ వెళ్ళిచూచాను. అలా చూస్తుండగా 'కాంగో మతప్రచారకసమితి ఆవసరాలు' అనే శీర్షిక నాకంటపడింది.

ఆ వ్యాసం వ్రాసింది పారిస్ మతప్రచారక సమితి అధ్యక్షులు. కాంగో వలసలోని ఉత్తరరాష్ట్రం గాబూన్ లో పనిచేయడానికి అవసరమయినంతమంది కార్యక గలు లేరని ఆయన ఆ వ్యాసంలో విచారం వెలిబుచ్చారు. 'క్రీస్తుప్రభువు దృష్టిలోపడిన' వారు ఈ అత్యవసరకార్యకలాపానికి పూను కుంటారనే ఆశ వెల్లడిస్తూ కార్యక గలకోసం విజ పిచ్చేశారు. వ్యాసం ముగిస్తూ, "ప్రభూ! యిదిగోవస్తున్నాను" అని జవాబియ్యగల స్త్రీ పురుషులే చర్చికి అవసరం అని సూచు రించారు. వ్యాసం ముగిసింది. నా అన్వేషణ ముగిసింది.

కొన్ని నెలలు తరవాత నా ముప్పదవ జన్మదినం వచ్చింది. బైబిలు నీతి కథలో 'గోపురం నిర్మించడం దానిని పూర్తి చేయడానికి యో ఖర్చును ముందుగా బేరీజు వేసిన' మనిషిలా ఆనాడు గడిపాను. సర్వనసానంగా ఆఫ్రికా ఉష్ణమండల ప్రాంతంలో స్వయంగా మానవసేవ చేయడానికి నిశ్చయించుకున్నాను.

నాకు సమృద్ధి ఉన్న ఒకే ఒక స్నేహితునికి తప్ప ఇంకెవరికీ నా సంకల్పం తెలియదు. నేను పారిస్ నుంచి వ్రాసిన ఉత్తరాల ద్వారా ఈ సంగతి బైటికి పోయింది. దీనిమీద నా బంధువులలోను, స్నేహితులలోను కూడా కూర్చో పోరాడ నలసినవచ్చింది. నా మనోనిశ్చయం విషయంకంటే తమను విశ్వసించి ముందుగా తమతో చర్చించలేదని సిద్ధించసాగారు. అసలు విషయం తెలిసి ఈ స్వల్ప విషయమయినా నానా బాధలు పెట్టాయి. మత నిజానశాస్త్ర సంబంధితమైన నా మిస్ట్రీలు నిజానం తనూ అనిష్టాని ప్రకటించడం మరీ భయంకరమనిపించింది. సెయింట్ పాల్ గొత్తమొదలుకు వ్రాసిన ప్రతికలో జీసస్ విషయమయి రక్షబంధువులతో వైవా సంబంధించలేదని చెప్పిన సంస్కృతిగానూ వినగా భయపడ్డవాళ్ళు, అందులోనూ నిజానతమయిన ధర్మసన్యాసాలు ఇచ్చినావా?!

నేను తలపెట్టింది పెట్టి తెలియకుండా కార్యక్రమమని నన్ను ముందుకు వెళ్ళుటగానూ నా బంధువులు మిస్ట్రీలు ఏకమయ్యాయి. ఇంకెవరినీ ప్రసరించిన తెలివితేటలు ముచ్చటకుని దొంగ నోట్లతో న్యాయపరం మొదలుపెట్టేవాడని ఉండటం నా సంగతి అడవినున్నుల మధ్య పనిచేయడం శాస్త్రాలలో లలితకళలలో ప్రతిభావ్యుత్పత్తులను ఉపయోగించలేని

వారికి వదిలివేయాలట! వైడర్ నన్ను కన్నకొడుకులా ప్రేమించే వారు. ఆయనకూడా 'యుద్ధం మధ్యకు తుపాకీ పట్టుకుని ఉరికే సేనానిలా' ఉన్నావని సనునించారు. సీగ్రోల మధ్య పనిచేయడంకన్న వారికి వైద్యసహాయం అందజేయవలసిన అవసరాన్ని గురించి ఉపన్యాసా లివ్వడం ఎక్కువప్రయోజనకారి అని ఆధునికభావాలుగలఒకావిడ నాకు హితోపదేశం చేసింది. ఈ కాలంలో ప్రచారానికి ఎక్కువవిలువఉందని విజ్ఞప్తచేయ యత్నించింది.

క్రైస్తవ మతస్తులుగా చెలామణీ అవుతున్న వీరందరిలో నేను వాగ్యుద్ధం అనేకసార్లు చేయవలసి వచ్చింది. క్రీస్తు ప్రభువు ప్రబోధించిన ప్రేమసిద్ధాంతం ఆచరణలో పెట్టే కృషిలో మానవుడు నూతనజీవిత పంథా తొక్కుతాడని బైబిలు కొత్తనిబంధన (New Testament) లో స్పష్టంగా చెప్పిఉంది. క్రైస్తవ మతస్తులమని చెప్పుకునే వీరు ఈవిషయం గ్రహించలేక పోవడం నాకు చిత్ర మనిపించింది. సామాన్య బుద్ధికి హేతుయ్యక్తంగా కనిపించని విషయాలను సచ్చుచెప్పడానికి నేను స్వయంగా పూనుకోవడం కంటే క్రీస్తుప్రభువు ప్రవచనాలనుంచి ఉదాహరణ లివ్వడం ఎక్కువ ఉపయోగకరమని భావించాను. ఏనుక్రీస్తు ప్రబోధించిన ప్రేమసిద్ధాంతం కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితులలో నమ్రతను కోరుతుందని సచ్చుచెప్పడానికి పూనుకోవడం మూలంగా నేను అహంకారిననే నిందకు కూడా పాల్పడవలసి వచ్చింది. అయితే ఈ విధమైన వాదన నా కిష్టంలేదు. మనసులో ఎంతో బాధపడ్డాను.

చాలానుంది నా అంతరాత్మను చీల్చి చూడడానికి తమకు హక్కు ఉన్నట్లు మెలిగి నన్నెంతో వేధించారు.

నా మనోనిశ్చయానికి కారణభూతమయిన ఆలోచనలను వారిని పసికట్టనీయ లేదు. దీనికంతటికీ వెనక ఏదో ఉందని ఊహాగానం చేయసాగారు. చేతు ప్రతిష్టలు చరచరా పెరగకపోవడంవల్ల ఆశాభంగం పొంది ఇలాంటి నిశ్చయానికి వచ్చావని కొందరు భావించారు. కాని దీనికి ఆధారమేమీ కనిపించదు. నానాకష్టాలూ పడితేనేగాని రానికీర్తి నాకు చిన్నతనంకోసే లభ్యమయింది. ఈ నా నిశ్చయానికి కారణం ప్రేమించి విస్మయపడమేనని మరికొందరి ఊహాగానం !

నిరంతరం నా మనసును చీల్చిచూడాలని యత్నించకుండా నేనేమో బుర్రచెడిన వాడిననీ నయసుకుమించిన బుద్ధులు కలనాడననీ భావించి నన్ను కుర్రకుంకకింద జమకట్టి వెక్కిరించారు. కాని నేనుమాత్రం ఇలాంటివారు నిజంగా నామీద దయ చూపారనే తలుస్తున్నాను.

బంధువులు స్నేహితులు నేను తలపెట్టినపని సవ్యమయిందికాదని ఆక్షేపించడం సహజమే. అదర్హనాదుల అభిప్రాయాలు సవ్యమయినవిగా ఉండాలి. కొత్తమార్గం తొక్కడమంటే సాహసకార్యమనీ, అదివిపరీత పరిస్థితులలోమాత్రమే సవ్యంగా విజయనంతమయేట్లు గోచరిస్తుందనీ నాకు తెలుసు. ఇక నేను తలపెట్టినపని సమర్థనీయమయిందనే నా విశ్వాసం. ఈ కాగ్యక్రమం నిషయమయి దీర్ఘంగా ఆలోచించాను. అనేక శ్రుక్కోజాలనుంచి పరిశీలించాను. నాకు మాంచి ఆరోగ్యం ఉంది. శక్తిసామర్థ్యాలున్నాయి. ప్రపంచ జ్ఞానముంది. కష్టాలను

ఓర్పుకునే శక్తి ఉంది. దూరదృష్టి ఉంది. కోరికలా బహుకొద్ది. ఒక వేళ కర్మంచాలక నే నీ కార్యక్రమంలో దెబ్బతిన్నా ఓర్పుకునే సహనం ఉంది. ఇంకేంకావాలి ?

నాలాగా ఇలాంటి సాహసకృత్యాలకు నిగదలచినచా రనేకమంది నా అభిప్రాయాలు, సలహాలు అనుగుహించేవారు. ఏ కొద్దిమందినో తప్ప ఎవరినీ నేను ప్రోత్సహించలేదు. ఏదో ఒక విశిష్టమయిన కార్యక్రమం మైనేనుకోసం ఏర్పాద యాంకోసం ఫలితమేరని నేను గుర్తించాను. అందుకోసం అందుబాటులో ఉన్నవాటితో తృప్తి చెందక పెద్దపెద్ద పనులకు జీవితం భారపోయామని తలపోస్తాను. అంతేకాదు ఇలాంటి కృత్య యానికి దానినే కారణాలకూడా అప్పమై వయసుంటుంది. అయితే అన్నిరకాల పనుల మీద నా ప్రణాళికలో, ముగ్ధక కర్మం అనే భావంతో చూడే చూపుతుంది. అంతేకాదు అది ఉన్నవని వదిలిపెట్టి విశిష్ట కార్యక్రమాలను చేపట్టటానికి ఉంది.

అసాధారణమయిన కార్యక్రమాలకు మునుపటి నానే భావంతోగాక యాదృచ్ఛికంగా తలపించిన భావం వేరొట్టి వీరత్వమనే భావం ఎరగక ఉత్సాహంతో పునరుజ్జీవింపబడిన నానుమాత్రమే ప్రపంచాని కనురమై ఆభ్యాత్మికమయినా తమారవుతారు. ప్రపంచంలో త్యాగపరులేగాని కర్మకులు లేరు. త్యాగపరులు ఎవరో ఉన్నారు. కాని సాధారణ కొద్ది మంది పేరే ప్రపంచకానికి తెలుసు. ఆ తెలియడమయినా ప్రజాబాహుళ్యానికి కాదు, కొట్టిమంది వ్యక్తులకు మాత్రమే.

కార్లయిల్ రచించిన “పీఠులు - పేరపూజ” అనే గ్రంథం నిర్దుష్ట మయిందికాదు.

స్వతంత్రించి ఏదయినా కార్యకలాపానికి జీవితం ధార పోయాలని ఆవేశంపొందిన నారిజో అధికసంఘాతులు పరిస్థితుల ప్రబావంనల్ల మానుకోవలసిననుంది. వారు తహమీద ఆధారపడ్డవారిని పోషించాలి. తమ్ముతాము పోషించుకోవాలి. స్వోక్తీలలో మిశ్రుల కృష్ణులను విహికబంధనాలను తెంచుకున్నవారు మాత్రమే ఈ రోజుల్లో స్వతంత్రంగా సాహస కార్యాలకు పూనుకోగలుగుతారు. పూర్వం ఇటువంటి పరిస్థితి లేదు. సంపాదన వదులుకున్నా ఏదోవిధంగా బతికే అనకాశం ఉండేది. కాని నేటికి అధికపరిస్థితులలో అటువంటివారు అధికంగా ఆధ్యాత్మికంగా కష్టాలకు పాల్పడే ప్రమాదంఉంది.

పరిశోధనవల్ల, అనుభవంవల్ల ఒక విషయం గుర్తించాను: శక్తి సామర్థ్యాలు గలవారు స్వతంత్ర కార్యకలాపాలను విస్తరించుకోగలిగి కాక ఇంక ఆధునిక పరిస్థితులే.

స్వేచ్ఛగా, స్వతంత్రంగా పనిచేసే అనకాశాలుగల అదృష్టవంతులు దానిని సమ్రుత్తో స్వీకరించాలి. ఉద్దేశం, ఉత్సాహం ఉన్నా పరిస్థితుల మూలంగా అటువంటి పనులకు పూనుకోలేని వారిని గురించి పీఠ సభా ఆలోచిస్తుంటుంది. దృఢసత్వయాన్ని సమ్రుత్తో వదునుపెట్టాలి. కాంతిచే కార్యకలాపానికి మార్గం సోచరించేవరకు అన్వేషిస్తూ నిలి

క్షేంచాలి. వీరికంటె ముందే కార్యకలాపం ప్రత్యేకించబడిఉన్న వారు, చివరికి సర్వస్వమూ అర్పించగలవారు సుఖవంతులు.

ఈ ఆదృష్టజాతకులు ప్రతిఘటనకు రెచ్చిపోయే తత్వాన్ని చంపుకుని ఆణకునను అలవర్చుకోవాలి. “సరే మంచిది. అలాగే” అనే తత్వంతో స్వనహరించాలి. మంచి పనిచేయ దలచినవారు తమదారికి అడ్డంకులను ఎవరోనచ్చి తొలగించాలని ఆశించకూడదు. ఇంకా కొన్ని అడ్డంకులు సచ్చిసత్తా ప్రశాంతంగా భరించాలి. అడ్డంకుల అనుభవంపల్ల అభించే బలీయమూనిర్మలమూఅయినశక్తియే ఆ అడ్డంకులను జయించ గలశక్తి. ప్రతిఘటన స్వర్థప్రయాస.

ఆదర్శశిఖరం అందుకోవాలనే మానవసంకల్పంలోని కొద్దిభాగం మాత్రమే కార్యరూపంలో స్వక్రమస్రవించి. మిగిలినదంతా పైకికనిపించని ఫలితాలివ్వడంలో విఫలమౌతుంది. ప్రపంచదృష్టికివచ్చే కార్యకలాపానికి ఎన్నోరైలు విలువ గలవీ ఫలితాలు. లోతయిన సముద్రానికి దానిమీద కదలాడే అలలకూ పైరెంటినీ పోల్చవచ్చు. జీవితమంతా అర్పించలేక పోయినా కొద్దికాలం మానవసేవకు వినియోగించేనారిలో సహృదయత నిబిడీకృతమయి ఉంటుంది. పొట్టనిఁపుకోవడానికి, ఏదో మనమూ మానవసేవ చేస్తున్నామని తృప్తిపడడానికి చాలామంది జీవంలేని పనిని వృత్తిగా స్వీకరించవలసి వస్తుంది. ఆ వృత్తిలో మానవులు యంత్రాలుగా తయారవుతారు. తమలోని మానవతాలక్షణాలను వ్యక్తీకరించలేరు. అయితే మానవవ్యక్తిగా ఇతరులకు ఉపకరించలేనిస్థితిలో ఎవరూఉండరు.

కార్మికవర్గాన్ని పూర్తిగా సన్నాహపరిచి ఒక విశిష్టరూపం ఇచ్చి యంత్రాలుగా తయారు చేయడంవల్ల ఉత్పన్నమయే సమస్యలకు పరిష్కారమార్గం ఆ సమస్యను ఉత్పన్నంచేసిన పరిస్థితులలో లేదు. మానవులహక్కులను సంరక్షించడానికిచేసే ఉత్తమకృషిలో ఉంది. ఇంతకంటే ప్రధానమైన దేమంటే, కష్టాలకు లోనయినవాడు విధికి తలవొగ్గడంకంటే అననుకూల పరిస్థితులలో సైతం వ్యక్తిత్వాన్ని నిలబెట్టుకోడానికి ఆధ్యాత్మిక కార్యకలాపంద్వారా శక్తిసంతా ధారపోయాలి. తోటిమానవునకు తోడ్పడండవ్వారా తమ మానవత్వాన్ని నిలుపుకునే వారందరూ ఐహిక జీవితాన్ని విముక్తి పర్చుకోగలుగుతారు. అటువంటి ఆధ్యాత్మికపరులు సహృదయుల సేవలో నిమగ్నులవుతారు. జీవిత కార్యకలాపంతోపాటు మానవసేన చేయకుండా ఏవిధీ అడ్డుపడలేదు. అటువంటి మానవసేన ఎక్కువగా లభ్యం కాకపోవడానికి కారణం అవకాశాలను చేతులారా కోల్పోవడమే, వినియోగించుకోలేక పోవడమే.

ఉన్న పరిస్థితులలోకృషిచేస్తూ సాటిమానవులకు సహాయపడడం మీదనే ప్రపంచభవిష్యత్తు ఆధారపడిఉంది. అవకాశాలను కోల్పోతే ఎంతో విలువయినవికూడా తుణతుణానికి విలువలేకుండా పోతాయి. సంకల్పంగా, క్రియగా రూపొందిన విలువలు . అమూల్యమయినవి. అనుకున్నంతగా మానవులు భౌతికవాదులు కాలేదు. స్త్రీ పురుషుల విషయమయి నేను తెలుసుకున్న దానినిబట్టి, పైకి కనిపించే దానికంటే ఎక్కువ ఆదర్శప్రాయమయిన శక్తి మానవజాతిలో ఉందని నాకు

నమ్మకం కుదిరింది. కాలనలలో పైకి కనిపించే నీటికంటెఎన్నో రెట్లు నీరు అంతర్వాహినిగా ప్రవహిస్తున్నట్లే స్త్రీ పురుషులలో పైకి కనిపించే ఆదర్శ జీవితాభిలాషకంటె వారి హృదయాలలో ఇంకా ఎన్నో రెట్లు దాగిఉంది. అలా దాగిఉన్న దానిని పైకిలాగే ముహూర్తంకోసం మానవజాతి నిరీక్షిస్తోంది, కాంక్షిస్తోంది.

నేను ఆఫ్రికాకు మతబోధకు కాకుండా వైద్యం చేయడానికి వెళ్ళబూనడం నా మిత్రులకు విపరీతంగా తోచింది. ముప్పయిఏళ్ళు దాటింతరవాత మళ్ళీ చదువు మొదలుపెట్టాలి! ఈ చదువు పూర్తికావడానికి ఎంతో కష్టపడాలి, ఎంతో కాలం వ్యయంచేయాలి. రాబోయే కాలాన్ని తలుచుకుని కంపించిపోయాను. కాని నే నీ నిశ్చయానికి వచ్చిన కారణాలు మాత్రం చాలా బలీయమయినవి..

ప్రసంగించకుండా పనిచేయడానికి వీలవుతుందనే కారణం వల్లనే నాకు వైద్యంమీద మనసుపోయింది. కొన్ని సంవత్సరాల తరబడి ప్రసంగిస్తున్నాను. మతవిజ్ఞానం పెదజల్లడం నాకెంతో ఆనందం ఒనగూర్చినమాట నిజమే. కాని ఈనూత్న కార్యకలాపంలో ప్రేమ సిద్ధాంతాన్ని మాటలలో గాక ఆచరణలోపెట్టి చూపించనచ్చు. ఎక్కడికి వెళ్ళినా ప్రేమ సిద్ధాంతాన్ని ఆచరణలోపెట్టడానికి తోడ్పడటానికే వైద్యపుత్తిని మించిందిలేదు. నేను వెళ్లడలచిన జిల్లాలలో అన్నిటికంటె వైద్య సహాయం చాలా అవసరమని మిషనరీలు ప్రకటించారు. అందు చేత నేను వైద్యం నేర్చుకుంటేరాలి. వైద్యుడెవరూ లేకపోడడం వల్ల నీగ్రోలకు తగిన వైద్యసహాయం ఇవ్వలేక పోతున్నామని

షక్తికలహో ఆ మిషనరీలు వాపోయారు. ఆ నిర్భాగ్యులకు అనసరమయిన వైద్యంచేయగలడాక్టర్ని కానడంకంటే వేరే ఏంకా నాలి? అందుకనివైద్యవిద్య అభ్యసించాలని నిశ్చయించు కున్నాను. వైద్యనిద్యాభ్యాసానికి చాలా సంవత్సరాలు వినియోగించాలని జ్ఞప్తికివచ్చినపుడల్లా లోమనగరంమీదకి దాడిచేయడానికి పూర్వరంగంగా స్పెయినును మెలమెల్లగా జయించుకుంటూవచ్చిన హామిల్కార్, హానిబాల్ల చరిత్ర తలపోసి నన్ను సేసే ఓదార్పుకునే వాడిని.

వైద్య విద్యాభ్యాసం (1905 - 1912)

వైద్య విద్యాపరిషత్తు అధ్యక్షులు (Dean) షెప్లాంగ్ వద్దకు వెళ్లి వైద్యవిద్యార్థిగా నన్ను చేర్చుకోవలసిందని కోరాను. కాని ఆయన ఆనివైద్య (Psychiatric) శాఖలోని తమ సహాధ్యోగికి నన్ను అప్పగించడం ఉత్తమమని భావించారు.

1905 అక్టోబరు ఆఖరిరోజుల్లో శరీరశాస్త్రంలో ప్రథమోపన్యాసం వినడానికి దట్టమయిన మంచులో పడిపెళ్ళాను.

కాని నిబంధనావళికి సంబంధించిన చిక్కు ఒకటివచ్చి పడింది. నేను విశ్వవిద్యాలయంలో అధ్యాపకుడను. అందుచేత విద్యార్థిగా చేరడానికి వీలులేదు. విద్యార్థిగా చేరకుండా వైద్య విద్య అభ్యసిస్తే పరీక్షకు కూర్చోడానికి వీలులేదు. విశ్వవిద్యాలయపాలక సంఘం ఈ సమస్యను సుహృద్భావంతో పరిశీలించి వైద్యవిద్యాధ్యాపకులు ప్రసంగాలకు హాజరయినట్లు ప్రమాణ పత్రం ఇస్తే పరీక్షకు కూర్చోవచ్చని అనుమతించారు. నేను సాటి అధ్యాపకుడనవడంవలన నా దగ్గర శీతం పుచ్చుకోకూడదని అధ్యాపకులు తీర్మానించుకున్నారు.

నాటినుంచీ నిరంతరం నేను అలసటను ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. మతవిజ్ఞానశాస్త్రజ్ఞాన మానుకోవడం నాకు మనస్కరించలేదు. వైద్యం అభ్యసిస్తూ మతవిజ్ఞానశాస్త్రంమీద

ప్రసంగాలు, ఆదివారం ఆదివారం మతబోధ చేస్తునేఉన్నాను. నేను వైద్యం అభ్యసించడం ప్రారంభించిన కొత్తలో సెయింట్ పాల్ ప్రబోధానికసంబంధించిన సమస్యలమీద ప్రసంగించాను. కాని ఆ ప్రసంగాలన్నీ నిసుగై తిరిగిచేసిగా తయారయాయి.

ఆర్గన్ మీద కూడా పూర్వకంతు ఎక్కువకాలం నెచ్చించ వలసినచ్చింది. 1905లో నేనూ, గెస్ట్రాప్ బ్రైట్, డాకాస్ ఫో, వైడర్, గిల్మాంట్, డిఇండ్ కలసి పారిస్ బాచ్ సమితిని స్థాపించాము. దీనికి బ్రైట్ సంచాలకుడు (Conductor). నేను సమితి ప్రదర్శనా అన్నిటిలోనూ ఆర్గన్ వాయింపవలసిందే నని ఆయన పట్టుపట్టారు. అందుచేత కొన్ని సంవత్సరాలపాటు ప్రతిశీతాకాలంలోనూ పారిస్ కు చాలాసార్లు వెళ్ళవలసి వచ్చింది. ప్రదర్శనానికి ముందే పారిస్ వెళ్ళి ప్రదర్శనం అయిన రాత్రే తిరిగి స్ట్రాస్ బర్గ్ చేరుకుంటున్నా ప్రతితడవా మూడేసి రోజులు నాకాలం వృధాఅయిపోతుండేది. పారిస్ నుంచి స్ట్రాస్ బర్గ్ కు రైలులో ప్రయాణంచేస్తూ సెయింట్ కొలస్ చర్చ్ లో చేయవలసిన ప్రసంగం తయారు చేసుకునేవాడిని. బాగ్నలోనాలోని బాచ్ జంత్ర సమ్మేళన ప్రదర్శనంలోకూడా పాల్గొంటూండేవాడిని. తరుచుగా ఈ ప్రదర్శనాలలో పాల్గొనడం తప్పనిసరయింది. ఇటీవల ఆర్గన్ వాయింపడంలో పేరు సంపాదించుకున్నాను. మత విజ్ఞానశాస్త్ర కళాశాల ప్రిన్సి పాలుగా నాకు వచ్చే ఉపకారవేతనం ఇప్పుడుపోయింది. అందు వల్ల సంపాదనకు ఇతరమార్గాలు చూచుకోవలసినవచ్చింది.

తరుచు పారిస్ వెళ్ళుతుండడంవల్ల అక్కడి స్నేహితులను ఎక్కువగా కలుసుకునే అవకాశం చిక్కింది. అక్కడ

నేననుకున్న వారిలో ముఖ్యులు ఫ్రాఫానీరీనాచ్. ఈమె సుప్రసిద్ధ వివాహములు ధియోడోరీనా భార్య. మంచి తెలివిగలది. సంకీర్తజురాలు. ఇంకొకరు మెలూనీ డి పార్కాలిక్ ప్రభిష్టి. ఈమె యూజీనీచక్రనర్తినికి స్నేహితురాలు. వింటర్-హార్ట్ చిత్రించిన సుప్రసిద్ధచిత్రంలో చక్రనర్తిని ప్రక్కన కెన్నని ఈమె గారే. ఈమెగామీణగృహంలో ఈమెస్నేహితురాలుసాండర్ రాకుమారిని తరుచు కలుసుకుంటూండేవాడిని. ఈమె మూడవ నెపోలియన్ కాలంలో పారిస్లోని ఆస్ట్రియా రాయశారి భార్య. ఈవిడ మూలంగానే వాగ్నర్ పారిస్లోని యు.గొన నాటకశాలలో టాన్ హాడ్సర్ అనే రూపకం ప్రదర్శించగలిగారు. ఒకనాటి విందులో మూడవ నెపోలియన్‌లో సంభాషిస్తూ ఈ సంకీర్తరూపకాన్ని ఆడించమని ఈమె ప్రోత్సహించింది. ఈమె పైకి మోటుగా కనిపించినా మనసుమాత్రం బహుమందిది. కుశాగ్రబుద్ధి. పారిస్‌లో వాగ్నర్ ఉన్ననాటి విశేషాలు, నెపోలియన్ పరినారాన్ని గురించిన విశేషాలు ఎన్నో చెప్పింది. నేను ఆస్ట్రియాలో ఉండగా ఈవిడ నాకు వ్రాసిన ఉత్తరాలను బట్టి ఈమె హృదయం ఎంత విశాలమయిందో గ్రహించగలిగాను. పారిస్‌లో ఉండగా అడెలీ హెరెన్-షెమిట్ అనే ఆమెను కూడా ఎక్కువగా కలుసుకునే వాడిని. ఆమె అక్కడ ఉపాధ్యాయిని.

బార్సెలోనాలోని 'ఆర్బియోకటాతా' సంచాలకుడు లూయీమిలెట్ దృష్టిని ఆకర్షించాను. నేను ప్రథమశ్రేణికి చెందిన కళాకారుణ్ణి, మేధావిని ఆయన గ్రహించారు. ఆయనద్వారా సుప్రసిద్ధ శిల్పి 'గాడ్డి'తో నాకు పరిచయ

మయింది. గాడి అప్పుడు సగ్రాదాఫామెలా (ప్రతిక్షయంబం) అనే చర్చినిర్మాణంలో నిమగ్నుడయి ఉన్నాడు. అప్పటికి బ్రహ్మాండమయిన దర్వాజా, దానిమీద బురుజులు మాత్రమే తయారయాయి. మధ్యయుగంలోని శిల్పులలాగానే గాడికూడా ఈ చర్చి నిర్మాణం కొన్ని తరాలు గడిస్తేనేకాని పూర్తికాదనే. పరిజ్ఞానంలోనే పనిప్రావంభించారు. చర్చికి సమీపంలోని పాకలో, త్రిమూర్తుల ఆకారాలను సంజానూపంలో ప్రతిరేఖిస్తూ పొందుపరచడానికి అనలంబించిరవిభానం గురించి ఆయన చెప్పింది నేనెన్నడూ మరచిపోలేను. “దీనిని ప్రాంచిలోగాని ఇంగ్లీషులోగానీ న్యకీకరించలేను. అందుకని కాటలోనినూభాషలో నిశదీకరిస్తాను. ఆభాష రాకపోయినా నీకు అర్థమవుతుంది” అని చెప్పారు.

“ఈజిప్టు ప్రస్థానం” అనే శిల్పం దర్వాజా ముందు భాగంలో రాతిలో చెక్కబడి ఉంది. దానివంక అదేపనిగా చూసాను. మీది బరువుమోయి లేక భారంగా నడుస్తున్న గాడిదనుచూసి ఆశ్చర్యపోయాను. దానిమీద ఆయనఅన్నారు: “నీకు లలితకళలనుగురించి తెలుసుననుకుంటూ. గాతిలో చెక్కిన ఈ గాడిద ఊహజనితమయిందికాదని గ్రహించే ఊహాశక్తి నువ్వొక్కడ చూసే శిల్పాలలో ఒకటి ఊహజనితమైందికాదు. వాస్తవిక ప్రపంచంలో చూసింది చూచినట్లు చెక్కాను. జోసెఫ్, మేరీ, బాలక్రీస్తు, దేవాలయ పూజారులు - వీరందరి ఆకృతులు నేను కళ్యాణాచూసిన మనుష్యులనుంచే ఎంచుకున్నాను. సున్నపు దిమ్మెలలో ఆకృతులను అచ్చుపోసి ఆ తరవాత శిల్పాలు చెక్కాను. కాని గాడిద దగ్గరికి వచ్చేసరికి

చిక్కునచ్చింది. బార్సెలోనాలో ఉన్న గాడిదలన్నిటినీ తోలుకునినచ్చి నా ముందుపెట్టారు. కాని అందులో ఒకటి పనికి రాలేదు. దిట్టంగా బలిసి ఉన్న గాడిద మీద మేరీ, బాల్క్రీస్తు ఎక్కారని ఎలాచెక్కేది? నా చెక్కిన గాడిద బక్కచిక్కి అలసిపోయిందిగా ఉండాలి. దాని మొహంలో దయాదాక్షిణ్యాలు ఉట్టిపడాలి. తాను ఎవరిని, ఎక్కడికి ఎక్కుచుకుని వెళ్ళుతున్నదీ గ్రహించినట్టు కనిపించేదిగా ఉండాలి. అటువంటి గాడిదకోసం వెతుకుతున్నాను. నాకు కావలసిన గాడిదను ఇసుకబండికికట్టి ఒక స్త్రీ తోలుకుపోతూ నా కంటపడింది. ఆ గాడిద తల వాలిపోయి నేలకు తాకుతోంది. ఎంతోకష్టమీద ఆ గాడిదను నా దగ్గరికి తీసుకురావడానికి ఆమె అంగీకరించింది. దాని ఆకృతిని గచ్చులో చిత్రిస్తుండగా ఇక గాడిద బతికి బయట పడదని ఆమె ఏడవడం మొదలుపెట్టింది. ఆ గాడిదే ఈ శిల్పంలోని గాడిద. ఊహజనిమయింది కాదు. వాస్తవిక ప్రపంచంలోనుంచి తీసుకొన్నది కాబట్టే నీ హృదయానికి అంతగా హత్తుకుంది.”

నేను వైద్య విద్యార్థ్యాసం ప్రారంభించిన కొత్తలోనే ఆర్గన్ నిర్మాణంమీద వ్యాసం, ‘చారిత్రక క్రీస్తుకోసం అన్వేషణ’ అనే గ్రంథం ఆఖరిఅధ్యాయం రచించాను. 1906 వసంతకాలంలో కళాశాల ప్రిన్సిపాలు పదవికి రాజీనామా చేశాను. అందువల్ల చిరకాలంగా నేను నివసిస్తున్న కళాశాలాశ్రవణం ఖాళీచేయవలసివచ్చింది. పనిచేసుకుంటూ లోటలోని చెట్లతో సంభాషిస్తుండేవాడిని. అటువంటి చెట్లను విడిచిపెట్టి

వెళ్ళడం నాకు కష్టంగానే ఉంది. కాని సెయింట్ థామస్ చర్చి మతసభకు చెందిన పెద్దభవంతిలో నివసించే భాగ్యం నాకు కలిగి మహాదానందం చేకూర్చింది. అల్సానే లూథరన్ చర్చి అభ్యసించు ఫ్రెడరిక్ కర్రియన్ ఈ భవంతిలోనే నివసిస్తున్నారు. మేడిమిద నాలుగుగదులు నా కిచ్చారు. అందునల్ల నేను సెయింట్ థామస్ చర్చినీడలో నివసించే అవకాశం చిక్కింది. 1996 ప్రే మంగళవారంనాడు వర్షంలో విద్యార్థులు నా సామానంతా తీసుకుని చక్కావచ్చారు.

కర్రియన్ కుటుంబంలో ఒకణ్ణిగా మెలగే అవకాశం లభించడం నిజంగా అద్భుతమనే చెప్పాలి. ఈయన బెర్లిన్ లోని ఒక ప్రఖ్యాత గ్రీకుభాషా పండితుని కుమారుడు. ఎర్లాచ్ ప్రభ్వణి లూయిజాను వివాహమాడాడు. ఈమె బాడెన్ మహా ప్రభ్వణిలూయిజాకు చదువుచెప్పిన ఉపాధ్యాయుని కూతురు. ఈ బాడెన్ మహాప్రభ్వణి ఫ్రెడరిక్ చక్రవర్తికి సోదరి. ఈవిధంగా ఈ కుటుంబం జన్మతాయేగాక విద్యా విషయకంగాకూడా గొప్ప సంశానికి చెందింది. ఈ ఇంట్లో కెల్లా వృద్ధ ఎర్లాచ్ ప్రభ్వణి మీదనే అందరి మనసులూ కేంద్రీకృతమయ్యేవి. ఆమెకు ఆరోగ్యం సరిగా లేనందునల్ల బయటికెక్కడికీ వెళ్లేదికాదు. సంగీతమంటే ఆమెకు మహాభిష్టం. కాని అనారోగ్యంవల్ల జంత్రి సమ్మేళన ప్రదర్శనాలకు వెళ్లడానికి వీలులేదు. అందుకని ప్రతి సాయంత్రం ఒక గంటసేపు పియానో వాయించి వినిపించేవాడిని. ఈ విధంగా నాకు అమెతో పరిచయం ఎక్కువయింది. ఈ మహా వ్యక్తిప్రభావం నా మీద అమితంగా ప్రసరించింది.

1910 మే 3 న విన్డిక్స్ అనే నైమానికుడు మొదటి సారిగా స్ట్రాక్బర్ట్ మీద హఠాత్తుగా విమానం నడిపాడు. సరిగ్గా ఆ సమయంలో నేను ఆమెగదిలో ఉండడం తటస్థించింది. ఆమె స్వయంగా కదలలేదు. అందుకని విమానాన్ని చూసేందుకు ఆమెను కిటికీ దగ్గరికి తీసుకువెళ్ళాను. ఆమెకు ఇంకా పెళ్ళికాని కుమార్తెలు ఇద్దరున్నారు. ఒకామెపేరు ఆడా, రెండవ ఆమె గ్రెడా. ఏర్పదకి చిత్రకళలో మంచి ప్రవేశం ఉంది. ఈ ప్రతిభ నాకిది తెల్లనుంచి సంక్రమించింది. ఆడా హెన్స్లో శిష్యురాలు. నేను కళాశాల డైరెక్టరుగా పనిచేస్తున్నప్పుడు చిత్రశాలగా ఉపయోగించుకోడానికి నా ఇంట్లో ఒకగది ఇచ్చాను. అంతేకాదు. ఆమె తల్లి కోరికమీద మోడలుగా కూర్చున్నాను. అడాకి ఆమె పద్ద జబ్బుచేస్తే శస్త్రచికిత్స చేయించుకున్నది. ఇప్పుడు బాధ తగ్గి కొంచెం నిమ్మశంగా ఉంది. నేను మోడలుగా కూర్చుంటే ఆమెకి స్వస్థత చిక్కుతుందనే భావంతో అందుకు అంగీకరించాను. చిత్రం నా ముప్పదన జన్మదినం నాడు పూర్తయింది. ఆ రోజున నేను మోడలుగా కూర్చున్నప్పుడు నా మనసులోని కలవరం ఆమె గ్రహించలేదు.

ఈనృదురాలి మేనమామ ఒకాయన డచ్ నలసలలో పనిచేశాడు. ఉష్ణమండలంలో నివసించినా ఆయనకు ఒక్క మారయినా జ్వరం రాలేదట! దీనికి కారణం సూర్యాస్తమానం అయాక తలమీద ఏమీలేకుండా వెళ్లకపోవడమేనట! అందుకని అలాగే నడుచుకుంటానని ఆమె నాచేత ప్రమాణం చేయించింది. అందువల్ల భూమధ్యరేఖమీద వేసవికాలపు

సాయంకాలం చల్లటిగాలి తలకుతగిలే అదృష్టం నాకులేకుండా పోయింది. కేసుల ప్రమాణంచేయడంకూడా మంచిదే అయింది. నాకూ ఎప్పుడూ జ్వరంరాలేదు.

1906 నవంబరుకాలంలో 'చారిత్రక జీవనోపాసం అన్నేషణ' అనే రచన పూర్తిచేసాను. కళాశాల పిన్నుపాలుపదవికి రాజీనామా ఇచ్చాను. అప్పటినుంచి వైద్యవిద్యాభ్యాసానికి కావలసినకాలం నినియోగించుకొన్నాను. ప్రకృతిశాస్త్రాల అధ్యయనానికికూడా పూనుకున్నాను. తత్వశాస్త్రంలో గట్టి వాస్తవికతా పునాదులు ఏర్పడడానికి కావలసిన పరిజ్ఞాన సంపాదించుకునే పరిస్థితి ఇప్పటికి చేకూరింది.

(సప్తవింశతి)లు అధ్యయనంచేయడంనల్ల నేన కాంక్షించిన పరిజ్ఞానంకంటే ఎక్కువే సముపార్జించుకోగలిగాను. ఇది ఆధ్యాత్మికానుభవంగా పరిణమించింది. ఇంతవరకు మానవత్వంగా చెలాముడి అవుతున్నదానిలో సత్యం ప్రకాశం కా లేదు. అభిప్రాయాలు సత్యంగాగుర్తింప బడుతున్నాయి. ఇది భౌతికంగా అపాయకరమని భావిస్తూవచ్చాను. చరిత్ర తత్వశాస్త్రాలలో సత్యాన్నేషణ సాస్తవిక పరిజ్ఞానం ఊహ శక్తి సుదృఢమగుదంతరాయం వచ్చింది. యధార్థాలను ఆధార చేసుకొనినాడను, నేనుగా నలువరించిననాడనుమీద ఎన్నడూ విమర్శించాడనిలేదు. వాస్తవికతాదృష్టిని అనతిలకు న్నే నేనుగా నలువరించిన అభిప్రాయం అధ్యయనం కింద పరిణమింపబడుతోంది.

ఇలా నిరంతరం సాగుతున్న నాటకాన్ని పీఠీస్తూ వాస్తవికతాదృష్టిని వివరించే వేయివిధాల వ్యవహరించడ

వల్ల నే నెంతో క్రుంగిపోయాను. నే నిపుడు హఠాత్తుగా ఇంకో దేశంలో వడ్డాను. యధార్థాలతో కూడిన సత్యాలతోనే నే నిపుడు వ్యవహరించాలి. అక్కడివారు వెలిబుచ్చే ప్రతి అభిప్రాయాన్నీ యధార్థాలతో సమర్థించుకోవాలి. నామేధా సంపత్తి పెరగడానికి కావలసిన అనుభవం ఇదని భావించాను.

ఖచ్చితంగా నిర్ణయించబడగల యధార్థాలతో వ్యవహరించాలనే ఆనందంతో నాతల మత్తెక్కిపోయింది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఇతరులయితే మానవత్వానికి అసలు విలువ ఇచ్చేవారేకాదు. కాని నాకు అలాంటి అభిప్రాయం లేదు. అంతేకాదు. రసాయనికశాస్త్రం, జంతుశాస్త్రం, వృక్షశాస్త్రం, శరీరశాస్త్రం, అధ్యయనంచేయడంవల్ల యధార్థాలవల్ల నిర్ధారితమయే సత్యాలతోపాటు అభిప్రాయంలో సత్యంయొక్క ఉనికి ఎంతవరకు సమర్థనీయం, ఎంతవరకు అనసరం అనే విషయం పూర్వకంపే ఇప్పుడు ఎక్కువగా తెలుసుకున్నాను. మనసు యొక్క సృజనాత్మక క్రియద్వారా లభ్యమయే పరిజ్ఞానానికి స్వంత అభిప్రాయాలుకూడా అంటి పెట్టుకుని ఉంటాయనడంలో సం దేహంలేదు. యధార్థాలమీద ఆధారపడ్డ పరిజ్ఞానంకన్న ఇటువంటి పరిజ్ఞానం ఉత్తమమయింది.

ఈ విశ్వంలో మరస్థానం ఏమిటి? మన మెందుకు జీవిస్తున్నాం? అనే ప్రశ్నలకు ఖచ్చితమయిన జనాభా ఇవ్వనంత ఎరకుజీవాత్మ అభివ్యక్తీకరణవల్ల జనించేపరిజ్ఞానం అసంపూర్ణం, అసంతృప్తికరము. అయిఉంటుంది. వ్యక్తిగత జీవితంలో విశ్వ

జీవితాన్ని అనుభవించగలిగినపుడే మనలనావరించినజీవాత్మలో సరయిన స్థానం పొందగలుగుతాము. నాకు వేరైన జీవాత్మ స్వభావాన్ని నాలోని జీవాత్మద్వారా మాత్రమే తెలుసుకోగలుగుతాను. విశ్వాత్మపరిజ్ఞానాన్నీ, దీనికీ మానవునికీ గల సంబంధాన్ని తెలుసుకోవాలని మాననశాస్త్రం యత్నిస్తోంది. ఈ యత్న ఫలితాల సత్యం, ఈ విషయంలో చురుకుగా పని చేస్తున్న భావసంపదలకు గల వాస్తవికతా పరిజ్ఞానం మీద, జీవాత్మకు జీవాత్మ స్వభావప్రతిబింబిత పరిజ్ఞానంమీద ఆధార పడి ఉంటుంది.

1908 మే 18న తేదీ. నరంకురుస్తోంది. ఆనాడే నేను శారీరశాస్త్రం, దేహధర్మశాస్త్రం, విజ్ఞానశాస్త్రంలో పరీక్షకు కూర్చున్నాను. పరీక్షకు కావలసిన పరిజ్ఞానం సంపాదించడంకొంత కష్టమనిపించింది. నేను ముస్సయివ్ శిష్యువాడిని. ఇరవై ఏళ్ల వాడి. కుండే జాపకశక్తి నాకెలా ఉంటుంది? పరీక్షలను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా అంతా అధ్యయనంచేయాలని బుద్ధివుట్టింది. తోటివిద్యార్థులు బలవంతపెడితే పరీక్షలలో సామాన్యంగా ఆడిగే ప్రశ్నలు, వాటి జవాబులు కంఠస్థంచేశాను.

జీవితంలో ఎన్నడూ ఎరగనంతగా అలిసి పోయినా అనుకున్నంతకంటే బాగానే పరీక్ష ఇచ్చాను. తరవాత ఆసుపత్రిలో శిక్షణపొందాను. ఆసుపత్రిలో శిక్షణ ఎక్కువబాధాకరంగాలేదు.

పౌషధబోధ నాలో అమితంగా ఆసక్తిని కేర్పెత్తించింది. ఆచరణభాగం ఆర్నాల్డ్ కాహన్ బోధించేవారు. సిద్ధాంత

బాగం పీమెడ్ బర్ బోధించేవారు. నీకు విశేషధూలను గురించి విశేష పరిశ్రమచేశారు.

పీమెడ్ బర్ కు స్వాల్మే అనే స్నేహితుడుండేవారు. వాల్మే పరిశ్రామజ్ఞులు. వీరిద్దరిని గురించి విశ్వవిద్యాలయంలో ఒక కథ ప్రచారంలో ఉంది. ఆల్మేసియాలోని పట్టణంలో స్వాల్మే, మానవశాస్త్రంమీద ప్రసంగించవలసిఉంది. ఆ ప్రసంగంలో డార్విన్ సిద్ధాంతాన్ని గురించి చెప్పకతప్పదు కదా! డార్విన్ సిద్ధాంతాన్ని గురించి చెప్పితే అక్కడినారికి కోపంవస్తుంటేమో అనే భయం పీమెడ్ బర్ ముందు వెలువరించారు. దానిమీద అయిన, “డార్విన్ సిద్ధాంతాన్ని గురించి అంతా చెప్పు. కాని నీతో అనే పదంమాత్రత ఉపయోగించకు. అక్కడినారింకీ వాంఛో నీనన్నా. డార్విన్ అన్నా గౌరవం దేవున్నది.” అని సలహా ఇచ్చారట! స్వాల్మే ఆ సలహా పాటించారు. అంతా ఉవ్వంగా జరిగిపోయింది.

విజ్ఞానంకోసం ఆశురతపడుతున్న కొంతమంది ప్రజలను సంతృప్తిపరచడానికి విశ్వవిద్యాలయం వారు ప్రయత్నాలు ఎత్తుకుంటేయమని అక్కడివారు కోరారు. కీజెల్ మిషన్ ప్రసంగించవలసిందిగా కొంతమంది డార్వినులు తన్నుకోరని అనందంతో తత్వశాస్త్రాధ్యాపకులు వింజెల్ కాండ్ మాత్రం చెప్పారు.

సామాన్య మానవులు కీజెల్ ప్రాముఖ్యతను గుర్తించారని అయిన ఉదకంతంలో ప్రకాశించారు. అది తీరా ఆరాతీస్తే ఆ డార్వినులు కోపించి కీజెల్ కుంది.

ప్రసంగం కాదు, హెకెల్ ను గురించి, 'విశ్వసమశ్చ' అనే ఆయన గ్రంథంలో పొందుపర్చబడిన భౌతికవాదం గురించి ప్రసంగించమన్నారని తేలింది.

షిమెక్ బర్క్ ని నే నెంజో మెచ్చుకుంటూండే నాడిని. కొన్ని సంవత్సరాలతరువాత వారికి సహాయంచేసే అసకాశం నాకు కలిగింది. 1919 సంవత్సరాలలో నేను స్ట్రాస్ బర్గ్ న్యూడాల్స్ రైలుస్టేషనుకుండా ప్రయాణం చేస్తున్నాను. ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం కొంతమంది జర్మన్లను దేశంనుంచి బహిష్కరించింది. ఆ బహిష్కరణ ప్రకారం వెళ్ళిపోతున్న జర్మన్లలో షిమెక్ బర్క్ ఒకరు. స్టేషనులో కనిపించారు. వీరింతా తమ తమ గుంటూరులు నదిలోవెళ్ళిపోతున్నారు. ఆయన సోమూను విషయమై ఏమన్నా సహాయం కావాలంటే ప్రార్థించాను దానికి ఆయన నోటితో బనాబు చెప్పకుండా చంకలోని బంగారాచెట్టాను. అందులో ఆయన నిసౌషధులను గురించి వ్రాసిన రచన ఉంది. సోమూనులు అసకాశ్లు తనిఖీచేస్తున్నారు. అంత పెద్దబంగారీ వీరినుండి స్పృహను కోల్పోయి ఆయన ఇంట్లో, అబంగీవి నేను వీరిని తరవాత బాడెన్ - బాడెన్ లో స్నేహితుల ఆశ్రయం కోరుతూ ఆయనకు వీరిని పంపించివేశాను. ఈ గ్రంథం అచ్చయిన కొద్దికాలానికే ఆయన చనిపోయారు.

వైద్య విద్యార్హుల ప్రారంభించిన తొత్తులో ఆధికంగా కొంత ఇబ్బందిపడ్డాను గాని తరవాత తరవాత బాగా మూడ జర్మన్లలో నేను ప్రాసంగికం ప్రజావరణం పెడతా వల్లా. జర్మన్ల మేధావుల ప్రవర్తనలవల్లా సంపాదించిన సున్నతి చక్కబడింది.

1911 ఆక్టోబరులో వైద్యపరీక్షకు కూర్చున్నాను. పరీక్ష
 పునం నైడర్ రచించిన 'సింఘాసీయా సాక్రీ'లో ఆర్గన్ వాయిించి
 సంపాదించాను. డిసెంబరు 17 న ఆఖరిపరీక్ష. ఆ పరీక్ష ఇచ్చి
 జైలుపడగానే దానికోసం ఎంత ప్రయత్నానో నానా అరం
 కాలేదు. నేను కలలుకలడంలేదనీ, మెలమలగా నేడన్నానునీ అనేక
 మార్లు నాకు నేనే నమ్మజూపకున్నాను. ఆరోజున నన్ను
 పరీక్షచేసిన శస్త్ర చికిత్సకులు మాడెలం నాకోపాధులును
 "నీ ఆరోగ్యం మంచివెళుబట్టే సరియేనో నెగ్గుకొచ్చావో"
 అన్నమాటలు నా చెవులో గింపబడున్నాయి.

ఆఫ్రికా ప్రయాణ సన్నాహాలు

నైజ్యోంకో పట్టా పొందడానికి వ్యూహం రచిస్తూనే ఆఫ్రికా సెయింట్ నికొలస్ సన్నాహాలు చేయసాగాను. 1912 సంవత్సరంలో నైజ్యోంకోలయ అధ్యాపక పదవి, సెయింట్ నికొలస్ చర్చిలో మతబోధ పనుల పరిత్యజించాను. 1911-12 సంవత్సరాలలో ప్రపంచ మతదృష్టిని, ప్రపంచమతాల చారిత్రక పరిణామాలను విజ్ఞానశాస్త్ర యధార్థాలతో సమన్వయించడానికి యన్నిస్తూ ప్రసంగాలు చేశాను.

సెయింట్ నికొలస్ చర్చిలో జనాసభికి నే నచ్చిన కథిరి ప్రసంగం “నమస్తే జానమును మించినదేవుని సమాధానము నీసాక్షిస్తులన మీ హృదయములకును, మీ తెలపులకును కావలయును” అనేది. ఇది సెయింట్ పాల్ ఫిలిప్పీయన్లను ఆశీర్వదించు ప్రసంగం లేఖలోనిది. ఇంతకాలమూ ఈ వాక్యాలుంటే నా ప్రసంగాలు ముగిస్తూండేవాడిని.

ఇజముంకు మతబోధ చేయకపోవడం, ప్రసంగించక పోవడం అంటే త్యాగం చేయడమన్న మాట. నేను ఆఫ్రికాకు బయలుదేరే పర్యంతమూ విశ్వవిద్యాలయంమీదుగా గానీ, సెయింట్ నికొలస్ చర్చిమీదుగా గానీ వెళ్ళడం మానుకున్నాను. ఆ ప్రదేశాలలో నేను పనిచేశాను. ఆపని నేనికముందు చేయబోవడంలేదు. అందువల్ల అవి కంటపడగానే.

మనసు చివుక్కుమనేది. విశ్వవిద్యాలయ భవనద్వారానికి తూర్పుగా ఉన్న హాలులో నేను తమచు ప్రసంగించానేమో దాని కిటికీలవంకకూడా కన్నెత్తి చూడలేక పోయాను.

1912 జూన్ 18 న నేను హెలెన్ బ్రెస్టా అనే ఆమెను వివాహమాడాను. ఈమె స్ట్రాక్ బర్గ్ లోని ఒక చరిత్రకారుని కుమార్తె. నేను సెయింట్ థామస్ చర్చిపక్కకు బసమార్చేసాను. ప్రయాణానికి ముందు కొన్ని నెలలపాటు మా నాయన గారికిగ్గిర ఉండాలని ఉద్దేశించాను. పెళ్ళికాకముందే నా భార్య వ్రాతప్రశంసలు అమర్చడంబోనూ, అచ్చు పుస్తకాలు దిద్దటంబోనూ నాకు సహాయపడుతూండేది. అక్రీకా సెన్సే ముందు చూసి అచ్చు వేయించవలసిన రచనలూ నా కెంట్లో తోడ్పడింది.

1912 నసంతకాలం ఉష్ణమండల వైద్యంగురించి చదువుతూ, ఆఫ్రికాలో మాకు కావలసిన వాటిని ఖరీదుచేస్తూ పారిస్ లో గడిపాను. నేను వైద్య విద్యాభ్యాసం ప్రారంభించివ కొత్తలోనే నాకు కావలసిన పరిజ్ఞానం సంపాదించాను. ఇప్పుడు ఆచరణరూపంలో దానిని సాధించాలి. ఇదీ నాకొక పీఠమయిన అనుభవమే. ఇప్పటివరకు మేధావీ సంబంధించిన పనిచేస్తూవచ్చాను. ఇక నేను కావలసిన నస్తువుల జాబితా తయారుచేయాలి. వాటిని ఖరీదుచేయాలి. లెక్కలు సరిచూడాలి. వీటన్నిటినీ పెప్టైల్ లో సద్దాలి. సుంకాధికారులకు చూపించడానికి సరైన జాబితా తయారు చేయాలి. ఇంకా ఇటువంటి చిల్లరపనులెన్నో ఉన్నాయి. ఆసుపత్రి నడవడానికి

కావలసిన మందులు, పరికరాలు ఒకచోటికి చేర్చడానికీ, అక్కడ ఆ అడవుల్లో సంసారంచేయడానికి కావలసిన సామాను సంపాదించడానికీ మా భార్యాభర్త లేద్దరం ఎంతోకాలం వ్యయం చేయవలసినవచ్చింది. ఎంతో కష్టపడవలసినవచ్చింది. మొదట్లో ఇదంతా మహాభారంగా తోచింది. ఆత్మసమర్పణా భావంతో భౌతిక విషయాలాలో అవస్థపడడం అర్థమయినదనే అభిప్రాయానికి క్రమేసీ రాగలిగాను. కావలసినవస్తువులజాబితా నీచుగానూస్తే నాకు కళాత్మకమయిన సంతృప్తి కలిగేదశకు నేను వచ్చాను. ఇప్పుడు మందుల కేటలాగులతో సహా అన్ని కేటలాగులు విష్ణుష్టంగా లేకపోయేసరికి చికాకు కలుగుతోంది. ఈ కేటలాగులు ముక్కుమొహంతెలియని వారి చేత తయారు చేయించరా అనిపిస్తుంది.

నాకు కావలసిన ధనం సంపాదించడానికి నా పంచయ న్తులందరినీ కలుసుకున్నాను. నేను తలపెట్టినపని ఇంకా ఆలోచనలో ఉన్న కేగాని ఆచరణలో సత్ఫలితా లొసంగినది కాదు కాబట్టి నారి సహాయం పొందడం ఎంతకష్టమో నా కిప్పుడు తెలిసినవచ్చింది. ఈ ఆఫ్రికా ప్రయాణపథకం నా బుర్రలో వుట్టించే కాబట్టి సహాయం చేస్తామని చెప్పి మిత్రులు, పరిచయస్తులు నా కలవరపాలు తగ్గించారు. మామూలుగా నేను వారిని కలుసుకున్నప్పటి వైఖరికీ, ఇప్పుడు విరాళాలు యాచించడానికి వెళ్ళినప్పటి వైఖరికీ ఎంతోభేదం పొడగట్టింది. అయినప్పటికీ నేను పొందిన అవమానం, వారు చూపిన దయాదాక్షిణ్యాలలో వెయ్యోవంతుకూడా లేదనిపించింది.

ఎక్కడో ఫ్రెంచి పలసలో నేను తలపెట్టిన చనికీ స్ట్రోక్ బర్గ్ విశ్వవిద్యాలయ అధ్యాపకులు ఉదారంగా విరాళం లిచ్చడం సన్నెంబో కబలించిపోసింది. నేను పోగుచేసిన విరాళాలలో ఎక్కువగాగం సెయింట్ సికోలర్ చర్చికివచ్చే జనావళి ఇచ్చింటే. ఆర్చబిషాపోని క్రైస్తవ గురువులుకూడా ఎక్కువ మొత్తాన్నే ఇచ్చారు. పిరియో చాలాగాంచి నా సహాధ్యాయులు, విద్యార్థులు. పాస్ లెగ్ చీమిపోయాడు" బుద్ధివంతులైనా సరే పచ్చిని రాబడ విరాళంగావచ్చారు. లాస్కాఫ్రెయో కూడా ఒక ఉపద్యాయుడైనా, బాచ్ జంట్రులమ్మేళం ప్రసంగం వల్లా కొంతడబ్బు లభించింది.

ఈ విధంగా ప్రస్తుతానికి అర్థిక ఇబ్బందులనుంచి గట్టి కాపాడు. ప్రయాణానికి, సంవత్సరంపాటు ఆసుపత్రి నెలపడానికి కావలసిన ధనం చేకూరింది. ఈ సొమ్ము అయిపోవే ఇంకా పంపుతామని నా మిత్రులలో భాగ్యవంతులు వాగ్దానం చేశారు.

అర్థిక తదితర వ్యవహారాలలో నాకు ఆనీ ఫిషర్ ఎక్కువగా సహాయంచేసింది. ఈమె స్ట్రోక్ బర్గ్ విశ్వవిద్యాలయంలో శస్త్ర చికిత్సాధ్యాపకుని భార్య. పాపం! నిండువయసులోనే ఆయన చనిపోయారు. నేను ఆఫ్రికాలో ఉండగా ఐరోపాలోని పనులన్నీ ఈవిడ చూసిపెట్టింది. కొంతకాలం తరవాత ఈమె కుమారుడుకూడా నాలాగానే ఉష్ణమండలాలలో వైద్యవృత్తి ప్రారంభించాడు.

ఆసుపత్రి నెలకొల్పడానికి కావలసిన విరాళాలువసూలు చేయగలననే ధైర్యం రాగానే నా స్వంతడబ్బు పెట్టుకుని

లాంబెరెనీలో ఉంటూ ఆ చుట్టుపక్కలవారికి ఉచితంగా వైద్యం చేస్తానని సారిస్ మతబోధక సమితికి తెలియపరిచాను.

ఈ సమితి సూచించుకుంటే, రెండు జేబ్ బియాస్ స్వీస్ ఈ అనకాపాన్ని పోగొట్టుకోకుండాని అధికారయంతంగా సమితికి తెలియపరచారు. ఈయన సమితి వ్యవహారాలు మంచి చాకచక్యంతో నిర్వహిస్తున్నాడు. మాట్లాడతంటే చేతల్లో కేసి అందుకని ఆయనకి చాలామంది మిత్రులు ఒకటయ్యారు. కాని సమితిలో సనాతనులు అధ్యంతరం కాలి పారు. సన్న సమితి ముందూరు పిలిపించి నా విస్తారాల విషయమై ప్రశ్నించి తెలుసుకోవాలని తీర్మానించారు. నే నిండుకు అంగీకరించలేదు. ఏసుక్రీస్తు తన అనుచరులను ఏం పరచించాడు? తన్ను అనుసరించాలనే సంకల్పంఉంటే చాలు ననలేదా? దీనిని అధారంచేసుకునే నేను పరీక్షను తిరస్కరించాను. 'నునను వ్యతిరేకించనివారు మన పక్షాన ఉన్నట్లే లేఖ్నే! అన్న ఏసుప్రభువునూ క్రిష్టకారం అవ్వకపోయినా పడుతున్న సీగ్రోలకు సహాయంచేస్తానని మహమ్మదీయుడుముందుకు వచ్చినా అంగీకరించాలని సమితికి నా తిరస్కారంతో పాటు సంభేదంకూడా పంపాను. ఇదివరలో ఒక మత బోధకుడు, అపొస్తలు జాన్ నాల్గవ నిబంధన రచించాడా లేదా అనే ప్రశ్నకు ఖచ్చితంగా రచించాడని జవాబివ్వవందుకు సమితి అతనిని శ్రోసివుచ్చింది.

అటునంటిగతేనాకు పట్టకుండా ఉండేందుకు సమితిముందు. పరీక్షకు నిలబడడానికి ఒప్పుకోలేదు. దీనికి ప్రత్యామ్నాయంగా

ఎక్కడో ప్రేంచి నలసలో నేను తలపెట్టిన పనికి ప్రాక్టైజ్ విశ్వవిద్యాలయ అధ్యాపకులు ఉదారంగా విరాళా లిచ్చడం నన్నెంతో కవలించినది. నేను పోగుచేసిన విరాళాలలో ఎక్కువభాగం సెయింట్ జియోర్జ్స్ చర్చికిచ్చి జనావళి ఇచ్చిందే. ఆత్మసేవకుగాని క్రైస్తవ గురువులుగూడా ఎక్కువ మొత్తాన్నే ఇచ్చారు. సేవతో చాలామంది నా సహాధ్యాయులు, సహాధ్యుని. పాస్టర్ బాప్టిస్టులుగూడా బిచ్చవదర్చ నానికే వచ్చిన రాబట్టి విరాళంగా ఇచ్చారు. లూథరాన్ ప్రభో కూడా ఒక ఉపన్యాసంవల్లా, బాప్ జంక్షన్ హాస్పిటల్ ప్రవేశపెట్టడం వల్లా కొంతడబ్బు లభించింది.

ఈ విధంగా ప్రస్తుతానికి ఆర్థిక ఇబ్బందులునుంచి గట్టి తక్కినాను. ప్రయాణానికి, సంవత్సరంపాటు ఆసుపత్రి నిడవటానికి కావలసిన ధనం చేకూరింది. ఈ సొమ్ము అయిపోవే ఇంకా పంపుతామని నా మిత్రులలో భాగ్యసంపూర్ణులు వాగ్దానం చేశారు.

ఆర్థిక తదితర వ్యసహారాలలో నాకు అనీ ఫిషర్ ఎక్కువగా సహాయంచేసింది. ఈమె ప్రాక్టైజ్ విశ్వవిద్యాలయంలో శస్త్ర చికిత్సాధ్యాపకుని భార్య. పాపం! నిండువయసులోనే ఆయన చనిపోయారు. నేను ఆఫ్రికాలో ఉండగా ఐరోపాలోని వసులన్నీ ఈవిడ చూసిపెట్టింది. కొంతకాలం తరవాత ఈమె కుమారుడుకూడా నాలాగానే ఉష్ణమండలాలలో వైద్యవృత్తి ప్రారంభించాడు.

ఆసుపత్రి నెలకొల్పడానికి కావలసిన విరాళాలువసూలు చేయగలననే ధైర్యం రాగానే నా స్వంతడబ్బు పెట్టుకుని

లాంబెరెనీలో ఉంటూ ఆ చుట్టుపక్కలవారికి ఉచితంగా వైద్యం చేస్తానని పారిస్ వుతబోధక సమితికి తెలియపరిచాను.

ఈ సమితి సూచించినట్లంటే, యెరెండు జేస్ బియాన్ స్వీస్ ఈ అసెంబ్లీని బంగోట్టుకోకుండాని అధికారయుతంగా సమితిని తెలియజేసారు. ఈ యెరె సమితి స్వయంసహాయ మంది చాకనత్వంతో వున్నప్పుడున్నాడు. మాటల్లో కంటే చేతల్లో క్లిష్టం. అందుకని ఆయనకి చాలామంది మిత్రులు ఒకటయ్యారు. కాని సమితిలో సహాయకులు అధ్యంతరం తెలిపారు. సన్న సమితి ముందుకు వెళ్ళింది నావిస్థానాల విషయమై ప్రశ్నించి తెలుసుకోవాలని తీర్మానించారు. నే నిందుకు అంగీకరించలేదు. ఏమిటీ? తన అనుచరులను ఏం పరీక్షించాడు? తన్ను అనుసరించాలనే సంకల్పంఉంటే చాలు ననకమా? దీనిని ఆధారంచేసుకునే నేను పరీక్షను తిరస్కరించాను. 'నువను స్వతికేకించనివారు మనపక్షం ఉన్నట్లే లెక్క! అన్న ఏసుక్రీస్తునూ క్రిష్టకారం అవ్వకపోవడం తన్ను నీగ్రోలకు సహాయంచేస్తానని మహమ్మదీయుడుముందుకు వచ్చినా అంగీకరించాలని సమితికి నా తిరస్కారంతోపాటు సందేశంకూడాపంపాను. ఇదినరలో ఒక మత బోధకుడు, అపొస్తలు జాన్ నాల్గవ నిబంధన రచించాడా లేదా అనే ప్రశ్నకు ఖచ్చితంగా రచించాడని జవాబివ్వనందుకు సమితి అతనిని త్రోసివేసింది.

అటువంటిగతేనాకు పట్టకుండాఉండేందుకు సమితిముందు పరీక్షకు నిలబడడానికి ఒప్పుకోలేదు. దీనికి ప్రత్యామ్నాయంగా

సమితి సభ్యులను ఒకొక్కరినీ విడివిడిగా కలుసుకోవడానికి అంగీకరించాను. అప్పుడునాతో సంభాషణనుబట్టి నామూలంగా స్వీగ్రోల ఆత్మలకు ప్రమాదం ఉన్నదేనని, సమితిభ్యైతికి భంగం కలిగేదీ లేనదీ తేల్చుకోవచ్చు. నా ప్రతిపాదనను వారు అంగీకరించారు. రోజూ మధ్యాహ్నంపూట వెళ్ళి ఒకొక్కరిని విడివిడిగా కలుసుకున్నాను. సమితి సభ్యులలో కొద్దిమంది మాత్రమే నన్ను సరిగా ఆదరించలేదు. తక్కిన వారు నన్ను ఆఫీకా పంపడానికి రెండు కారణాలనల్ల చెప్పాడు. ఒకటి : అక్కడిమతబోధకులను నా విద్యాసంపదతో ఖంగారుపెట్టాలనే ప్రయోధానికి బోనవుతానని. రెండు ఖిరిగి మతబోధ చురుకుగా సాగించాలని కాంక్షిస్తా నేమోనని. కాని నేను ఇతర విషయాలలో బోధకత్వం పెట్టుకో కుండా వైద్యంమాత్రం చేస్తుంటానని అభయం ఇచ్చిసమీక్షించు వారికి భయంతోలగిపోయింది. ఇంతేకాదు. సమితి సభ్యులలో చాలామందితో నాకు సత్సంబంధాలు ఎర్పడ్డాయి.

ఆఫీకాలోని మతబోధకులకు, వారు తమ మతంలో జలుపుకున్న స్వీగ్రోలకు హానికరంగా ప్రవర్తించననే హామీ మీద నా ప్రతిపాదనను సమితి అంగీకరించింది. ఇందుకు వ్యతిరేకించిన ఒక సభ్యుడు మాత్రం తన సభ్యత్వానికి రాజీనామా ఇచ్చాడు.

నాకు జర్మన్ పట్టా ఉన్నా గబూన్ లో వైద్యంచేయడానికి ప్రభుత్వపలసశాఖ అనుమతి సంపాదించనలసివచ్చింది.

నా పరిచయస్తులలో కొందరికి ప్రభుత్వంలో పనిపనిబడి ఉంది. వారిద్వారా ఈ విషయాలపై దృష్టి పెట్టారు. ఇప్పటికీ నా మాన్యువల్ సుగమమయింది.

1913 ఫిబ్రవరిలో నా సామానున్న 70 పెట్టెలు ముంబైగా గూఢచర్యబండిలో బోర్డో పంపాను. తీరా ప్రమాణం అయ్యేముందు రెండువేల మార్కులతోట్ల బతులు బంగారు నాణేలు కూడా తీసుకు వెడదామంటే నా భార్య ఒప్పకోలేదు. యుద్ధమేగవక వస్తే నోట్లు చెల్లకుండాపోయే ప్రమాదం ఉంది. కాని బంగారు నాణేల నిలువకేమీ భంగం రాదు. పైగా బ్యాంకు నుంచి తీసుకోకుండా ఆకుకాలు పెడితే పెట్టెలన్నీ అని వాదించాను.

పారిస్ లోని రష్యన్ రాయబార కార్యాలయం తాలూకు కొందరు తమకు నా పరిచయస్తుల ఇంకొక వస్తూండే వారు. పోలండులో కీలక కైలు మార్గం నేయకం పూర్తికాగానే యుద్ధం ఎస్తుందని వారికో సంభాషణలనుబట్టి గ్రహించాను.

ప్రేంచి ప్రజానీకంగానీ, జర్మన్ ప్రజానీకంగానీ యుద్ధాన్ని వాదించడంలేదనీ ఈ ఉభయ దేశాల పార్లమెంటు సభ్యులూ కలుసుకుని తమతమ దృక్పథాలను వెల్లడించు కోవాలనే ఆ తరువాత కో ఉన్నారనీ నా విశ్వాసం. ప్రాన్సు, జర్మనీల మధ్య సత్సంబంధాలు నెలకొల్పడానికి కృషి చేసిన వారిలోనే నొకడను. అందుచేత శాంతిని కాపాడడానికి ఎంత జరుగుతోందో నాకు తెలుసు. ఆ కృషి జయప్రదమవుతుందనే నా ఆశ. కాని ఐరోపాఖండపు భవిష్యత్తు రష్యా చేతుల్లో ఉందనే విషయం నేను విస్మరించడంలేదు.

జర్మనీలోనూ, ఫ్రాన్సులోనూ బంగారపు నాణేలను
 లాగివేసి నోట్లను చెలావణీలోకి తీసుకువస్తున్నారు. ఇదేం
 శుభసాచింకాదు. 1911 నుంచీ ఈ దెబ్బ దేశాల ప్రభు
 త్వోద్వేగింపుకు బీజాలు బంగారునాణేలలో ముడిబిగి న్నాయి.
 అప్పటివరకు బర్మన్ ప్రభుత్వోద్వేగింపుకు బంగారు నాణేలలో
 కావాలంటే బంగారు నాణేలలో, నోట్లలో కావాలంటే
 నోట్లలో బీజాలు ఇస్తూండేవారు.

అప్రికాలో తొలి కార్యక్రమం (1913 - 1917)

1913 శుభ శుక్రవారం (Good Friday నవభాద్రపదం నేను, నా భార్య గెన్సెబాచ్ నుంచి బయలుదేరి సూర్య 26 నాయంకాలం బోర్డో వద్ద ఓడనుక్కాము.

లాంబెరెనీస్ మతప్రచారకబృందం మాకు భువమయిన స్వాగతమిచ్చింది. ఆ రోజులలో బోర్డోలో ఓడం కర్రన్యాపారం చురుకుగా సాగుతోంది. లాంబెరెనీలో కంటే అక్కడ చూపుకుంటు ఎక్కువగా తోంది. అందువల్ల జబ్బునైతిడిన్ని సీగ్రోలంబు అక్కడికి వెళ్ళుకున్నాం. ఆకారణం అనుసరిత భవనంకట్టడం సాధ్యంకాలేదు. ఇంకెంచేయాలి? నా సహనం వక్కనైతిడిన్ని కోళ్ళగుడిసెను రోగులను పరీక్షించే గదిగా ఉపయోగించసాగాను. కాని ఆకురాలుకాలం చివరలో నది దిగువన ఇనువరేకులతో కట్టి ఇంటికి మారాను. దీని పొడవు 26 అడుగులు, వెడల్పు 13 అడుగులు. తాలాకుల కప్పు. ఇందులో రోగులను పరీక్షించేందుకు ఒక గది, శస్త్రచికిత్సకు ఒక గది, మందులు ఇవ్వడానికి ఒక గదిఉన్నాయి ఈ భవనంచుట్టూ రోగులు నివసించడానికి క్రమక్రమంగా గుడిసెలు వెలిసాయి. తెల్లరోగులు మతప్రచారసమితి భవనంలోనో, డాక్టరుగారి ఇంట్లోనో ఉంటున్నారు.

మందులు, పరికరాలు పైకితీయకముందే రోగులునన్ను చుట్టమఃట్టసాగారు. ఆసుపత్రి లాంబెడెనీ దగ్గరపెట్టాలనే నిర్ణయానికి ఆదేశపటాన్నిబట్టి, మోరెల్ అనే మతప్రచారకుడు చెప్పినదానినిబట్టినట్లు. ఈ నిర్ణయానికి రావడం అన్ని విధాలా సుంచిదే అయింది. సది ఎగువన దిగువన 200 మైళ్ల దూరంనుంచయినా రోగులను తొటివడవలసిన ప్రాంతం అనకాశంఉంది. చలిజ్వరం, కుష్టు, మగత, గ్రహణి, చర్మవ్యాధులు, న్నరణాలు ఈ ప్రాంతాలలో ఎక్కువ. అంతేకాదు. నుమోనియా, గుండెజబ్బులలో బాధపడే రోగులసంఖ్యనూ సేనాకే ఆశ్చర్యంవేసింది. మూత్రవ్యాధులుకూడా ఎక్కువే. వరిబీజం, బోడికాలు వ్యాధులకు శత్రుచికిత్స చేయవలసి వచ్చింది. తెల్లవారిలో, ఈ ఆఫ్రికా సీగ్రోలలో వరిబీజవ్యాధి సర్వసామాన్యం. ఈ చుట్టుప్రక్కల వైద్యుడంటూ లేకపోతే ప్రతి సంవత్సరం ఈవ్యాధితో ఎంతమంది మరణిస్తారో చెప్పలేం! తగు సమయంలో శత్రు చికిత్సచేసి పేరి ప్రాణం రక్షించవచ్చు. మొట్టమొదటగా ఇటువంటి రోగికి శత్రుచికిత్సచేశాను.

సేననుకున్నంతకంటే ఎక్కువ వైద్యసహాయమే ఇక్కడి వారికి కావలసిఉందని కొద్దివారాలలోనే నిర్ధారణయింది. ఎంతమంది అభ్యంతరం చెప్పినా లెక్కచేయకుండా ఇక్కడికి వచ్చి వైద్యం చేయడం నాకెంతో సంతోషంగాఉంది.

లాంబెడెనీలో మతప్రచారక సంఘాన్ని నెలకొల్పిన డాక్టరు నాసోకు తిరిగి ఇక్కడనేను వైద్యం చేస్తున్నానని తెలియజేసేసరికి ఆయన అపరిమితంగా సంతోషించారు.

నా భాష రోగులకు తెలియదు. రోగులభాష నాకు తెలియదు. దుబాసీలు, తయినాతీలు దొరకక మొదట్లో నావని కొంత గుంపుపడింది. రోగులలో వ్యవహరించడంలో మొట్టమొదటగా నాకు అక్కరకు వచ్చింది నా సంతుష్టమే. మేము బోస్టన్ లో ఉన్నాము. నే నెక్కువ జీతం ఇన్వోకేషన్లుగా ఇతను నా దగ్గర ఉంటున్నాడు. నాకు చాలా సూచనలు ఇచ్చాడు. కానీ మెడికో ముఖ్యమయినది నేను ఆచరణలో పెట్టలేకపోయాను. బసెకు తాడిసి ఆంటేని కేసు లుండే పట్టనే వద్దన్నాడు. అలాంటి రోగులకు చికిత్సచేస్తే ఆస్టమాస్టికాలయి పొతామని ఇతని అక్కడనున్న డాక్టరు వైద్యుడు ముట్టుకునేవాడు తాడిసి చెప్పాడు.

కానీ నాకు తరవాతి ఒక కారణంవల్ల నేను ఈ వాదన బట్టలేకపోయాను. రోగం కుదినే చాకపోతే బ్రతుకు హామీ ఉంది. అతని బంధువులను చూడటం మంచిది కాదు. అది చనిపోయే ప్రమాదం ఉందని ముందుగా హెచ్చరించకపోయే శిరా చనిపోయాక నైపుణ్యం ఉన్నవారితో కనిపెట్ట లేకపోయాడనే నిర్ణయానికి వచ్చేస్తాను. చిల్లవాళ్ళకి ఏమాత్రం హామీకం లేకుండా నిజం చెప్పించడం మంచిది. నిజం తెలుసుకోవాలనే హుస్స రోరతాను. చాన్సు సమాధంఅనే దృక్పథంకోసం ఉన్నాను. చానంటే వాళ్ళకి బాచుంటేను. సజాం తంగా చానంటే ఏమిర్కొనగలము. అద్భుతవశాత్తు బతికితే వైద్యుడి నేను చిట్టలు పెరిగిపోయి ఎటువంటి ప్రాణాంతక మయినా బతికిపోయినా కుదర్చగల చిట్టలు ఉంటున్నవి బడకాడు.

నా భార్య రోగులకు ఉపచారం చేయడంలో ఇతఁడా పానించేమో నా ఆసుపత్రిలో ఎంతో సహాయపడింది. గడ్డు రోగులకే స్వయంగా పరిచర్యచేసేది. బట్టలు, పట్టీగుడ్డల విషయం బాగ్గత్త వీసిపోనేది. వసుంధులు ఇచ్చేసి. సరికరాలను సరయిస్థితిలో ఉంచేసి. శస్త్రచికిత్సకు అన్న గన్నానాలు చేసేది. మత్తనుండు ఇచ్చేసి. ఆ సెఫ్ శస్త్రచికిత్సలో నాకు సాయపడేవాడు. గంపెను ఇంటిదనులు చూసేదను ఆసుపత్రి పనికి కొంతకాలం నినియోగించడం సులభం చేపట్టిన అగ్గ విషయము.

శస్త్రచికిత్స చేయుచుకొడానికి ఇక్కడి రోగులను బంపించడం ఏమంతకష్టం నాదు. కొద్ది సంస్కారాలక్రితం వారీగూర్చి అనే ప్రభుత్వవైద్యులు ఇక్కడ కొన్నాళ్ళుండి కొంతమందికి శస్త్రచికిత్స చేశారు. నా శ్లోనికి రోగాలు నిర్మూలించాయి. అందులెల్ల నావెల శస్త్రచికిత్స చేయుచు కొనరాని అనేకమంది ముందుకొచ్చును. అనంతరమునా నేను శస్త్రచికిత్సచేసి కేసు ఒక్కటి పోలేను.

కొద్దికాలం తరువాత ముహూరు 40 నాంది రోగులకు సర్జికల్ నానలి గురువాయాలు కలసి ఉయ్యాలని వచ్చింది. రోగులకేకాకుండాదూరప్రదేశా నుంచి పడవలలో వీసి నినుకు వచ్చినవారికకూడా బసవన్నాల్లు చేయక తప్పలేదు.

పని ఎక్కువగానే ఉంది. కాని పనిల్ల ప్రాప్తిచే బాధ్యతలు, వ్యాకులపాటుకంటె నిజానికి పనిచేయడమే శ్రేయశ్చ అనిపించింది. దురదృష్టవశాత్తు వైద్యులకు ఉండవలసిన నిబ్బరం లోపించిన జాతివాడిని నేను. ఇటువంటివారు గడ్డుకేసు

లోనూ, శస్త్రచికిత్సలోనూ అనవసరంగా ఆదుర్గా పడుతూంటారు. రోగులు ఎంతగానూ పడుతున్నా గాబరా పడకుండా గుండె నిబ్బరం అలవచ్చుకోవాలని యత్నించాను గాని లాభం లేకపోయింది.

వైద్యసహాయం పొందినందుకు కృతజ్ఞత వేరనుంచి క్రియాశీలమయి సాధించాను. ఇక్కడ ఇంత వైద్యసహాయం పొందుకున్నారంటే దుగోపాధి ఎంతోమంది వ్యంగం చూలారు. సాధ్యమవుతున్నదనీ, అందువల్ల ఎటువైపు క్రమంగా నడవడానికి కావలసిన సహాయంచేయడం వారి విద్యుత్ ధర్మమనీ వదలలే జ్ఞానకం చేస్తారన్నాను. ఈవిధంగా చెప్పి మందులు పున్నుకున్నందుకుగాను డబ్బు, అరటిపళ్ళెం, ఇల్లు, గుడ్డు ఇండ్లం ఆచారంకిందకు వీసుకుచ్చాను. కాని ఇలా వారు ఇచ్చింది వారు పుచ్చుకునే నుండిల బుద్ధిలో ఎన్నో వంతు ! అయితేనే ఆసుపత్రి నడవడానికి గొంతుచేకరనుంచి తిండి ఇచ్చింది పగేరోగులకు అరటిపళ్ళెం ఇచ్చేవాడిని. అరటి పళ్ళెం దొరక్కపోతే ననకాలయిన డబ్బుపెట్టి బియ్యంకొని ఇచ్చేవాడిని. ఉచితంగా చికిత్స పొందినప్పటికంటే శక్త్యానుసారం ఇంత ఇచ్చి చికిత్సపొందితే ఇక్కడివారికి అటువల్ల అంటే గౌరవం పెరుగుకుంటున్నకూడా భావించాను. తరవాత ఈ అభిప్రాయం సరయినచేసని అనుభవంలో నొలనియింది. అయితే బీదనాళ్ల నర్తర, ముసలివాళ్ల దగ్గర నమీ పుచ్చుకునేవాడిని కాను. నల్లవాళ్ళలో ముసలితనం బీదతనాన్ని తెలియజేస్తుంది.

ఈ నల్లనాళ్లలో మరీ అడవిలో మనుషులలో బహుకరణ దృక్పథమే వేరు. రోగం కుదుర్చుకుని ఆసుపత్రి

నుంచి వెళ్ళిపోయేటప్పుడు ననే ఎదురు అడిగేవారు ! మాకు అటువంటి స్నేహం వర్పలేంది.

ఈ పోలీసులు ఆచారాలకు దాసులా లేక స్వంత ఆలోచనలంటూ నిరికి ఉన్నాయా అనే ప్రశ్న నారు నేనే వేసుకునేవాణ్ణి. మాటల సంబంధంలో జీవిత అంతరార్థవిషయంలోను పాపవృత్త్యాల విషయంలోను వీరు వెలువరించిన అసక్తి నేను ఆశ్చర్యపోయాను.

వారికి మతప్రచారక సమితి నాటి ఎత్తును కలుపుకున్న సిద్ధాంతాధారం ఇక్కడి మతప్రచారకల ధర్మోపన్యాసాలలో ఎక్కడా కనిపించదు. నిజానికి ఆరంభ కాలంలోని విప్లవీయ ద్వారా వాహికబంధనాల్గు క్షేత్రం కోగిరినాటి బోధించే పద్ధతిలో 'ధర్మోపన్యాసం' 'సెయింట్ పాల్ సూక్తిలు' బోధించడం, 'మె గర్బంబరింకేడు. క్రైస్తవ మతాన్ని వైదికమతంగా మారుకు తీసుకువెళ్లక తప్పిందికాదు. ఈ మతప్రచారకులు సంవత్సరాలానికి రెండుపర్యాయాలు ఈ ప్రాంతంలో ఎక్కడో అక్కడ కలుసుకుంటూంటారు. అలా కలుసుకున్నప్పుడు వారివారి జిల్లాలలో క్రైస్తవమతాన్ని సిద్ధాంతరూపంలోగాక ఆచరణ రూపంలో పెట్టించడం ఎట్లా అని చర్చించేవారు. మూడవ మూకాల విషయంలో కొంతనుంది అలివట్టుదల చూపేవాడు. అయినా అందరూ కలసికట్టుగా పనిచేసేవారు. నేను మత విజ్ఞాన పథ్యాలలో నా ఆభిప్రాయాలను వారిమీద దృఢాలని కించపరచుకూడా ప్రయత్నించక పోవడంవల్ల నామీద వారికిగల అపవహ్నికం తొలగిపోయింది. విప్లవీయమైన విధేయత చూపడంలో, క్రైస్తవ మతప్రచారం నిరూపించడంలోగా చేయడంలో

అందరమూ ఒకటేననే భావంకలిగి ఉభయపక్షాలవారం ఎంతో సంతోషించాం. నే నిక్కడకు వచ్చినతరువాత ఆట్టేనెలలు కాకముందే మతబోధనలో నన్ను పాల్గొనవలసిందనికోరారు. దీనికో నేను పారిస్ లో చేసిన వాగ్దానానికికట్టుపడి ఉండవలసరం లేకపోయింది.

క్రైస్తవ మతవీక్షణి ఇచ్చేముందు జరిపేవీక్షణిలో నన్ను పరీక్షింపగా పాల్గొనమని కోరారు. పరీక్ష వేలికనడానికిగాను ముందుగా ఒకరిద్దరు ముగిలమ్మలను నా దగ్గరికి పంపిమని చెప్పారు. అలావచ్చిన వారిలో ఒక ఇల్లాలిని జీసస్ ప్రభువును భాగ్యవంతుడని దరిపొయి అని ప్రార్థించాను. దానిమీద ఆమె “యెవరూ పిచ్చిప్రస్న ? అందునకు నీ గొప్పవాడయిన భగవంతుని జీసస్ సాక్షుడని కొలవయితే బీసాకాకెల్లా అట్లుకాదు?” అంది. మొత్తంమూల అంగీకరి ప్రశ్నకల్లా అదేమని జవాబిచ్చింది. మత నిడన శాస్త్రానిధులు మంచి యోగ్యత వత్తేమి ఇచ్చాడు. కాని ఆయె బిల్లాలో మతప్రచారంచేసే ఆయన చాలా కఠనంగా నడిపించి ప్రశ్నోత్తర పాఠ్య (Catechesim) తరగతులకు నుగా హాజరు కావండుకు జుల్మనా చెల్లించుకోనున్నాను. ఆయె ఇచ్చిన జవాబులు ఎంతగానున్నా అతినికిమాత్రం నచ్చలేదు. అందుచేత ఆమె ఆయె నాలుగుతరవాత తిరిగి పరీక్షకు గావలసివచ్చింది.

మతబోధ నాకు మహాచానందం చేకూర్చింది. జీసస్ నూక్తులను, పాల్ ప్రవచనాలను కొత్తవారికి బోధించడం ఎంత గొప్పవిషయం ! ఇక్కడి మిషన్ పాఠశాలలోని పంతుళ్లు

మాకు దుబాసీలుగా పనిచేస్తూ వాక్యం వాక్యం వాల్లభాష
లోకి తర్జుమాచేసి చెప్పేవారు.

మొదటి సంవత్సరం నాకున్నవ్యవధిలో శావ్ ఆర్గన్
సంకేతంమీది గ్రంథంలో ఆఖరి మూడు సంపుటలు అమెరి
కాలో ప్రచురించే సమిత్తం తయారు చేశాను.

వాన్ బాన్ సంకేత ప్రచురణలును సంవత్సరాలకొకటి
ఆర్గన్ వాయిదాచేసేమో నా సేవకు గుర్తించినాను. నా కోరికనుంచి
పిమ్మటనే బహుశాకలచారి. మొదటిలో దానిమీద నాలుగు
చేతం నాకు వచ్చినందుచేత, ఆఫ్రికాలో ఆకాస్మికలాపంకో
రాకెట్లలోకి చేరితం చేయించిన, అందుకల్లా అభ్యాసాలు
అటు చేతనాలో నని చెప్పినందు అలవాటు అప్పుడే తగ్గిపోత
దానిని మొదటి ప్రకటించిన నానించాను. కాని ఒక నాటి
సాహిత్యం మొదటి ప్రకటించిన. బావగీతం వాయిదాపెట్టారు.
మొదటిగా ప్రకటించినట్లు ఆర్గన్ వాయిదాపెట్టిన నా
అభ్యాసం నింపిన అభ్యాసించేసుకోరాదన అని చెప్పింది.
తరువాత బావ, వాయిదాపెట్టిన, వైద్య, నీలకర్ణ, గ్రాంట్,
మార్క్స్, బావగీతం బహుశాకితీ తీసుకుని నాకాల తరువాత
పట్టిన బావగీతం మొదటి ప్రకటించిన అభ్యాసించినందు సంకేతం
చేయడానికి ఒక సభకం చేశాను. జంతువు స్మృతిని అలాగే
కాబానికి బావగీతం పోకుండా తాటిగా, ప్రకటించిన నా
అనగింజయినాననే నిలుగునోమీద అభ్యాసం చేయడం నా
కెంతో ఆనందాన్ని ఒకనూర్చింది.

నేనూ నాభార్య ఆఫ్రికాలో ఇప్పటికీ చెంబు వేసం
గులుగడిపాం. మూడవ వేసంగి ప్రారంభంలో ఇంటికీ తిరిగి

కాలేదు. నామీద పెత్తనం చెలాయిస్తున్నారనుకుని నాకు కాపలాగా ఉన్న నల్లవాళ్లని ఆ చుట్టుపక్కల సొల్లంతా తెగతిటిపోశారు.

ఆసుప్రత్తిలో నేను పనిచేయరాదని సీపేధించారు. అందు కని సెయింట్ పాల్ ను గురించి నే న్రాద్దామని తలపెట్టి సంగ్రంధం పూర్తిచేద్దా మనుకున్నాను. కాని ఇంజనీరింగులో నామీద విరుచుకుపడింది. అనేక సంవత్సరాలుగా నానివిషయం ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాను. ఇప్పుడు చుట్టూ మూలంగా అది వాస్తవక సమస్యగా తయారయింది. అది నాకు నాగరికతకు సంబంధించిన సమస్య. సర్వంధుడుడనైన యెహోవాకు ఉపయం నేను వైభవం స్రావించిందా? కి ముందు స్రావించబట్టి ముందు కూర్చున్నట్లే ఇప్పుడు నాని అ స్రావించబడినందుకు ఆశ్చర్యపోతూ 'నాగరికతా తత్త్వం' గురించి ఆలోచించ సాగాను.

1899 నేనంగ్లీష్ బెర్లిన్ లో కన్వెన్షన్ ఇంట్లో ఉండగా ఈవిషయం చేపట్టాలని ప్రధానపర్యాయంగా నాకు ఉత్సాహం కలిగింది. హార్మన్ గ్రీమ్ మరికొందరు పరిషత్తుకు హాజరయి వచ్చి మాట్లాడుతుంటున్నారు. వారిలో ఒకరు, పేరు జాపకం లేదు, మావాత్తుగా "మన డెముంగోయ్ మనం పండితపుష్కలం" అన్నమాటలు నా చెవులపడ్డాయి నిజం! నా మనసులోని అభిప్రాయమే అతను వెల్లడించాడు.

నేను విశ్వవిద్యాలయంలో చేరినప్పటినుంచీ మానవ జాతి పురోగమిస్తుందనే అభిప్రాయంలో నాకు నమ్మకంలేదు.

మానసజాతి అనర్థాలు ఎవరికీ తెలియకుండా క్షీణించిపోతున్నాయనే నా ఉద్దేశం. బహిరంగంగా వ్యాపిస్తున్న అమానుష భానాలను కానరావ్వకుండా మానసజాతి ఆమోదించడం నేను ఎన్నోసార్లు చూశాను. అంతేకాదు స్రవశ్రావ్యాలు, జాడలుచేసిన అనుభవ కృత్యాలకు ఆమోదం తెచ్చింది. న్యాయము, ఉచితము అయినవాటియెడకూడా మానసజాతికి పెద్దపట్టువలెనున్నది. ఈ తరంవారు ఏదో బ్రహ్మాండంగా స్వగంధావహింసలతో చెప్పబడుంటారు. కాని వీరి యిద్దీ మనసు సుఖిత్రినూనారు అంగటకు బోనైన సూచనలు గానాటికీ కానుకలుగల్గులు. మానసు భవిష్యత్తు విషయమయి వారి ఆనందం అకాగోని కంటామనీ. స్వగంధగలిగినవాటినే చెప్పటడం నేను ఆలోచించినది మాట్లాడకుండున్నట్టు వాకు అని పిలిచాను. 'యిహాద్ధిస్తానా రాక్షసా' కావాలనే ప్రాణానికి అర్పించుకొన్నట్టుగా 'యిహాద్ధిస్తానా' ఆమోదించడంగా, ఇంత వరకే ఆధ్యాత్మిక సాధనములు భారించి ప్రతిఘటించిన నకు లభిస్తే, 'యిహాద్ధిస్తానా' రాక్షసంకంగా సరికామించింది. విద్యార్థి కులం అందించినవారైన మూలవిశ్వాసాలు తిరిగి తలెత్తాలి డడం సత్యసానికి చిహ్నంగా నాకు తోచింది.

ఈ పతాబ్ది ఆరంభంలో మానవులు అన్ని కార్యరంగాలలో నీయు సాగించినవాటి విలువలను నిర్ణయించుకోవడం కోసం సమీక్షించుకొన్నారు. కాని వీరిలోని అశాభావం నా కెందుకో అర్థంకాదు. మనం విజ్ఞానంలోను, కొత్తవిషయాలకు తగినపట్టుకొనలేక మేధా, నైతిక రంగాలలో కూడా

ముందున్నామనే భావించుకున్నట్టు నాకు కనిపించింది. అంతే కాదు, ఇంతకు పూర్వం ఎన్నడూ చేరుకోని ఉన్నతస్థాయికి చేరుకున్నామనీ, ఇక పతనమంటూలేదనీ భావిస్తున్నట్టుకూడా తోచింది. కాని నా అభిప్రాయంలో మనం మేధా, ఆభ్యాత్మిక జీవితరంగాలలో మన పూర్వీకుల స్థాయిని అందుకోలేదు సరికదా వారు నాశించిన వాటిమీద ముగ్ధం బుర్రకున్నాం... పైగా వారసత్వరూపేణా సంక్రమించిందీకూడా మన చేతులలో కరిగిపోతోంది.

ఇక ఇప్పుడు - నేను మన తరంవారిమీద నిశ్చయంగా టైటిల్ టైల్ యుక్ చేసిన విమర్శనే ఇప్పుడు వ్యక్తీకరించాను. కర్ణియన్ ఇంట్లో అనాటి సంఘాపన విస్తృతమైతే 'మన వారసత్వం' అనే గ్రంథం రచించాలని మనసులో తలపోశాను. అందులో పొందుపరచబోయే భావాలను నా స్నేహితులగు మిత్రులను కాని వాచునాటిని సత్యహారమయిపోనీ, నిరాశాపాతకములయినవనీ తోసివేశాను. అప్పటినుంచి నా భావాన్ని ఎంతో చల్లడించుకుండా మనసులోనే దాచుకుని భవిష్యత్తు భావాలతో మాత్రం మన నాగరికతను గురించి మన ఆధ్యాత్మిక విషయాలను గురించి నా అనుమతాలను వ్యక్తీకరించ సాగింపు.

ఇక ఇప్పుడు నాగరికత పతనమైందని నిర్ణయించుకోవడానికి సాగుతోంది.

“మన వారసత్వం” అనే చాంట్లొ వార్తాపత్రిక అర్థమేమీ కనిపించడంలేదు. నాగరికతను విమర్శించేందుకే ఆ గ్రంథం ఉద్దేశించబడింది. దాని పతనాన్ని బట్టబయలుచేసి

అందులోని ప్రమాదాలను నలుగురి దృష్టికి తీసుకురావాలనే నా ఉద్దేశం. మహాప్రమాదం తటస్థించనే తటస్థించింది. ఇక దానికి కారణాలను గురించి సమాలోచించి లాభమేమిటి?

అందువల్ల ఈ గ్రంథం న్రాయురలసిన అగత్యం దాటి పోయింది. అయినా నా కోసరం దీనిని రచిద్దామనుకున్నాను. కాని యుద్ధపై దీదగ్గిరగ్రంథం ఉంచుస్తారా? నేనుతిరిగి యూరపు చేతుంటానా?

ఈ విధమయిన వైఖరితో నే నా గ్రంథం రచించడానికి ఉపక్రమించాను. తిరిగి రోగులకు చికిత్సచేసే అవకాశం ఇచ్చి నపుడుకూడా ఈ రచన సదిటిపెట్టలేదు. సనంబరు ఆఖరున వైడర్ కృసిఫలితంగా మాకు గృహనిర్బంధం తొలగింది. అంతఃముందు కూడా రోగులకు చికిత్సచేయకూడదనే ఆజ్ఞలు ఆచరణసాధ్యం కాలేదు. ఏ కారణంతోనైనా ఉన్న ఒక్క వైద్యుని సహాయం అభ్యంతరంకాకపోయినందుకు నల్లనాళ్ళు నల్లనాళ్ళు ఉధయలు నడక అగమ్యని ప్రకటించారు. దాని మీద బిల్లా నైనికాధికారి నా సహాయం పొందినందుకు వారిని నన్ను కలుసుకోవీయ నిమిషము మాకు కావరాదన్న నల్ల వాళ్ళకి చీటీలు పంపక తప్పలేదు.

తిరిగి వైద్యంచేయడాని ప్రారంభించినా నాగరికత మీద గ్రంథం రచిస్తూనే ఉన్నాను. అదేసే రాష్ట్రపు యాభ్యంతరం లోని కండికాబలో ఉన్న నైపులను ఆలయపు ఆలయంలో ఆలొచిస్తూ రచనసాగించాను.

1915 సంవత్సరము ప్రారంభంలో నేను మైకంనుంచి మేల్కొన్నాను. నాగరికతను నిమిషించుటతోనరిగిపోయిందా?

అనుసంజికంగా మరకువచ్చిన గొప్పతనాన్ని విస్తీర్ణించినంత మాత్రాన అర్థమేమిటి? ఇంతకన్న సామ్రాజ్యాత్మకమయిన వానికి ఎంతకు పూనుకోకూడదు?

నాగరికత చెందాలనే సంకల్పాన్ని, అలాగే సాధించే శక్తిని సమర్థతను చేత విజ్ఞానంలోనరం, దృఢవిశ్వాసాలతోనరం అన్వేషిస్తున్నాను. ఈ దిశగా 'మననానందం' అనే గ్రంథం నాగరికతా ప్రాసారణాన్ని గురించిన సవనగా తయారయింది.

నేను వచ్చే సాగిస్తున్న కొలదీ నాగరికతకు ప్రపంచ దృక్పథాన్ని సరిగ్గా సంబంధం వాకు నిర్వచించింది. ప్రపంచ దృక్పథాన్ని వివరించుటకు సంబంధించడంలోనే నాగరికతకు వివరించుటకు సరిగ్గా నిర్వచించాను.

అధ్యర్థ నాగరికతా ఆదర్శాలు నేను బలహీనమయి పోయాను. ఈ ఆదర్శాలు నలకొన్న ఆదర్శప్రపంచ స్వరూపం ప్రకటింపబడింది. నేని ప్రపంచపు అధ్యర్థాత్మక స్వరూపం నా దృష్టిలో ముందుగానే బాగాలగ్నం, మొత్తం నానంద బాగాలగ్నం జరిగే సంఘటనలు నిమగ్నమయ్యాయి.

ఇంతకీ నాగరికత అంటే ఏమిటి?

స్వీకృతి, సంఘం ఈ రెండూ సైత్వికంగా పరాకాష్ఠకు చేరుకోవడమే నాగరికతకు ప్రధాన లక్షణంగా మనం గ్రహించవచ్చు. అయితే మనం అధ్యర్థాత్మకంగా ముందుకు వేసే ప్రతి అడుగునా నాగరికతకు ప్రాధాన్యమయివచ్చే. అధ్యర్థతయం పొందాలనే సార్వజనిక సంకల్పమే నాగరికత చెందాలనే సంకల్పం. అయితే ఈ సార్వజనిక సంకల్పం నైతిక నియమం గ్రహించినదయి ఉండాలి. మన విజ్ఞానానికి, మనం సాధించిన వాటికి ఎంత

ప్రాధాన్యం ఇచ్చినా నైతిక ఫలితాలకోసం కృషిచేసే మానవ జాతీ భౌతిక అభ్యుదయంనల్ల లభించే లాభాలనుపొంది దాని వెంట నచ్చే ప్రమాదాలను అధిగమించ గలదని గుప్తమయింది. సహజంగా, దానంతటచే ఉత్పన్నమయే అభ్యుదయ శక్తిలో విశ్వాసంపెట్టుకున్న ఈ తులనారు నైతికభావాల అగత్యం లేకుండానే విజయంనావగా సాధించి విజయాలద్వారా లక్ష్యం చేరుకోగలుగునీ భావిస్తున్నాడు కాని నేడ్చిరిగిలి వారు తప్పటమగు వేసారని విజస్రచేస్తోంది.

నేటి గంధరగోళంనుంచి పయట పడడానికి ఒకేబడ మాన్యం ఉంది. అంతరిక నాగిరికావచ్చాల అభ్యుదయంకంటెకు తిరిగి పోయి పునర్వ ప్రపంచ దృక్పథాన్ని సుసరిలచడంకంటె గత్యంతరం కనబడవలసివస్తుంది.

అభ్యుదయం పొందాలనే సంకల్పం, నైతిక సవర్తన. పేసమీద అధిగమనీ లాభోపేక్షలేనువర్త. ఉంటాయో ఆ ప్రపంచ దృక్పథ దృష్ట్యాం ఏమిటి? ప్రపంచ ఆస్తిత్వాన్ని జీవిత ఆస్తిత్వాన్ని ప్రేరేపిస్తున్నో గుర్తించడమే ఆ ప్రపంచ దృక్పథ స్వరూపం.

అయితే ప్రపంచ ఆస్తిత్వం అంటే ఏమిటి? జీవిత ఆస్తిత్వం అంటే ఏమిటి?

సమయూరోపియనులు అభ్యుదయంపొందాలనేసంకల్పం సహజమయిందిగా భావిస్తారు. అది ప్రపంచ దృక్పథంబో వేరూనుకున్నదనీ ఆత్మక్రియనుండి ఉద్భవిస్తుందనీ గుర్తించాలనే జానకీ ఉండును. కాని సరిగా పనిశీలిస్తే అది సరిగాదని చేరుకుంది. భారతీయుల దృష్టిలో విజ్ఞానాన్నీ శక్తినీ ఆధారం

చేసుకుని విజయాలు సాధించడం, మానవుని గౌరవాజీవిత్వాన్ని సంఘాన్ని కాపాడువచ్చుకోవడం శుద్ధ షేలివితక్కువతనం. మానవుడు అంతర్దృష్టివహించి అంతర జీవితాన్ని అభివృద్ధి పప్పుకోవడమే సరియైన జీవితమార్గమని నారితోచును. సంఘం, మానవజాతి విషయం పట్టించుకోకూడదు. అంతర జీవితాభివృద్ధి అంటే 'ఇక జీవించిరాదనే' భావానికి అంగిపోవడమేనని వారి వ్యాఖ్యానం. కార్యరంగంనుంచి తప్పుకుని, జీవితానసరాలను నిరాకరించి జీవిత బంధనాలను ఎదుల్చుకొనుటకై వేచియుండు స్థితికి భౌతిక జీవితాన్ని తీసుకువస్తాడు.

ప్రపంచాన్ని, జీవితాన్ని నిరాకరించే ఈ భావం ప్రకృతి విరుద్ధమయింది. ఇదెలా ఆవిర్భవించిందో పరిశోధించడం అసక్తిగాలువుకాదు. అదిలో దీనికి ప్రపంచ దృక్పథానికి ఎట్టి సంబంధమూలేదు.

ఇది పూర్వకాలపు బ్రాహ్మణులకు చెందిన దృక్పథం. ప్రపంచానికి జీవితానికి అంటిపెట్టుకోకుండా ఉంటే, అటు సంతోషం కలుగుతూ ఉంటుంది, దేవుడిమీద కూడా అభిమానం సంపాదించవచ్చునని వారి విశ్వాసం. ఈ విశ్వాసాన్ని సునుననించే గృహస్థ శ్రమకొన్నాడు. గడిపి తనవాణ్ణి సర్వసంగసాక్షాత్కారం చేయడం వారిలో సంప్రదాయమయింది.

బ్రాహ్మణుల హక్కులకు కంఠం ఉన్న ప్రపంచ జీవిత నిరాకరణదానం క్రమేణా ప్రపంచ దృక్పథంగా మారి మానవులందరికీ ఇది నర్తిస్తుందని సమీక్షకుకు చెప్పింది.

అభ్యుదయం పొందాలనే సంకల్పం ఉన్నది. • తీసికొని ప్రపంచం విషయమై మనకుగల దృక్పథంమీద ఆధారపడిఉంది

ప్రపంచాన్ని జీవితాన్ని నిరాకరించాలనే ప్రపంచ దృక్పథం దీనినితోసి రాజంటుంది. 'ప్రపంచాన్ని జీవితాన్ని అంగీకరించే ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వ' దృక్పథం అస్తిత్వ (Affirmation) (సత్యమే నరకం) నిరాకరణ (Negation) దీనిని కావాలంటుంది. అదిమ, అర్థాదిమ మానవులలో ప్రపంచ దృక్పథ మింకా ఏర్పడలేదు. వారికి ప్రపంచ - అస్తిత్వ నిరాకరణ సమస్యలేదు. అందువల్ల అభ్యుదయం పొందాలనే సంకల్పం కనిపించదు. ఏ చిక్కులూ లేకుండా జీవితం సాఫీగా గడవడమే వారి ఆదర్శం.

మనంకూడా కాలక్రమేణా ప్రపంచ దృక్పథంలో వచ్చిన మాట్టునల్ల అభ్యుదయం పొందాలనే సంకల్పానికి సచ్చాం. ప్రాచీన యుగంలోను, మధ్యయుగంలోను ఇంతుకు కృషి మాత్రమే జరిగింది. గ్రీకులు మేధావులు. ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వ దృక్పథానికి చేరుకోవాలని యత్నించారు. కాని ఈ యత్నం విఫలమై పరకత్తతో అంతమవుతుంది. మధ్యయుగంలో ప్రపంచదృక్పథం గ్రీకుల తత్త్వదర్శనాలతో నామధ్యం పొందు ప్రాచీన క్రైస్తవ మతభావాలనల్ల స్పర్శయింపబడింది. నాటి క్రైస్తవ మతం భావావేశమయిన ప్రపంచగూఢ కేంద్రీకృతమొండొక్క అ ప్రపంచ దృక్పథం ప్రపంచ జీవితనిరాకరణగానే ముగిసినది. ఈ యుగంలో ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వం భావించబడినది. ఇంతా ఏమిటో మతభావాలతోని సేత ఫలతమే అంటారు. అలాటి క్రైస్తవమతం సరికొత్త సాహిత్యప్రపంచ దృక్పథాన్ని విధించింది. అది వారి ప్రకృతికి విరుద్ధమైందే.

అయినా వారిలోని సృజనాత్మక శక్తులకు కూడా అది కారణమే.

‘మహావలన’ ఫలితంగా పర్యర్థ జాగ్రత్తగా ఆవిర్భవించిన ప్రపంచ-జీవిత ఆస్తివ్యవస్థానం అభివృద్ధి కలిగింది. పునరుజ్జీవనం (Renaissance) అనే మహావిప్లవం వాస్తవంగా ప్రపంచ-జీవితానికి కారణం. ప్రపంచం పునరుజ్జీవం కోసం పోరాడడం. క్రైస్తవ మతంనుంచి విముక్తిని జాగ్రత్తగా ప్రేమ తత్వం నుంచునీ ఈ నూతన ప్రపంచ-జీవిత ఆస్తివ్యవస్థానికి వైతిక పునాది కలిగి ఉంది. ఇది ప్రపంచ-జీవిత ఆస్తివ్యవస్థానికీ దృక్పథాన్ని కోసిన నూతన ప్రపంచ-జీవిత ఆస్తివ్యవస్థానికీ కలిసి ఈ నూతన ప్రపంచం అభివృద్ధి కలిగి, ప్రపంచాన్ని పునరుజ్జీవం చేయడం బలం సంపాదించుకుంది.

కరుణాకర యూరపు ప్రపంచ వ్యవస్థానికీ కారణం. అభివృద్ధి కలిగి. ఇది ఈ ప్రపంచం ప్రపంచ పునరుజ్జీవం జరిగింది. పునరుజ్జీవన ఫలితంగా నూతన ప్రపంచం పునరుజ్జీవం అభివృద్ధి, మతదృక్పథాల ఫలితంగా నూతన ప్రపంచం పునరుజ్జీవం పునరుజ్జీవం ప్రపంచానికీ నూతన సంబంధాలు ఏర్పడ్డాయి. వ్యక్తులను, మానవజాతిని ఉన్నతస్థాయికి తీసుకు వెళ్ళే అభివృద్ధి భౌతిక విలువలను స్వంతకార్యకలాపం ద్వారా సృజించుకోవలసిన అవసరాన్ని ఇది మేల్కొల్పింది. వ్యక్తిగతంగా ఏదో లాభం పొందాలనే ఉద్దేశ్యం కోసం యూరపులోని వారు అభివృద్ధి కోసం ఆగ్రాలు సాచడంలేదు. తమ స్వంత విషయాలకు కాబోయే తరంవారి సౌఖ్యవిషయమే ఎక్కువగా ఆలోచిస్తున్నారు. అభివృద్ధి కాంక్ష. ఏదీని కోసం

ముట్టించి. ఒక నిర్ణీత క్రమంలో ప్రపంచంలోని శక్తులు దాని నెలా నిలబెడుతున్నాయో గ్రహించిన వీరికి తామూ ప్రపంచంలో ఒకశక్తిగా తయారవాలనే కోరికకలిగింది. ముందు ముందు మానవజాతికి గొప్ప భవిష్యత్తుగలదని విశ్వసిస్తున్నారు. ప్రజలు ఆచరణలోపెట్టే ఆదర్శాలు పరిస్థితులను జయించి వారిని నూతన మానవులుగా తయారు చేస్తాయని అనుభవించాల్సి వేలునుకుంటున్నారని.

ఆధ్యాత్మికతను సాధించాలనే సంకల్పం. ఆధ్యాత్మికతాభ్యుదయం సాధించాలనే సంకల్పం ఏకమయి ఆధునిక నాగరికతకు ప్రాధాన్యత వస్తున్నాయి.

నైతిక ప్రపంచ-చేతన అస్తిత్వం ఏర్పడడంలో ఆధునిక యుగపురుషులప్రపంచ దృక్పథాలకు చెరాధర్మంగా, చీనామేధా పునఃదృష్టిగానూ నిర్మూలన సంబంధం ఉంది. చీనామేధా ప్రపంచ దృక్పథం నానాథా కాన్ఫ్యూషియస్, మెన్సియస్, నిసియస్ మొదలయిన చీనా మేధావుల రచనలలో కానరాస్తోంది. పేటిలో అభ్యుదయ దృక్పథంలో జానాల్, చూనానకోటి, పరిస్థితి కాన్ఫర్మాన్సలనే కన్పిసి గోచరిస్తుంది. అయితే చివరకి ఆధునిక యూరపులో జరిగిన క్రమేణం బలీయమయిందికాదు. జెరాధర్మరామత ప్రభావం ప్రసరించిన ప్రదేశాలలోను, చీనాలోను యూరపులోలా గానైనా నైతిక ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వాన్ని ప్రసాదించే నాగరికతలు స్థిరపడడంలేదు. కానీ అవి అట్టే కాలం మరలక అంతరించాయి. ఇస్లామతం జెరాధర్మరా ప్రపంచదృక్పథానికి చెందిన నూతన పారశీకనాగరికతను తుడిచిపెట్టేసింది. పాశ్చాత్యభావాలు, సమస్యలు చీనామీద విహుతువుడడం,

ఆదేశంబోని రాజకీయ, ఆరిక పరిస్థితులవల్ల కలిగిన గందర
గోళం చాని నాగరికతను సహజంగా పెంపొందించుకుంటూ
పరచి పీఠించజేసే ప్రమాదాన్ని చెప్పివెట్టాయి.

నేటి యూరపులో ప్రపంచ-జీవితం ఆస్తిత్వానికి, నీతికి
సహజంగా గల బంధనాలను పెంచివేసే విషాద నాటకం
ప్రవర్తిత మవుతోంది. దీని ఫలితంగా ఐరోపావారిని అధ్యు
దయించడానికలసేసంకల్పం నశిస్తున్నది. అయితే ఈసంకల్పం
భావ్యమైంది, దోచకత్తివది.

ప్రపంచ-జీవిత ఆస్తిత్వం సంపూర్ణమయినది, నిర్లక్ష్యమయినది
నాగరికతను దోచుకుంటున్నది. ప్రపంచ - జీవిత ఆస్తిత్వం
నుంచి దోచుకుంటూ అధ్యుదయం పొందాలనే గంభీరం
అంతయు నైతికతను బయటపెట్టడానికి గల నిరంతర
స్పృహని పోషిస్తున్నది. అంతేకాదు, ప్రపంచం నిరంతర
కూర్పుచే - క్రొత్తను సంపూర్ణ ఎదుర్కొంటున్నది. ఇంట్లు
గాను నైతికతనుగాను తయారు చేసే సాగింపుకు
కృషిచేస్తుంది.

అదితో నైతికతయిన ప్రపంచ-జీవిత ఆస్తిత్వంపై
అధిక ప్రశ్నల మూల అనివార్యంగా ఎదురవుతున్నాయిగా?

ఇది వాస్తవంగా పేర్కొనదలచుచున్నాము. ఈ సేద
గొప్పదే, ఆవేదానికమయిందేకాని ప్రగాఢమయిందేకాదు.
ప్రపంచ-జీవిత ఆస్తిత్వానికే నైతికతకు గల సంబంధం దీని
దృష్టితో భావానికి అనుభవానికి చెందిందేకాని నిదర్శనముత
మయిందేకాదు. ప్రపంచం - జీవిత ఆస్తిత్వానికి, నైతికతకు గల

అంతర సంబంధంలోనికి, వాటి అంతర స్వభావంలోనికి చొచ్చుకు పోకుండా వాటిపక్షం వహించింది.

మేధ పదార్థస్వభావంలోకి చొచ్చుకుపో గలుగుతుంది. అటువంటి మేధలోనుంచి గాక విశ్వాసంలో నుంచి ఆవిర్భవించిన ప్రపంచదృక్పథం ఎంతమహోన్నతమయిన దయినా, ఎంతవిలువ గలదయినా తీగించిపోయి మానవులమీచ అస్తికారాన్ని పోగొట్టుకుంటుంది. నైతిక సమస్యను గురించిన సమాలోచనలు, మానసికతకు ప్రపంచానికి గల సంబంధాన్ని గురించిన ఆలోచనలు ఈ ప్రపంచదృష్టిలోని బలహీనతలను బయట పెట్టే మానవు. దాని నాశనాన్ని తగ్గిరితెంచేయక మౌనంగా సహించేయాలనే ఉద్దేశం ఉన్నప్పుడు కూడా వారి కార్యకలాపం శుభంగానే జరిగింది. అనుచితమయిన ప్రమాదాలను పెకలించి ఉచితమయింది చేయడం కోల్పోవడం మాంపడం. ఇలా సుగుణముచేయడానికి సుగుణము లయినా, సుగుణకామి, నాశనాని, ఈ కొద్దిపురాములుగానీ ఈ భావం సజాలోకుండా లభిస్తే.

నాగుగతం, ప్రపంచదృక్పథానికిగల సంబంధాన్ని గురించిన నా ఆలోచనలు పైకి గాలికి పోయేవిగా కనీసం వినా పూర్తిగా ఆచరణయోగ్యమయ్యాయి. అందుకల్ల నైతిక ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వభావంలో ప్రపంచదృక్పథం నానాటికీ దున్నులనుపుతున్న ఫలితంగా నాగుగత తీగిస్తోందని గ్రహించగలిగాను. ఈదుర్భలతను ఏదీ అరికట్టలేకపోతున్నది. ఈ ప్రపంచ దృక్పథాన్ని మేధాపూర్వకంగా రుజువు చేయడానికి పూనుకోకుండా

ఆంతర అవసరాన్ని బట్టి దానికి అంటిపెట్టుకుని ఉన్నానని నాకు విన్నప్తమయింది.

1915 వేసంగినాటికి నా ఆలోచనలు ఇంతవరదాకా వెళ్ళాయి. ఇక ఆపైన ?

ఇంతవరకు అపరిష్కృతంగా ఉండిపోయిన ఈ చిహ్న పరిష్కృతమవుతుందా? నాకతికత ఆనెర్భంపడటానికి కారణ భూతమయిన ప్రపంచస్పృహను సోనిల్లముగా పరిగెడించడానికే ఈ ప్రపంచస్పృహను సుసంపూర్ణముగాలను కనిగొనితీయటానికే, మనమీదరాజ్యం చేయలేకపోతున్నాం.

దీనిని ఎదుర్కొనడానికి మనతనం వారిని చెప్పడం మరల పాటు, నిరర్థకం. సేధప్రగాఢంగా తోచుకొనిగా ప్రవర్తించడం వల్లనే అది ఆధ్యాత్మికంగా మారుతుంది.

ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వానికి, జైత్రవశకుగల సుస్పృహ సంబంధం ప్రపంచ దృక్పథానికి చెందినది అంటారు. కాని ఆ సంబంధం సత్యాన్ని ఆశించడంవల్ల ఏర్పడినది అప్పుటికీ నా పశ్చాత్తాపం. అందుచేత ఇంతవరకు అనుమతించిన నిర్వహించ బడుతున్న సత్యాన్ని గ్రహించవలసిన అవసరం కలుగుతోంది. ఇలాగ్రహించడం మన ఆలోచనకే అర్హమని. అగ్రహించడం కూడా కొత్త ఆలోచనలద్వారా, నిర్మలమయిన ఆలోచనల ద్వారా జరగాలి.

దీనికి పూనుకోవడంలో నా స్థితి పాతగిలిపోయిన పక్షం. వకు ప్రత్యామ్నాయంగా కొత్తది నిర్మించడానికి పూనుకొని మొదలు పెట్టడం ఎలాగో తెలియనివాని స్థితిలాగా ఉంది.

మానవుడేగనక తన విషయం, తనకూ ప్రపంచాన్నిగల సంబంధం విషయం స్పష్టంగా తెలుసుకోవాలని వాంఛిస్తేనివిధ విషయాలనుగురించి ఆలోచించడం మానివేసి ముందుగా తన చైతన్యాన్నిగురించే ఆలోచించాలి. ఇలా ప్రారంభిస్తే సేధా పూర్వకమయిన ప్రపంచ స్పృహకన్నా చేతుకోగలుగుతాడు.

హెస్టర్స్ “నేను ఆలోచిస్తున్నాను. కాబట్టి నేను మనినీవాటి.” అనే వాక్యంనుంచి ఆలోచన ప్రారంభించాలంటారు. ఈ విధంగా ప్రారంభిస్తే తప్పకుండా చేయకుండా తాత్త్వికమార్గం చేసుకుంటాం. ఈ కృత్రిమమైనాన, నిస్సారమయినా ఆలోచనవల్ల మానవుని మానవసృష్టిగలసంబంధంగురించి, మానవుని సృష్ట్యాన్నిగల సంబంధంగురించీ ఏమీతేలదు. కాని మనలో వైకల్యం లేనివాక్రియలో కొంతవిషయం ఉంటుంది. ఆలోచించానంటే ఏదోఒకటి ఆలోచించడమేగాక “జీవించాలని కోరిక” ప్రాముఖ్యత వ్యక్తం అవుతుంది. “చూడండి నేను” అనేచే మానవుని చైతన్యం తెలియజేస్తుంది. మానవుడు తననుగురించీ, తన చుట్టూ ఉన్న ప్రపంచాన్ని గురించీ ఆలోచించే ప్రతి క్షణంలోనూ జీవించాలనే సంకల్పానికి వస్తాడు.

జీవించాలనే సంకల్పంలో ఇంకాఇంకా జీవించాలనే కోరిక, ఆనందం, భావం, వాగ్దేవమయిపోతాయనే భయం ఎలా ఇదిగో ఉన్నాయో అలాగే ఇన్నీ మూపుర చుట్టూ ఉన్న జీవించాలనే సంకల్పంలో ఇదిగో ఉన్నాయి. కాని ఇది వాటిని వ్యక్తం చేసే చిట్టచివరి దానినీవేమీ పట్టించుకోదు.

జీవించాలనే సంకల్పం తనకూగల సంబంధాన్ని ఇప్పుడు మానవుడు నిర్ణయించుకోవాలి. కాని మానవుడు

జీవించాలనే సంకల్పాన్ని జీవించకూడదనే సంకల్పంగా మార్పు కుంటే మాత్రం స్వయం వైరుధ్యంకో చిక్కుకుంటాము. అప్పుడు అతని ప్రపంచం, అతని దృక్పథాలు అనుభవంగా, అనుభవంగా, అనంతంగా ఉండేస్థితి దిగజారతాయి.

భారతీయ చింతనలో, ఋషిచూర్ చింతనలో నైపుణ్యాలు పూర్తిగా గోచరిస్తాయి. ప్రపంచాన్ని తీరికాన్ని ఎంత నిరాకరించినా జీవించాలనే మానవుని సంకల్పానికి పడే పడే ప్రాధాన్యం ఇస్తూనే ఉన్నాయి. భౌతిక జీవితాన్ని అంత మొందెందుకోడానికి అంగీకరించుచున్నా జీవించాలనే సంకల్ప నిరాకరణలో వైరుధ్యాలు ఉండును.

మానవుని జీవించాలనే సంకల్పాన్ని స్థిరపరచుకుంటే సహజంగా, చింతనలోనే సజీవతను గుర్తుకుంటుంది. వైరుధ్య చింతనలో పురుషుని ముందు ప్రాతినిధ్యంలో భాగంగా తన క్రియను ధృవీకరిస్తాడు. మానవుని తన అంతర్ముఖ నిజాన్ని ప్రసాదించిందిగా భావించక, నిగూఢమై ఉన్నా అనుభూతి పొందు తాడు. అలా అనుభూతి పొందడం కోసం చింతన ప్రాగంభమవు తుంది. జీవిత స్థిరీకరణనే అధ్యాత్మిక ప్రయత్నం. అ ప్రయత్నం మానవుని అనుభవతరంగా ఉండటానికే ప్రాధాన్యతతో తన జీవితానికి అంకితమయి పోవడానికి ప్రారంభించేవాడు. అంతర్ముఖ విలువను పెంపొందిస్తాడు. జీవిత స్థిరీకరణ అంటే జీవించాలనే సంకల్పాన్ని ప్రగాఢము, అంతర్ముఖము, ఉన్నతము చేయడమే.

చింతనకు అలవాటుపడిన మానవుని తన జీవితానికి శ్రద్ధాభక్తులు అర్పించినారాలనే అనుభూతికొస్తాడు. ఇతరుల వితాలు తన జీవితమనే అనుభూతి పొందుతాడు జీవితాన్ని

అయినా ఈవిద్యతను మానవుడు పూర్తిగా సాధించలేడు. ఇతరుల వత్సంమీద బతకడం, ఇతరులను బాధించడం, నాశనంచేయడం తప్పనిసరి అనే భయంకర సూత్రానికి మానవునిలోని పోజున్నాది. కాని మానవుడు నైతికజీవి. అందుచేత సాధ్యమయినంతవరకు ఈ అనసరాన్నుండి తప్పించుకోవడానికి యత్నిస్తున్నాడు. పైగా మానవుడు విజ్ఞాని, కరుణామయుడు, తన ప్రభావం ప్రసరించినంతవరకు జీవించాలనే సంకల్పంలోని అనైతికతను నిర్మూలించడానికి కూడా కృషిచేస్తున్నాడు. తన లోనిమానవత్వాన్ని రక్షించుకోవాలనీ, ఇతరులను బాధల నుంచి తప్పించాలనీ కాంక్షిస్తాడు.

జీవించాల్సిన సంకల్పించినవారోనించి జనించిన ఈ జీవితం యెడల దృఢాభిప్రాయంతో ప్రపంచం జీవిత అస్తిత్వం, నైతికత మిళితమై ఉంటాయి. మానవునియొక్క, మానవజాతి యొక్క భౌతిక, ఆధ్యాత్మిక, నైతికాభ్యుదయానికి ఉపయుక్తమయే వివిధ విధాల ఆభ్యుదయాన్ని సాధించి విలువ గలిగించడమే ఈసంకల్పించిననాలక్ష్యం. అచింతనా పరమయిన ఆధునిక ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వం అనేక విషయాలను కనుగొన్న శక్తితో తప్పటడుగులు వేస్తుంటే చింతనాయుతమయిన ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వం మానవజాతియొక్క ఆధ్యాత్మిక నైతికజీవితాన్ని పరిపూర్ణసంతం వేయడమే ఉత్తమ ఆదర్శమని చాటిచెప్పతోంది. ఈ ఆదర్శంనుంచే ఆభ్యుదయాదర్శాలన్నీ వాస్తవ విలువను పొందగలుగుతాయి.

నైతిక ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వం ద్వారా సమాలోచనా శక్తి మనకు అలవడుతుంది. ఈ శక్తి నాగరికతకు ఏది అవసర

రము, ఏదీ అనుభవము అని విచక్షణచేయగల సామర్థ్యం కలగజేస్తుంది. నానా నాగరికులనుని ఏరవీనకొలది మనమీది దాని అనినానిం పుగిలుతుంది. విజ్ఞానం, అధికారం ఇంత అభివృద్ధిచెందనూ అంతకు నాగరికత సుఖప్రదం కాలేదు, వైగా వస్తువులను అంత అధ్యాత్మిక భావకాల పరపురసంబంధ సమన్వయముతో సాగరపురంపె. మానవత్వాన్ని నిలుపుకునేందుకు పరిస్థితులతో పోరాడాలని మనకు తెలిసి వచ్చింది. మనలాగా ఇతరులలాగా పోరించే పోరాటం జయప్రదమవుతుందని ఆశించాలని గ్రహించాలి.

చింతించునది జరిగిన అభ్యుదయం పొందాలనే సంకల్పం ప్రకటించినా, గీతయొక్కనుయాయుడైనా మనలను వెనకకు మళ్ళిస్తుంది. అంతకణం నిశీనులను చేస్తుంది. ఎప్పుడో ఒకపుడు ప్రపంచకాండని నెలకొలిపే వాస్తవికపురపజ్జననం పొడగట్టి పోతుంది.

సంస్కారనాగరికతాత్వపంథకం ఇప్పుడు నాకు విస్మయంగా గోచరించింది. దానంతటదే నాలుగు భాగాలుగా విభజితమయింది. 1. ప్రస్తుత నాగరికతా దారిద్ర్యం, దానికి కారణాలు 2. నైతిక ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వ దృక్పథానికి పునాదులు చేసేందుకు గతంలో పాశ్చాత్యతత్వపేత్తలుచేసిన కృషిసందర్భంగా జీతయెడ ప్రద్ధాభక్తులభావంమీద చర్చిలి, జీతయెడ ప్రద్ధాభక్తులమీది ప్రపంచదృక్పథాన్ని స్వీకరించడం 4. నాగరికతా ప్రభుత్వం.

రెండోభాగం - నైతిక ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వానికి పాశ్చాత్యతత్వశాస్త్రం జరిపిన విషాదపోరాటవర్ణనారచనా.

. ఆ ఇల్లు ఖాళీఅయింది. ఆశ్కడ కూలీలు స్లీకుం కలప తెప్పలను
 పొడిచేలమీదకు లాగుచున్నారు. లేకపోతే కలప పురుగు
 పట్టిపోతుంది. మూడు ఇల్లు ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతాసూచకంగా
 నే నీ కూలీలతో కలిసి సన్నిచేయసాగాను. ఒకొక్క మంగ
 బయ్య రెండు మూడు టన్నులు ఉంటుంది. ఇంత బరువునుంగ
 లను బోటుపేరే బిడ్డు ఎక్కించడానికి గంటలకు గంటలువట్టేది.
 అటువలె నోరును చూచేసరి నేనువును నా గురికాదా తి త్తం
 న్నాయుడు నీక పూనితున్నాడని.

గ ర య స క్త , య న్ . రె మీ

1917 సెప్టెంబరులో తిరిగి నేను లాంబెరెనీలో పని ప్రారంభించగానే యుద్ధవైదీల శిబిరంలో మమ్మలను నిర్బంధించి ఉంచడానికి యూరపు తీసుకు వెళ్లాలని ఆజ్ఞలు జారీ అయ్యాయి. మమ్మలను తీసుకు వెళ్ళేనాక అడ్డుపెట్టిన శాస్త్రుకొన్ని రోజులు ఆలస్యంగా సాగింది. ఈ లోపున మందులు వైద్యపరికరాలు పెట్టెలలో నది చిన్న ఇంపలకుల ఇంట్లో దాచాం.

“నాగరికతా తత్త్వం” తాలూకు చిత్తువాతలను కూడా తీసుకుని వెళ్ళేమనేస్తేదు. సుంకాదాకారులు వాటిని స్వాధీనపరుచుకోవచ్చు. అందుకని లాంబెరెనీలో పనిచేస్తూ పోర్డ్ అనే అమెరికన్ మత్తప్రచారకునికి వాటిని భద్రపర్చమని ఇచ్చాను. తత్త్వశాస్త్రం నిష్ప్రయోజనమయినదీ హానికరమయినదీ అని ఆయన అభిప్రాయం. కాగితాలకట్టను ఏ నది లోనో పార వేసేవాడేకాని డయాడాక్సిక్యాలు గల మనిషేమో వాటిని భద్రపరచి యుద్ధం ముగిసిన తర్వాత నాకు తిరిగి పంపడానికి అంగీకరించాడు. అయినప్పటికీ ఎటువచ్చి ఎటుపోయిందో నని నారచనను కొంతవరకయినా రక్షించాలని రెండురాత్రులు కూర్చుని దానంతటిలోని ప్రధాన అంశాలను ముక్తపరిగా ఇది.

వరలో పూర్తిచేసిన భాగాల క్రమంలో ప్రాచీన భాషలో వ్రాసాను. నా రచన యధార్థజీవితంలో సంబంధంలేనిదిగా, పురుషజీవితముగ చారిత్రక (Age of the Renaissance) పరిశీలనగా కనిపించడానికి తగిన శ్రద్ధ కలు అధ్యాయాల పెట్టాను. ఈ విధంగా అధికారులుపేటిని స్వాధీనం చేసుకోకుండా తప్పించడానికి కావలసినదంతా చేశాను.

ఇక మేము రెండు రోజులకు బయలుదేరుతామనగా తొందర తొందరగా ఒక వరబీజానికి శస్త్రచికిత్సచేశాం.

మేము పొగట్టడ ఎక్కాం. నల్ల జాతివాళ్ళంతా మా కెంతో ఆప్యాయంగా పిట్టలు ఇస్తున్నారు. ఇంతలో కాథలిక్ మత ప్రచారక సమితి 'ఫాదర్ సుపీరియర్' ఓడిమిదికి వచ్చాడు. ఆయన మూడు దగ్గరికరాకుండా అడ్డగించి నల్లసైనికులను అధికార దర్పణతో తిప్పికోమని మాతోకరస్పర్శచేశారు. "మీరు చేసిన మేలుకు నాకృతజ్ఞాభివందనాలు" అన్నారు. ఆ తరువాత మే మెన్నడూ మరి కలుసుకోలేదు. యుద్ధం ముగిసిన కొద్ది కాలానికే మమ్మలను యూరపు తీసుకువెళ్ళిన ఆఫ్రిక్ అనే ఓడ బిస్కెఅఖాతంలో మునిగిపోయింది. దానిలో ప్రయాణం చేస్తున్న ఈయన మరణించారు.

లోపెజ్ అగ్రందగ్గర ఒక పాశ్చాత్యుడు నాదగ్గరికివచ్చి అవసరమయితే డబ్బుయిస్తాను. తీసుకోండన్నాను. ఆయన భార్యకి ఒకప్పుడు నేను చికిత్సచేశాను. యుద్ధం వస్తుండేమోననే భయంతో కూడా బంగారు నాణేలు తెచ్చుకోవడంసజంగా అద్భుతమే ననాలి. ఇంకో గంటకు బయలుదేరుతామనగా

నాకు బాగా పరిచయముడయిన ఒక కలపవ రత్తకునికి మాబంగారు నాకేలు ఇచ్చి ఫ్రెంచిలోఁబయలు పుచ్చును. మా మస్తుబలోపైటి కుక్కేసాం.

సీమిద ఉండగా మానిద ఒక పోల్ల బుద్ధివానిని నియమించాడు. అతని పేరు ఒక్క తాంచుకేయుడు (Steward) అనే పేరు ఉన్నది. అతని తప్పు ఇంకెరిపోనూ, నేను సంబంధం పెట్టుకోకుండా చూడవలసి, కొన్ని నియమాల పేర్లతో మమ్ములను పేడ తూపులొడిచి పోయివెళ్ళవలసి. ప్రాసుకోవానికి ఎలాగూ పోకులేద గదా, బాచికోయాల, వైబిర రాగమాలి కలు కంత్తరంకేస్తూ కాలం గడపసాగాను.

ఆ తాంచుకేయుడు పేరు గెయిలార్డ్ అనుకుంటాను అతని మమ్ములను చాలా మంచిగా ఆదరించాడు. 'ఏ యుద్ధ ఖైదీనీ చూడవలె దయతో మమ్ములను చూచాను గమనించారా?' అని ప్రయాణం ఆఖరున అడిగాడు. "పరిశుభ్రంగా వంటచేయించాను. అన్ని గదులకంటే మీ గదిని యెక్కువ శుభ్రంగా ఉడిపించాను." అన్నాడు దర్జాగా. యిదంతా యెందుకుచేశానో వ్రాసేయించారా? యేదో మంచి బహునుతి లభిస్తుందనే ఆశకొద్దీ యేమీగాదు. యుద్ధఖైదీలు ఉద్భవ్యగలుగు తారని యెలా ఆశించేది? యెందుకో చెప్పడానికిలేదు. కొన్ని నెలలపాటు మీ ఆసుపత్రులో జబ్బుతోవున్న గాచర్ అనే ఆయన యిచ్చేటానే గాంతికి పోగొట్టెనా యీ పేరుమాట నా గడ్డలో ఒకడాండ్లో వున్నాను ఆయన నాతో గెయిలార్డ్! తొందలోనే లాంబెరెనీ డాక్టర్ని యుద్ధఖైదీగా నుపు తీసుకు

అతని కంటపడింది. వెంటనే అతను మండిపడుతూ “ఊయెంత నమ్మకద్రోహం యుద్ధభైదీల శిబిరంలోకి రాజకీయగ్రంథాలు తెస్తానా! ఊయ” అన్నాడు. ఆ గ్రంథం క్రీస్తు పుట్టకపూర్వం రచించిందని బిషియంగా జవాబిచ్చాను. “నిజంగానా? నువ్వు పండితుడవేగా చెప్తున్నా” అని పక్కనున్న ఒక పైనికుణ్ణి అడిగాడు. ఆ పైనికుడు నే చెప్పింది యధార్థమేనాడు. దాని మీద “అంత పూర్వకాలంనించీ జనం రాజకీయాలు మాట్లాడుకునేవారన్నమాట?” అని తిరిగి ప్రశ్నించాడు. మేము బానిసని జవాబిచ్చేసరికి “యేమయినాస్పృశికి యిస్సాను రాజకీయాలు చేశాడు. అప్పటివి వేరే. సగో, యిది నీ దగ్గర వుంచుకోవచ్చు” అని తన నిర్ణయం తెలిపాడు.

గరయిసన్ పూర్వం పెద్దచాతం దూరప్రదేశాలనించి రోగిష్టాలు ఇక్కడికి వచ్చేవారు. చచ్చిపోతూ వున్నవాన్ని వేరు పరిచి తరవాత ఇది భాగంగా ఉంచోంది కూలిపోతోంది యుద్ధం ప్రారంభం కాగానే శత్రుప్రశాలకు చెందిన స్త్రీ పురుషులను, పిల్లలను ఇందులో ఉంచారు. ఇందులో నిర్భయశత్రులయిన చేతిపనివారు ఒక సంవత్సరంలో దీనిని మరల శాగు చేశారు. మే మింది లో ఉండిగా వచ్చేఅనే పింఛనుపుచ్చుకున్నవలన శాశ్వతాధికారి దీనికి గవర్నరు. అతను ఏన్యజ్ఞాప సమాజకుడు. దయాశువు. ఇతనికి ముందు పనిచేసిన అతను కతినుడు. అందుచేత ఇతను మరణాణివును నచ్చాడు.

మే మిక్కడికి వచ్చిన రెండ్లో రోజూన నేను పునిరం ముందు అనంతాలో నామహిమనిలుచునుండి ఉండగా ఒక భైదీ తానొక మిల్లు ఇంజనీరునని తనకు తానే నాణో పరిచ

యంవర్షరచుకునియేం సహాయం చేయమంటారని అడిగాడు. అతని భార్యకు నేను చికిత్సచేశాను. అందుకని అతను నాకు మణిపడి ఉన్నాడట. అగ్ని విషయం. అతని భార్య ఎవరో నే ఎరగను. ఆమె సన్నెరగను. కాని యుద్ధం ప్రారంభం కాగానే హాంబర్గు కలపవ్యాపార సంస్థ ప్రతిభిల్లి రిచార్డ్ క్లాసెన్ అనే ఆయనకు, హాంబూర్గ్ ఇబిరానిక్ నీసుకుని వెబుహాంపగా క్లిప్పయిను, సుత్తునుంకు మొదలయినవిఅతనుతక్కిన యుద్ధభేదీ లకుఉపయోగించేందుకుఇచ్చాను. నీహాలమీద ఆయానుంకులు ఉపయోగించే పిథానుం ప్రాసెక్టు అంటించాను. హాంబూర్గు నుంచి అతనిని నీసుకుచెల్చి ఈ ఇంజనీరు అతని భార్యాఉన్న ఇంజనీరు చేర్చాడు. నే నచ్చిన నుండులు అధికారిక కంటుపడ లేదు. ఇంజనీరు భార్యకి ఆనందంపొందిన చరాలబుర్రాచత న్నివ్వించి. నా నుండుం నా చేతులకి ఆమెకు చెయ్యమంది. అంత ఊహారకగాన చ్చిన చక్కలతోచేసు ప్రాసెక్టు ఒకటి నాకు స్థితి కింద ఆ ఇంజనీరు బహుకరంచాడు. ఇంకేం ఇక సెసుప్రాసెక్టుచున్న ఆర్గర్ నాయుంచ నచ్చు. చ్చినచనం లాగానే బల్లనే ఆర్గర్ గా భావించుకుని వాయింపడం మేము పడగాలో ఉండగా అభ్యాసంచేశాను.

కొద్దిన బిల్ల తరవాత మూవోపాటా ఖైదీలుగా ఉన్న బంధితులందరూ హాంబూర్గులో 'సెటెన్మెంటు' అనే ప్రదేశంలో చేర్చబడ్డారు. అల్బర్ట్ వ్యూట్టర్ మాతోనూ అని అడిగాడు. దోపిడీ నేమి భాగం చెప్పారు. "నేటినుంచి మేముసుమ్ములను మూలో ఒకరుగా ఎంచుకుంటాం" అడకుడా అతనుఅన్నాడు. అంటే నాకు వాయింపుండగా మేము దగ్గరఉండవచ్చు. మా

ఇంకేంఉంది వంటవాళ్లు కాని వాళ్ళు వంటవాళ్లయినారు, వంట పుత్రిగా పెట్టుకున్నవాళ్లు బయటకు నడిచారు! దీనికంతకీ కారణమేమిటని నేను చెప్పలు కుట్టేవాడిని అడిగాను “మనిషి అన్నీ తెలుసుకుని వుండాలి. వంటశ్రద్ధాభక్తులతో చేయడం మరీ అవసరం. యిదీ యిందులోవున్న రహస్యం” అని చెప్పాడు. అప్పుడునుంచీ ఏ ప్రభుత్వ శాఖకయినా దానిని గురించి తెలియని వారిని మంత్రిగా నియమించారంటే ఉద్రేకపడడం మానిపేసాను. ఆ చెప్పలుకుట్టే వాడిలాగానే ఈ మంత్రి తనపదవికి అర్హుడనిపించుకుంటాడని ఆశించసాగాను.

ఇచ్చట నిర్బంధించబడినవారిలో కల్లా నే నొకణ్ణేవైద్యుణ్ణి. సేమిక్కుడికిరాగానే రోగుల విషయం పట్టించుకోనద్దనీ, ప్రభుత్వ వైద్యుడు అదంతా చూసుకుంటాడనీ గవర్నరుగారు సెల విచ్చారు. కాని తర్వాత తర్వాత మాలోఉన్న దంతవైద్యుల లాగానే నన్ను రోగులకు చికిత్స చేయవలసిందని అనుజ ఇచ్చారు. ఇందు నిమిత్తం ఒక గదికూడా నాకు కేటాయించారు. వైద్యం చేయడానికి కావలసిన మందులు, పరికరాలు నానద్దఉన్నాయి. వలసలనుంచి తీసుకొచ్చిన వారికి, ఉష్ణమండలవ్యాధులలో బాధ పడేవారికి తగు చికిత్సచేశాను.

మళ్ళీ నేను వైద్యం మొదలుపెట్టాను తీరుబడి సమయాలలో ‘నాగరికతాతత్వం’ వ్రాయడానికి, బల్లా నేలా ఆధారంగా ఆర్గన్ వాయిచడానికి కాలం వినియోగించాను.

నేను వైద్యుణ్ణిగదూ, ఈ శిబిరంలోని శాధలు ఇట్టేపని కట్టేసేసాను. నిర్బంధంమూలంగా శారీరకంగా కష్టపడేవారి పరిస్థితి మరీఘోరంగా ఉంది. శిబిరం ముంగిటిలోకి వెళ్ళి

వప్పటినుంచి సాయంకాలం లోపలికి వెళ్లమని బాకా ఊదేవరకు మీరు గోడలమీదుగా ప్రిసీసీన్ పర్వతశ్రేణులను కిక్కిరిస్తూ చూస్తుండేవారు. ఏ విషయంగానూ మునిగిపోయేటంత అంతరంగ క్రిమికే లేదు. వర్షం కుంస్తుంటే వసారాలలో ఉదాసీనంగా నిల్చునేవారు. అంతేకాదు, బుధగ్రహమయిన ఆహారం కొరతవల్ల కొందరు బాధపడసాగారు. ఇక్కడి ఆహారం ముద్దలై పీలకు తగించే, ఏమంచి చూడకాదు. కాని ఒకేరకం తిండి మూలంగా చూచి చచ్చిపోయింది. గదులకు ఊష్ణం కల్పించాడనికి పీలులేనందున చాలామంది జలుబుతో బాధపడసాగారు. ఈవిధంగా శారీరకంగా, మానసికంగా బలహీనులయిపోయిన మీరికి కాస్త బాగుపడేనే పెద్దజబ్బు చేసినట్లనిపించేది. కుదర్చడమూ కష్టమే. వీరశాలలో శాము సంపాదించుకున్న పదవులు కోల్పోయాయనే దుఃఖంమూలంగా చాలామంది కుంగిపోసాగారు. ఇక్కడనుంచి బయటపడిన తర్వాత ఎక్కడికి వెళ్ళాలో ఏంచెయ్యాలో మీరికి తెలియదు. వీరిలో చాలామంది ఫ్రెంచి స్త్రీలను పెళ్ళాడారు. వీరిపిల్లలకు ఫ్రెంచిభాష తప్ప మరొకటిరాదు. వీరంతా ఇట్లువలసివలసిందేనా? మళ్ళీవిదేశాలలో ఉద్యోగంకోసం వెనకటిలాగానే తిప్పలు పడవలసిందేనా?

శిబిరం ముంగిట, వసారాలో నిత్యమూ వీరిమధ్య యుద్ధం సాగుతూనేఉంది. వీరిలో చాలామంది ఫ్రెంచివారు. కొంతమంది మిత్రరాజ్యాలవారు వహించారు. మరి కొంతమంది ఆస్త్రియా - ఖర్మనీ ప్రభుత్వవారువహించారు.

ఆరోగ్యవంతులకు. చురుకయినవారికి ఆసక్తిగాల్సే దెంతో ఈ శిబిరంలో ఉంది. ఇక్కడ అనేక జాతులు వారు, అనేక వృత్తులవారు - పారిశ్రామిక పట్టుబడ్డ వంశీకులు, కళాకారులు ముఖ్యంగా చిత్రకారులు, జర్మన్, ఆస్ట్రియన్ చెప్పలు కుట్టేవాళ్ళు, దర్జీలు, ఫ్రాంసులోను కాని నలసలలోను స్థిరపడి పోయిన బ్యాంకు డైరెక్టర్లు, హాటలు మానేజర్లు, ఇంజనీర్లు, శిల్పులు, చేతివృత్తివాళ్ళు, వ్యాపారస్తులు. సహారాకు చెందిన మతప్రకారకులు, తైబీరియా తదితర ఆఫ్రికా పశ్చిమతీరవర్ణజిల్లాల వ్యాపారస్తులు, ఉత్తర అమెరికా, దక్షిణ అమెరికా చీనా, ఇండియాలకు చెందిన వ్యాపారస్తులు, వాణిజ్యయాత్రికులు, జర్మన్ - ఆస్ట్రియన్ వ్యాపారస్తులు, టర్కులు, అరేబియావారు, బాల్కన్ రాజ్యాలవారు ఎందరెందరో ఉన్నారు. హాజరుపట్టికి పిచ్చినపుడు ముంగిటలో ఎటువంటిదృశ్యం !

విద్యాభివృద్ధికి ఇక్కడ పుస్తకాల అగత్యంలేదు. ఆయా విషయాలలో ప్రత్యేకకృషిచేసినవారు సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఈ మహాదవకాశాన్ని నేను పూర్తిగా వినియోగించుకున్నాను. ఇంకెక్కడా సముపార్జించలేని అనేక విషయాలను గురించిన సమాచారం - బాంకింగు, శిల్పం, యంత్రాగార నిర్మాణం, పరికరాల నిర్మాణం, ధాన్యం పండించడం, అగ్నిగుండ (furnace) నిర్మాణం—సంపాదించాను.

చేతిలో పనిలేనందున చేతివృత్తులవారు మహాబాధపడ్డారు. నా భార్య ఎలాగో వెచ్చటిదుస్తులకు కావలసినబట్ట సంపాదించింది. మళ్ళీ చేతిలో బట్ట, చేళ్ళసందున సూదీధారం

ఉంటే చాలని ఉచితంగా దుస్తులు కుట్టిపెట్టడానికి అనేకమంది దర్జీలు ముందుకు వచ్చారు.

అప్రజ్ఞాపూరితమైన చుట్టుప్రక్కల వ్యవసాయదారులకు తోడుపడడానికి వ్యవసాయం నేర్చినవారే గాక కాయ కట్టం ఎరగనివారుకూడా అనునుతిగోరారు. నావికలు పనీపాటా చేయాలని, ఉత్సాహం ఏమాత్రం చూపలేదు. నాశనమిది జీవితవిధానంనల్ల నలుగురూ కలిసి ప్రశాంతంగా కాలం గడపడం మీకు నేర్చుకున్నారు.

1918 వ సంవత్సరం రంభంలో బెజ్జియంలోని ప్రజాసేవకం మీద జర్మన్లు తీసుకున్న చర్యలు ఫలానా తేదీలోపల మానుకోకపోతే మా శిబిరంలోని ప్రముఖులను ఉత్తరాఫ్రికాలోని ప్రతీకారచర్యశిబిరానికి పంపుతామని మాకు తేలియజేసారు. ఈ దుర్దశనుంచి రక్షిస్తారేమో ఈ వార్త మీమీ బంధువులకు తెలియజేయవలసిందని మాకు సలహాకూడా ఇచ్చారు. మామూలు జనంమీద ప్రతీకారం తీసుకునేకన్న బ్యాంకు డ్రైరెక్టర్లు, హోటలు మానేజర్లు, పండితులు, వ్యాపారస్తులు, కళాకారులు మొదలయిన ప్రముఖులమీద తీసుకుంటే వారి వారి జిల్లాల ప్రజల దృష్టిని ఆకర్షించి నట్టవచ్చుంది. మాలో ప్రముఖులమని చెప్పకునే చాలామంది నిజంగా ప్రముఖులు కారని దీనికో తేలిపోయింది. హోటళ్ళలో పనిచేసే వారు తాము హోటలు యజమానులమని చెప్పకుంటే శిబిరంలో ప్రతిష్ట ఉంటుందని అలా చెప్పకున్నారు. దుకాణాలలో పనిచేసేవారు వ్యాపారస్తులమని చెప్పకున్నారు. ఇలా చెప్పుకున్నందునల్ల తమకు వచ్చిన ప్రమాదాన్ని గురించి కనిపించిన

వారందరితో చెప్పకుని ఏడ్చారు. కాని అంతా శుభాంతం గానే పరిణమించింది. జైల్లయన్లమీద తీసుకున్న చర్యలు రద్దుచేయబడ్డాయి. గరయిసాన్ లోని ప్రముఖులకు వారు నిజంగా ప్రముఖులయినా, కపట ప్రముఖులయినా ప్రతీకార భయం తప్పింది.

శీతాకాలం గడించింది. వసంతకాలం వచ్చింది. అల్పేటి యన్ల కోసం ప్రత్యేకించబడిన శిబిరానికి నన్ను నాభార్యని పంపాలని ఆజ్ఞలు వచ్చాయి. ఈ శిబిరం రెమిండ్ గా ఉంది. ఈ ఆజ్ఞ రద్దుచేయమని మేము వేడుకున్నాం కాని లాభం లేక పోయింది.

మార్చి ఆఖరున మమ్మలను రెమిండ్ మార్చారు. గరాయిసాన్ లోని శిబిరంలోలాగా ఇక్కడ రకరకాల జనం లేరు. ఇంసుకో ఉన్నది ముఖ్యంగా బడిపంతుళ్ళు, రైల్వే ఉద్యోగులు, అటవీశాఖ ఉద్యోగులు. కాని ఇదివరలోనే నెరుగున్న వారెందరినో ఇక్కడ కలుసుకోగలిగాను. వారిలో ముఖ్యులు గెన్సబాచ్ లో బడిపంతులుగా పనిచేసిన జాన్ ఇల్లిన్ అనే ఆయన ఒకరు. రెండోవారు లీబ్రిచ్ అనే వాస్తవ. ఇతను నాదగ్గర చదువుకున్న విద్యార్థి. ఆదివారం ప్రార్థనలు జరపడానికి అనుమతి రావడం మూలంగా ఇతనికి సహాయంగా తరుచు మతబోధచేసే అవకాశాలు నాకు లభించాయి.

ఈ శిబిరానికి గవర్నరు బాగ్నాడ్. ఈయన ఇదివరలో పోలీసు కమిషనరు పనిచేసి పింఛను పుచ్చుకున్నారు. ఈయన అధికారం కఠినంగా చెలాయించే మనిషికాదు. ఫలానా

వస్తువు తెచ్చుకోవచ్చునా అనే ప్రశ్నకు ఈయన ఇచ్చేజవాబు “నిజానికి యేదీ తెచ్చుకోవడానివ్వలేదు. కాకపోతే మీరు సబబుగా ప్రవర్తిస్తే కొన్ని సమస్యలు పుచ్చుకోవచ్చు” అయిన స్వభావాన్ని వ్యక్తీకరిస్తుంది. ఆయన నామేదీను సరిగా ఉచ్చరించలేక ‘మాన్వియర్ అల్బర్ట్’ అని పిలుస్తుంటే వాడు.

వగటివూట మేము గజపడానికి ప్రయోగించిన గదిలోకి వెళ్ళేసరికి ఎందుకో నాగని చిరపరిచిత నుయినదిగా కనిపించింది. ఆ గదికి అలంకారాలేమీలేవు. అసహ్యం గొలుపుతోంది. ఆ ఇంపపొయ్యని, గదికి ఆ మూలంచి ఈమూలను ఉన్న ఆ పొగగొట్టం ఎక్కడచూచాను చెప్పా? రహస్యం బయట పడ్డది. వాన్ గాగ్ గీసిన చిత్రంలో ఏటిని చూసాను. మేము నివసించే భవనం కోటమధ్యలోఉంది. పూర్వం అది ఒకమతం. ఇటీవల దీనిని పిచ్చిఆసుపత్రిగా మార్చారు. ఆ పిచ్చి ఆసుపత్రిలో కోంతకాలంఉన్న వాన్ గాగ్ ఈ గదిని అమోఘంగా చిత్రించి దానికి అమరత్వం సేదింపజేశాడు. ఆ చిత్రంలోని పొయ్యి, పొగగొట్టం ఇవే. చలిగాలి తీవ్రంగావీచినపుడు మాలాగానే ఆయనా బాధపడ్డారు, మాలాగానే ఆయనా తోటలో తిరిగారు.

ఈ శిబిరంలో నిర్బంధించబడిన వారిలో ఒక వైద్యుడు కూడా ఉండడంవల్ల నాకు వైద్యంవని లేకపోయింది. ‘నాగరిక రాజ్యం’ అనే గ్రంథరచనకు రోజుల్లా గడిపే అవకాశం చిక్కింది. తాని ఇంతలో ఈ వైద్యుణ్ణి తమ యుద్ధ ఖైదీతో మార్చిడి వేసుకుని ఇంటికి పంపించివేశారు. అందువల్ల నేను ఈ శిబిరంలో

వైద్యులచేయనిది సచ్చించి. అయితే గరాయిసాన్ లో ఉన్నంత
వని ఒక్కొక్కరికి ఇవ్వడం లేదు,

గరాయిసాన్ కొంటాగాలికి నా భార్య ఆరోగ్యం బాగు
పడింది. కానీ ఇక్కడ చికిత్సగాలి ఆమెకు సరిపడలేదు. ఈశ్వరం
తిలో నేలమీద పడిన వాళ్ళకి ఆమె అలవాటుకాలేదు, పైగా
నా ఆరోగ్యంకూడా చెడింది. బోరోలో గ్రహాణిలో బాధపడ్డా
నేమో ముప్పానంద్ కోపం పెంచిన భయం ఎడతెగకుండా
నన్ను వేధించసాగింది. రాస్తేనే నేనూ నా భార్య అలసే
పోవసాగ నూ బొక్క నిర్దిష్టదినాలలో మమ్మందరినీ సైనికుల
కావలాకం వాళ్ళు కిక్కిరించేవారు. మాకు తక్కినవారితో
పాలు నడిచిపెట్టడం లేదుకాదు. వైదీలు గబగబానడిచేవారు.
సాధ్యమయినంత దూరం నడవాలనీ, ఈ విధంగా వ్యాయామం
చేయాలనీ తలచారు. మమ్మలనుమాత్రం గవర్నరు స్వయంగా
వెంటబెట్టుకు వెళ్ళేవారు. ఆయనకు మా కృతజ్ఞతాభినందనాలు.

తిరిగి అల్ప సేతో

నా భార్య ఈ నిర్బంధంవల్ల ఇంటిమీద బెంగతో బాధపడుతోంది. ఇంతలో జూలైనాథ్యలో మమ్మందరినీ తమ యుద్ధబైదీలతో మార్పిడి చేసుకున్నారనీ కొద్దిరోజులలో స్విడ్రండు మీదుగా ఎవరి ఇళ్ళకు వాళ్ళను పంపించి వేస్తారనీ తెలిసింది. గవర్నరుకు వచ్చిన జాబితాలో నా పేరు లేదు. అదృష్టవశాత్తు ఈ సంగతి నా భార్యకు తెలియదు. జూలై 12 రాత్రి మేలుకొలిపి మమ్ములను పంపించే సమయమని తంతి వచ్చిందని త్వరగా ప్రయాణపన్నాహం కంపనీ చేపాడు. ఈతడవ జాబితాలో నా పేరుకూడా ఉంది. సూర్యోదయం కాగానే తనిఖీనిమిత్తం మా సామానంతా బైట పడేశాము. 'నాగనికతా తత్త్వం' రచనకయి నేను ప్రాసకున్న చిత్తుకాగితాలు పరీక్షించి కొన్ని పేజీలమీద ముద్రవేసి నీసుకువెళ్ళడానికి అనుమతి ఇచ్చారు. మా బైదీలంతా బైటికి వెళ్ళుతూండగా నేను వెనక్కి పరుగెత్తుకుని గవర్నరు దగ్గరికి వెళ్ళాను. ఆయన కచేరీగదిలో విచారంగా కూర్చున్నాడు. ఈ బైదీలందరినీ విడిచిఉండడం ఆయనకి బాధాకరంగా ఉంది. ఇప్పటికీ మేము ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరపుకుంటూనే ఉన్నాం.

టారాస్కున్ స్టేషనువద్ద దూరాసఉన్న గూఝుపెడ్డులో రైలుకోసం నిరీక్షిస్తూ ఉండవలసివచ్చింది. మా సామాను

బరువుగా ఉండేమో రైలుపట్టాలదాటి వెళ్ళలేకపోయాము ఇది మూసి శిబిరంలో నాచేత చికిత్సపొందిన ఒక అనిటిమనిషి సహాయం చేయడానికి ముందుకువచ్చాడు. అతనికి సామానేమీలేదు. సగో అంగీకరించాను. ఎండ చుర్రుమంటోంది. ఒకరివక్కన ఒకరం న.పస్తూ రైలుస్టేషన్ దగ్గర సామాను మోసుకోలేక శాధపడుతున్నవారికి ఇతని జాపకార్థం కోడు పడతానని శపథం తీసుకున్నాను శపథం నిలబెట్టుకున్నాను. కాని ఒక తడవమాత్రం దొంగలించే ఉద్దేశంతో సామాను మోయడానికి పూనుకున్నానని నన్ను అనుమానించారు.

టారాస్కన్, అయినాన్ మధ్య ఒకచిత్రం జరిగింది. ఒక స్టేషనులో ఒక సంఘంవారు మాకు ఘనస్వాగతమిచ్చి ఫలహారాలకు తీసుకువెళ్ళారు. ఫలహారాలు మంచి రుచికరంగా ఉన్నాయి. ఇంతలో మాకు స్వాగతమిచ్చినవారు కంగారుపడి తొందరతొందరగా నాలుగు ముక్కలు మాట్లాడి వెళ్ళి పోయారు. అసలు విషయం ఈ స్వాగతం. ఈ ఫలహారాలు మాకోసం కాదట ! పొరబడ్డారు. ఉత్తరప్రాన్సులోని ఆక్రమిత ప్రాంతంనుంచి కొంతమంది నిర్బంధితులను స్విడ్జర్లండు మీదుగా ప్రాన్సు పంపించివేస్తున్నారు. వారిని కొంతకాలం పాటు దక్షిణ ప్రాన్సులో ఉంచుకోవలసివచ్చింది. రైలురాగనే ఆ మనుష్యులం మేమే ననుకుని మాకు స్వాగతం ఇచ్చారు. తీరా మేమా ఫ్రెంచిభాషకు బదులు అల్పేటియన్ భాష మాట్లాడేసరికి పొరపాటు పడ్డామని గుర్తించారు. ఇలా భ్రమ పడ్డ ఆ సంఘంవారు మాతోపాటు స్వీడంతో ఈ తమాషా సమాప్తమయింది. కాని మాలో అధిక సంఖ్యాకులకు ఈ

గొడవ తెలియదు. తమకొరకే వర్షాలైన విందలలో నుష్టుగా భోజనం చేశామని చిత్తశుద్ధిగా విశ్వసించాను !

మేము ప్రయాణం సాగిస్తున్నాము. ఇకనీ కిరీటాలలోని ఖైదీలను తీసుకువచ్చిన రైలుమెట్టలను మూలమెట్టలకు ఆయా స్టేషన్ల వద్ద తగిలించారు. దాంతో మూలమెట్టల ఇంత పొడు గయింది ! రెండు మెట్టలనిండా బట్టలు వున్నాయి, కత్తులకు సావనవేస్తాను, తిరుగుబోయీలు, ఇస్కొన ఉన్నాయి.

స్విడ్జర్లండు సరిహద్దు చేరుకున్నాము. మార్షిసి పొంజే ఖైదీల రైలుకూడా సరిహద్దు చేరుకుందనే తిరిగివచ్చేవరకు మూలమెట్టలను ఆపేశారు.

జూలై 15 ఉదయం మేము జూరిచ్ చేరుకున్నాము. నాకు స్వాగత మివ్వడానికని మత విజ్ఞాన శాస్త్రాచార్యులు ఆర్నాల్డ్ మేయర్, సంగీత పాటకుడు కాఫ్మన్స్ తదితర మిత్రులు వచ్చి నను పిలిచేసరికి నేను ఆశ్చర్యంలో మునిగిపోయాను. నేను వస్తున్నానని వారికి కొన్ని వాకాలక్రితమే తెలిసిందట ! కాన్స్టెన్స్కి ప్రయాణం చేసేటపుడు కిటికీలవద్దనే కాలమంతా గడిపాలి. స్విడ్జర్లండులోని పంటపొలాలను, శుభ్రంగా ఉండే ఇళ్ళను ఎంతచూసినా తనివివీరలేదు. ఆ ప్రాంతంలో యుద్ధ చిహ్నం లేలేవు.

కాన్స్టెన్స్లో దృశ్యాలు మహాభయంకరంగా ఉన్నాయి. ఇంతవరకు జనం తిండిలేక మాడిపోతున్నారని విన్నామేకాని చూడలేదు. ఇక్కడ మా కళ్ల ముందు క్షామ దేవత ప్రత్యక్షమయింది. వీధుల్లో ఎటుచూసినా పాలిపోయిన ముఖాలే !

శుష్కించిపోయిన దేహాలే! కాళ్ళిడ్చుకుంటూ నడుస్తున్నారు, నిలబడ గలుగుతున్నారు, ఆశ్చర్యం !

నా భార్య తలదండ్రులు వచ్చి మమ్ములను కలుసు కున్నారు. వారిలో స్ట్రాస్ బర్గ్ వెళ్ళడానికి అనుమతి మాకు దొరికింది. తక్కినవారితోపాటు నేనూ ఇంకోరోజుండి, అవసరమయిన న్యవసరాలన్నీ పూర్తిచేసుకోవలసివచ్చింది. ఆరాత్రికి స్ట్రాస్ బర్గ్ చేరుకున్నాను. వీధులలో ఒక్కదీపమయినా వెలగడం లేదు. ఒక్క ఇంట్లోనుంచీ దీపం మినుకుమినుకు మనడంలేదు. విమానదాడుల ప్రమాదం మూలంగా వీధులన్నీ చీకటి మయంగా ఉన్నాయి. మా అత్తమామలు నిసింపే లోటుకు చేరుకో కలుగుతాననే ఆశలేదు. సెయింట్ ఫ్రామస్ చర్చి సమీపంలోఉన్న ఫిషర్ ఇంటికీ దోప కనుక్కోవడంకూడా కష్టమయింది.

గెస్ట్ బాచ్ సైనిక పిన్యాస మండలంలో ఉండడంవల్ల మా తలదండ్రులను చూడడానికి అనుమతి నిమిత్తం అధికారులను అనేకసార్లు చూడవలసివచ్చింది. కోల్మార్ వరకు రైలు వెళ్ళుతుంది. ఆ పైన పదిమైళ్ళు కాలినడకన ప్రయాణం చేయాలి.

1913 లో నేను వదిలిపెట్టివెళ్ళిన లోయ ఇదేనా ! వర్ష తాల మీదనుంచి శతఘ్నులు మందంగా మోగుతున్నాయి. రోడ్లమీద తీగలమధ్యగా నడవవలసిఉంది. శత్రు శతఘ్నుల బారిపడకుండా ప్రయాణికులను కాపాడడానికి తీగలు, వాటిమధ్య గడ్డి వేశారు. ఎక్కడచూచినా మరతువాకులు నెలకొలపడానికి కట్టిన రాతిస్థావరాలే! వెనక నేను చూచి

నవుడు కొండలమీద చెట్టూచేమా ఉండేవి. ఇప్పుడంతా శూన్యంగా ఉంది. శతఘ్న కాలపల్లనల్ల కూలిపోయినవి అక్కడక్కడా పుష్పలుకుప్పలుగా పడి ఉన్నాయి. ప్రతివారూ విష వాయు నిరోధక ముసుగులు (Gasmasks) వెంట ఉంచుకోవాలనే ఆజ్ఞాపత్రాలు గ్రామాలలో ఎక్కడమాసినా కనిపించ సాగాయి.

గస్సెబాచ్ కందకాలకు దగ్గరలో ఉన్న పర్వతాలమధ్య ఉండడంనల్ల శత్రువుల శతఘ్నలశారికిగురై నాశనం కాలేదు. సైనిక పటాలాలమధ్య, శతఘ్నలు అమర్చిన ఇండ్లమధ్య నివసిస్తున్నా అక్కడిప్రజలు యుద్ధంజరుగుతున్నట్లే భావించడంలేదు. పగటివేళకూడా నిర్భయంగా రెండోపంట ఇంటికి చేర్చుకుంటున్నారు. మా తండ్రిగారికి ప్రమాదభయమేలేదు. విమాన దాడులు జరుగుతుంటే నలుగురితోపాటు వెళ్ళి దాక్కుకుండా చదువులగదిలో కూర్చుండి పోనోవారు. అధికారులతోను, సైనికులతోనుకలిసి ఉండనికాలం అంటూ ఒకటుండేదని ఆయన నేటికీ ఊహించలేక పోతున్నారు.

యుద్ధం అంటే ఉదాసీనం వహించేవారికి పంటతోత విషయం మహా ఆదుర్దాగా ఉంది. వర్షం చినుకు పడలేదు. పొలాలు ఎండిపోతున్నాయి. మైదానాలలో పచ్చిగడ్డి మొల వనేలేదు. పశువులశాలలోంచి పశువుల ఆకలి అరుపులు వినిపిస్తున్నాయి. ఎప్పుడయినా వాన మబ్బులు పట్టినా వాన కురవడంలేదు. గాలిపీచి పొలాలలో ఉన్న ఆ కాస్తతడి ఆరిపోతోంది. ఊమదేవత ప్రళయతాండవం చేస్తోంది.

ఈ గోపుర గచ్చెబాచ్ రావడానికి నా భార్యకి అనుమతి లభించింది.

పుట్టి పెరిగిన కొండలమధ్య ఉంటే శోష తగ్గుతుందని ఆశించాను. అంతేకాదు రెమిబ్రాండండుగా ఆఖరి రోజులలో జ్వరపడ్డాను. ఆజ్వరం మధ్యమధ్య నన్ను తీవ్రంగా బాధిస్తూనే ఉంది. ఇది సయమపుత్రం దనుకున్నాను. కాని నా స్థితి నానాటికీ విషమిస్తోంది. అగస్త్య ఆఖరున తీవ్రజ్వరం, ప్రాణంతోనే నెప్పలు మూలంగా బోర్డోలో వచ్చిన గ్రహిణి రోగఫలితమే ఇదంతాననీ, శస్త్రచికిత్స చేయించుకోవాలనీ నిశ్చయించుకున్నాను. నా భార్యాని వెంటపెట్టుకుని బయలుదేరాను. కోల్ మూల్ దిక్కుగా పదికిలోమీటర్లు చచ్చిచెడి నడిచి వెళ్ళితేనేగాని మాకు వాహనం అంటూ ఒకటి దొరకలేదు. సెప్టెంబరు 1 న స్ట్రాస్ బర్గ్ లో స్టాల్ నాకు శస్త్రచికిత్స చేశారు.

పని చేయడానికి కొంచెం ఓపికరాగానే స్ట్రాస్ బర్గ్ నగర మేయరు స్వాండర్ నన్ను పురపాలక ఆసుప్లెంట్ నియమిస్తానన్నారు. జీనయాత్ర గడపడం ఎలాగో నా కర్తవ్యంకాలేదు. అందుకని సంతోషంతో ఆయన సూచన అంగీకరించాను. చర్మవ్యాధుల శాఖ, రెండు స్త్రీ వార్డులు నాకు అప్పగించారు. సెయింట్ నికొలస్ చర్చిలో క్యురేటుపదవికూడా ఇచ్చారు. అంతేకాదు నేను క్యురేటుని మాత్రమే అయినా. అడగడానికి హక్కులేకపోయినా, సెయింట్ థామస్ చర్చి ఆవరణలో ఉండడానికి ఇల్లు ఇచ్చారు.

యుద్ధసంధి మూలంగా అల్బానీలో జర్మన్ పరిపాలన అంతమయి ఫ్రెంచివారి పరిపాలన ప్రారంభమయింది. కొంత కాలంవరకు నేనే స్వయంగా సెయింట్ నికొలస్ చర్చిలో ప్రార్థనలు జరిపించాలిసి నచ్చింది.

ఇదివరలో ప్రార్థనలు జరిపించే గెరోల్డ్ జర్మనీకి వ్యతిరేకంగా మాట్లాడడంవల్ల అతనిని జర్మన్ అధికారులు తొలగించారు. ఫ్రెంచి అధికారులు ఆయనను తిరిగి ఇంకా నియమించలేదు. నిటెల్ తర్వాతవచ్చిన ఎర్నెస్ట్ ఫ్రెంచివారికి అనుకూలుడు కాకపోవడంవల్ల రాజీనామా పెట్టవలసివచ్చింది.

యుద్ధ సంధికాలంలోనూ, తరువాత రెండు సంవత్సరాల పాటూ రైనేనం తెన వద్దనున్న సుంకాధికారులకు నేను చిరపరిచితుణ్ణిమాను. జర్మనీలో అలమటిస్తున్న స్నేహితులకు పంపే నిమిత్తం రికానిండా ఆహారపదార్థాలు వేసుకుని అక్కడికి వెళ్ళేవాడిని. ఈ విధంగా ఫ్రూ కోసిమా వాగ్నర్ కు, ముసిలి చిత్రకారుడు హోస్ ఫోమాకు, అతని సోదరి అగాథాకు సాయం చేయాలని నియమం పెట్టుకున్నాను. ఫ్రూ చార్లటీ మూమన్ ద్వారా హోస్ ఫోమాతో నాకు చాలాకాలంకిందపే పరిచయమైంది. ఆమె భర్త, ధోరా చిన్ననాటి స్నేహితులు.

ఆసుపత్రిలో వైద్యం, చర్చిలో మతబోధ

ఈ రెండు ఉద్యోగాలు చేస్తూ తీరుబడి సమయాలలో బాచ్ బృందగీతాల పల్లవులమీద వనిచేయ నారంభించాను. అమెరికాలో ప్రచురణకు ఆఖరి మూడు సంపుటాల వ్రాత ప్రతి లాంజెరెనీలో తయారుచేశాను గదూ, అది అందగానే అచ్చుకు ఇచ్చి సేయాలని నా ఉద్దేశం. అయితే ఆ వ్రాతప్రతి నా చేతికి అందనూలేదు, అమెరికా ప్రచురణకర్త తొందర పెట్టనూలేదు. అందుకని ఈవని కట్టిపెట్టి 'నాగరికతా తత్వం' రచించడానికి ఉపక్రమించాను. ఆ ప్రచురణకర్త తొందర పెట్టినా ఆ మూడు సంపుటాలు ఇంతవరకు తయారు చేయలేక పోయాను.

ఆఫ్రికానుంచి 'నాగరికతా తత్వం' వ్రాత ప్రతికోసరం నిరీక్షిస్తూ ప్రపంచమతాలను, వాటిలోని ప్రపంచ దృక్పథాలను అధ్యయనం చేయసాగాను. నాగరికతను ప్రోత్సహించే నైతిక ప్రపంచ - జీవిత. ఆస్తిత్వాన్ని తత్వశాస్త్రం ఎంత వరకు బలపరుస్తుందోనని పరిశీలించాను. అలాగే ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వం, ప్రపంచ - జీవిత నిరాకరణ, నైతికత జుడాయిజంలో, క్రైస్తవ మతంలో, ఇస్లాంలో, జవాతుస్తా మతంలో, బౌద్ధమతంలో, హిందూమతంలో, చీనావారి మత చింతనలో ఉన్నాయో స్పష్టం చేసుకోవడానికి యత్నించాను.

ఈ పరిశీలన ఫలితంగా నాగరికత, నైతిక ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వమింక ఆధార పడిందనే నా ఊహ బలపడింది.

ఇటువంటి పనులలో నేను నిమగ్నుడనయి ఉండగా 1919 క్రిక్ మచ్ పండుగలకు కొద్దిరోజులముందు ఆర్చిబిషప్స్ సోడీటీ బ్లామ్ ద్వారా 1920 శస్త్రగు పండుగల తరువాత ఉస్సాలా విశ్వవిద్యాలయంలో ఓలన్-పెట్రీసంస్థపక్షమైన కొన్ని ఉపన్యాసాలివ్వవలసిందని ఆహ్వానం వచ్చింది. ఈ ఆహ్వానం వస్తుండని నే నెన్నడూ ఆశించలేదు. యుద్ధకాలంనుంచీ స్ట్రాస్ బర్గ్ లో పెంటరి జీవితం గడుపుతున్నప్పుడు, ప్రపంచం వన్ను మరిచేపోయిందనే భావించాను.

ఒక్కమాసే బయట ప్రపంచంతో సంబంధం కల్పించు కున్నాను. 1919 అక్టోబరులో ప్రయాణం చేయడానికి అనుమతి సంపాదించుకున్నాను. పిల్లింగుడగ్గరనుంచీ పోగుచేసి బార్సెలొనాలోని ఓర్సియోకటాలాకు చెంపన నా స్నేహితులకు ఆర్గన్ వాయించి వినిపించే ఉద్దేశంతో వెళ్లాను. ఇలాటి ప్రపంచంలోకి తిరిగి ప్రవేశించడంవల్ల కళాకారునిగా నాకింకా కొంత విలువఉందని తెలిసివచ్చింది.

తిరుగు ప్రయాణంలో 'ఎస్పెన్ రెనాన్' అనే యుద్ధ నావకు చెందిన కొంతమంది నావికులతోకూడా ప్రయాణం చేశాను. వారి టోపీలమీద ఎవరిపేరే వ్రాసిఉంది. అతను ఎలాంటివాడు అని అడగగా "అతన్ని గురించి మా కెవరూ చెప్పలేదు. బహుశా అది చనిపోయిన సేనాని పేరయ్యే వుంటుంది" అని జవాబిచ్చాను.

విజ్ఞాన వేత్తలు నన్ను పూర్తిగా మరిచే పోయేవారేగాని జూరిచ్, బేర్న్ లోని మత విజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తుల ధర్మమాలంటూ అటువంటి దేమీ జరగలేదు.

తత్త్వశాస్త్రంలో, ప్రపంచ మతాలలో ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వ సమస్యను గురించి ఉప్పాలలో ఉపన్యసిద్దామని నిశ్చయించుకున్నాను. దీనిమీద పని ప్రారంభించాను. కాని నేను ఆఫ్రికాలో నడిచివచ్చిన వ్రాతప్రతి ఇంకా రాలేదు. అందుకని తిరిగి న్రాయచలనన చెప్పింది. మొదట్లో ఇది కొంత బాధాకరమనిపించింది గాని తిరిగి వ్రాయడం నష్టకరం కాదని తరవాత తరవాత గ్రహించాను. సరే ఏంచేస్తాం? 1920 జేసంగిలో నేను ఉప్పాలానుంచి తిరిగివచ్చిన తరవాత ఆ వ్రాత ప్రతి ఆఫ్రికానుంచి నాట చేరింది.

అయినా సంకల్పకాలనుంచీ నాలో రాజుకున్న భావాలు మొదటిసారిగా ఉప్పాలాలో ప్రతిష్ఠించడం విన్నాను. అట్లనే ఉపన్యాసంలో జీవితంమీద దృఢాభిప్రాయం దానిలోని ప్రభువైన భావాలను పెంచుకుంటున్నామని తెలుసుకున్నా నా హృదయం కలకలపోయి మాటలు పెరిగలేదు...

1911 జేసంగిలో తిరిగి కన్వేన్షన్ చేయించుకోవలసి వచ్చింది. స్వీడనుకు అలసెనొలసి, కుంగిపోయి జబ్బుతో వచ్చాను. ఉప్పాలాలోని శ్రద్ధమయినగాలి, అచ్చి బిజ్జుగారి ఇంట్లో దయాపురిత వాతావరణం నా ఆరోగ్యం కోలుకోడానికి కారణమయినాయి.

యుద్ధకాలంలో ఆసుపత్రి నడపడానికిగాను పారిస్ మత ప్రచారక సమితివద్ద, పారిస్ లోని నా పరిచయస్తులవద్ద అప్పు

చేశాను. ఆ అప్పు తీర్చవలసినభారం నామీద ఉంది. ఒకమాటు పికారు చేస్తుండగా ఈ అప్పు నిషయమయి నా ఆందోళన గ్రహించి, యుద్ధంమూలాలన స్వీడన్‌కి ఆర్థికంగా బాధించింది కాబట్టి ఆర్గన్ ప్రదర్శనాలు, ఉపన్యాసాలు ఇస్తూ దేశమంతా తిరిగితే డబ్బు సంపాదించవచ్చు సని ఆర్పిబివప్పు సలహా ఇవ్వడమేగాకుండా ఆ దేశంలోని సగరపెద్దలకు పరిచయ లేఖలుకూడా ఇచ్చారు. మత విజ్ఞానశాస్త్ర విద్యార్థి ఎరియన్ సోడల్స్ట్రాం నాతో కూడా తిరగడానికి అంగీకరించాడు. వేదిక మీద చర్చిలో నా సక్కననిబోసి అడవి ఆసుపత్రిమీది నా ఉపన్యాసాలు వాక్యం తరవాత వాక్యం తరుమూచేస్తుంటే అది తట్టుకూడని ఎవరూ అనుకోలేదు. స్వంతవాక్యాలుగానే భావించారు. దుబాసీద్వారా ఉపన్యాసకళలో ప్రావీణ్యం సంపాదించడం ఎంతమంచిదయింది ! ఉపన్యాసకళలో ముఖ్యమయిందేమిటంటే, చిన్నచిన్న వాక్యాలలో స్పష్టంగా చెప్పదలచింది చెప్పడం, ముందుగానే దుబాసీతోకలిసి అతిజాగ్రత్తగా ప్రసంగపాఠం పరిశీలించడం, ఆశించినరూపంలో దుబాసీ ఉపన్యసించడం. ఈ సన్నాహంలో దుబాసీ వాక్యాల అర్థం తెలుసుకోవడానికి కష్టపడనక్కరలేదు. బంతి ఆటలో బంతిని అందుకుని ఇంకొకరికి అందించినట్టే శ్రోతలకు నా ఉపన్యాస వాక్యాలు అందిస్తాడు ఈ విధానం అవలంబిస్తే దుబాసీద్వారా శాస్త్రాలకు సంబంధించిన ఉపన్యాసాలుకూడా ఇవ్వవచ్చు. బాగా నేర్వని భాషలో ఉపన్యాసాలకు పూనుకుని తనుబాధ పడుతూ శ్రోతలను బాధపెట్టడంకంటే ఇది ఎంతో ఉత్తమ పద్ధతి.

పెద్దవి కాకపోయినా చక్కగా ప్రతిధ్వనించే స్వీడిష్ ఆర్గన్లు నాకెంతో సంతృప్తి కలిగించాయి. బాచ్ సంగీతం వాయించే విధానానికి ఇవి ఎంతో అనుగుణ్యంగా ఉన్నాయి.

కొద్దివారాలలోనే తొందరఅప్పులు తీర్చివేయడానికి వీలయినంత డబ్బు ప్రదర్శనాలవల్ల, ఉపన్యాసాలవల్ల సంపాదించాను.

జులైమధ్యలో స్వీడన్ నుంచి బయలుదేరేటప్పుడు తిరిగి లాంబెరెనీ వెళ్ళి వైద్యం చేయాలని సంకల్పించాను. ఇంతవరకు ఈ విషయం ఆలోచించినేలేదు. తిరిగి అధ్యాపకవృత్తి చేపట్టాలనే ఊహాలో ఉన్నాను. నేను స్వీడన్ కు బయలుదేరేముందు వచ్చిన సూచనలనుబట్టి స్విడ్జర్ లాండులో నా ఆశ నెరవేరుతుందని భావించాను. 1920 లో జూరిచ్ లోని మతవిజ్ఞాన పరిషత్తు నాకు గౌరవ డివినిటీపట్ల ప్రధానంచేసింది.

.....

ఆఫ్రికా స్మృతులు

ఇంటికి చేరుకోగానే “ఆఫ్రికాలోని నా స్మృతులను” ‘ఆదిమారణ్యపుటంచున’ అనే పేరుతో గ్రంథం రచించడానికి పూనుకున్నాను. ఉప్పాలాలోని లిండ్ బ్లాక్ ప్రచురణాలయం ఇటువంటి గ్రంథం వ్రాయమని నన్ను కోరింది. కాని ఇన్ని వేల పదాలలో గ్రంథం ముగించాలని వరకు పెట్టడంవల్ల ఈ పని ఏమంత జేలికయిందికాదు. వ్రాత పూర్తేసేసేకూ నే కొన్ని వేలపదాలు తీసి వేయవలసివచ్చింది. అయితే ఏదీ సేయాలనేది పూర్తిగ్రంథం రచించడంకంటే ఎక్కువ బాధలు పెట్టింది. చివరికి కలపనర్థకమైన అభ్యాసం అంతా తీసి వారకయవలసిందే కాని నా కోరికమీద ప్రచురణకర్త ఆ అభ్యాసంతో సహా ప్రచురించడానికి అంగీకరించాడు.

ఇన్ని వేల పదాలకంటే ఎక్కువ ఉపయోగపని హద్దు పెట్టడం ప్రస్తుతానికెంతో ఉపయోగపడుతుంది. నా గరికనా తత్వం స్వీకరించడంలోకూడా నేను నా భావాలను స్పష్టం చేయవలసి వచ్చింది.

ఈ గ్రంథం 1921 లో స్వీట్స్ మ్యాగజైన్ ప్రచురించబడింది. అనువదించింది గ్రెటాలాగర్ ఫెల్డ్. ఆ సంవత్సరంలోనే ఇంగ్లీషు, జర్మన్ అనువాదాలు వెలువడ్డాయి. ఇంగ్లీషు లోకి నా స్నేహితుడు సి. టి. కాంపియన్ అనువదించారు.

తరవాత తరవాత ఉచ్చి, ఫ్రెంచి, జేనిమ్, ఫిన్నిష్ భాషలలో కూడా వెలువడింది.

ఇందులోని బొమ్మలు రమణీయంగా ఉన్నాయి. రిచార్డ్ క్లాసెన్ 1914 లో లాంబెరెసికి కలపకొనడానికి వచ్చినపుడు ఆ చుట్టుపక్కల తీర్చిదిద్దిన భూమిని ద్విత్వాల వసుసరించి ఈ బొమ్మలు గీయబడ్డాయి. ఈ గ్రంథంలో నేను జిచ్చిమాప్రికాలో నా కార్యకలాపాలను గురించి వ్రాయడం గురించి. నలమనమస్యల మీద నా అభిప్రాయాలు వ్రాయడం గురించి ఇందుమూలంగా నాకు అవకాశం దొక్కింది.

ఈ అధ్యాయంలో పాఠశాల పరిపాలనను చూడే హక్కు మన చెల్లువల్గిమన్నునా? వారిమీద పరిపాలన సాగించి ఆర్థికంగా లాభం పొందటానికి అనునట్టి హక్కు మనకు లేదు. వారిని ఉద్యోగంలో అనుచేసి సుఖమును జీవనంగడిపే స్థితికి తీసుకురావాలని జరిగా వాంఛిస్తే మాత్రం అటువంటి హక్కు ఉంది. వారంతానూ జీవించే అనుకూలం నిజంగా ఉంటే వారితోలిక మనం పోకుండా ఉండడం మంచిది. కాని ప్రపంచ వాణిజ్యం అందరినీ అలముకుంది. దానిని ప్రతిఘటించే శక్తి మనకీలేదు వాళ్ళకీలేదు. తమ స్వాతంత్ర్యం నశించి పోయిందని వాళ్ళు భావిస్తున్నారు. ఈ వాణిజ్యం మూలంగా ఆర్థిక, సాంఘిక సంబంధాలు నడచిపోయాయి. వాణిజ్యం ద్వారా లభించిన ఆయుధాలు, అధికారం ఆధారం చేసుకుని నల్ల జాతులవారిని బానిసలుగా తయారుచేశారు. కొద్దిమంది భాగ్య వంతులుకావడానికి ఈ నల్లజాతిజనం ఎగుచుతీ వ్యాపారంలో పనిచేయవలసివచ్చింది. బానిసవ్యాపారపు రోజుల్లో

లాగానే ఈ జనమే వ్యాపారవస్తువులుగా తయారయారు. డబ్బుకి, తుపాకిమందుకి, బ్రాందీకి, పొగాకుకు అమ్ముడు పోతున్నారు. ప్రపంచ వాణిజ్యంవల్ల ఉత్పన్నమయిన ఈ పరిస్థితి దృష్ట్యా వాస్తవిక స్వాతంత్ర్యం అనే సమస్య వీరికిలేదు. నల్లజాతికి చెందిన క్రూరపాలకులు దయాదాక్షిణ్యాలపై ఆధారపడి ఉండడమూ లేక పాశ్చాత్యరాజ్యాలవారిపాలనకింద ఉండడమూ? ఇదే వారి సమస్య.

వలసరాజ్యాలను స్వాధీనపరుచుకుని పరిపాలించడానికి నియమించబడినవారు నల్లజాతి పాలకులలాగా అన్యాయాలకు, హింసకు, క్రూరకృత్యాలకు పాల్పడ్డారని వచ్చిన అప్రతిష్టలో ఏమాత్రం అతియెక్కిలేదు. సేటికి నల్లవాళ్లను పెట్టుకున్న బాధలను మరిచిన సమాచారం అణచిపెట్టి అణగారడం ఇప్పుడు వీరికి స్వాతంత్ర్యం ఇస్తామన్నంతమాత్రాన వెనక ముసుంచేసిన పాపాలు మోసిపోవు. మన చేతిలోని అధికారాన్ని వాళ్లకి ఉపయోగపడేట్లు సద్వినియోగంచేస్తే నైతికంగా మన పాలనను సమర్థించుకోవచ్చు. ఇంతవరకు వ్యాపించిన 'సామ్రాజ్యవాద తత్త్వం'లో నైతిక విలువలున్నాయని వాదించసచ్చ ఈ సామ్రాజ్యతత్త్వం బానిసవ్యాపారాన్ని అంతమొందించింది. ఈ ఆదిమబాలులవారు ఎడతెగకుండా యుద్ధాలు చేసుకోవడం ఆపింది. ప్రపంచంలో చాలాభాగానికి శాంతిని ప్రసాదించింది. ప్రపంచవాణిజ్యంద్వారా వలసలలోని ప్రజలను దోచుకోవడానికి వీలులేని పరిస్థితులను కల్పించడానికి పాటుపడుతోంది, ఒగ్గేవేజిల్లాలో ఇప్పుడు ప్రభుత్వాధికారులు వర్తకులను ప్రతిఘటించి కూలీలహక్కులు సంరక్షిస్తున్నారు. ఆ అధికారులనే

గనక అక్కడినుంచి వంపించివేస్తే ఆ కూలీలగతి ఏమికానున్నదో వర్ణించలేం.

ఈ ఆదిమజాతినారి దృష్టిలో స్వపరిపాలన అంటే ఏమిటో తెలుసుకోవాలంటే లైబరేరియాన్స్ గ్రో రివల్యూక్కు వృత్తాంతం తెలుసుకోవాలి. అక్కడ గృహబానిసత్వం, అంతకంటే ఆభ్యాన్నయైన కార్మికులను ఇతర బేతాలకు పంపించడం, నేటికీ సాగుచూసేడండి. అయితే ఈ రెండు వన్నలు 1930 అక్టోబరు 1 న అదయినా కాగితంమీద సిఫ్టెంపబడ్డాయి.

వలస పత్తర్ల ప్రయోజనాలు, నాగరికతా ప్రయోజనాలు సంఘస్థాపనలతో మనలేవు. ప్రపంచ వాణిజ్యానికి సాధ్యమయినంత దూరంగా ఉంటూ, తెలివిగల ప్రభుత్వాలన కింద న్యాయాధారిత పోలికలు నేర్చుకుని ఈ ఆదిమజాతినారు స్థిరనిగొనడం సర్వస్వకోసం ఉత్తమం. అయితే ప్రపంచానికి అభివృద్ధి అమ్మి నుం సంపాదించే ఉత్పాదననుంచి విరమించుకోవడానికి సాగి ఇష్టపడాలి. ప్రపంచ న్యాయారస్తులకూడా వీరివద్ద ముడిసరుకులనుకొని వాటిబహుళ సమృద్ధిను దిగుమతి చేయకమనునది నిజమయిన నాగరికతగా వర్ణించదగిన వలస విధానం పూర్తిగా అనులుపన్నడం ఇంకా మూలంగా సాధ్యమవుతోంది. న్యాయాధారిత, చేతిపట్టుదాగా కావలసిన సమృద్ధిలను తమంత్రాము తయారుచేసుకోవడంలోనే నిజమయిన సాభాగ్యం ఉంది. ఇలా చేయడానికి బదులు ప్రపంచ వాణిజ్యానికి కావలసిన ముడిసరుకులు అమ్మటమే వీరు పరమావధిగా పెట్టుకున్నారు. దీనివల్ల శాగాధనం లభిస్తుంది. కాని ఆధనంతో

వాళ్ళు ఇతర దేశాలలో తయారయిన వస్తువులు, ఆహారపదార్థాలు కొంటున్నారు. అందువల్ల గృహపరిశ్రమలు దెబ్బతింటున్నాయి. వ్యవసాయం కూడా కుంటుపడుతోంది. ప్రపంచానికి పరి, పట్టి, కాఫీ, తోకో, కలవ, ఖనిజాలు అమ్ముతున్న ఆదిమ జాతివారి పరిస్థితి ఇది.

కలవ పట్టణం కాగానాటికి సర్వశాస్త్ర చట్ట పట్టణం అని పిలువబడేది. వ్యవసాయం నిరంతరం ఉపేక్షిస్తారు. జాతీయీకరణ పట్ల అంతగా పోరాడటం వల్ల వ్యవసాయం నిరంతరం కుంటుంది. పట్టణం నుంచి సమగ్రత అంతరించిపోయింది. దిగుతుంది. ఆహారపదార్థాలు కొంటున్నది అంటారు.

గృహపరిశ్రమలకు వ్యవసాయానికి పోగా దుగిరిన కార్మిక శక్తి ఎదుటికి ఉపాధాని ఉపాధాని గిరిగిరి నాగిరికా వ్యక్తిగా నిలబడటం అంటుంటారు. పరిశ్రమలో జవాబు ఎక్కువ అవుతుంటే దేశాభివృద్ధి. ప్రపంచనాణిజ్యానికి సమన్వయం కుదర్చడం కష్టం. ఎందుకంటే వ్యాపారం వృద్ధి అవుతున్నదంటే ఆ వలన పురోవృద్ధి చెందుతున్నదని అర్థంకాదు. వినా శనమార్గం పట్టించుకూడా అర్థం చెప్పకోవచ్చు.

రోడ్లు, రైల్వే నిర్మాణంకూడా ఈ ఆదిమ జాతివారి విషయంలో క్లిష్టమవ్వగానే పరిణమించింది. మనుష్యులను సామానుమోసే పరిస్థితి నుంచి తప్పించడానికి రోడ్లు, రైలు మార్గాలు అవసరమే. కరువురోజులలో కరువు ప్రాంతాలకు సునాయాసంగా ఆహారపదార్థాలు రవాణాచేయవచ్చు. నాణిజ్యం కూడా దినదినాభివృద్ధిగాంచుతుంది. కాని అవి దేశపురోభివృద్ధికి అటంకాలుగా తయారయే ప్రమాదంకూడా ఉంది. దేశావ

పరాలకు పోగా మిగిలిన కార్మిక శక్తికంటె ఎక్కువ వాటికి కాపలసి పవుడు ఈ ప్రమాదం సంభవిస్తుంది. కార్మికులకు భోజన వసతులు ఎంత ఎక్కువగా ఇచ్చినా ఎక్కువగా ప్రాణనష్టం తలిగే అనుకూలాలు కూడా ఉన్నాయి. ఈరోజు రైల్వే నిర్మాణం మూలంగా ఆయా జిల్లాలు నాశనం కావచ్చు. రైలు మార్గాలు పోసేముందు బాగా ఆలోచించి చురీ నిర్ణయాలు చేయాలి. ప్రజాశాంతి బాధలు చాలా అధికమయినవని సులభసాధ్యమయినవి చేర్చుకున్నాను. కాని చాటిని నెమ్మది నెమ్మదిగా పోగొందాం. అధికమయితే ఆపివేయాలి పూడా. అలా చేస్తే అనేకమంది ప్రాణాలు రక్షించవచ్చు.

అభివృద్ధి పుష్కల చూడవలాలలో ఉన్న పల్లెలను జంక్షన్ గానలో కల్యాణార్థం జగ్గిరలో తీసుకువచ్చి నెలకొల్పవలసి వస్తుంది. అయితే ఇంజనీరింగ్ లో చేకపోవేకన్న ఈ పని చేయకూడదు. అప్పుడేమనా ఈ పల్లెలన్నీ మానవహక్కులను హరించే యత్నం మాత్రం పనికిరాదు. కీర్తికాంక్షతో ప్రభుత్వాధి కారులు యుక్తమయినవని తలచి ప్రవేశపెట్టిన నిర్బంధ పర్యలు ఈ వలసలలో ఎంత అసంతృప్తిని రేకెత్తించాయో తెలుసా?

వెట్టిచాకిరీ సమర్థనీయమా కాదా అని నేడంతో చర్చించబడుతోంది. దీని విషయమై నా అభిప్రాయం ఇది : కొద్ది కాలమయినా చెప్పుకాలమయినా, స్వంత పనులకు ఎవరూ వెట్టిచేయించుకోరాదు. పన్నుకుబడులు వెట్టిచాకిరీ చేస్తామన్నా చేయించుకోరాదు. ప్రజాశాంతి కార్యాలకు మాత్రం అదైనా పభుత్వాధికారుల పర్యవేక్షణకింద వెట్టిచాకిరీ చేయించవచ్చు.

నానాటికి పన్నులు పెంచడం ద్వారా నల్లవాళ్ళకి వెటిచాకిరి అలవాటుచేద్దామని భావించరాదు. పన్నులు కట్టేందుకు డబ్బుకోసం పనిచేస్తారు. కాని ఈ రహస్యవెట్టి బహురంగవెట్టిలాగానే సోమారిపోతులను పనివంతులను చేయలేదు. అన్యాయం నైతిక ఫలితాలను ఇవ్వలేదు.

ప్రపంచంలోని ప్రతి వలసరాజ్యంలోనూ పన్నులభారం అమితంగా ఉంది. ప్రజలు పన్నులు ఇచ్చుకోలేకపోతున్నారు. అనాలోచితంగా ఈ నలసలకు బోలెడు సొమ్ము పెట్టుబడి పెడుతున్నాడు. వాటి వడ్డీచయినా ఇచ్చుకోలేని స్థితిలో అని ఉన్నాయి.

నల్లవాళ్ళ చదువు సంధ్యల సమస్య అధిక సాంఘిక సమస్యలతో ముడిపడి ఉంది. తక్కినవాటిలాగా ఈ సమస్య క్లిష్టంగా ఉయారయింది.

వ్యవసాయం, చేతివృత్తులు నాగరికత: పునాదులు. ఈ పునాదులు ఉన్నచోట్లనే వ్యాపారమేధావృత్తులు అవలంబించేవర్గం ఏర్పడడానికి పరిస్థితులు చక్కబడతాయి. కాని వలసలలోని నల్లవాళ్ళతో వ్యవహరించేటప్పుడు వ్యవసాయం చేతివృత్తులతో కాక చదువు సంధ్యలతో నాగరికత ప్రారంభ మవుతుందని భావిస్తున్నాము. ఈ వలసలలోని పాత శాలలు మనపాకశాలలకు సకళ్ళు. వీటిలో తయారయిన 'విద్యావంతులు' కాయకష్టం తమ గౌరవానికి భంగకరమని భావించి వాణిజ్య మేధావృత్తులలో ఏదో ఒకటి అవలంబించాలని చూస్తారు. వ్యాపార సంస్థలలోగానీ ప్రభుత్వకచేరిలలోగానీ తగిన ఉద్యోగాలు లభించని వారు గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ కూర్చుంటారు. లేకపోతే జూదానికి దిగుతారు. వలసరాజ్యాలలోని విద్యావంతులు వ్యవసాయం,

చేతివృత్తులు అభివృద్ధిపర్చకపోగా అసలు వాటిని చేపట్టడమే లేదు. కిందితరగతి మనుష్యులుగా మారినప్పుడు ఆర్థికంగా, సాంఘికంగా విషమపరిస్థితులు ఏర్పడతాయి. వ్యవసాయానికి చేతివృత్తులకూ విముఖులుకాకుండా సుముఖులయేటట్లు విద్య గరవడమే సరియైన వలసతత్వం. వలసలలోని పాతశాలలలో విజ్ఞానంకోసా చివరివృత్తులన్నీ నేర్పాలి. ఇటుకలు కాల్పుడం, ఇళ్ళు కట్టడం, మానులు చెక్కలుగా కోయడం, సుత్తి ఉలీ పట్టడం వాళ్ల నాగరికతకు విద్యకంటే ఎక్కువ అవసరం.

అన్నిటికంటే ప్రధానమయినది, ఈ ఆదిమజాతి నశించి పోకుండా నిర్బంధించడం. న్యూపారంచ్వారా లభించే మద్యం (Alcohol). ముం అచ్చుపెట్టిన రోగాలు, అదివరకే అక్కడ ఉన్న రోగాలు ఈ జాతి ఉనికికి ప్రమాదంగాఉన్నాయి. అది వరకే అక్కడఉన్న రోగాలు మత్తురోగంలాగా వలసవిధానం ద్వారా లభించిన సంబంధాలమూలంగా నలుడుక్కులా వ్యాపించాయి. నేడు ఈ రోగం లక్షలాది జనాన్ని మ్రింగివేస్తోంది.

ద్రాక్ష సారా, బీరు నిషేధించకుండా బ్రాందీ, రమ్మ నిషేధించడంవల్ల మద్యం నిగుమతిచేసినందువల్ల కలిగేహానిని అరికట్టలేము. వలసచేజాలాలో ద్రాక్షసారా, బీరు యూరపులో కంటే ఎక్కువ హానికరమయినవి. ఉష్ణ, అర్ధోష్ణమండలాలలో ఇవి చెడకుండా ఉండేందుకు కల్తీలేని మద్యం కలుపుతారు. బ్రాందీ, రమ్మ ఒడులు ఇటువంటిద్రాక్షరసం, బీరు వివరీతంగా వాడుతున్నారు. మద్యంవల్ల కలిగే ప్రమాదాన్ని అరికట్టాలంటే ఏ రకమయిన సారాకూడా దిగుమతి కాకుండా నిషేధించాలి.

దానిలోని ప్రాథమిక సత్యాన్ని ఆధారం చేసుకుని లాంబెరె
సీలో అటవీ ఆసుపత్రిని స్థాపించడానికి సాహసించాను. ఈ
సత్యం గుర్తింపబడింది. నలుదిక్కులా ఇప్పుడు వ్యాపిస్తోంది.

వలస దేశ ప్రజలకు మనంచేసే సహాయం సహాయం
కాదు. మనం ఆ దేశాలలో కాలుపెట్టినదగ్గరనుంచి వారికి తెచ్చి
పెట్టిన బాధలకిది పరిహారం. నేడు వలస దేశాలలో ఉన్న సమ
స్యలు రాజకీయ చర్యలద్వారా పరిష్కరించలేము. నూత్న
విధానం ప్రవేశపెట్టాలి. నల్లవాళ్ళతో నైతికభావ వాతా
వరణంలో కలసిమెలగాలి. అప్పుడే ఒకరినొకరు అర్థంచేసు
కోవడం సాధ్యమవుతుంది.

అలాంటి వాతావరణం సృష్టించడమం చేశనిష్యులతో
ప్రపంచ రాజకీయాలు సలక్షణమార్గం పట్టటం చేయడమే.

గన్స్బాచ్, విదేశ యాత్రలు

1921 లో 'పాం సండ్' ముందు ఆదినారమునాడు బాస్సెలోనాలోని బర్నియోకటాలోలో గాచ్ రచించిన 'సెయింట్ మాత్యూపావన్' ప్రదర్శనలో ఆర్గన్ వాయిచాను. స్పెయిన్ లో ఇది ప్రదర్శించడం ఇదే మొదలు.

రచన, ఆర్గన్ - ఈ రెంటినీ జీవనాధారం చేసుకోనా లని నిశ్చయించుకుని స్ట్రాస్ బర్గ్ లోని నా రెండు ఉద్యోగా లకు రాజీనామా ఇచ్చాను. ప్రశాంతంగా కూర్చుని 'నాగరి కతా తత్త్వం' రచించాలనే ఉద్దేశంతో నేను, నా భార్య, కూతురు గన్స్బాచ్ కి మకాం మార్చాం. అన్నట్టు చెప్పడం మరిచాను. 1919 జనవరి 14న నాపుట్టింరోజు పండగనాడు నాకు కూతురు పుట్టింది. తరచు గ్రంథాలయంలోని గ్రంథాలు చూడ వలసివచ్చింది. అందువల్ల మధ్యమధ్య ఎక్కువకాలం స్ట్రాస్ బర్గ్ లో గడపాలి. అలాంటప్పుడు ఉండడానికి కీర్తిశేషుడు పాస్కర్ డిజ్ హార్ట్ భార్య నాకు మిద్దెమీదగది ఇచ్చింది.

ప్రయాణాలు తగలడంవల్ల నా రచనకు తరుచు ఆటంకం కలుగుతుండేది. నాగరికతా తత్త్వంమీదనో, ఆదిమ క్రైస్తవమత సమస్యలమీదనో ఉపన్యాసాలివ్వాలి నన్ను ఆహ్వానించేవారు. లాంబెరెనీలోని ఆనుపత్రి నడవడానికి నిధి

పోగుచేయడానికి, మేము తిరిగి ఆఫ్రికావెళ్ళితే మా కుటుంబ
ఖర్చును సమకూర్చుకోవడానికీ ఉపన్యాసాలు ఇవ్వవలసివచ్చింది.

1921 ఆకురాలుకాలంలో స్విడ్జర్లండులో ఉన్నాను. అక్కడనుంచి నవంబరులో స్వీడన్ వెళ్ళాను. జనవరి ఆఖరున మాన్స్టీలు కళాశాలలో డేస్ స్పారక ఉపన్యాసాన్ని ఇవ్వడానికి ఆకుఫర్డ్ వెళ్ళాను. ఆ తరువాత నేను బర్మింగ్ హాంలోని సెల్లా ఓక్ కళాశాలలో 'క్రైస్తవమతం-ప్రపంచమతాలు' అనే విషయంపై ఉపన్యసించాను. లండన్ లోని మతశాస్త్ర అధ్యయన సంఘంలో పాలిన్ సమన్వయమీద ప్రసంగించాను. అంతే కాదు, ఇంగ్లండులో ఆర్గన్ వాయిద్య ప్రదర్శనా లనేకం ఇచ్చాను.

1922 మార్చి నువ్వులో ఇంకా కొన్ని ఆర్గన్ వాయిద్య ప్రదర్శనాలు, ఉపన్యాసాలు ఇవ్వడానికి తిరిగి స్వీడన్ వెళ్ళాను. ఆ తరువాత గట్టిగా పదిరోజులపాటు ఇంటిబద్ధిర ఉన్నానో లేదో మళ్ళీ స్విడ్జర్లండ్ వెళ్ళాను.

1923 వేసంగిలో నిరాటంకంగా 'నా గురికతా తత్వం' రచించసాగాను.

ఆకురాలు కాలంలో తిరిగి స్విడ్జర్లండు వెళ్ళాను. ఆ తరువాత కోపెన్ హేజెన్ విశ్వవిద్యాలయ మత విజ్ఞానశాస్త్ర పరిషత్తు ఆహ్వానంమీద సీతిశాస్త్రంమీద ఉపన్యాసాలిచ్చాను. వీటితోపాటే డెన్మార్కులో మరికొన్ని ఉపన్యాసాలు, ఆర్గన్ వాయిద్య ప్రదర్శనాలు ఇచ్చాను.

ప్రొఫెసర్ ఆస్కార్ క్రాస్ ఆహ్వానంమీద ప్రేగ్ వెళ్ళి

అక్కడ నాగరికతా తత్వమొద 1925 జనవరిలో ఉపన్యసించాను. క్రాస్ తో నాకు గాఢమైత్రి ఏర్పడింది.

ఈ కాలంలో నాకు కలిగిన అనుభవాలు ఎంతఅద్భుతమయినవి ! నేను మొదటిసారి ఆఫ్రికా వెళ్ళినపుడు మూడు త్యాగాలు చేయడానికి సిద్ధపడ్డాను. ఒకటి: ఆర్గన్ వాయింపడం మానివేయడం, రెండు : నా కెంజో ప్రీతిపాత్రమయిన ఉపాధ్యాయ వృత్తి త్యజించడం, మూడు : జీవితకాలమంతా స్నేహితులమీద ఆధారపడుతూ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యాన్ని కోల్పోవడం.

ఈ మూడు త్యాగాలూచేశాను. ఏమివల్ల నే నెంత కష్టపడ్డానో నా ఆంతరంగిక మిత్రులకు చూత్రమే చెబును.

అబ్రహం కొడుకును బలెడ్జివ్వడం నా సుప్తసహిష్ణుడు. ఏంజరిగింగో సరిగా అదే నా విషయం కోసూ జరిగింది. అతనికిలాగానే నాకూ బలెహం చేయడం ఏమిలేదు. ఉష్ణమండలాలకి అనుగుణ్యంగా రాయానుచేయించి బావడమిని నాకు బహూకరించిన ఫియానో, ఉష్ణమండల ప్రాంతాల్లోని అనుజయించిన నా ఆరోగ్యం ఆర్గన్ వాయింపు, రోగి సాగింపును నివరించుకుండా కాపాడాయి. ఆ ఆహారాల్లో బలెహం ఏర్పాటుకొనవత్సరాలు గడిచిన కాలంలో నేనుబడయినవన్నీల్లా జాబ్ గీతాలు ప్రశాంతంగా నాయించానేమో, నాకు చెప్పినట్లుగానే భావాలలోతులు గ్రహించగలిగాను. తిల్పంలో నిష్కాపకమయ్యాను. యూరపు తిరిగివెళ్ళేసరికి పూర్వంకంటే ఎక్కువగా నను గౌరవించారు.

ప్రాక్ బర్క్ విశ్వవిద్యాలయంలో అధ్యాపకవృత్తి త్యజించానన్నమాటేగాని అనేక విషయాలమీద ఉపన్యసించే అవకాశాలు లభించాయి. ఈవిధంగా ఆ త్యాగచింతలేకుండా పోయింది.

ఆర్థికస్వాతంత్ర్యం కొంతకాలంపాటు కోల్పోయాను. జమీ కాని ఇప్పుడు రచనద్వారా, ఆర్గన్ వాయింఛడంద్వారా తిరిగి ఆ స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించుకోగలిగాను.

పై మూడు త్యాగాలనుంచి విముక్తుడనవడంవల్ల కలిగిన అనుభవం యుద్ధానంతరం వచ్చిపడిన కష్టనష్టాలను దాటేటట్లుచేసింది, ఇంకా కృషిచేయడానికి, త్యాగాలు చేయడానికి సన్నద్ధుడై చేసింది.

1923 వసంతకాలంలో 'నాగరికతా తత్త్వం' మొదటి సంపుటాలు పూర్తయినాయి. ఆ సంవత్సరమే ప్రచురింపబడ్డాయి. మొదటి సంపుటంపేరు 'నాగరికతావతనం, పునరుద్ధరణ.' రెండవదానిపేరు 'నాగరికత నీతి.' మొదటి సంపుటంలో నాగరికతకు ప్రపంచ దృక్పథానికిగల సంబంధం వర్ణించి చెప్పాను.

నాగరికత వతనమవడానికి కారణం పందొమ్మిదో శతాబ్దపు తత్వశాస్త్రమే. ఆఫ్ కల్ రాంగ్ కాలంనాటి నాగరికతాభావం నశించకుండా కాపాడేవిధానందీనికి అర్థంకాలేదు. 18 | శతాబ్దంలో నీతిమీద, ప్రపంచ దృక్పథంమీద సమాలోచన కొంతవరకే జరిగింది. దానిని కొనసాగించడమే కర్తవ్యమన గుర్తించవలసింది. కాని అలాజరగలేదు. అందుకుబదులు ఈ శతాబ్దపు తత్వశాస్త్రం అప్రధాన విషయాలలో తలము

కలువేసింది. మానవుని ప్రపంచ దృక్పథాన్వేషణతో సంబంధం తెంచివేసుకుని కేవలం తాత్త్విక చరిత్రాశాస్త్రంగా మారిపోయింది. చరిత్ర, విజ్ఞానశాస్త్రాల సమ్మేళనంనుంచి ప్రపంచ దృక్పథాన్ని సృష్టించుకుంది. నిర్జీవంగా తయారయిన నాగరికత ఎడ సుముఖతను కాపాడలేకపోయింది.

నాగరికతపట్ల ప్రపంచదృక్పథం శక్తివిహీనంకాగానే దానికి భౌతికంగా ప్రమాదం ఏర్పడింది. యంత్రయుగం మూలంగా ఏర్పడ్డ పరిస్థితులవల్ల నాగరికత అసంభవమయింది. మానవునికి నాగరికతపట్ల ప్రపంచదృక్పథం లోపించినందున నాగరికతా నిరోధక శక్తులు ప్రతిఘటన లేకుండా విజృంభించి విషఫలితాల సాచియ్యాయి. మానవునికి తీరికలేకుండాపోయింది. యధార్థ సంఘీభావం నశించింది. ఆధ్యాత్మిక పారతంత్ర్యానికి, పైపై మెరుగులకు, చరిత్ర జీవితాల విలువల తప్పుడు అంచనాలకు, ఆ విలువలనుంచి జనించిన జాతీయతకు దాసుడయిపోయాడు. చివరికి మానవతా భావమే మానవునిలో లోపించింది.

యధార్థ నాగరికతాభావాలతో కూడిన ప్రపంచ దృక్పథాన్ని తిరిగి అలవర్చుకోవడానికి నూతన ఆలోచనా మార్గాలలో పయనించాలి. మన నైతిక విలువలమీద, ప్రపంచానికి మనకుగల ఆధ్యాత్మిక సంబంధంమీద ఆలోచించడం ప్రారంభిస్తే అనాగరికతనుంచి నాగరికతకు చేరుకోగలము.

వ్యక్తులు, మానవజాతి నైతికంగా అభివృద్ధిచెంది సకల కార్యరంగాలలోను ఆధ్యాత్మిక, భౌతిక పురోగతిని సాధించడమే నాగరికత.

‘నాగ కత-నీతి’ అనే గ్రంథంలో నైతిక ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వం సాధించడానికి పాశ్చాత్య మేధావివర్గం సాగించిన విఫలయత్న చరిత్రను చిత్రించాను. ప్రపంచమతాలలో వృద్ధి చెందిన నాగరికతవల్ల పపంచ దృక్పథంకోసరం కృషినికూడా వర్ణించేవాడినే కాని గ్రంథం పెరిగిపోతుందనే భయంతో మాను కున్నాను. అయినా ఆ విషయం ఇక్కడ కొద్దిగా ముచ్చటినాను.

ఉద్దేశ పూర్వకంగానే తత్వశాస్త్రానికి సంబంధించిన పారిభాషిక పదాలు వదలివేస్తాను ప్రతిమానవుని మనసుకూ తట్టి అస్తిత్వ సమస్యమిది ప్రాథమిక ఆలోచనలకు రేకెత్తించ దలచి స్త్రీ పురుషులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

నీతికోసరం, ప్రగాఢ ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వంకోసరం జరిగేపోరాటంలో ఏంజరుగుతోంది ?

నీతిసహేతుకమయినదని నిరూపించడానికి, ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వంలోని అర్థం గ్రహించడానికి పూర్వమేధావివర్గం బ్రహ్మాండంగా కృషిచేసింది. కాని కఠినతర్కం మూలంగా పరిత్యాగానికి లోనైపోయింది. ప్రపంచ కార్యకలాపాలలో పాల్గొన నిరాకరించే మేధావి ఆదర్శాన్ని స్వీకరించడంలో ఈ పరిత్యాగం వెల్లడవుతోంది.

మార్కుస్ యూరీలస్, ఎపిక్టెటస్ మొదలయిన వారి వైరాగ్యం (Stoicism) సిద్ధాంతంలో నైతిక ప్రపంచ దృక్పథం తలయెత్తింది. భౌతిక, ఆధ్యాత్మిక పరిస్థితులను బాగు పర్చడానికి ప్రపంచంలో ప్రతివ్యక్తి పాటుపడాలని శాసించింది. ఈ

ప్రపంచ దృక్పథం 'ఆఫ్ కలరాంగ్' యుగంలో సహేతుకమయినదిగా మానవ హృదయాలమీద రాజ్యంచేసిన ప్రపంచ దృక్పథానికి పూర్వరంగమే చరిత్రగా ప్రప్రథమంగా ప్రత్యక్షమవడంవల్ల ఇది తన స్థానాన్ని ప్రతిష్ఠించుకోలేక పోయింది. సంస్కరణశక్తిని వ్యక్తం చేయలేకపోయింది. వైరాగ్య చక్రవర్తులు దీనిని ఆరాధించారు. దాని ప్రభావంతో పూర్వ ప్రపంచం పతనంచెందకుండా నిరోధించాలని యత్నించారు కూడా. కాని సామూహ్య ప్రజానీకంమీద మాత్రం ఈ ప్రపంచ దృక్పథ ప్రభావం పడలేదు.

వైరాగ్య సిద్ధాంతం, 18 వ శతాబ్దపు సహేతువాదం నైతిక ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వాన్ని సాధించగలిగాయి. ప్రపంచాన్ని ఉన్నది ఉన్నట్టుగా అంగీకరించికాది. ప్రపంచ సంఘటనలను సహేతుకమయిన, నైతికమయిన ప్రపంచ సంకల్పంగా భావించడంవల్లనే సాధించగలిగాయి.

మానవుని ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వ నైతికసంకల్పం ప్రపంచ సంఘటనలలో విజృంభించిన శక్తి తనను తాను శాస్త్రాభ్యాసించుకుంటుంది. జీవితదృక్పథం ప్రపంచ దృక్పథరూపం ధరించింది. కాని అదేంవేస్తోందో విస్పష్టం కావడంలేదు పైగా ప్రపంచస్వభావ విజ్ఞానఫలితమే తానని విశ్వసిస్తోంది.

తత్త్వశాస్త్రం ఎక్కడ నైతిక ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వ భావాన్ని చేరుకుంటే అక్కడ ఇదే జరుగుతుంది. ప్రపంచ చరిత్ర గమనవ్యాఖ్యానంనుంచి ఈ సూత్రాన్ని రాబట్టుకుంటే

100. ఈ వ్యాఖ్యానం ప్రపంచచరిత్ర గమనానికి అర్థంపడేదని, నైతికవిలువపడేదని విస్పష్టం చేయచూస్తుంది. అంతేకాకుండా ఈ వ్యాఖ్యానం ఈ ప్రపంచ ప్రయోజనసేవలో నైతిక కార్య కలాపంద్వారా ప్రవేశించేటట్లు చేస్తుంది.

కాన్స్ట్రూసియన్, జరాక్షూస్ట్రాల్ నైతిక ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వం ఇలా ఊహించబడిన ప్రపంచాన్ని విశదీకరించడానికి వెనకటివాటినే ఆధారం చేసుకుంటుంది.

18 వ శతాబ్దపు నైతికయుక్తివాదంలో ప్రపంచాన్ని ఇలా వ్యాఖ్యానించడానికి కాంట్, ఫిచ్, హీజెల్ మొదలయిన ఊహామాత్ర తత్వశాస్త్రజ్ఞులు పూనుకోలేదు. వీరు సంక్లిష్టమయిన మేధాక్రియలద్వారా దీనిని విశదీకరించారు. నైతిక ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వ దృక్పథం, విజ్ఞాన సిద్ధాంత సమస్యను సరిగా పరిష్కరించడంద్వారాగాని, స్థలకాలాలలో సంఘటనా ప్రపంచంగా జీవి పుట్టించే విధానం సహేతుకంగా గ్రహించడంద్వారాగాని, లభిస్తుందనే సూత్రంతో ఇవి అంత మవుతాయి.

ఈ మహాసిద్ధాంతాలు ఉపయోగించే కృత్రిమ ఆలోచనా విధానంలో 19 వ శతాబ్దపు తొలిరోజుల్లోని విద్యావంతులు ఈ నైతిక ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వ ప్రపంచ దృక్పథాన్ని కలిగిఉన్నామని విశ్వసించారు. కాని వారి సంజోషం ఆటకాలం నిలవలేదు. 19 వ శతాబ్దం మధ్యలో యాధార్థ, శాస్త్రీయ ఆలోచనా విధానపు ఒత్తిడికి ఈ గాలిమేడలు కూలిపోయాయి. పూర్తిగా భ్రమలు తొలగిపోయాయి. నిర్బం

ధంతోగాని ఉపాయంతోగాని ప్రపంచాన్ని నిశచీకరించే యత్నం చింతన మానుకుంటుంది. వాస్తవికతతో రాజీవడి, నైతిక ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వంతో మేళవించని కార్యకలాపాలకు, దానినుంచి కారణాలను స్వీకరించడానికి సిద్ధమవుతుంది. కాని వాస్తవికత దీనిని తిరస్కరిస్తుంది. మానవజాతి విషయంలో నైతిక కార్యకలాపానికి నిర్దిష్టస్థానం ఇచ్చే వ్యాఖ్యానాన్ని ప్రపంచం సహించలేదు.

చింతన ఇన్ని చిక్కులతో కూడిన ఈ వ్యతిరేక ఫలితాలను ఆంగీకరించదు. నైతిక ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వ దృక్పథ ప్రభావం దానితో సంబంధించిన నాగరికతా ఆదర్శాల ప్రభావం ప్రపంచంలో లేదనే యధార్థంలోనే ఈ వ్యతిరేక ఫలితాలు గోచరిస్తాయి.

ప్రపంచాన్ని ఇతర విధానాలద్వారా వ్యాఖ్యానించి నైతిక ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వాన్ని పొందడానికి చేసే యత్నం ఫలించే ఆశ కావరావడంలేదు

ప్రపంచాన్ని యధాతథంగా తీసుకుంటేనే జీవితంయెడ శ్రద్ధాభక్తుల ప్రపంచ దృక్పథం లభ్యమవుతుంది ఇక ప్రపంచ నుంచే సుఖదుఃఖాలు రెంటితోనూ కూడింది. ఔన్నత్యంలో నీచత్వం, అర్థంలో అర్థరాహిత్యంకలది. కాని చాలామందికి ఈ ప్రపంచం అరంకాని సమస్యగానే ఉంది ప్రపంచసంఘటనా క్రమంలోనే అర్థం గ్రహించగలమనే ఆశనదులుకున్నా జీవిత సమస్య ముందు వణికి పోవలసిన అవసరం కనిపించదు. విశ్వవిజ్ఞానంతో సంబంధంలేని ప్రపంచంలో, 'జీవితంయెడ శ్రద్ధా

భక్తులు' ఆధ్యాత్మిక సంబంధం కల్పిస్తాయి. పరిణ్యాగాంధ కారణమనచి నైతిక ప్రపంచ - జీవిత ఆస్తిత్వపు వెలుగులోకి అది మనలను తీసుకు వెళ్ళుతుంది.

ప్రపంచ పరిజ్ఞానమనచి జీవితదృక్పథాన్ని గ్రహించ వలసిన అవసరం ఇంకేమాత్రమూలేదు. జీవితంయెడ శ్రద్ధా భక్తులమీది సుముఖతతో జీవిత దృక్పథం ఉంది. ఈ జీవిత దృక్పథంలోనే మనం అన్వేషించే ప్రపంచదృక్పథం సంసిద్ధంగా ఉంది. ఆలోచనా పూర్వకంగా మనం మనకేసీ, మనచుట్టూ ఉన్న జీవకోటికేసీ చూచినపుడల్లా మనలో ఇది ఊరిగి సిద్ధ మవుతుంది.

ప్రపంచంలో మనకు సంబంధం విజ్ఞానంద్వారాగాక అనుభవంద్వారా కలుగుతుంది. లోతుగావెళ్ళిన చింతన నైతిక మర్మంగా త మూర వుతుంది. యుక్తి యుక్తమయినది యుక్తి విరుద్ధంగా మారుతుంది. చిరకంటా లాగబడిన సోమవాదమే జీవితంయెడ శ్రద్ధాభక్తుల నైతికమర్మం.

నేను 'నాగరికత - నీతి' అనే గ్రంథం అచ్చుపూపులు దిద్దుతూనే ఆఫ్రికాకు ఊరిగివెళ్ళి డానికి సామాను సమకూర్చాను.

1923 ఆకురాలుకాలంలో కొంతకాలంపాటు అచ్చు వేయడం సాగలేదు. ఈ గ్రంథాన్ని అచ్చువేస్తున్న ముద్రా శాలను నోట్లు అచ్చువేయడానికి బల్గేరియాప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుంది.

అలాగే, స్విడ్జర్లండు, స్వీడన్, డెన్మార్క్, ఇంగ్లండు, జెర్మనీ, పోలాండ్, ఛెకోస్లావోవీకియా దేశాలలోని ప్రాంతాలలోని మతస్తులు నా ఉపన్యాసాలు విన్నారు. వారి మతస్తులు కరిగి ఆఫ్రికాలోని నా కార్యకలాపాలకు ధనసహాయం చేశారు. యూరపులో ఉన్న నా స్నేహితులు కూడా ఎక్కువగా తోడ్పడ్డారు.

ఆఫ్రికాకు బయలుదేరేముందు, బర్మింగ్హామ్‌లోని సెల్లా ఒక కళాశాలలో 'క్రైస్తవమతం - ప్రపంచమతాలు' అనే విషయం మీద ఇచ్చిన ఉపన్యాసాలు అచ్చుకు సిద్ధపర్చాను. ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వానికి, ప్రపంచ - జీవిత నిరాకరణకు నీతికి ఈ మతాలలో ఇచ్చిన ప్రాధాన్యతను బట్టి తాత్విక ధృక్పథంలో ఈ మతాల స్వభావాన్ని నిర్వచించడానికి ఈ ఉపన్యాసాలలో యత్నించాను. ఈ ఉపన్యాసాలను యథాతథంగా ప్రకటించ వలసినందున ఈ మతాల పరిశీలనను కొద్దిలో ముగించాను.

సామాను సర్దుకుంటూనే బాల్య, యువన స్మృతులను వ్రాయడానికి కారకుడు డా॥ ఒ. ఫిస్టర్. ఈయన ప్రఖ్యాత మనోవిజ్ఞాన పరిశీలకుడు. జూరిచ్‌నివాసి. 1923 వేసవి ప్రారంభంలో స్విడ్జర్లండులో ప్రయాణంచేస్తూ జూరిచ్‌లో రెండు గంటలు ఆగవలసిపచ్చింది. అప్పుడు వీరిని చూడడానికి - వెళ్ళాను. పేరు నా దాహంతీర్చి విశ్రాంతి తీసుకునే అవకాశం కల్పించారు. యువజన పత్రికలో ప్రచురించేందుకు నా బాల్యంలోని కొన్ని సంఘటలను చెప్పమని కోరారు. ఆ రెండు గంటలలో వారు

సంక్షిప్త తేఖన రూపంలో వ్రాసుకున్నది నాకు పంపారు. దానిని ప్రచురించవద్దనీ, దానిని నేనే పూర్తి చేస్తాననీ వారికి తెలియజేశాను. ఆ తరువాత ఆఫీసుకు బయలుదేరేముందు ఆదివారం మధ్యాహ్నం వాన మంచుకురుస్తున్న సమయంలో కూర్చుని ఇంతవరకు నేను చెప్పినదానికి ఉపసంహార వాక్యాలుగా వెనుకచూపుతో నా యవ్వన కాలాన్ని తలుచుకున్నప్పుడు నన్ను కదిలించివేసిన భావాలను అక్షరరూపంలో వ్రాసిఉంచాను.

రెండో సారి ఆఫీస్ లో

1924 ఫిబ్రవరి 14 న నేను స్ట్రాస్ బర్గ్ నుంచి బయలుదేరాను. నా భార్య ఆరోగ్యం బాగుండనందున ఈసారి ఆమె నాతో బయలుదేర లేదు. ఇంతవరకు ఆమె నాతోనూ ఎంతో త్యాగంచేసింది. ఈ పరిస్థితిలో కూడా నేను లాంబెగెన్ నెళ్ళడానికి అంగీకరించింది. ఆమెకు నేను సదా కృతజ్ఞుణి. నాతో కూడా నోయెల్ గియెస్సీ అనే రసాయనిక శాస్త్ర విద్యార్థి బయలుదేరాడు. ఈయన ఆక్సుఫర్డులో చదివాడు కానీ నేల పాటు ఈతని సహాయం పొందమని ఈయన తల్లి నాకు అప్పగించింది.

మేము బోర్డోలో నా వ నిక్కాం. అక్కడి సుంకశాఖాధికారి ప్రయాణీకుల సామాను పైపైన తనిఖీచేసిపోనిచ్చేవాడు. నామీద అనుమానం కలిగింది. నాతోకూడా జవాబు ఇవ్వవలసిన ఉత్తరాలు నాలుగు సంచలలో తీసుకు వెళ్తున్నాను. ఈ ప్రయాణంలో వాటికి జవాబులు వ్రాద్దామనుకున్నాను. ఇన్ని ఉత్తరాలుకూడా తీసుకు వెళ్ళే ప్రయాణీకు డెవరూ ఇంత వరకు ఆ అధికారికి తటస్థపడలేదు. అంతేకాకుండా ఆరోజుల్లో ఫ్రెంచి డబ్బు ఇంకో దేశానికి తీసుకు వెళ్ళడం కష్టంగా నిశ్చయించబడింది. ప్రయాణీకులుకూడా అయిదు ఫ్రాంకులు కంటే ఎక్కువ డీసుకు వెళ్ళడానికి వీలేదు. నా ఉత్తరాలలో డబ్బు

దాచానేమోనని అతనికి అనుమానంవచ్చింది ఒకొక్కడే తరం తీసి పరీక్షగాచూస్తూ గంటన్నరగడిపాడు. రెండోసంచి అడుగు దాకాచూచి తలాడించి ప్రయోజనంలేదని వదిలేశాడు.

నే మెక్కినది డబ్బిరుకుఁ నావ. పేరు అరిస్టీ. పశ్చిమ తీరంమీది ప్రదేశాలను బాగా తెలుసుకోవడానికి ఇప్పుడు అవకాశం చిక్కింది. ఏప్రిల్ 19 న సూర్యోదయం అయేసరికి మేము లాంబెరెనీ చేరుకున్నాం.

ఇనవరేకు ల పాక, సగంపడిపోయిన గుడిసె ఇవీ నా ఆసుపత్రి అంతటికీ మిగిలాయి. ఏడు సంవత్సరాలు నే నిక్కడ లేనేమో తక్కిన భవనాలన్నీ జీర్ణించి కూలిపోయాయి. ఆసు పత్రినుంచి కొండమీది నా బంగళాకు వెళ్లేదారి గడ్డితో పూర్తిగా కప్పిపోయి కనిపించడమేలేదు. బంగళా పైకప్పు చెడిపోయి కారుతోంది. దీనికి, ఇంకా కూలిపోకుండా ఉన్న రెండు ఆసుపత్రి భవనాలకు అవసరమయిన శుభ్రమృతాలు చేయించడం మొదటిపనిగా పెట్టుకున్నాను. పడిపోయిన ఇళ్ళను తిరిగి కట్టించడానికి పూనుకున్నాను ఈ పని కొన్ని నెలలు పట్టింది సాయంకాలమయేసరికి అలిసిపోయేవాడిని. 1911 లో నేను 'సెయింట్ పాల్ మర్చంత్స్' అనే గ్రంథం ప్రారంభం చేశాను. దానిని ఇప్పుడు పూర్తిచేదామంటే ఈ అలసట ఒకటి వచ్చిపడింది.

ఉదయంపూట వైద్యం, మధ్యాహ్నంపూట భవన నిర్మాణం - ఇదీ ఈ నెలలలో నా జీవితం. వెనకటిలాగానే ఇప్పుడూ కలపవ్యాపారం జోగుగా సాగుతూండడంవల్ల కూలీలు కరువయినారు. ఆసుపత్రిలోని రోగులవెంటవచ్చిన వామనహాసం

నే నీ నిర్మాణంలో పుచ్చుకోవలసి వచ్చింది. వారయినా ఉసూరుమంటూ పనిచేసేవారు. లేకపోతే అవసరమయినచోజన వెళ్ళి ఎక్కడయినా దాక్కునేవారు.

ఈ కాలంలోనే ఒక కలపవరకుడు మాతోపాటు మధ్యాహ్న భోజనానికి వచ్చాడు. ఈయన పూర్తిగా అస్థికా మనిషిగా మారిపోయాడు. భోజనానంతరం నాతో మంచిగా మాట్లాడదలచి అన్నాడు : “డాక్టర్ ! మీరు హార్మోనియం అద్భుతంగా వాయిస్తారని నాకు తెలుసు. గెఫీ గీతం ఒక్కటి వింటామని ఉంది కాని యిప్పుడు రాకముందే ఇంటికి చేరుకోవాలి.”

1924, 1925 సంవత్సరాలలో రోగుల సంఖ్య నానాటికి పెరిగిపోసాగింది. అందుకని ఇంకా ఇద్దరు వైద్యులను, ఇద్దరు నర్సులను యూరప్రనుంచి పిలిపించాను

చివరికి ఎలాగయితేనేం 1925. ఆకురాలుకాలంలో అసువుత్రిని పునర్నిర్మించాను. ఇక సాయంకాలం ‘సెయింట్ పాల్ మర్మతత్వం’ రచన ప్రారంభించ వచ్చుగదాఅని సంతోషించాను దేశమంతటా జనం కలప కొట్టడంలో నిమగ్నులయి వ్యసాయం వదిలేశారు. ఇంకేముంది కరువువచ్చివడింది. అంతే కాదు. ఈ సమయంలో గ్రహణికూడా తీవ్రంగా వ్యాపించ సాగింది. ఈ కంటిమూలంగా నాకు, నా సహాయకులకు కొన్ని నెలలపాటు క్షణంకూడా తీరికలేకుండా పోయింది. అసువుత్రిజనానికి తిండికోసం అనేకసార్లు మా రెండు మోటారు పడవలలోన ప్రయాణించేసి ఏమిదొరకకపోతే చివరికిధాన్యం సంపాదించుకువచ్చాము.

గ్రహిణి వ్యాప్తి చెందడంవల్ల ఆసుపత్రిని విశాలమయిన స్థలంలోకి మార్చవలసిన అవసరం కలిగింది. పూర్వం 50మంది రోగులు, వారి అనుచరులు ఆసుపత్రిలో ఉండేవారు. ఇప్పుడు ప్రతిరోజూ 150 మందికి బసచూపించవలసి వచ్చింది. ఇక్కడి మతప్రచారక సమితి తాలూకు స్థలానికి చుట్టూ కొండలు, గుంటలు, చిత్తడినేలా ఉన్నాయి. ఆసుపత్రిని ఎటూ విస్తరించడానికి ఏలులేదు.

అసలు ఆసుపత్రిని తిరిగి కట్టటపుడే నా కీ ఆలోచన వచ్చింది కాని ఇంతమందిరోగులు ఎప్పుడూ ఉండవచ్చురా అనుకున్నాను. ఈ గ్రహిణిమూలంగా ఇంకోబెడదవచ్చివడింది. ఈ అంటువ్యాధి సోకినవారిని వేరే ఉంచడానికి ప్రత్యేకంగా గదులులేవు. గ్రహిణి రోగులకు దూరంగా ఉంచడానికి ఏలులేక పోవడంవల్ల ఆసుపత్రిలోని వానందరికీ ఈ వ్యాధి వ్యాపించే లాగాఉంది.

పిచ్చివాళ్లని ఆసుపత్రిలో చేర్చుకునే విషయంలో ఇంకో చిక్కువచ్చింది. వాళ్ళకోసరం ప్రత్యేకించిన రెండు గదుల్లోనూ ఖాళీ ఉండేదికాదు. కొత్తవాళ్ళని చేర్చుకోకుండా తిరగగొట్టవలసి వచ్చేది.

ఇన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని రెండుమైళ్ల దూరంలోఉన్న ఇంకోస్థలానికి ఆసుపత్రిని మార్చాలని నిశ్చయించుకున్నాను. ఈ స్థలం నదికి ఎగువునఉంది. ఆసుపత్రిని కావలసినంతగా విస్తరించుకోవచ్చు గుడిసెలకు అస్తమానమూ మరమ్మత్తులు చేయవలసి వస్తోంది. అందుకని ఆసుపత్రిని మార్చేసందర్భంలో వాటిబదులు ఇనవరేకుల పాకలువేయ సాహసింపాను. వరదా

నుంచి, వాగులనుంచి ఆసువత్రిని కాపాడడానికి అజాత్రయగ (Prehistoric) మానవుడిగా తయారయ్యాను. ఆసువత్రిని మంచెలమీది గ్రామంలాగా ఇనవరేకులతో నిర్మించాను.

ఆసువత్రి పనిఅంతా ఇప్పుడునాతోపాటు పనిచేస్తున్నాడా. నేన్ మనన్, డా. బ్రెంజ్ అనేవారికి అప్పగించాను.

ఆసువత్రి స్థలంలో పెరిగిన చెట్టుచేమా పడగొట్టేకూలీల మీద, ఆసువత్రికట్టే కూలీలమీద సంవత్సరం నరగా నేనే అజమాయిషీ చేస్తున్నాను. ఈ కూలీలందరు రోగులకు అనుచరులు. స్వచ్ఛందంగా పనికి పూనుకున్నవారు. వీరు నామాట తప్పితే ఎవరిమాటా వినరు. చెట్లు కొట్టివేస్తున్న కూలీల జట్టు మీద అజమాయిషీ చేస్తుండగా ప్రేగ్ విశ్వవిద్యాలయ తత్వ శాస్త్ర పరిషత్తు నాకు గౌరవ డాక్టరు పట్టా ఇచ్చినట్టు వార్త విన్నాను.

చెట్లు చేమాకొట్టి ఆసువత్రి స్థలాన్ని శుభ్రంచేసి వ్యవసాయానికి పనికివచ్చేట్లు చేశాను. అడవిని పంటపొలాలుగా మార్చాను ! నా కెంతో సంతోషమయింది.

ఆసువత్రిచుట్టూ నందనవనం నిర్మించాలనే ఉద్దేశంతో సంవత్సరాల తరబడి కృషిచేశాను. వందలకొలదీ పండ్ల చెట్లు నాటాను. కొంతకాలం అయేసరికి సమృద్ధిగా పండ్లు భిస్తాయి. ఎవరికి కావలసినా వారు తీసుకోవచ్చు. ఇక్కడ దొంగతన మన్నమాటే ఉండదు. అప్పుడే మామిడిచెట్లు, బొప్పాసిచెట్లు విపరీతంగా కాస్తున్నాయి. ఆసువత్రి ఆవసరాలకు మించి బొప్పాసిపండ్లు లభిస్తున్నాయి. ఇక మామిడిచెట్లు, అడవినిండా అవే. పాటిచుట్టూ ఉన్న ఇతర చెట్లను కొట్టివేయగానే తోటలుగా

వృద్ధాయి. ఇలా సూర్యరశ్మి తగలకుండా అడ్డగిస్తున్న పెద్దపెద్దచెట్లను, మీనపామును తీగను తొలగించగానే అవి కాపువట్టాయి.

ఈ అడవులలో అనాదినుంచీ పండ్లవృక్షాలులేవు. నది ఒడ్డువెంబడే పూర్వంఉన్న గ్రామాలనుంచి ఇవి అడవికి దిగుతుంది అయ్యాయి. పక్షులు పక్కగ్రామాలనుంచి ఏరుకువచ్చి పార వేసిన గింజలు మొలచి తక్కిన చెట్లు వ్యాపించాయి. పూర్వం ఈ అడవులలో తినడానికి తగిన ఫలాలు లభ్యమయ్యేవికావు. అహారపదార్థాలు అయిపోతే ప్రయాణీకులు మాడి చావవలసిందే. అట్టి, మామిడి మొదలయిన ఫలవృక్షాలను పాశ్చాత్యులు వచ్చిమిగిలినవివలననుంచి, తదితర ఉష్ణమండల దేశాలనుంచి తెచ్చి ఇక్కడ నాటినసంగతి అందరికీ తెలిసిందే.

వేడిమి, చెమ్మమూలంగా ఇక్కడ పండ్లను నిలవ ఆరంజేయడంసాధ్యపడదు. చెట్టునుంచి కోయగానే కుళ్ళిపోవడం భిన్నం.

ఆసుపత్రి తోటలో అరటిచెట్లు ఎంతకాస్తున్నా రోగు అకు చాలడంలేదు. అందువల్ల చుట్టుపక్కల గ్రామాలనుంచి అరటిపండ్లుకొని తెప్పించసాగాను. అయితే నేను కూలిపెట్టి కానిన పండ్లకంటే నల్లవాళ్ళు తెచ్చేపండ్లు ఎంతోచవుక. కాని నల్లవాళ్ళు శాశ్వతంగా ఒకచోటఉండరు. దేశాలవెంబడి తిరుగుతూంటారు. అందుచేత వాళ్ళు పండ్ల చెట్లను పెంచరు.

అరటిపండ్లుకూడా నిలవఉండవు. చుట్టుపక్కల కాపుతగ్గి ఎక్కువగా దొరకకపోవచ్చు. అందుకని ధాన్యం ఎక్కువగా నిలవజేయ వలవచ్చింది.

నేను ఇక్కడికి చేరుకోగానే కొత్త ఆసుపత్రి పె్పించడం మంచిదే అయింది. ఇందువల్ల మాకు కలిగిన అనుభవం ఇప్పుడు బాగా ఉపయోగించింది.

ఆసుపత్రిని తిరిగి కట్టినంతకాలం మొదట్లో అనే వడంగి ఒక్కడే పనిచేశాడు. అతను లేకపోతే పని సవ్యంగా సాగేది కాదు. ఆఖరు నెలల్లో స్విడ్జర్లందునుంచి వచ్చిన ఒక వడంగి కూడా మాకు సహాయం చేశాడు.

రెండు సంవత్సరాల అనంతరం తిరిగి యూరపు వెళ్ళువామని తలపోసాను. కాని సాగలేదు. మూడున్నర సంవత్సరాలు ఉండిపోవలసి వచ్చింది. అదేపనిగా ఎండలో తిరగడంవల్ల సాయంత్రమయేసరికి అలసిపోయేవాడిని. బుద్ధిమందగించేది. కలంపట్టడం సాధ్యమయేది కాదు. ఎలాగో ఓపిక జేసుకుని పియానో వాయిస్తూండేవాడిని. 'పాల్ మర్మత్త్వం' మూలపడింది. కాని ఈ మూడున్నర సంవత్సరాలలో సంగీతం మాత్రం బాగా అభివృద్ధి పర్చుకున్నాను.

ఆఫ్రికాలో ఈసారి కార్యకలాపాన్ని 'మిటెయిల్ జచ్-లాంబరెన్' అనే గ్రంథంలో వర్ణించాను. పనిమధ్య విరామం దొరకినపుడు నా స్నేహితులకు సహాయకులకు తెలిసేందుకని చూచాయగా ఈ గ్రంథం వ్రాసాను.

నేను లేనపుడు ఆసుపత్రి పోషణకు చేయవలసిన పని ఎమ్మీ మార్షిన్ సతికి, రెవరెండు హాస్పిటయ్ డి. డికి, నా బావమరది రెవరెండు ఆల్ఫ్రెడ్ వాయట్ కి అప్పగించాను. ఏమీ, తదితరులు స్వచ్ఛందంగా సహాయం చేయకపోయిన

టయితే పని ఇంత ఎక్కువగా సాగిఉండేదికాదు.

కొన్ని కొత్తభవనాలు పూర్తిఅయ్యాయి. 1927 జనవరి 21న పాత ఆసుపత్రినుంచి కొత్తఆసుపత్రికి రోగులను మార్చడం జరిగింది. ఆరోజు ఆఖరిసారిగా ఉన్న త్రోగులను వెంటబెట్టుకుని వెళ్ళాను. కొత్త ఆసుపత్రిలో ఛెక్‌గాస్‌ల గదులలో వారు నివసిస్తారనే విషయం వారిసంరక్షకులు, వార్షికి నచ్చచెప్పలేదు. పాతఆసుపత్రిగదులలో నేల చెమ్మగా ఉండేది.

ఆ సాయరకాలం నేను ఆసుపత్రిని సందర్శిస్తూంటే వ్రతీ నెగడునుంచీ, వ్రతీ రోమ్ నెగడునుంచీ నన్ను చాలా జాగ్రుంది, డాక్టర్, చాలా జాగ్రుంది. అంటూ అభినందన పరంపరలు వచ్చిపడ్డాయి. నేను ఆఫ్రికాలో కార్యక్రమం ప్రారంభించిన తరువాత మొదటిసారిగా వారుగూడ మానవ నివాసయోగ్యమైన భవనంలో నివసించసాగారు.

ఆసుపత్రిచుట్టూ చెట్లుచేమలను కొట్టివేసే కూలీల మీద అజమాయిషీ 1927 ఏప్రిల్‌లో అప్పజే వచ్చిన సి. ఇ. బి. రస్సెల్‌సతికి అప్పగించాను చెప్పినట్లు చేసేటట్లు చేయగలకత్తి ఆమెకుంది. ఆమె అజమాయిషీకిందనే తోటలు వేసే కార్యక్రమంకూడా ప్రారంభమయింది. ఈ ఆదిను నివాసులు పురుషుల మాటకంటే తెల్లజాతి స్త్రీలమాటనే తల జాలుస్తానని నాటినుంచీ అనుభవంమీద తెలుసుకున్నాను.

ఆ సంవత్సరం వేసవిమధ్యలో ఇంకా కొన్నివార్డులు పూర్తి అయ్యాయి. అప్పటికి ఆసుపత్రిలో చాలామంది రోగులకు హాతితో వచ్చినవారికి వసతిచూపించగలిగే పరిస్థితి ఏర్ప

డింది. ఇటీవలి నెలలో రోగులసంఖ్య 140, 160 వరకు ఉంది. గ్రహిణిరోగులను వేరుగా ఉంచే ఏర్పాటు కూడా చేశాము. లండన్ లోని గిల్డ్ హాస్ కాంగ్రెగేషన్ సభ్యుడు అంబ్రోజ్ ఘోషేరావు - క్రాగ్ చనిపోతే అతని జాప్ కార్థం పర్పర్చిన నిధులనుంచి ఇచ్చిన డబ్బుతో పిచ్చిరోగులకు భవనం కట్టించాము.

ఆసుపత్రి ఆంతరంగిక వ్యవహారాలు చూడడానికి అవసరమయిన ఏర్పాట్లన్నీ చేసి నా సహచరులకు ఆసుపత్రి అప్పగించి నేను ఇంటికి తిరిగి వెళ్దామని తలపోశాను. జూలై 21వ తేదీన నేను లాంబెరెస్ నుంచి బయలుదేరాను. 1924 వేషవి నుంచి మా ఆసుపత్రిలో పనిచేసిన ముఖ్యల్డెనోబ్ మన్ కన్య నాతోకూడా బయలుదేరింది. డా. లాబర్ బర్ గోదరి ఎన్యూహాస్కోచ్ కన్య లాంబెరెస్ లోనే ఉండిపోయింది. త్వరగానే ఇంకా కొంతమంది నమ్మలు ఆసుపత్రిలో చేరారు.

యూరప్ లో రెండేళ్ళు-మూడవసారి ఆఫ్రికాలో

నేను యూరపులో నివసించిన రెండు సంవత్సరాలలో ఎక్కువకాలం ఉపన్యాసాలివ్వడానికి, నాద్యగోష్ఠులు జరపడానికి తిరగడంలో సరిపోయింది.

1927 ఆకురాలుకాలం, శీతాకాలం నేను స్వీడన్, డెన్మార్కులలో గడిపాను. నసంతకాలం- వేసవిప్రారంభ కాలం, నేను హాలండు ఇంగ్లండులలో గడిపాను. మళ్ళీ ఆకురాలుకాలం, శీతాకాలం స్విజర్లండు, జర్మనీ, జెకోస్లావేకియాలో ఉన్నాను.

లాంబెరెనీ శీతోష్ణసితికి తట్రోఫో, కుటుంబ పరిస్థితులమూలంగానో ముందుగానే యూరపు తిరిగి వెళ్ళదలచిన డాక్టర్లు నర్సులకు బదులు ఇతరులనుపంపే పని ఎక్కువై నన్ను కలత పెట్టసాగింది. డా. మన్డెల్, డా. హెడిజర్, డా. స్కాల్డర్, డా. మాన్వెల్లను లాంబెరెనీ వెళ్ళడానికి ఒప్పించాను. వీరింతా స్విజర్లండువారే. డా. ఎలిక్సోల్కెన్ అను స్విజర్లండు డాక్టరు లాంబెరెనీ వెళ్ళతూ 1929 అక్టోబరులో బహుళా గుండె ఆగిపోవడంవల్ల గ్రాండ్ బాసమ్ నౌకాశ్రయంలో చనిపోవడం మా కెంతో విచారకరమయింది.

యూరపులోఉండగా తీరుబడిసమయాలలో నా 'వాల మర్మత త్వం' అనే గ్రంథం అచ్చుకు సిద్ధంచేయడంలో నిమగ్నుడనయినాను. వ్రాతప్రతిని మూడోసారిగా ఆఫ్రికాకు తీసుకువెళ్ళడం నా కష్టంలేకపోయింది. తిరిగి ఆ గ్రంథం

విషయంలో నిసుగ్నుడను కాగలిగాను. అధ్యాయం తరవాత అధ్యాయం నూచొందుతూనచ్చింది.

“పాల్ మర్మత త్వం” ఆఖరు అధ్యాయం 1929 డిశం. బునో నానో బోర్డో, లోపెట్ అగ్రాలనుధ్య; పీఠిక క్రిస్ మస్ పండుగనునాడు స్త్రీ నురుమీద వ్రాశాను. స్త్రీ మరుమీద నేను, నాభ్య, ప్రయోగశాలలో పనిచేయడానికి నచ్చినా మేరీ సెక్రటరీ కచ్చ లాంబెరెనీ చేరుకున్నాము.

లాంబెరెనీకి నేను రావడం ఇదిమూడవసారి. దుగద్భుష్ట వశాత్తు ఇంకా కొన్ని భవనాలు కట్టించనలసినచ్చింది. నేను లాంబెరెనీ చేరుకునేసరికి గ్రహిణివ్యాధి దారుణంగా వ్యాపించి అప్పుడే తగ్గింది. వార్డులు చాలడంలేదు. పిచ్చివాళ్ళ భవనంలో గ్రహిణివ్యాధిపీడితులను ఉంచనలసినచ్చింది. పిచ్చి వాళ్ళకోసం ఇంకొక భవనం కట్టాలి. ఈలోపున కలిగిన అనుభవాలనుబట్టి కొత్తగదులు పాతవాటికంటే బందోబస్తుగా తేలికగా బాగా గాలివచ్చేటట్టుగా కట్టాము. ఆ తరవాత తీవ్ర రోగులకు వేరే పెద్దపార్టు, ఆహారపదార్థాలు నిలవచేయడానికి దొంగలు చొరరాని ఒకపార్టు, అసుపత్రిలోని నల్లఆర్డర్లకు గదులు కట్టించాను. అసుపత్రిలో పనిచూసుకుంటూ నల్ల వడ్రంగి మోన్స్ట్రీసాయంతో వన్నెరడు నెలలలో ఈ పని అంతా పూర్తిచేశాను. వర్షపునీరు నిలవచేయడానికి పెద్ద పెద్ద సిమెంటు రిజర్వాయర్లు, భోజనాలు వ్గై రాలకు భాగా గాలి వచ్చే ఇంకో సిమెంటు భవంతి కట్టించాము.

1930 ఈస్టరులో శీతోష్ణసితికి తట్టుకోలేక నాభార్య మరదప్పవనశాస్త్రా యూరపుకు తిరిగివెళ్ళిపోవలసివచ్చింది.

వేసవిలో అల్పేటియానుంచి డా. మెంండసు అనే వైద్యుడు వచ్చి మా ఆసుపత్రిలో చేరాడు.

సందలకొలది కిలోమీటర్ల దూరంవరకు మా ఆసుపత్రి పేరు పాకింది. శస్త్రచికిత్స చేయించుకోవడానికి వారాలకు వారాలు వ్రయాణంచేసి జనం రాసాగారు. యూరపులోని మిత్రులదయవల్ల అన్నిహంగులూగల శస్త్రచికిత్సాలయం మాకు ఏర్పడింది. అంతేగాదు, సరి దయవల్ల ఉష్ణమండల న్యాధుల కుపయోగించే ఖరీదయిన వాండులతోనూ అన్ని మందులు మా ఆసుపత్రిలో ఉన్నాయి. ఆహారం కొనుక్కోలేని బీదకోగులకు తగినంత ఆహారం ఉచితంగా ఇచ్చే స్థానం ఏర్పడింది. ఇప్పుడు లాంబెరెనీ ఆసుపత్రిలో పనిచేయడం చాలా హాయిగాఉంది. అలసిపోయేవరకు పనిచేయనక్కరలేకుండా ఇప్పుడు తగినంతమంది డాక్టర్లు, నర్సులు ఉన్నారు. ఇలా పని చేయడం సాధ్యమనడానికి కారకులయిన ఆసుపత్రిఅభిమానులకు మే మెంతో కుణనడిఉన్నాము.

పూర్వంలాగా ఆసుపత్రిలో శక్తికిమించిన పనిలేక పోయినా ఇంకా పని ఒత్తిడిగానే ఉంది. అయినా సాయం కాలంపూట స్వజనాత్మక కార్యకలాపం చేపట్టడానికి ఉత్సాహం కలుగుతోంది. కానీ తీరుబడినమయంలో చేసే ఈ పని వా. రా. లకు వారాలు ఆగిపోతోంది. శస్త్రచికిత్స రోగులనుగురించి, మామూలు రోగులనుగురించి నేను ఆందోళన చెందుతూండడంవల్ల వేరేపనిమీద భ్యాసపోలేదు. అలాగే

ఈతడూ చక్రికాలో నివసించినప్పుడు నా జీవితం కార్యకలాపాలను తెలిపే రచన మొదటగా సాగిద్దామనుకున్నానుగాని అదీ నెలలకు నెలలు తీసుకుంటోంది.

ఉ ప స ం హౌ రం

నాలో రెండుభాగాలు చెలరేగసాగాయి. ఒకటి : ఈ ప్రపంచం నిరూపమయింది. కష్టమయిష్టమయింది. రెండు : మానవజాతి ఆభ్యాస్మికంగా సతనమయినకాలంలో నేను పుట్టాను. జీవితంమొదటి ప్రధానమైనట్లతో నైతిక ప్రపంచం, జీవిత అస్తిత్వభావానిక దానితీసే చింతనద్వారా ఈ రెండు భాగాలతో వ్యవహరించడానికి గండ్లిపుడనయినాను. ఈ సూత్రంలో గట్టిపూనుకుంటు. విస్మయమార్గం నాకు నోచరించాయి. చింతన ద్వారా మానవులను ఎక్కువ సీటిఫైలుగను, విజ్ఞాననంశులు గను చేయాలనే లక్ష్యంతో ఈ ప్రపంచంలో నిలబడి పని చేస్తున్నాను.

చింతనను తిరిగి స్కరించే ఈ యుగభావాన్ని నేను న్యతి రేకిస్తున్నాను. చింతన తనముందున్న లక్ష్యాన్ని ఎన్నడూ చేరకపోవడమే దాని వైఖరిని స్పష్టంచేస్తుంది. విజ్ఞానికి అనుగుణమయి, నైతికంగా సంతుష్టికరమయిన ప్రపంచ దృక్పథాన్ని విస్మయంగా స్థాపించుకున్నదని అనేకసార్లు విశ్వసించింది కాని, అందులో విజయం లభించలేదనికూడా విజువయింది.

మన జీవితాలకు అర్థం, ప్రయోజనం ఇవ్వగలవిధంగా ప్రపంచానికీ మనకీగల సంబంధాన్ని గురించిన, ప్రపంచాన్ని గురించిన ప్రస్తుతకాలపు ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పగల శక్తి చింతనకు ఎన్నటికయినా కలుగుతుందా అనికూడా అనుమానం వేస్తుంది.

ఈ చింతన ఎడ ఉపేక్షాభావమేగాక అందులో విశ్వాసం కూడా లేకుండా పోయింది. మానకాలంలోని రాజకీయ, సాంఘిక మతసంస్థలు మానవుడు స్వంతంగా ఆలోచించుకుని ఒక నిశ్చయానికి రాకుండానూ, ఇతరులచే రూపొందించబడిన నిర్ణయాలు అతనిపైగా చేసుకోవడానికి కృషి చేస్తున్నాయి. స్వంతంగా ఆలోచించుకుంటూ స్వతంత్రభావాలు పెంపొందించుకునే మానవులు ఈ సంస్థలకు అననుకూలురుగాను, విపరీతమయిన వారుగానూ తోస్తారు. వారు తోచినవిధంగా ఈ మానవులు వారి సంస్థలలో కలిసిపోతారనే సమ్మతం లేదు. నేటి సంస్థలు తాము ప్రాతినిధ్యం వహించే ఆధ్యాత్మిక భావాలతో, అట్టి భావాలుగల మానవులతో తమశక్తి ఇమిడిఉందని భావించడంలేదు. సాధ్యమయినంత ఎక్కువ ఐక్యత, ప్రత్యేకతతోనూ తంటాలుపడుతున్నాయి.

చింతనకు తన కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చే శక్తి లేకపోతున్నందుకు విచారించడానికి బదులు యుగతత్వం సంతోషిస్తోంది. ఎట్లాఉన్నా ఇంతివరకు చింతన సాధించిన విజయాలను సైతం గుర్తించడంలేదు. అంతేకాదు. ఇంతవరకు జరిగిన ఆధ్యాత్మిక ప్రగతి చింతనావిజయాలమూలంగానే జరిగిందని అంగీకరించడంలేదు. ఇంతవరకు సాధించలేకపోయినవాటిని భవిష్యత్వంలో సాధించగలుగుకుందేమోననికూడా ఆలోచించడంలేదు. ఇటువంటి విషయాలను యుగతత్వం పట్టించుకోదు. వ్యక్తి చింతనను అప్రదిష్టపాలు చేయడానికి సాధ్యమయినన్ని మార్గాలా యత్నిస్తుంది. “యేమో లేకపోయినా ఆ వున్నకాస్తా తీసుకోబడుతుంది” అనే సూక్తిని అనుసరించి వ్యవహరిస్తుంది.

స్వీయచింతనలో విశ్వాసం సడలిపోవడానికి నేటి మానవులమీద జీవితాంతంవరకు అనేక ప్రభావాలు పడుతున్నాయి. ఆధ్యాత్మిక బానిసత్వభావం నేటిమానవులు వినే ప్రతీదానిలో, చదివే ప్రతీదానిలో కానవస్తున్నది. నిత్యం కలుసుకునే ప్రజలలో ఉంది. వారిని తమవారని వాదించే పక్షాలలో, సంస్థలలో ఉంది. అక్కడా ఇక్కడా ఏమిటి, అతని జీవితపరిస్థితులన్నింటిలోను విస్తరించుకుని ఉన్నది.

మానవులకు కావలసిన సత్యాలు, విశ్వాసాలు అతని మీద హక్కుకలిగిన సంస్థలనుండి తీసుకోవాలని చెవిదగ్గర ఇల్లుకట్టుకుని పోతుంటే. యుగతత్వం మానవుని తన విషయం తాను ఆలోచించుకోనీయదు. పెట్టుబడి బాగా ఉన్న వ్యాపారస్తుడు అవి కొనండి ఇవి కొనండిని ప్రకటనలద్వారా వస్తువులను మానవులపై రుద్దినట్లు విశ్వాసాలు బలవంతాన మానవులమీద రుద్దబడుతున్నాయి.

యుగతత్వంమూలంగా నేటి మానవుడు తన చింతననే సంశయించేస్థితికి కొనిరాబడుతున్నాడు. అధికారపూర్వకంగా వచ్చే సత్యాన్ని విశ్వసించేందుకే ఇలా సంశయాత్మకమైపోయాడంటే.

మానవుడు అతి శ్రమమూలంగా మనసును కేంద్రీకరించలేకపోవడంమూలంగా ఈ నిరంతరప్రభావాన్ని కావలసినంతగా ప్రతిఘటించలేకపోతున్నాడు.

స్వయంగా ఆలోచించడానికి తనకు అర్హతలేదనే నిర్ణయానికి రావడానికి అతని భౌతికబంధనాలు వనిచేస్తున్నాయి.

అలాగే పెరిగిపోతున్న విజ్ఞానరాశిని తిడిమూలంగా అతనివిశ్వాసాన్ని కూడా మానవుడుకోల్పోతున్నాడు. ప్రతిగా

కనిపెట్టబడిన విషయా లనేకం ఎడతెగకుండా ప్రకటిత మవుతున్నాయి. వాటి అర్థం గ్రహించగల స్థితిలో మానవుడులేడు. అరం కాకపోయినా అవి యధార్థాలని అంగీకరించక తప్పడం లేదు. శాస్త్రీయ సత్యాలకూ మానవునికీగల ఈ సంబంధం మూలంగా ఆలోచనా విషయాలలో తన నిర్ణయాలను నమ్మ రాదనే భావానికి మానవుడు నెట్టబడుతున్నాడు.

ఈ విధంగా యుగతత్వానికి మనం లొంగిపోయేటట్లు యుగపరిస్థితులు చేస్తున్నాయి.

అనుమాన బీజాలు అంకురించాయి. యధార్థానికి ఆధునిక మానవునికి ఏమాత్రం ఆత్మవిశ్వాసంలేదు. పైకి ఆత్మవిశ్వాసంనటిస్తూ దానిముసుగులో విశ్వాస రాహిత్యాన్ని దాచుకుంటున్నాడు. భౌతిక విషయాలలో కొన్ని శక్తి సామర్థ్యాలు ఉన్నా ఆలోచనా శక్తిని ఉపయోగించక పోవడంవల్ల ఎదుగుబాడుగా లేకుండా పోతోంది. అనేక కొత్తవిషయాలను కనిపెట్టిన ఈ తరంవారు ఆలోచనను విడనాడేటంత భావ పతనం ఎలా పొందారో అంతపట్టడం లేదు.

హేతువాదం, స్వతంత్రతాలోచన లాంటివి అసంగతమయినవని ఈకాలంలో భావించబడుతున్నాయి. అంతేకాదు, 18 వ శతాబ్దిలో సముపార్జించుకున్న మానవ హక్కులలోని న్యాయం ఈ యుగంలో పరిహసింప బడుతోంది. హేతు యుక్తమయిన చింతనలో నాకు విశ్వాసం కుదిరింది గత కాలంలోని హేతువాదం మొదట్లో క్యానికటిక (Romanticism), ఆ తరువాత యధార్థ రాజకీయాల (Realpolitik) లొంగిపోయింది కాబట్టి హేతువాదంతో ఇది

నిమిత్తంలేదని భావించడం తప్పని నాతరంచారికి చెప్పుల చాను. ఈ యధార్థ రాజకీయాలు ఆధ్యాత్మికరంగం మీద, భౌతికరంగంమీద అధికారం చెలాయిస్తున్నాయి. ఈ రాజకీయాల అవివేకానికి తలమొగ్గి కష్టపరంపరలో చిక్కుకున్న పుడు కొత్తసోతువాడంలో విశ్వాసముంచి దానిలోనే ముక్తి సాధించడంకన్న గత్యంతరంలేదని ఈతరంవారు గురిస్తారు.

చింతనా పరిత్యాగమంటే ఆధ్యాత్మిక క్షీణతను అంగీకరించడమే. స్వయంగా ఆలోచించడం ద్వారా సత్యాన్ని తెలుసుకోగలమనే విశ్వాసం లేనపుడే సందేహవాదం (scepticism) తలెత్తుతుంది. స్వయంగా సత్యాన్ని తెలుసుకునే ఆశ పరిత్యజించడం మూలంగా మానవులు అధికారరీత్యా ప్రచార రీత్యా రుద్దబడినదానినే సత్యంగా అంగీకరిస్తారనే భావంతోనే ఈ యుగాన్ని సందేహవాదంలో నింపాలని చూస్తున్నారు.

కాని వారి అంచనాలు సవ్యమయినవి కావు. సందేహవాదాన్ని దేశంమీదికి వదిలితే మళ్ళీ దానిని అరికట్టడం సాధ్యంకాదు. స్వంత ఆలోచనలద్వారా సత్యాన్ని కనుగొనలేమని నిరాశపడినవారిలో కొద్దిమందిమాత్రమే ఇతరులనుంచి లభించిన సత్యంతో సంతృప్తి పడతారు. తక్కిన జనసామాన్యమంతా సందేహంతో కొట్టుకుంటూనే ఉంటారు. ఆలోచించనవసరంలేని సుఖమయ జీవితానికి అలవాటుపడి వీరు సత్యంకోసరం, దాని ఆవశ్యకతకోసరం శాధపడరు.

సాధికార సత్యంలో ఎంత ఆధ్యాత్మిక తత్వం, ఎంత నైతికతత్వం ఉన్నా సందేహవాదాన్ని అంత మొందించలేదని, స్వయంగా సత్యాన్ని తెలుసుకోవచ్చని విశ్వసించలేని అసహజ

పరిస్థితి అలాగే ఉండిపోయి సహజస్థితిల నిస్తుంది. సందేహ వాదమనే బరద నేలమీద సత్యమనే నగరం నిర్మించలేము. సందేహవాదం లోతుగా చొచ్చుకు పోవడం మూలంగా మన ఆధ్యాత్మిక జీవితం క్షీణించి పోతోంది. దీని ఫలితంగా అసత్యంకోసం నిండిన ప్రపంచంలో మనం నివసించవలసి వస్తోంది. సత్యాన్ని సక్రమంగా రూపొందించలేని మనం నాశనమయే తరుణం సమీపించింది.

సందేహవాదం విశ్వసనీయంగా తయారయింది. ఇది సమాకూర్చే సత్యం, చింతనలో జనించిన సత్యంయొక్క లక్షణాలను కలిగిఉండదు. భావ్యలక్షణాలను మాత్రమే కలిగి నిరీవంగా ఉంటుంది. దాని ప్రభావం మానవులమీద పడుతుంది. కాని వారితోతాదాత్మ్యంపొందదు. సజీవమయినసత్యం ఒక్కటే చింతనలో జనించుతుంది.

చెట్టు ఒకేరకం పండ్లు సంవత్సరం సంవత్సరంకాస్తుంది. అవే. కాని కొత్తవి అలాగే శాశ్వత విలువగల భావాలు చింతనలోనుంచి తిరిగి ఆవిర్భవించాలి. కాని ఈయుగంలో సందేహ వాదమనే గొడ్డుమోతుచెట్టు కొమ్మలకు సత్యం అనే పండ్లు కట్టి దానిని ఫలవంతం చేయాలని చూస్తున్నారు.

మన స్వంత ఆలోచనలద్వారా సత్యాన్ని చేరుకోగలమనే విశ్వాసం కలిగినపుడే బయటనుంచి వచ్చే సత్యాన్ని ఆమోదించగలం. స్వేచ్ఛాచింతన ప్రగాఢమయినదయితే ఎన్నటికీ ఆత్మపరత (Subjectivity) కిందకు దిగజారిపోదు. సంప్రదాయసిద్ధంగా సత్యంగా భావించబడుతున్న భావాలను తనస్వంత భావాలతో మథించి వాటిని విజ్ఞానంగా మార్చే

యత్నం చేస్తుంది.

సత్యాన్ని సాధించాలనే సంకల్పంమంత బలీయంగానూ చిత్తశుద్ధినిసాధించాలనే సంకల్పంఉండాలి. చిత్తశుద్ధిని ధైర్యంగా చూపించగల యుగంబోమాత్రమే అధ్యాత్మికశక్తిగా పనిచేసే సత్యం మన గలుగుతుంది.

అధ్యాత్మిక జీవితానికి చిత్తశుద్ధి పునాదిరాయి. మన తరంవారు చింతనను అలక్ష్యం చేయడంవల్లనే చిత్తశుద్ధి భావాన్నీ, దీనితోపాటు సత్యాన్నీ కోల్పోయారు. తిరిగి చింతనామార్గానికి పట్టించినపుడే మనం మన తరంవారికి సహాయపడగలం.

ఇలా చింతనామార్గానికి మన తరంవారిని పపించగల మనే విశ్వాసంతోనే నేను ఈ యుగతత్వాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నాను

జీవితంయెడ శ్రద్ధాబక్తులు అనే ధోరణిబో సందేహ వాదంమీది ధ్వజం ఎత్తడానికి చింతన సహజంగా తగి ఉన్నది. అది ప్రాథమికం.

విశ్వానికి మానవునికి గల సంబంధాన్ని గురించిన మూల సమస్యలనుంచీ, జీవితఅంతరార్థంనుంచీ, సన్మార్గస్వభావంనుంచీ ప్రాథమిక చింతన బయలుదేరుతుంది. ప్రతిమానవుని లోనూ ప్రేరణద్వారా ఉద్దీపితయే చింతనతో తక్షణం సంబంధంకలిగి ఉంటుంది. ఆచింతనలో ప్రవేశించి దానిని విశాలవంతము ప్రగాఢ అయిన దానినిగాచేస్తుంది.

అటువంటి ప్రాథమిక చింతన వైరాగ్య (Stoicism) వాదనలో కనిపిస్తుంది. నేను తత్త్వశాస్త్ర చరిత్ర అధ్యయనం

చేసేటపుడు ఈ వైరాగ్య వాదననుంచి తప్పించుకుని దాని తరవాత వచ్చిన విభిన్నమయిన చింతన ద్వారా నా మార్గాన్ని అనుసరించడం కష్టమయిపోయింది. వైరాగ్యవాదనా ఫలితాలు నన్ను సంతృప్తిపరచలేక పోయాయన్నది నిజమేకాని, ఈ విధమయిన సామాన్య తత్వవాదన సరియైనదనే భావం నాకు కలిగింది. దీనిని మానవులు ఎలా పరిత్యజించారో నాకు అవగాహన కాలేదు.

వైరాగ్య వాదన సూటిగా తన లక్ష్యంవైపు పయనిస్తుంది అందరికీ అర్థమవుతుందికాని అగాధమయినది. అసంతృప్తికరమయినా తాను గుర్తించిన సత్యాన్ని పూర్తిగా వినియోగించుకుంటుంది. ఆ సత్యానికి జీవం పోస్తుంది అందులో చిత్తశుద్ధి భావం ఇమిడి ఉంది. ఆలోచనలను సమీకరించుకుని అంతర్ముఖులు కమ్మని మానవులను ప్రబోధిస్తుంది. మానవులలో బాధ్యతాభావాన్ని రేకెత్తిస్తుంది. ఈ కారణాలవల్ల వైరాగ్యవాదన గొప్పదనే అభిప్రాయం నాలో కలిగింది.

మానవుడు ప్రపంచంతో ఆధ్యాత్మిక సంబంధం కలిగించుకుని దానితో ఐక్యమవాలనే వైరాగ్య వాదనలోని మూల సూత్రంలో సత్యం ఉందనే భావంకూడా నాకు కలిగింది. వైరాగ్య వాదన సహజమున తత్వశాస్త్రం, ఆది చివరికి మర్మవాదంతో (Mysticism) అంతమవుతుంది. ఇదే దాని సారాంశం.

వైరాగ్య వాదనలోని చింతనలాగానే లావ్-సే చింతన కూడా ప్రాథమికమయినదే. సామాన్య చింతనద్వారా మానవుడు ప్రపంచంతో ఆధ్యాత్మిక సంబంధం కలిగించుకుని దానితో

విద్యుతను జీవితంద్వారా రుజువుపర్చుకోవాలనేదే వారి తత్వం లోని ప్రధానాంశం.

అందుచేత గ్రీకుల వైరాగ్య వాదానాకీ, చీనా వారి వైరాగ్య వాదానికీ ఎంతో సంబంధం ఉంది. గ్రీకుల వైరాగ్య వాదం బాగా పురోవృద్ధిగాంచి, పేషుయు క్తమయిన చింతన లోనంది జనించింది. ఇక చీనావారి వైరాగ్య వాదం సహజ చింతనలో జనించింది. వీరి సహజ చింతన పురోవృద్ధి పొండక పోయినా ప్రగాఢమయినది. ఇదే ఈ రెండు వైరాగ్య వాదన లలో తారతమ్యం.

పాశ్చాత్య, ప్రాచ్య తత్వశాస్త్రాలలో జనించిన ఈ ప్రాథమిక చింతన తాను సాపాదించుకున్న నాయకత్వాన్ని నిలబెట్టుకోలేకపోయింది. అప్రాథమిక మయినదానికి తన స్థానాన్ని కోల్పోవలసినదైంది. దీని ఫలితాలు సంతృప్తికరంగా లేవుకాబట్టి విఫలమయి పోయింది ఆధ్యాత్మికంగా పురోవృద్ధి గాంచిన మానవుని జీవించాలనేసంకల్పంలోని ఉత్సాహాన్నీ, నైతిక విద్యలను ప్రేరేపించే దానినీ అర్థం చేసుకోలేక పోతున్నది. అందువల్ల గ్రీకుల వైరాగ్య వాదం పరిత్యాగ ఆదర్శాన్ని దాటిపోవడం లేదు. చీనావారి వైరాగ్యవాదన సబితను దాటిపోవడం లేదు. ఈ సబిత పాశ్చాత్యులకు చిత్రంగా ఉంటుంది.

మానవునికి సహజమయిన నైతిక ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వ చింతన, మానవుని గురించి, మానవునికీ - విశ్వానికీ గల సంబంధాన్ని గురించి సామాన్య పేషుయు క్త చింతనతో సంతృప్తికరంగా ఎన్నుకొని పరీక్షించడనే తత్వశాస్త్ర చరిత్ర

నివరించి చెబుతోంది. దీనికంతకీ కారణం ఈ రెండూ ఒక దానిలో ఒకటి ఇమడలేక పోవడమే. అందువల్ల ఇవి చింతనను చుట్టుకోవను పట్టించి, తద్వారా తమ లక్ష్యాన్ని చేరుకోవాలని మాస్తాయి. ఈ విధంగా ప్రాథమిక చింతనతోపాటు వివిధ రూపాలలో అప్రాథమిక చింతనకూడా జతతృతూంటుంది. చుట్టూ వ్యాపించి దానిని పూర్తిగా మరుగుపరుస్తుంది.

నైతిక ప్రవర్తనా సంకల్పం ప్రయోజనకారి అని చిత్రించే ప్రపంచాన్ని విశదీకరించే దిక్కుగా ఈ చుట్టుకోవను తీసుకుపోతాయి. ఎపిక్టెటస్, మార్క్స్ యురీలియస్ ల వైరాగ్యవాదంలో, 18 వ శతాబ్దపు హేతువాదంలో, కాన్ ఫ్యూసియస్, మెన్సియస్, తదితర చీనా మేధావుల వాదన లలో మానవునికీ - ప్రపంచానికీ గల సంబంధాన్ని గురించిన ప్రాథమిక సమస్యలలో ప్రారంభమయి, నైతిక లక్ష్యాలతో కూడిన ప్రపంచ సంకల్పంవరకు ప్రపంచ సంఘటనలను సమీక్షించి నైతిక ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వాన్ని తత్వశాస్త్రం చేరుకుంటుంది. బ్రాహ్మణ మతంలో, బౌద్ధమతంలో, తదితర భారతీయ మతాలలో స్కాపెస్ హార్ మతంలో కాలావధు లకు బద్ధమయిన మానవజీవితం ప్రయోజనమైనది. అందు వల్ల దానిని శీఘ్రం అంతమొందించడం మంచిది. ప్రపంచం కోసం, జీవితం కోసం ఆత్మార్పణ చేయడమే మానవుని వివేక కృత్యం.

ఈ విధమయిన చింతనతోపాటు తాత్త్విక రంగంలో అందులో నూ ముఖ్యంగా పాశ్చాత్య తత్త్వశాస్త్ర రంగంలోకి ఇంకొక విధమయిన చింతన ప్రవేశించింది. ఈ చింతనలో

ప్రపంచానికి - మానవునికి గల సంబంధాన్ని గురించిన సమస్యలకు ప్రాధాన్యం లేదు. విజ్ఞాన స్వభావాన్ని గురించి, హేతుయుక్తమయిన చింతను గురించి, విజ్ఞాన శాస్త్రాలను గురించి, మన స్వత్వ శాస్త్రం, సాంఘిక శాస్త్రాలను గురించి, తదితర విషయాలను గురించి ఎక్కువగా పట్టించుకొంటుంది. ఈ సమస్యలన్నీ తత్వశాస్త్రానికి సంబంధించినవి భావిస్తోంది. లేకపోతే వివిధ శాస్త్రాల ఫలితాలను పరిశీలించి ఒక క్రమంలోకి తీసుకురావడమే తన విధిగా తలపోస్తోంది. మానవుని తనను గురించి, తనకూ - ప్రపంచానికి గల సంబంధాన్ని గురించి ఆలోచించమని ప్రబోధించడానికి బదులు వివిధ శాస్త్రాలను అతని ముందుపెట్టి జీవిత దృక్పథాన్నీ ప్రపంచానికి - అతనికి గల సంబంధాన్నీ గూఢపాండించుకోవలసిందని కోరుతుంది. ఈ విషయాన్ని పట్టిలో ప్రపంచంలో ఉండి, ప్రపంచంలో జీవించే మానవునిగాగాక, ప్రపంచం దగ్గర ఉండి, బయటనుంచి దానిని గురించి ఆలోచించే మానవునిగా భావించి హితబోధ చేస్తుంది.

మానవునికి - ప్రపంచానికి గల సంబంధాన్ని ఏదో అనాలోచితమయిన దృక్పథం నుంచి చూడడమో లేక పూర్తిగా నిస్మరించడమో చేస్తుంది కాబట్టి పాశ్చాత్య తత్వ శాస్త్రంలో వికృత, ఆనుగుణ్యత కొరవడినాయి. అందువల్లనే అది కృతకంగా, విపరీతంగా, అసంపూర్ణంగా, వ్యాకులంగా కనిపిస్తుంది. కాని అది సుసంపన్నమయినది; సార్వజనీనమయినది. ఇందులోని వివిధ మతాలు ఒక దానిలో ఒకటి చొచ్చుకుపోతున్నా వివిధ దృక్పథాలనుంచి, ప్రపంచ దృక్పథాన్ని గురించి ఆలోచించగలుగుతుంది.

భవిష్యత్ప్రపంచ తత్వశాస్త్రం పాశ్చాత్య పాశ్చాత్యే తర చింతనల సమన్వయంలోనుంచిన ప్రాథమిక, ప్రాథమిక చింతన సమన్వయంనుండి ఉత్పన్నమవుతుంది.

మనకాలపు మేధాజీవితానికి మర్మవాదం దూరంగా వైదొలగుతుంది. ఇదికూడా ఒకవిధమయిన ప్రాథమిక చింతనే. వ్యక్తిని ప్రపంచంతో ఆధ్యాత్మికసంబంధం పెట్టుకోకుండా ప్రత్యక్షంగా పనిచేస్తోంది. కాని హేతుయుక్తమయిన చింతన ద్వారా ఇదిసాధ్యమవుతుందేమోనని భయపడుతూ ఆంతరజ్ఞానాన్ని ఆశ్రయిస్తుంది. ఈ ఆంతరజ్ఞానంలో చింతన చురుకుగా పనిచేస్తుంది. ఒకవిధంగా చూస్తే గతకాలంలోని మర్మవాదం చుట్టుదారులు తొక్కి ఒకవిధమయిన చింతనకే దారితీస్తుంది. హేతుయుక్తమయిన చింతఫలితంగా వచ్చిన విజ్ఞానం మాత్రమే సత్యమని మనం భావించడంవల్ల పైన చెప్పిన మర్మవాదమును రూపొందించే విశ్వాసాలు అవి ప్రకటింపబడి సుజువు చేయబడినరూపంలో మనకు ఆధ్యాత్మికనిధి కాజాలవు. అంతే కాదు, అని సంతృప్తికరంగాకూడా లేవు. గతంలోని మర్మవాదంలోని నైతికత చాలా అల్పమని చెప్పకతప్పదు. అది మానవులను అంతర్ముఖులను చేయగలుగుతుందేగాని సజీవ నైతికతామార్గం వట్టించదు. క్రియాత్మకమయిన నైతికతతో మానవులను అంతర్ముఖులను చేసే ప్రపంచ దృక్పథానికి దారితీసే విశ్వానికి జీవితానికి ఆధ్యాత్మికసంబంధం ద్వారా ప్రపంచదృక్పథ సత్యాన్ని నిరూపించవలసిఉంటుంది.

మన యుగలక్షణమయిన చింతనారాహిత్యాన్ని తొలగించడానికి ప్రపంచాన్ని వివరించడంలో చుట్టుదారులు

తోక్కే అప్రాధమిక చింతనగాని, నిరూప ఆంతరజ్ఞానంగాని
 ఫలప్రదంగా పనిచేయజాలవు. మానవులకు సహజమయిన
 సామాన్యచింతనను తీసుకుని వృద్ధిచేసే ప్రాధమిక చింతనకు
 మాత్రమే సందేహనాదంబిగాద అధికారం ఉంది. ఒకే ఒక
 మార్గాన సంపాదించిన చింతనా ఫలితాలను మానవుల
 ముందుంచే అప్రాధమిక చింతన వారి స్వంతచింతనను నిల
 బెట్టలేకపోతోంది. పైగా వారి స్వతచింతనను తొలగించి
 ఇంకోవిధమయిన చింతనను వారిలో నెలకొల్పుతోంది. ఇంకో
 విధమయిన చింతనను ఆమోదించడంవల్ల స్వంతచింతన బల
 హీనపడిపోతుంది. ఇది బయటినుంచి వచ్చిన సత్యాన్ని ఆమో
 దించడమే. అంతేకాదు, సందేహనాదం వేపు అడుగువేయడమే.
 ఈవిధంగానే జర్మనీ తత్వ శాస్త్రంలోని గొప్పగొప్ప వాద
 నలు ఆంథోలో ఎంకో ఉత్సాహజనకంగా ఉన్నా పందొ
 మ్మిదవ శతాబ్దాంధంలో సందేహనాదం అభివృద్ధిచెంద
 డానికి కావలసిన ప్రాతిపదికలు తయారుచేసిపెట్టాయి.

ఇంకోవారి మానవులను చింతనాపరులుగా చేయా
 లంటే వారి జీవితానికి కావలసిన విజ్ఞానాన్ని సముపార్జించు
 కోవడానికి వారి స్వంతచింతనను ఆశ్రయించేటట్లు చేయవలసి
 ఉంటుంది. జీవితంయెడ శ్రద్ధాభక్తులనుంచి జనించే చింతనలో
 ప్రాధమికచింతన కావనస్తుంది. భూమి అడుగునుంచి చాలా
 దూరం ప్రవహించే ప్రవాహం తిరిగి భూమిపైకి వస్తుంది.

ఇప్పుడు ప్రాధమిక చింతన ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వానికి
 చేరుకుంటోందనే నమ్మకం భ్రమ కాదు. చింతన పూర్తిగా
 వాస్తవికతలయిపోయిందనే షషయంతో దీనికి సంబంధంఉంది.

ప్రపంచం సంఘటనల సమ్మేళనం అనే దృష్టితో ఇది వ్యవహరిస్తోంది. ఈ సంఘటనల సమ్మేళనంలో మానవుడు చేరుకునే ఆధ్యాత్మికసంబంధం పరిత్యాగంజ్వారా దానికింద ఆధ్యాత్మికస్థానాన్ని సంపాదించుకోవడమే. దానికి సహజంగా లొంగిఉండడమే. ఇటువంటి ప్రపంచభావంలో మానవుని చేష్టలకు అర్థం, ప్రయోజనం ఉందనుకోవడం అసాధ్యం. తనను అణచివేసే ఈ సంఘటనల సమ్మేళనానికి బాసిసగా మానవుడుండలేడు. ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వానికి, నైతికతకు అతని మార్గం అనగోధింపబడుతుంది.

ఈవిధంగా ప్రపంచాన్ని నిర్జీవంగా అసంపూర్ణంగా ద్యోతకంచేయడంవల్ల కలిగిన అనగోధం-అణచివేత సహజమార్గాన చింతన చేసుకోలేనిదానిని ఒకవిధమైన దృశ్య-వివరణ ద్వారా చేసుకోవాలని అది విఫలప్రయత్నం చేస్తుంది. సముద్రానికి వయనించే నదిలాంటిది దీ చింతన. నది పర్వతశ్రేణులచే దారిమధ్య అడ్డగింపబడుతుంది. చుట్టూమార్గాన సముద్రాన్ని చేరుకోవాలని నీరు యత్నిస్తుంది. కాని బోయలబో పడి వాటిని నింపుతుంది. కొన్ని శతాబ్దాలతరవాత నిలననీరు ఏగోవిధంగా కట్టను తెంచుకొంటుంది.

ప్రపంచం ఒక్క-సంఘటనలతోకూడిందే కాదు. జీవితంతోకూడిందికూడా. నా చేరువలోకి నచ్చినంతవరకు ప్రపంచంలోని జీవితంలో నేను తటస్థవిధానమేగాక క్రియాత్మకమయిన విధానంకూడా అనలంబించాలి. సజీవమయినదా సినకు నేను పూనుకోగానే నాలో చురుకుదనం వస్తుంది. ప్రపంచంమీద దీని ప్రభావం పడి అర్థవంతం, ప్రయోజనకారి అవుతుంది.

ఒకసారి సాధించిన తరువాత ఒక విషయం ఎంత చిన్నదిగా స్పష్టమయినదిగా కనిపించినా ప్రపంచంఎడ నిర్జీవ భావానికి బదులు జీవితంలోనిండిన యధార్థ ప్రపంచభావాన్ని నిలవడానికి ఎంతోకాలం పరిణతిచెందాలి. సముద్రంలో నుంచి లేచిన పర్వతశ్రేణిమీది నున్నపు పొరలను వర్షం తుడిచిపెట్టిన తరువాతనే ఆ పర్వతశ్రేణిలో నానకు గోచరించి చుట్టుగా ప్రసంచదృక్పథవిషయాలలో నా స్తనిక చింతనమీద అనా స్తనిక చింతన పొరలాగా కప్పకునిఉంటుంది.

మానవునికి ప్రపంచానికిగల నా స్తనిక సంబంధ ప్రశ్నకు జీవితంఎడ శ్రద్ధాభక్తులనే భావం నా స్తనిక ప్రశ్నాత్మరం ఇస్తుంది. అస్తిత్వంగల ప్రతీదీ, శనలాగే జీవించాలనే సంకల్పరూపమని మానవుడు భావిస్తాడు. ఈ ప్రపంచంలో అతనికి తెలిసింది ఇంతే. ఈ ప్రపంచంలో తటస్థ విధానం క్రియాత్మకవిధానం అవలంబిస్తాడు. జీవితసమేశ్వనంలోని సంఘటనలకు ఒక నేపున తలనంచుతాడు. ఇంకోవేపున అతనిచేరువకు వచ్చిన జీవితాన్ని వృద్ధిలోకి తీసుకురాగలడు, నాశనం చేయగలడు.

మానవుని జీవితం అర్థవంతం కావాలంటే ప్రపంచంలో అతని సహజసంబంధాన్ని ఆధ్యాత్మికస్థాయికి తీసుకురావాలి. ప్రపంచంఎడ తటస్థతవహించిన మానవుడు అప్పుడు పరిత్యాగంద్వారా ఆధ్యాత్మికసంబంధం ప్రపంచంతో నెలకొల్పుకోగలుగుతాడు. ప్రపంచ సంఘటనలకు తలబిగ్గవలసి ఉన్నా బాహ్యజీవితాన్ని రూపొందించే భాగ్యభోగాలనుంచి ఆంతరస్వాతింత్ర్యం పొందుతాడు. ఇదే నిజమయిన పరి

త్యాగం. ఆంతరస్వాతంత్ర్యం అంటే, జీవితంలో వచ్చే కష్టాలను ఎదుర్కొనకలిగిన శక్తి. ఇది అతను అంతర్ముఖుడు కావడానికి, గంభీరుడు కావడానికి, పవిత్రుడు కావడానికి, ప్రశాంతత అలవస్సుకోవడానికి తోడ్పడుతోంది. అందువల్ల పరిత్యాగం మానవుని స్వీయజీవితం చుక్క ఆధ్యాత్మిక, నైతిక అస్తిత్వమే. పరిత్యాగదశను దాటిన నాడే ప్రపంచ అస్తిత్వభావాన్ని చేరుకోగలుగుతాడు.

ప్రపంచంలో క్రియాత్మిక సంబంధం గల మానవుడు తనకోసరం జీవించడమే కాకుండా, అతని చేరువలోకి వచ్చిన జీవితమంతటితోనూ తాదాత్మ్యం చెందడం ద్వారా ప్రపంచంలో ఆధ్యాత్మిక సంబంధం నెలకొల్పుకోగలుగుతాడు. జీవిత అనుభవాలన్నీంటినీ తనవిగా భావించుకుంటాడు, చేయగలిగిన సహాయంచేస్తాడు, జీవితాన్ని సంరక్షించడం, నృద్ధిలోకి తీసుకురావడం పరమానందంగా భావిస్తాడు.

మానవుడు తన జీవిత నిగూఢతను గురించి, తనను ప్రపంచంలో నిబిడికృతమయిన జీవితాన్ని బంధించే బంధనం గురించి ఆలోచించడం ప్రారంభిస్తే అతని జీవితం మీద, అతని చేరువలోకి వచ్చే జీవితం మీద జీవితం ఎడత్రద్దాభక్తులనే భావం ప్రసరిస్తుంది. క్రియారూపంలో ఈ నైతిక ప్రపంచ - జీవిత అస్తిత్వ సూత్రం గోచరిస్తుంది. తనకోసమే జీవించినప్పటికంటే మానవుడికి అన్నివిధాలా కష్టంగానే వుంటుందిగాని అది మరింత సౌభాగ్యవంతంగానూ, రమణీయంగానూ, సుఖప్రదంగానూ ఉంటుంది.

జీవితం గురించి, ప్రపంచం గురించి ఆలోచన మానవుని

సూటిగా తప్పనిసరిగా జీవితంఎడ శ్రద్ధాభక్తులభావానికి చేరు
స్తుంది. ఇంకోకేపుకునుగళ్ళే ఫలితాంశాలకు దారితీయదు.

ఒకమూల ఆలోచించడం : పాఠంభించిన మానవుడు
తన స్వంతజీవితంలోనే నినుగ్నుడనాలని పట్టుదలపట్టితే ఆ
భావం వచ్చినపుడల్లా అచింతనకు లొంగిపోయి జడపదార్థం
లాగా అందులో పడిఉండనలసినస్తుంది. చింతనను పరిత్యజిం
చకపోతే జీవితంఎడ శ్రద్ధాభక్తులభావానికిమాత్రమే వచ్చి
తీరుతాడు.

సందేహానాదాన్నిగాని, నైతిక ఆశయాలులేని జీవితాన్ని
గాని ఏచింతనద్వారా చేసుకుంటున్నామని నాదిస్తున్నారో
అచింతన చింతనకాదు. చింతనలాగా ఉదించే అచింతన. జీవిత
నిగూఢతతో ప్రపంచంలో అది సంబంధంపెట్టుకోకపోవడమే
ఇందుకు నిదర్శనం.

జీవితంఎడ శ్రద్ధాభక్తులతోనే పరిత్యాగభావం ఇమిడి
ఉంది. ప్రపంచం, జీవితాల స్తిత్వం, నైతికత-ఈమూడు ప్రపంచ
దృక్పథంలో అత్యంత ప్రధానమయినవి. ఈ మూడూ
చింతనాఫలితాలతో ముడిపడిఉన్నాయి.

ఇప్పటివరకు పరిత్యాగ ప్రపంచదృక్పథం, ప్రపంచజీవిత
అస్తిత్వ ప్రపంచదృక్పథం, నైతికతాకాంక్షలను సంతృప్తిపరచ
డానికి యత్నించే ప్రపంచదృక్పథాలుమాత్రమే ఉన్నాయి.
ఈ మూడింటిని సమ్మేళనంచేయగలిగిందేదీలేదు. ఈమూడూ
జీవితంఎడ శ్రద్ధాభక్తులు అనే ప్రపంచ విశ్వాసంనుంచి జనిం
చినవని భావించి అందులో అన్నీ నిబిడీకృతమయి ఉన్నాయని
నురిస్తేనే ఇది సాధ్యమవుతుంది. నైతికతప్రకటన పరిత్యాగా

నికీ, ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వానికి ప్రశ్నేక ప్రతిపత్తిలేదు. అవి దానికి తగ్గునాయిలోవే.

వాస్తవిక చింతనలోనుంచి జనించడంవల్ల జీవితంఎడ
శ్రద్ధాభక్తుల నైతికతాభావంకూడా వాస్తవికమయినదే. నూన
పుని అది వాస్తవికతకు చేర్చి దానిని స్పష్టంగా వ్యవహరించే
టటుచేసుంది.

జీవితం ఎడ శ్రద్ధాభక్తుల సేభానం సజీవనైతిక విషయాన్ని అందివ్వలేనంత నిర్జీవమయినది, సామాన్యమయినది అని మొదటలో ఊహించుచు కౌని, చింతన ద్యోతకమయేరూపం సజీవమయిందా కాదా అని బాధపడనక్కరలేదు. ఆ రూపం దాని కర్తవ్యం నిర్వర్తించి సజీవంగా ఉంటే చాలు. జీవితం ఎడ శ్రద్ధాభక్తుల నైతికతాభావప్రభావానికి లోనయినవారు ఆ నిర్జీవరూపంలో ఎంత అగ్ని ఇరుడిఉందో గ్రహించగలుగు తారు. జీవితం ఎడ శ్రద్ధాభక్తుల నైతికతాభావం సార్యజనీన వ్యాప్తిగాంచిన నైతికప్రేమయే. ఈ నైతికత జీవస్వోధించి నదే. ఇది చింతనకు చాలా అవసరమని ఇప్పుడు గుర్తించారు.

నైతికత సహజజీవనానికి అమిత నిలువనిస్తోందని ఒక అభ్యంతరం లేవదీస్తున్నారు. తాము న్యసహరించవలసిన జీవితం నిగూఢమయినదనే విషయం గుర్తించలేకపోవడంవల్లనే పూర్వపు నైతికతత్వాలు విఫలమయినాయని జవాబు చెప్పవచ్చు. ఆధ్యాత్మిక జీవితం సహజజీవితంలో మనకు తలస్థపడుతోంది. జీవితం ఎడ శ్రద్ధాభక్తులభావం సహజజీవితానికి ఆధ్యాత్మికజీవితానికి ఒకేవిధంగా వరిస్తుంది. జీసస్ చెప్పిన నీతికథలో గొర్రెలకాపరి తప్పిపోయిన గొర్రెఒక్కనేకాకుండా గొర్రెసంతటినీ రక్షిస్తాడు. సహజజీవితం ఎడ శ్రద్ధాభక్తులు బలీయ

మయినకొలదీ ఆధ్యాత్మికజీవితంఎడ శ్రద్ధాభక్తులుకూడా బలీయమవుతాయి.

జీవితంఎడ శ్రద్ధాభక్తుల నైతికతాభావం విచిత్రంగా గోచరిస్తుంది. అది జీవితంలో హెచ్చుతగ్గుల విలువ అవిలువలకు మధ్య భేదం కన్పించదు. ఇలాభేదం కన్పించకపోవడానికి దాని కుండే కారణాలు దానికున్నాయి.

వివిధ జీవితాల విలువలలోను సార్వజనీనంగావర్గీకరించి చూపడం, మనలనుమనం విమర్శించుకున్నట్టే. మాననజాతి నుంచి అవి కనిపించే దూరాల హెచ్చుతగ్గులనుబట్టి వాటిని తేకకట్టినట్టవుతుంది. ఇంకోరకమయిన జీవితం, విశ్వంలో ఒకభాగంగా, ఎంత ప్రాధాన్యమయినదో ఎవరికి తెలుసు?

అటువంటి విభేదాన్నేకనక పాటిస్తే నిరర్థకమయిన జీవితం ఒకటిఉందనీ, దానికి హానికలిగించినా, దానిని నాశనం చేసినా పరవాలేదనే వ్యక్తపథం ఏర్పడుతుంది. నిరర్థకమయిన జీవులలో పరిస్థితులనుబట్టి వివిధకీటకాలను, ఆదిమానవులను చేర్చాలనే నిర్ణయానికి వస్తాం.

యథార్థనైతికతలుగల మానవునికి మానవునిదృష్టిలో తక్కువ తరగతికిచేందిన జీవితంలో సమజీవితమంతా పవిత్రమయిందే. తనముందుకు వచ్చినపుడు తప్పనిసరిఅయి ఈ విభేదాలు మానవుడు చేసుకుంటాడు. ఉదాహరణకు ఒకప్రాణిని రక్షించడానికి రెండుప్రాణులలో దేనిని బలిచేయాలి అన్నవిషయం వచ్చినపుడు ఈ విభేదం పాటించవలసివస్తుంది. ఈ నిర్ణయాలను చేసేటపుడు స్వంతకారణాలతో స్వచ్ఛందంగా చేస్తున్నాననే పరిజ్ఞానం అతనికి ఉంటుంది. ఒక జీవిని నాశనం చేసిన బాధ్యత తనదనీ అతనికి తెలుసు.

పూర్వం రోగులు బాధపడుతుంటే కళ్ళప్పగించి చూస్తూ ఊరకుండవలసి వచ్చేది. ఇప్పుడు మత్తుమందు కనిపెట్టడం నా కెంతో సంతోషం చేకూర్చింది. నేను దుర్భిణీ యంత్రంలో రోగ క్రిములను చూసినప్పుడల్లా ఇతర జీవులను రక్షించడానికి వీటిని నాశనంచేయక తప్పదని భావిస్తుంటాను.

నల్లవాళ్ళి చేతిలో చావకుండా నేను రాబందు పిల్లలను కొని రక్షిస్తుంటాను. వాటిని ఏంచేయాలి? ఆకలితో మాడి చావనీయాలా? లేక వాటికి ఆహారంగా చిన్న చేపలను చంపి వేయాలా? రెండోమార్గమే అనునరించాను, కాని ప్రతిరోజూ ఈ రాబందుల రక్షణకు చిన్న చేపలను బలిపెడుతున్నానే అని బాధపడుతూనే ఉన్నాను.

జీవించాలనే సంకల్పంగల జీవులమధ్య జీవించే మానవుడు ఇతర జీవీశాలను బలిపెట్టి తన జీవితాన్ని, వాటి జీవితాలను రక్షించాలనే స్థితికి వస్తాడు. కాని జీవితంయెడ శ్రద్ధా భక్తుల నైతిక భావంగల మానవుడు తప్పనిసరి అయిన పరిస్థితులలోనే జీవితాలకి హాని కలిగిస్తాడు, నాశనం చేస్తాడు. అంతేకాని, అనాలోచితంగా మాత్రం చెయ్యడు. స్వాతంత్ర్యం ఉండేమాత్రం మానవుడు జీవులకు సహాయంచేసి కష్టాలనుంచి, నాశనంనుంచి కాపాడాలనే చూస్తాడు.

బాల్యం నుంచి జంతువులంటే నాకు ఆశక్తి హెచ్చు. జంతువులయెడ సానుభూతి చూపడం దయాదాక్షిణ్యాలవల్లనే నని భావింపబడుతుంది. కాని, జీవితం యెడ శ్రద్ధాభక్తుల నైతిక భావం దానిని చింతనాపరుడయిన మానవుడు తప్పించుకోలేని విద్యుక్తధర్మంగా చిత్రిస్తోంది. అంతవరకు మానవునికి

జంతువుకు గల సంబంధ సమస్యను అర్థంకానిదిగా, అసాధ్యమైనదిగా ఎంచి నైతికశాస్త్రం వ్యవహరిస్తోంది. జంతువుల యెడ సానుభూతి మంచిదని భావింపబడినా, నీతిశాస్త్రం కిందకి దానిని తీసుకుని రావడం లేదు. దీనికి కారణమేమిటి? దీనికి కారణ మానవునికీ-మానవునికీ గల సంబంధంమీద మాత్రమే నీతిశాస్త్రం కేంద్రీకరింపబడడమే !

జంతువులను బాధించే ఏ విధమైన వినోదాలనయినా మానవులు ఎప్పుడు ఏవగించుకుంటారో గదా !

చింతనలో జనించే నీతి హేతుబద్ధమైనది కాదు. హేతు విరుద్ధమయినది. విద్యుత్త ధగ్గాలను నేర్పుతో నిర్ణయించి పెట్టదు. ప్రతివ్యక్తిమీదా అతని చేరువలోని జీవితాల బాధ్యతను ఉంచి, దానికి సహాయంచేసేటట్లు చేస్తుంది.

ప్రగాఢమయిన ప్రపంచ దృక్పథం నిగూఢమయిందే. మానవునికీ, అనంతానికీ సంబంధం ఇందులో ఏర్పడుతుంది. జీవితంయెడ శ్రద్ధాభక్తుల ప్రపంచ దృక్పథం నైతికమార్గమే. ఈ నైతిక మర్మం హేతుబద్ధమయిన చింతనలో జనిస్తుంది. జీవించాలనే సంకల్పం తననుగూర్చి, ప్రపంచాన్ని గురించీ ఆలోచించడం ప్రారంభిస్తే మన చేరువలోని ప్రపంచ జీవితాన్ని మన జీవితంలో అనుభవించి, మన చేతలద్వారా మనం జీవించాలనే సంకల్పాన్ని జీవించాలనే అనంత సంకల్పానికి వినియోగిస్తాము. హేతుబద్ధమయిన చింతన ప్రగాఢమయితే మర్మతత్త్వంలోని హేతువిరుద్ధతలో అంతమవుతుంది. ప్రపంచం, జీవితం హేతుబద్ధమయినవే. వాటితో హేతుబద్ధ చింతన వ్యవహరించవలసి ఉంటుంది.

ఈ ప్రపంచంలో జీవించాలనే అశంతసంకల్పం సృజించాలనే సంకల్పరూపంగా ద్యోతకమవుతుంది. ఇది అనేక భావకరమయిన సమస్యలతో నిండి ఉంది. ఇది మనలో ప్రేమించాలనే సంకల్పంగా వ్యక్తమవుతుంది. ఈ ప్రేమించాలనే సంకల్ప సమస్యను మన వ్యూహా పరిష్కారము.

జీవితం యెడ శ్రద్ధాభక్తుల భావానికి అందునల్ల మత లక్షణాలు వడతాయి. ఇందులో విశ్వాసం ఉంచి, ఆ విశ్వాసం ప్రకారం నడుచుకునే మానవుడు ప్రాథమికమయిన ధర్మ నిష్ఠను కనవరుస్తాడు. మతలక్షణాలతో కూడిన ప్రేమధర్మం ద్వారా జీవితం యెడ శ్రద్ధాభక్తుల ప్రపంచదృక్పథానికి క్రైస్తవ మతానికి సంబంధం ఏర్పడుతోంది. ఆధ్యాత్మిక జీవితాన్ని పెంపొందించేందుకుగాను క్రైస్తవ మతానికి చింతనకూ నూత్న సంబంధం ఏర్పడే అవకాశం ఉంది.

18 వ శతాబ్ది హేతువాదయుగంలో క్రైస్తవమతానికి చింతనకి ఎంతో సంబంధం ఉండేది. దీనికి కారణం నైతిక భావానికి మతలక్షణాలు ఉండటమే. నిజానికి చింతననుంచి ఈ నైతికభావం జనించలేదు. అజాతంగా క్రైస్తవ మతాన్నుంచి స్వీకరించింది. తరవాత తరవాత చింతన పూర్తిగా తన స్వంత నైతిక భావాలమీద ఆధారపడవలసి వచ్చింది. అప్పుడు ఈ స్వంత నైతిక భావాలలో జీవం, మతభావాలు లేకపోవడం వల్ల క్రైస్తవ నైతిక భావాలలో దీనికి సామ్యం లేకుండా పోయింది. దానిమీద క్రైస్తవమతానికి క్రియాత్మక చింతనకూ గల సంబంధం నడలింది. నేడు క్రైస్తవమతం తనలోకి తాను కుంచించుకుపోయి తన భావాలను మాత్రమే ప్రచారంచేసు

కోవడం మొదలుపెట్టింది. చింతనకు, తన భావాలకు ఐక్యత కలదని రుజువుచేసుకోవడం నిరర్థకమనీ. తన భావాలు చింతనకు బయటననీ, దానికంటే గొప్పననీ ఎంచుకొంది. దీనిమూలంగా ఆధ్యాత్మిక జీవితంతో సంబంధం, దానిమీద తన ప్రభావం ప్రసరించే అవకాశం కోల్పోయింది.

ఇక ఇప్పుడు జీవితం యెడ శ్రేభద్ధాక్తుల ప్రపంచ దృక్పథంతో ముందుకు రావడంవల్ల చింతనతో చేతులు కలపడమాలేదా అని తేల్చుకోవలసి వచ్చింది.

క్రైస్తవ మతం తనను తాను సరిగా తెలుసుకోవాలంటే దానికి చింతన అత్యవశ్యకం. మధ్యయుగంలో బానిసత్వం, మాంత్రికలకు దహనం చేయడం, చిత్రహింస మొదలయిన అమానుష కృత్యాలను న్యతిరేకించే సామ్రాజ్యగా కాకుండా ప్రేమా, దాక్షిణ్యాలను సంప్రదాయ సిద్ధమయిన సత్యాలుగా శతాబ్దాల తరబడి భావించింది. విజ్ఞానయుగ చింతనా ప్రభావాన్ని రుచిమూచిన తర్వాతనే మానవజాతి కోసరం పోరాటంలోకి దిగింది. ఈ విషయం జ్ఞప్తిలో ఉన్నంత కాలం చింతనకంటే తాను గొప్ప అనే భావం సహించదు.

హేతువాద యుగంలో క్రైస్తవమతం సంకుచితమయి పోయిందని పదేపదే అంటున్నారు. కాని ఈ సంకుచితత్వానికి పరిహారంగా క్రైస్తవమతం ఎంత సేవ చేసిందో మనం తెలుసుకోవాలి. తిరిగి నేను చిత్రహింస అమలులోకి వచ్చింది. పోలీసు, జైలు అధికారుల విచారణ ఒకమూల సాగుతూంటే నేరస్తులచేత నేరం ఒప్పించడానికి వారిని నానాహింసలు పెడుతున్నారు. గంటగంటకు ఎంత హింసాకాండ జరుగుతోందో

ఊహించడం కష్టం. కాని ఈ చిత్రహింసకు వ్యతిరేకంగా నేటి క్రైస్తవమతం చర్యలు తీసుకోకపోగా నోరుకూడా మెదవడంలేదు. ఇలాగే నేటి మూఢవిశ్వాసాలను అంత మొందించడానికి చర్యలు తీసుకోవడంలేదు. వీటిని ప్రతిఘటించాలనీ, 18వ శతాబ్దం సాధించినవాటిని చేపట్టాలనీ నిశ్చయించుకున్నా యుగతత్త్వంమీద అధికారం లేకపోవడంవల్ల అది వీటిని సాధించలేదు.

తన నైతిక, ఆధ్యాత్మిక స్వభావంలోని వాస్తవికతను రుజువు పర్చుకోవడానికి నేటి క్రైస్తవమతం చర్చిద్వారా తన స్థానాన్ని రోజురోజుకు బలీయం చేసుకుంటున్నాననే వ్యామోహంలో పడింది. ఒక విధమయిన ఆధునిక తాకికజ్ఞానాన్ని అనుసరిస్తూ యుగతత్త్వానికి స్థానం కల్పిస్తోంది. ఇతర సంస్థలలాగానే తానూ చరిత్రాత్మక మయినదనీ, ఆచరణ యోగ్యమయినదనీ అనిపించుకోవాలని యత్నిస్తున్నది. బాహ్య శక్తిని ఎంత సంపాదించుకుంటే అంత ఆధ్యాత్మిక శక్తిని కోల్పోతోంది.

క్రైస్తవ మతం చింతనయొక్క స్థానాన్ని ఆక్రమించలేదు. దానిలోనించి జనించాలి. చింతన, వైరాగ్యంలేని కొరతను అది స్వయంగా తీర్చలేదు. చింతననుంచి జనించిన ప్రాథమిక ధర్మనిష్ఠవల్ల చైతన్యవంతమయిన యుగం ఒక్కటే తన స్వంత ఆలోచనలలోని అవినాశన కరమయిన అంశాలను గ్రహించగలదు.

భూజల మీదుగా ప్రవహించే ప్రవాహపునీరు నష్టమయి పోకుండా కాపాడినట్లే క్రైస్తవ మతానికికూడా చింతనలో

జనించిన ధర్మనిష్ఠ అనే భూజల ఎంతో అనసరం. చింతననుంచి మతానికి మార్గం మూసివేయకపోతే ఆధ్యాత్మిక శక్తిని పొందగలుగుతుంది.

చింతన మూలంగా నేను మతంలో, ముఖ్యంగా క్రైస్తవ మతంలో విశ్వాసం నిలపుకోగలుగుతున్నాను.

చింతనాపరుడు సంప్రదాయ మత సత్యాన్ని ఎదుర్కొని నిలబడగలడు. దానిలోని ప్రగాఢ, శాశ్వత హంశాలను ఎక్కువగా పోగుచేసుకోగలడుకూడా.

భగవంతునితో తాదాత్మ్యం ఒక్క ప్రేమద్వారా మాత్రమే పొందగలమనేదే క్రైస్తవబోధనలోని సారాంశం. చింతనకూడా దీనినే వ్యక్తీకరిస్తోంది. భగవంతుని విషయమయిన జ్ఞానమంతా మన జీవితాలలో ప్రేమించాలనే సంకల్పంగా భగవానుని అనుభూతి పొందగలుగుతామనే దానిమీదే ఆధారపడిఉంది.

అనంతంనుంచి మననుచేతే కాంక్షింపజమే ప్రేమభావం అని గుర్తించిన మానవుడు అతీంద్రయ జ్ఞానమును ప్రసాదించమని మతాన్ని అర్థించాడు. ప్రపంచంలోని చెడుకి అర్థమేమిటి? ఆసిపురుషుడైన భగవంతునిలో సృజించాలనే సంకల్పానికీ, ప్రేమించాలనే సంకల్పానికీ అభేదం ఎందువల్ల? ఆధ్యాత్మిక, భౌతిక జీవితాలకుగల సంబంధమేమిటి? మనజీవితం తాత్కాలికమైన దయినా ఎలా శాశ్వతమైనది? అనే ప్రశ్నలమీద ఆలోచిస్తాడు. ఈ ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పడం సాధ్యం కాదనే నిరాశ ఎంత బాధిస్తున్నా వాటిని పక్కకు నెట్టివేస్తు

న్నాడు. ప్రేమద్వారా భగవంతునిలో, ఆధ్యాత్మిక జీవిత విజ్ఞానంలో అతనికి కావలసింది లభిస్తుంది.

“ప్రేమ ఎన్నటికీ విఫలంకాదు.....” అన్నాడు సెయింట్ పాల్.

ధర్మనిష్ఠ ఎంత ప్రగాఢమైతే అతీంద్రియ విషయాల విజ్ఞానాన్ని అంత తక్కువగా కోరుతుంది.

చింతనలో జనించిన ధర్మోష్ఠవైపు మొగ్గే క్రైస్తవమతం అద్వైతంలోకి అడుగుడుతుందనే భయం వాస్తవమయింది కాదు. అస్తిత్వంగల ప్రతీదీ ఆదిపురుషునిలోనిదే ననే దృక్పథం నహిస్తుందికాబట్టే సజీవ క్రైస్తవ మతరూపాలన్నీ అద్వైతం కిందకే వస్తాయి. నైతిక ధర్మనిష్ఠ అద్వైత మర్మతత్వంకంటే గొప్పది. దీని ప్రకారం ప్రకృతిలో ప్రేమదైవం కనిపించదు. ప్రేమించాలనే సంకల్పంగా మనలో ద్యోతకం అవడంనల్లనే ఆయననుగురించి తెలియవస్తుంది. ప్రకృతిలో ద్యోతకమయే ఆదిపురుషుడు మన దృష్టిలో నిరాకారుడు. కాని ప్రేమించాలనే సంకల్పరూపంలో ద్యోతకమయే ఆదిపురుషునితో నైతిక వ్యక్తిగోలాగా సంబంధం పెట్టుకుంటాం. ఆస్తికమతం అద్వైతానికి వ్యతిరేకమయినదికాదు. దానిలోనుంచి సహజమైన, అనిర్ణీతమైనదానినుండి నైతికంగా నిర్ణీతమయినదిగా జనిస్తుంది.

చింతనాదశను దాటిన క్రైస్తవ మతం మానవునకు అతని పాపాలను తీవ్రంగా గ్రహించేట్లు చేయగలుగుతుందా అనే అనుమానంకూడా నిరాధారమయిందే. పాపాల విషయంలో దాని తీవ్రత ఎక్కువగా బోధపడదు. దీనిని గురించి

‘పర్వతాగ్రం మీదనుంచి క్రీస్తు ప్రబోధం’ (Sermon on the Mount) లో ఎక్కువగా కనిపించదు. మానవ హృదయా లలో ఏసుక్రీస్తు ప్రతిష్ఠించిన పాపవిమోచన కాంక్ష, చిత్తశుద్ధి కాంక్ష పరిత్యాగాన్ని ప్రబోధిస్తాయి.

సంప్రదాయబద్ధమయిగాని, తదితర కారణాలవల్లగాని క్రైస్తవమతం నైతికమత చింతనద్వారా వ్యాఖ్యానింపబడడానికి నిరాకరస్తే దానికీ మానవజాతికీసూడా దురదృష్టం చుట్టుకుంటుంది.

ఏసుక్రీస్తు తత్వంలో నేడు క్రైస్తవమతం నిండిపోవాలి. అలా నిండిపోవడంవల్ల చేకూరిన బలంతో అంతర్ముఖమయిన మతంగా, ప్రేమాత్మకమయిన మతంగా రూపొందాలి. అప్పుడే మానవజాతియొక్క ఆధ్యాత్మిక జీవితసారం తయారవుతుంది.

ఈ పంచొమ్మిది శతాబ్దాలలోను క్రైస్తవ మతం బలహీనతలతో, పొరపాట్లతో కూడిన ప్రారంభదశలోనే ఉంది గాని ఏసుక్రీస్తు తత్వంలో జనించి పెంపొందింది గాలేదు.

క్రైస్తవ మతమంటే నా కెంతో భక్తిశ్రద్ధలన్నాయి కాబట్టి చిత్తశుద్ధితో, నిశ్వాసంతో దాని సేవకు పూనుకున్నాను. లేకపోతే క్రైస్తవాన్ని బలపరిచే మత విజ్ఞానశాఖకు చెందిన చింతనతో నేను తగాదాపెట్టుకునేవాడిని గాను. తన సహజ స్వభావాన్ని గురించే నిమిత్తం చిత్తశుద్ధితో, చింతనతో తనను తామ సరిచేసుకొమ్మని క్రైస్తవ మతాన్ని కోరతాను.

జీవితం యెడ శ్రద్ధాభక్తులనే నైతిక మతభావానికి మనలను చేర్చే ప్రాథమిక చింతన ముందుకువస్తే అది

కై) ననుచుతానిక చింతించకు నన్నిహిత సంబంధం కలిగియుందని అనిస్తున్నాను.

నీవు నిరాశావాదివా అశావాదివా అని ప్రశ్నిస్తే నా విజ్ఞానం నిరాశాపూరితమయినది, కాని నా సంకల్పం, నా వాంఛ ఆశాపూరితము. ఎవరేమని జవాబిస్తాను.

ప్రపంచ సంఘటనలలో ఒక ఉద్దేశమంటూ లేదనే భావం నన్ను కుంగజేసింది. ఎవరోగాని జీవించిఉన్నాననే సంకోచం వాస్తవంగా పొందలేకపోతున్నాను. నా ముఖా ఉన్న మానవులు ననుచున్న బాధలకేగాక నచ్చున స్వప్రీతి పడుతున్న బాధలు కూడా నా హృదయం కరిగిపోతుంది. ఇలా బాధపడే మానవసంఘానికి దూరంగా ఉండాలని నే నెన్నడూ యత్నించలేదు. ప్రపంచంలోని బాధలలో మన సంఘం మనం అనుభవించవలసివచ్చే కనిపిస్తుంది. నేను చదువు కునే రోజుల్లో ప్రపంచంలోని ఈ బాధలను నమ్మించే ఏవాదమూ నన్ను సంతుష్టిపరచలేకపోయింది. ఈవాదాలన్నీ కుతంత్రంలో అంతమవుతాయి. ఎక్కువ కించపడకుండా ఈ కష్టాలన్నీటినీ అనుభవించడం సాధ్యంచేయడమే వాటి ఉద్దేశం. లీచ్చిట్టి అంతటి మేధావీ ఈ ప్రపంచం అంత మంచిది కాకపోయినా ఉన్నంతలో మెరుగే అనే నిర్ణయానికి ఎలా వచ్చారో నాకు అర్థంకావడంలేదు.

ఈ ప్రపంచంలోని కష్టాలను గురించిన నలుపులతో సంబంధం పెట్టుకున్నా వాటిని గురించే ఆలోచిస్తూనే నుకూర్చో వడం లేదు. ఆ కష్టాలలో కొంత భాగం నన్నయినా అంత మొందించడానికి ప్రతిటకట్టం ఏదో కొంతపనిచేయగలమనే అభి

ప్రాయానికి అంటిపెట్టుకునే ఉన్నాను. విముక్తిని సాధించడానికి ఎవరి మార్గాన వారు నడుచుకోవాలనే పరిజ్ఞానం ఒక్కటే ఈ సమస్యవిషయంలో నాకు అర్థమయింది. సంతృప్తికలిగించింది.

నేటి మానవజాతి పరిస్థితి విషయంలో కూడా నాకు నిరాశే కనిపిస్తోంది. ఈ పరిస్థితి కనిపించేటంత ఘోరంగా లేదని విశ్వసించలేకపోతున్నాను. కాని మనం అనుసరిస్తున్న మార్గం మనలను తిరిగి నూత్నరూపంలో మధ్యయుగానికి తీసుకుపోతుందని అంతరంగంలో భావిస్తూనే ఉన్నాను. కాని నేను ఆశావాదినే. సత్యంలో విశ్వాసం-చిన్నతనంలోనే ఇది నాకు అలవడింది. దీని నెన్నడూ కోల్పోలేననే ధైర్యం. సత్యంతో నిండిన తత్వం పరిస్థితిబలంకన్న బలీయమయిందనే నా విశ్వాసం. మానవజాతి తన విధిని తానే సృష్టించుకుంటుంది. అందువల్ల సర్వనాశనాన్ని చేకూర్చేదారిని అనుసరించడనే నా నమ్మకం.

అచింతనాతత్వంమీద తిరుగుబాటుచేయగల మానవులు, నైతికాభ్యుదయ ఆదర్శాలను శక్తిరూపంలో తమలోనుండి ప్రసాదింపగల మానవులు పుట్టితే మానవజాతిలో నూత్న మేధా, ఆధ్యాత్మికవైఖరి రేకెత్తించేటంత బలీయమయిన ఆత్మసంచలనం ప్రారంభమవుతుంది.

సత్యంయొక్క శక్తిలో, ఆత్మయొక్క శక్తిలో నాకు విశ్వాసం ఉంది కాబట్టే, మానవజాతి భవితవ్యంలో కూడా విశ్వాసం ఏర్పడింది. నైతిక ప్రపంచ-జీవిత అస్తిత్వంలోని ఆశాపూరిత సంకల్పకాంక్ష ఎన్నటికీ నశించేదికాదు. అందు

వల్ల వాస్తవికాన్ని ఎదుర్కోడానికిగాని, దాని నిజస్వరూపాన్ని చూడడానికిగాని అది ఎన్నడూ భయపడదు.

ఇక నా జీవితంలో కష్టాలు, దుఃఖాలు కుప్పతిప్పలుగా వచ్చిపడ్డాయి. నరాల బలిమిమూలంగాగాని లేకపోతే నేను పూర్తిగా కుంగిపోయేవాడినే! సంవత్సరాలకొలది అలసటతో బాధ్యతతో సతమతమయినాను. నా స్వంత విషయాలు చూచుకునేందుకుగాని, నా భార్యబిడ్డల విషయాలు చూచేందుకుగాని సరిగా తీరుబడి ఉండేదికాదు.

అయితే నా జీవితంలో ఆనందం లేకపోలేదు. కష్టపడే వారికి సేవచేసే అవకాశం నాకు లభించింది. నా కార్యకలాపాలు విజయవంతంగాసాగాయి. ఇతరులనుంచి కోరికల్లుగా ప్రేమ, దయ లభించాయి. నాకార్యకలాపం తమదిగా ఎంచుకునే విశ్వాసపాత్రులయిన సహాయకులు లభించారు. ఎంత కష్టమయిన పనినయినా చేపట్టడానికి కావలసినంత ఆరోగ్యం నాకు ఉంది. నాది శాంతస్వభావం. ప్రశాంతంగా, సాలోచితంగా పనిచేసే శక్తిసామర్థ్యాలు నాకు ఉన్నాయి. ఏ కష్ట సౌఖ్యం లభించినా కృతజ్ఞతచూపాలనేభావం నాకు ఉంది.

అసంఖ్యాక జనానీకానికి స్వేచ్ఛకొరవడిన ఈరోజుల్లో నేను స్వేచ్ఛగా పనిచేయగలగుతున్నాను. తక్షణ కార్యకలాపం భౌతికమయినదయినా మేధా, ఆధ్యాత్మిక రంగాలలో పనిచేసే అవకాశాలుకూడా నాకు లభించాయి.

నా జీవిత పరిస్థితులు పరిధినికాల నాపనికి అనుకూల
వాతావరణాన్ని చేకూర్చుకున్నాయి. ఇందుకు నేను తగు
దునో లేదో?

నా మనసులో తలపెట్టిన కార్యకలాపం ఎంతవరకు
కొనసాగించగలనో?

నా తల నెరిసిపోతోంది. నేనుపడ్డ శ్రమ చిహ్నాలు,
ఏళ్ళుబెబ్బడ చిహ్నాలు నాశరేరించినా కనిపిస్తున్నాయి

గతంలో నిరాటరంగా శారీరక, మేధాకార్యకలాపం
కొనసాగించుకుంటున్న కృషి. ఇవివ్యక్తంగాకి ప్రశాం
తంతో, విస్మయంతో చూస్తున్నాను మిత్రాత్మగం చేయవలసి
వస్తే నేను అందుకూ సిద్ధమే. అగ్రాస్థానమున శాంజిని చేప
కున్న మనం కార్మికులమయినా, శాస్త్రజ్ఞులమయినా శక్తిని
కాపాడుకోవడం ఈన విద్యుత్తగస్థం

లాంబరెనీ,

మార్చి 7, 1981

5055

[1932 - 1947]

உயர்வு.

ಎಸೆಟ್ ಫಿಲ್ಮಿಂಗ್

రెండో ప్రశ్నకు యుద్ధం వస్తుంది

1941 న సంవత్సరం ఆఖరున గైటీ సహజవి శతవాత్సవ వర్ధంతి సమావేశంలో ప్రాంగింశనని అల్పబ్బ్ మ్యుట్యుక్కి ఫ్రాంక్ ఫోస్టర్ గగరంనంది అహ్లాం నచ్చింది. అదన అప్పడే అత్తకథ పూర్తిచేశారు. దగ్గర గైటీ సంపూర్ణ గ్రంథావళివుంది. అందుకని తక్షణమే అస్మారకోపన్యాసాన్ని గురించి అలోచించినాగాని జననీలో యూరపు బయలు దేరేనాటికి ఆ ప్రంగం ఆకారం చూచాయగా తనగా రయింది. ఆఫ్రికాలో నల్ల కూలీలమీద అజమాయిషీ నశించిన మార్గ రెట్ డెనకే కన్యకూడా మ్యుట్యుక్ వెంటబయలు దేరింది. ఈమెగాన యింకా ముగ్గునమ్మలుకూడా ఆయన వెంట ఉన్నారు. ఈ బృందమంతా మంచి ఉత్సాహంగా ఉన్నారనీ ప్రయాణం సుఖప్రదంగాఉందనీ డెనకే కన్యకెలి పింది. ఆసువత్రిలో పని చాలా జరిగింది. కొన్ని కొత్త శాసనాలు కట్టారు. కొత్తరోడ్లు, బాటలు వేశారు. అనుకున్న

ప్రకారం నదీతీరానలాకుకట్టడం పూర్తయింది. వ్యయిట్చర్ యుక్తకాలంలో వ్రాసుకునేవారు. సాయంకాలం విశ్రాంతి తీసుకునేవారు. సంగీత కాలక్షేపం ఉండేది. ఇంగ్లీషు నేర్చుకునేవారు. ఆ బోధనకూడా అల్లరిచిల్లరి ఆటగా ఉండేదట! 18 రోజులు ప్రయాణంచేసి బోర్డోరేవు చేరుకునేసరికి గై టీ స్మారకోపన్యాసరచన పూర్తి అయింది.

శతవార్షిక వర్ధంత్యుత్సవాలు 1932 మార్చి 22న ప్రారంభమయ్యాయి. సరీగా గై టీమహాకవి నిర్యాణంచెందిన ఘడియలో వ్యయిట్చర్ ప్రసంగించడం మొదలుపెట్టారు. శ్రోతలందరికీతాము దేశీయమయిన మహావిపత్తును ఎదుర్కొంటున్నామని తెలుసు. ప్రపంచాన్నంతటినీ ముంచెత్తడానికి సిద్ధంగాఉన్న మహావిపత్తును ఆయన దివ్యదృష్టితో విస్పష్టంగా విశ్లేషించి చూపారు. వ్యయిట్చర్ తోకలిసి పనిచేసిన ఆయన స్నేహితురాలు సి.ఇ.బి.రస్సెల్ సతి ఇలా వ్రాసింది.

“ఆ వర్ధంతి ఎంత ఆవేశజనకం!.....ఆ మహాకవి జన్మస్థలంలోని సంగీత నాటకశాల శ్రోతలతో కిక్కిరిసి పోయింది. ఉపన్యాసంవంటూ ముగ్ధులయిపోయారు. వ్యయిట్చర్ స్వరంమినహా ‘నూదిపడ్డచప్పుడు’ కూడా వినిపించలేదు. ఆయన ఆధునికకాలం మహా భయానకంగా ఉందని వదేవదే వక్కాణించారు. ప్రపంచనాటకరంగంమీద ఫాస్ట్ నాటకంపెద్దఎత్తునతిరిగి ప్రదర్శింపబడుతోందని ప్రకటించారు”

వ్యయిట్చర్ ప్రసంగం కొంత ఉటంకిస్తాను.

“ఫిలెమన్, బాసిన్ ల కుటీరం వేయి అగ్ని జ్వాలలతో దహించుకుపోతోంది! వేయిరెట్లు హింసాకాండతో, హత్య

లతో పశుత్వానికి దిగజారిన మానవజాతి విలయనాట్యం చేస్తోంది. మెఫిస్టాఫిలీస్ మనలనుచూసి వేయివిధాల మొహం ముడుచుకుంటున్నాడు. వాస్తవికతతో సహజ సంబంధాలను విడనాడి ఆర్థిక, సాంఘిక మాయామంత్రాలలో తన క్షేమం కోసం అన్వేషించమని మానవజాతి నేడు శతవిధాల ప్రోత్సహింపబడుతోంది. ఆర్థికసాంఘికస్థూలనుంచి విముక్తిపొందే అవకాశం ఈ మాయమంత్రాలవల్ల మానవజాతికి దూరమై పోతోంది.

“వ్యక్తి తన భౌతిక, ఆధ్యాత్మిక వ్యక్తిత్వాన్ని విడనాడి అతనిమీద ఆధిపత్యంపహింపజూచే జనసమూహంలో ఒకడుగా జీవించాలనేదే ఈ మాయతంత్రాల నిషాద అందరార్థం. అయితే, ఈ జనసమూహం ఆధ్యాత్మిక శాంతి లేనిది, భౌతికవాంఛా ప్రధానమైనది.”

ష్వయిట్జర్ స్వభావసిద్ధంగా ఆశను ద్యోతకంచేస్తూ ఇలా ప్రసంగించారు:

“నిరంతర పరిణామక్రమంలో చరిత్రలోని సమస్తమూ పతనమయితురుతుందనే పైపై అభిప్రాయం సరయినదికాదు. శాశ్వతవిలువగల ఆదర్శాలు పరిణామంచెందే పరిస్థితులతో సమన్వయంచెంది వాటిమధ్య ఇంకా బలపడతాయి. మానవ వ్యక్తి ఆదర్శమే అది. యీ ఆదర్శాన్నే విడనాడితే మానవాత్మే నాశనమైపోతుంది అంటే, నాగరికత చివరికి, మానవజాతే నాశనమయిపోతుందన్నమాట...

“ఇక యిరవయిసంవత్సరాలకు యీ మహాకవిద్విత వార్షికోత్సవజయంతి జరుగుతుంది. ఆ సందర్భంలో స్మారకో

హృదయం యిచ్చేవారు నేడు ఆవిరించిన గాఢాంధకారం వటా
పంబలయి వెలుగు ప్రసరిల్లిందనీ, చాస్తనికదృష్టితో దానిని
అర్థంచేసుకోవాలని ఒకజాతి ప్రయత్నిస్తోందనీ, మానవ
వ్యక్తిత్వ ఆదర్శానికి కట్టుబడిఉండాలనేనిశ్చయంతో ఆ జాతి
భౌతిక, సాంఘిక అవసరాలను లోబర్చుకోవడం ప్రారంభం
చేసినది వెల్లడిస్తే యెందు గావునను !"

1931 ఫిబ్రవరి నుంచి 1934 మార్చి నాడు యూరపులో
ఉన్న కాలంలో వ్యయిట్చర్ గైట్ స్టూడియో వన్యాయమే
కాకుండా హాలివుడ్, ఇంగ్లండు, స్వీడన్, జర్మనీ, స్విట్జర్లండు
దేశాలలో చాలా ఉద్యమాలు. వాద్యగోష్ఠులు జరిపారు.
వీరనాన్ పాసెన్ ఇలా చెబుతున్నాడు: "ఒక మాటు
డా. వ్యయిట్చర్ క్రిస్టమసుధర్మప్రసంగం ఇక్కడ దానికి జాన్ ఫెన్
(హాలివుడ్) రావడం వాళ్ళ బొగాజ్జాపకం. నేనప్పుడొక సంతా
చాట్టనియింట్లో అక్కడగా వున్నాను. ఆయన సోమనారం
వచ్చారు. శనివారంనాడు క్రిస్టమసు పండుగ. ఆ సుహా
మహుడు వారంలో జలదాకా చూతు కనిపించలేదు. చివరికి
ఒకనాడు చర్చి ప్రక్కగా వెళ్ళితూ ఆర్గన్ మోత విన్నాము.
వెళ్ళి చూద్దమొకదా, వ్యయిట్చర్ మిద్దెమీది కొట్లో
గొట్టాలు శుభ్రంచేస్తున్నారు. ఆయన శరీరమంతటా దుమ్మె,
చెంబే! క్రిస్టమసు పండుగనాడు ప్రసరించుటమే కాకుండా
ఆర్గన్ కూడా వాయింపారు. చర్చిలో అడుగుబెట్టగానే జనం
పల్లవి విని ఆశ్చర్యపోయి 'ఇది మానవ పరివర్తన' అన్నది.
పున్నెలలో కూడా వ్యయిట్చర్ ఒక మాటుయిలానే చేశారని

అర్చి బిషప్ సాడర్ బ్లాం నాతో చెప్పారు. కాని ఆ అర్చన్ బాగుచేయడానికి రెండు నెలలు శ్రమపడ్డారట!”

వ్యయిట్చర్కి ఎక్కువగా ఇంగ్లండులో పర్యటించడం మామూలు. 1932 జననరి మొదటలో ప్రారంభించి ఇంగ్లండు లోని వివిధ ప్రదేశాలలో ఉపన్యాసాలిచ్చారు. వాద్యగోష్ఠాలు జరిపారు. స్నేహితులను సందర్శించారు. వెస్ట్ మిస్కోర్ లోని సెయింట్ మార్గరెట్ చర్చినుంచి రెడి మో ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. రికార్డులు ఇచ్చారు. మాడేరాయిడన్ పురమందరింగ్ మత బోధ చేశారు. మొదటిసారిగా స్కాట్లండు దర్శించారు. స్కాట్లండు అంటే వీరికి ఎక్కువ ఆసక్తి. వీరి తల్లి సర్వాల్త్ స్కాట్ జన్మభూమి అయిన స్కాట్లండు దర్శించాలని అభిలషించిందికాని, నావం! బతికిఉండగా వడలేదు. వ్యయిట్చర్కి స్కాట్లండు అంటే ఆసక్తికి ఇదే కారణం.

ఈ తడవ బ్రిటన్ సందర్శించినపుడు వీరికి నాలుగు గౌరవ పట్టాలు లభించాయి. ఆక్స్ఫర్డ్ లో మతవిజ్ఞానశాస్త్రంలో పట్టా, ఎడిన్ బరోలో మతవిజ్ఞానశాస్త్రంలో సంగీతంలో పట్టాలు, సెయింట్ ఆండ్రూస్ లో న్యాయశాస్త్రంలో పట్టా లభించాయి. సెయింట్ ఆండ్రూస్ విశ్వవిద్యాలయ రెక్టారు వదలికి పోటీచేయమని అడిగారు. కాని ఇంగ్లీషు సరిగా రాదనే కారణంతో వ్యయిట్చర్కి అందుకు ఒప్పుకోలేదు. గ్లాస్కో లో వీరి గౌరవార్థం పెద్దపౌర విందు జరిగింది.

మంచి యుక్తవయసులో ఉండగా వ్యయిట్చర్కి పర్యటనా సందర్భంలో పనిచేయడానికి రోజుకు 16 గంటల కార్యక్రమం వేసుకునేవారు. పనికూడా చురుకుగా చకచకా సాగించే

వారు. వంటిసత్తువ జాగ్రత్తగా కాపాడుకొనేనా? మో, ఏ మాత్రం తిండ్ల నిద్రా ఉన్నా సనిపోయేది. ఒకరోజున శెల్ల వారగట్ట నాలుగుగంటలవరకు స్వయిట్చూ పని చేసుకున్నాడు. ఒక మిత్రుడు అన్నాడు: “విశ్రాంతి లేకుండా యెంతకాలం యిలా పనిచేయగలుగుతారు?” దానిమీద స్వయిట్చూ, “యెంతకాలమేమిటి? ఆయుర్దాయం పుండునది, యెంత కాలమైతా సరే” అని జవాబిచ్చాడు.

ప్రయాణం చేసేటపుడు రెండు గో నెనంచులు ఎప్పుడూ కూడా తీసుకుని వెళ్ళేవారు. వాటిలో ఆయన వ్రాసిన ఉత్తరాలు, వచ్చిన ఉత్తరాలు ఉండేవి. సాధారణంగా ఉత్తరాలకు జవాబివ్వడం ఆలసించేవారు కాదు. ఉత్తరానికి జవాబివ్వగానే దానిని వేరే సంచిలో వడవేసేవారు.

ఆర్గన్ వాద్యగోష్టికి ముందు ఎనిమిది గంటలయినా అభ్యాసం చేసేవారు.

అమెరికాలోని ఒక స్నేహితునికి వ్రాసిన ఉత్తరంలో స్వయిట్చూ తాను ప్రసంగాలను ఏ విధంగా తయారుచేసుకుని, ఏ విధంగా ఇచ్చేదీ వర్ణించారు.

“నేను చేయదలచిన ప్రసంగాన్ని ముందుగా వ్రాసి, వ్రాసింది వ్రాసినట్లుగా చదువుకునేవాడిని. ఆ తరువాత దుబాసీ దానిని అధ్యయనం చేసేవాడు. నేను ఒక్కొక్క వాక్యం చదువుతుంటే దానిని అతను తర్జుమా చేసేవాడు. ఇందువల్ల మేము నిజంగా శ్రోతలముందు ప్రసంగించేటపుడు అతను తడుముకోనక్కరలేకుండా పోతుంది ఈ విధంగా మా ఇద్దరికీ ఆ ప్రసంగం కంఠోపాతమవుతుంది. రెండు భాషల

లోను ప్రసంగం చకాచకా పాసిపోతుంది. శ్రోతలకు తరుమా వింటున్నామనే భావం కలగదు. ఇలా అభ్యాసం చేయడం మా ఇద్దరికీ శ్రమే. కాని ఇందువల్ల విదేశాలలో నేను మాట్లాడేటపుడు శ్రోతలకు ఎలాంటి కష్టమూ ఉండదు.

ఇంగ్లండునుంచి తిరిగివచ్చిన తరువాత స్వయిట్చర్ గన్స్ బాబ్-గోని తమ అతిథిగృహంలో అనేకమందిని కలుసుకుని మాట్లాడారు. 1933 మార్చిలో తిరిగి ఆఫ్రికాకు బయలుదేరే నరకా ఎక్కువ కాలం చీనా, భారతీయ తత్వశాస్త్రాలను గురించి వ్రాయంలో నిమగ్నులయ్యారు. యూరపులో స్వయిట్చర్ కార్యకలాపానికి ఈ అతిథిగృహమే కేంద్రమయింది. ఇక్కడ స్వయిట్చర్ కార్యదర్శిని ఎమ్మీ మార్టిన్ సజ్జి మందులుకొనే విషయంలో వ్యాపార సంస్థలతోను, ఆసుపత్రికి సహాయం చేసే వివిధ దేశాలలోని స్నేహితులతోను, స్వయిట్చర్ తో కలిసి ఆఫ్రికాలో పనిచేసే అసకాశం కల్పించమని వ్రాసే స్త్రీ పురుషులతోను ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపు తూంటుంది. లాంబరెనీ నుంచి శైలవ్రమీద యూరపు తిరిగి వచ్చిన డాక్టర్లు, నర్సులు కొద్ది రోజులపాటయినా ఇక్కడ గడుపు తూంటారు. స్లోలియా కూలిజ్జే అనే అమెరికన్ నర్సు 1948 జనవరిలో ఆఫ్రికాకు బయలుదేరే ముందు ఆసుపత్రిపని సవివరంగా మార్టిన్ సజ్జిదగ్గర నెలల తలబడి ఉండి నేర్చుకుంది.

యూరపులో ఉన్న కాలంలో స్వయిట్చర్ గన్స్ బాబ్-గో కూర్చునే ఎక్కువగా వ్రాసుకునేవారు. పనిపత్రిక ఉన్నా, చూడనచ్చినవారితో మాట్లాడడానికి కొంత కాలం వినియోగించేవారు. అకస్మాత్తుగా స్వేషనుదగ్గర ఎవరయినా అతిథి

కలిస్తే, ఆయన సామాను బుజానవేసుకుని ఇంటికి తీసుకుచుక్కానచ్చేవారు. తనను చూడడానికి వచ్చినవారికి గ్రామమంతా చూపించి చివరికి చచ్చికి తీసుకు వెళ్ళి ఆర్గన్ ప్రక్కన కూర్చోబెట్టుకుని బాచ్ గీతమో, మెడన్ సాన్ గీతమో వాయిచి వినిపించేవారు.

1920 ప్రాంతంలో, ష్వయిట్చర్ యూరపులో ఉండగా కలుసుకుని బోస్టన్ వచ్చి లోవెల్ ఉపన్యాసం ఇవ్వవలసిందిగా కోరమని లోవెల్ అధ్యక్షుడు ఆ సమయంలో హార్వర్డులో ఉన్న కోట్లీ కళాశాలాధ్యక్షులు జె. యన్, బకలర్ ని అడిగాడు. అప్పటి కింకా ష్వయిట్చర్ అతిథిగృహం పూర్తికాలేదు. అందుకని కోనిగ్స్ ఫీల్డ్ లోని తన స్వంత ఇంటిలో కలుసుకోవలసిందిగా ష్వయిట్చర్ బిక్జలర్ ని ఆహ్వానించాడు. ష్వయిట్చర్ స్వంత ఇల్లు ఇప్పటికీ నల్ల అడవులలోని కొండలలో ఉంది. డా. బిక్జలర్ ఇలా వ్రాస్తున్నాడు :

“నేను రెండుసార్లు డా. ష్వయిట్చర్ ని సందర్శించాను. నా జీవితం చరిత్రార్థమయింది. మూడు సంఘటనలు నా మనస్సులో బాగా హత్తుకుపోయాయి. ఒకటి : ‘యాట్’ కి వేళ అయిపట్టుంది” అన్న మాటలు వారి నోటవెంట విన్నాను. యాట్ అనే పదం నే నెన్నడూ వినలేదు. కంగారుపడ్డాను. కాని ఆయన పియానోమందు కూర్చుని వాయిచడం ప్రారంభించగానే ‘జాక్’ యాట్ లాగా నాకు వినిపించింది, వారన్నది జాక్ అని గుర్తించాను. రెండు : పెద్ద సంచినిండా ఉత్తరాల కట్టలు. సంచి మూతికట్టి విసుక్కుంటూ ఒకమూల పోలేశారు. ఆయన జవాబివ్వవలసిన ఉత్తరాలు ఒకటూ, రెండూ బంజెడు!

అయినా ముక్కు, మొహమూ ఎరగని నాణో మాట్లాడడానికి తీరుబడి చేసుకున్నారు. ఇక మూడోది : అన్నిటికంటే ఎక్కువగా నా హృదయంలో అచ్చపడ్డది ఆయన అన్న ఒక మాట : మతరీత్యా మానవున కుండవలసిన ప్రధాన లక్షణం 'సత్యంకోసం ఆత్మార్పణ.' ఈ విషయం చాలాసార్లు ఆలోచించాను 'చారిత్రక జీవనకోసం అన్వేషణ' అనే గ్రంథంలో యధార్థమైన ఆయన ప్రదర్శించిన ఆకాంక్షతో దీనిని ముడిపెట్టి చూసాను. కొద్ది రోజుల తరవాత ఫ్రేబర్గ్ లో బాచ్ స్థితాలు వాయిస్తూ ఈ భావాన్నే ద్యోతకం చేశారు. ఆ తరవాత ఒకమారు తాము ఆ ఫిర్యావేర్షింది న్యాయరక్షణకేసి చెప్పారు. దీనితో చిత్రం పూర్తి అయింది.

“డా. ష్వయిట్జర్ దృష్టిలో సత్యం, సుందరం, న్యాయం అనే ఈ మూటికీ ఆత్మార్పణ చేయడం అంటే 'నా సంకల్పం కాదు, ప్రభువు సంకల్పమే కొనసాగాలి' అనే మతసూక్తి ఆచరణలో పెట్టడమే.”

నాజీ పతనానికి కొద్దిగా ముందు ష్వయిట్జర్ అమెరికాలోని ఒక మిశ్రుసకీ ఇలా వ్రాసారు :

“గెస్సెబాచ్ లోని నా ఇల్లా విమానదాడులవల్ల చెక్కుచెదరలేదని అల్కాసేనుంచి నాకు కేబులు వచ్చింది. మన్స్టర్ లోయలో విమానదాడులు ఉరుగుగా సాగాయి గెస్సెబాచ్ గ్రామం దెబ్బతినలేదు. కాని మన్స్టర్ మాత్రం కొంత భాగం నాశనమయింది...”

1933 లో ష్వయిట్జర్ సతి తన కుమార్తెతో లాసానేలో స్థిరపడిపోదామని వెళ్ళింది. పర్యటనా, వేరే పని

శేనపుడల్లా డాక్టర్ వ్యయిట్చర్ కూడా ఇక్కడే కాలంగడిపేవారు. లాసానే శీతోష్ణ నిమితి మంచిది. పైగా వారి కుమార్తె చదువుకు ఆ నగరవాసులు సదుపాయాలు చూపారు. వ్యయిట్చర్ ఇలా వ్రాశారు : “ఈ నగరవాసులకి సానుభూతి యెక్కువ. ఇక్కడ నాకు ప్రాణస్నేహితులనేకున్నారు. అందుకే మమ్ములను ఈ నగరం అంతగా ఆకరిస్తోంది”

నాలుగోసారి ఆస్టికాలో ఉన్న కాలంలో ఆసుపత్రి పనులను గురించి తన ఇంగ్లీషు స్నేహితులకు తెలిపేందుకు గాను వ్యయిట్చర్ 1955 సెప్టెంబరు 6 ‘స్పెషిలైజ్డ్’ పత్రికలో ఒక వ్యాసం ప్రచురించారు. దాని సారాంశం ఇది :

“ఒక షెల్లెన్ గ్రాఫింగ్ కృత్రిమ భావూర్వకంగా ఆసుపత్రికి ఒక కిరీసనాయిలు లాంటిది బహుభాకరించాడు. ఇక గ్రాఫిఫూట అత్యవసరమయిన పరిస్థితులలో శస్త్రచికిత్స చేయగలుగుతాము. ఇక ముక్కు ఈ థర్ ఉపయోగించవలసిన పనిలేదు. అయినా ఆయా శరీర భాగాలలో, వెన్నెముకలో ముక్కు కలుగజేయవలసి వస్తోంది. ఇంట్లయెంజా జ్వరం వ్యాధి చికింస మూలంగా ఆసుపత్రి సిండా గోగులే. ఈ కాలంలో తడవకు 30 మంది చొప్పున రోగులు శస్త్రచికిత్స చేయించుకోవడానికి సిద్ధమయ్యేవారు. (శరీరంలోని వివిధ భాగాలలో ఉండే క్రిములనల్ల జబ్బుచేస్తుందని నల్లనాగ్నీమృక. ఈక్రిములను శరీరంనుంచి తొలగించివేస్తే జబ్బు నిర్మూల్యమందనే విశ్వాసంతో శస్త్రచికిత్స చేయించుకోవాలని ఆనందపడతారు) ఇటీవల డా. గోల్డ్మిన్ ఒక రోగిని ఆపరేషను బల్లమీద పడుకోబెట్టి ముక్కు ఇంజక్షన్ ఇచ్చేటపుడు ఆమె దృష్టి ముగించ

డానికని ఆమెతో సర్దాగా మాట్లాడడం మొదలుపెట్టేసరికి ఆమె అన్నదీ : “ఇది బాతాఖానీక సమయం కాదు. కోసేసెయ్.”

1934 లో 6:30 మండుకి పెద్దజబ్బులకు శస్త్రచికిత్స జరిగింది. ఒకరోజు మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటా, ఒంటిగంటన్నర మధ్య మూడు దిక్కులనుంచి ముగ్గురు సరిబీజం కోయించుకోడానికి వచ్చారు. (ఆడవాళ్ళచేతి ఎక్కువగా పనిచేయించడం నల్ల పురుషుల కండరాలు బిగి తప్పిపోయి ఈ వ్యాధితో బాధ పడతారు.) సరిబీజం, బోదకాలు, కడుపునొప్పి శస్త్రచికిత్స చేయవలసినవాటిలో ముఖ్యమయినవి. కొడుకుపుండు (cancer) ఆంత్ర ప్రదాహరోగం (Appendicitis) నల్ల వాళ్ళలో కనిపించవు.

1934 ఫిబ్రవరికల్లా స్వయిట్చర్ తిరిగి యూరపు వచ్చి ఆ ససంత వేసవికాలాలు ఎక్కువగా గన్చెబాచ్ లో గడిపారు. ఆ సమయంలో వారి తత్వశాస్త్ర గ్రంథం మూడవ సంపుటానికి, గిఫ్ట్ ఉపన్యాసాలకు ఎక్కువ కాలం వినియోగించారు. ఆ సంవత్సరంలోనే డా. ఎర్నెస్ట్ బ్యూడింగ్ పారిస్ లోని పాశ్చర్ ఇన్ స్టిట్యూట్ లో స్వయిట్చర్ ని కలుసుకున్నారు. ఆ సంఘటన ఆసక్తిని రేకెత్తించే పరిస్థితులలో జరిగింది. డా. స్వయిట్చర్ విశాలహృదయాన్ని. వైద్యం ఎడ వారి వైఖరినీ తెలిపే ఈ సంఘటనను డా. బ్యూడింగ్ ఇలా వర్ణించారు : “పాశ్చర్ ఇన్ స్టిట్యూట్ లో కొంతమంది పరిశోధకులు పచ్చజ్వరం నివారణకు టీకామందు తయారుచేసి పరిశీలిస్తున్నారు. ఒకనాడు అల్సాసేలోని కోల్మాక్ నుంచి

ఈ టీకామందు విషయం వివరించుచుని ఘోనులో ఎవరో
 కోరారు. ఈ మందు ఆఫ్రికా తీసుకువెళ్ళి అక్కడ ఆసుపత్రి
 లోని రోగులకు, నల్లవాళ్ళకు ఇస్తానని చెప్పాడు. ఈ టీకా
 వేయడంవల్ల తీవ్రమయిన దుష్ఫలితాలు కలుగుతాయని
 తెలియజేయగా ఆయన ముందు నేను వేయించుకుని ఎలాంటి
 దుష్ఫలితాలు కలుగుతాయో చూచి ఆ పైన పెద్ద ఎత్తున
 ఈ టీకామందు తీసుకువెళ్ళే విషయం ఆలోచిస్తానని జవా
 బిచ్చాడు దానిమీద మీ వయసు ఎంత అని అడగగా
 అరవై ఏళ్ళని చెప్పాడు. ఈ టీకా వేయించుకోవద్దని గట్టిగా
 ఆయనకు చెప్పడమయింది. కాని ఏం ప్రయోజనం!
 ఈ విషయంలో ఇంకా చర్చించడానికి మర్నాడు వస్తున్నానని
 కాల్యూర్ డాక్టరు తెలియజేశాడు. ఆఫ్రికాలోని నల్లవాళ్ళకి
 ఈ మందు పనికివస్తే తనకూ పనికివస్తుందని జవాబిచ్చాడు.
 ఘోనులో ఈ చర్చ జరుగుతూండగా నా పరిశోధనశాలలోనే
 ఉన్నాను. తక్షణమే ఈ కాల్యూర్ డాక్టరు వ్యయిట్చర్ అయి
 ఉంటారని నాకు తోచింది. నా ఊహ సరయించే. మర్నాడు
 ఉదయం ఆయన వచ్చేలోపున అక్కడివారికి ఆయన వ్యక్తి
 త్వాన్ని గురించి, భావాలను గురించి, ఆయన సాధించిన
 వాటిని గురించీ సవిస్తరంగా చెప్పాను. వ్యయిట్చర్ ప్రయోగ
 శాలకు రాగానే ప్రయోగశాఖాధికారి తిరిగి ఈ టీకా
 వేయించుకోవడం మంచిదికాదని ఎన్నో విధాలు చెప్పాడు.
 కాని లాభం లేకపోయింది. టీకా వేయించుకోవాలని పట్టు
 పట్టారు. మందు జాగ్రతకోసం వ్యయిట్చర్ ను పాశ్చర్ ఆసు
 పత్రిలో రెండు రోజులు ఉంచారు. అదృష్టవశాత్తూ ఈ టీకా

వల్ల వ్యయిట్చర్ కు దుష్ఫలితాలేమీ కలగలేదు. కాని ఆసు ప్రిజ్ లో రెండు రోజులు వుండడంవల్ల పనులు పాడయినాయని విసుక్కున్నారు.”

1934 ఆకురాలు కాలంలో ‘ఆధునిక నాగరికతలో మతం’ అనే విషయంమీద ఆక్స్ ఫర్డ్, మాంచెస్టర్ కళా శాలలో హిబ్బర్ట్ ఉపన్యాసం ఇవ్వడానికి వ్యయిట్చర్ తిరిగి ఇంగ్లండు వెళ్ళారు. అక్టోబరు 16-25 తేదీల మధ్య రోజువిడిచి రోజు చొప్పున నాలుగు ఉపన్యాసాలు లిచ్చారు. వాటినే తిరిగి లండన్ విశ్వవిద్యాలయంలో చెప్పారు. ఈ ఉపన్యాసాలు ఇంతవరకు ప్రచురితం కాలేదు. కాని వీటి సారాంశాన్ని వ్యయిట్చర్ స్వయంగా వ్రాసి క్రిస్టియన్ సెంచరీ 1934 నవంబరు 21, 28 సంచికలో ప్రచురించారు. ఈ సారాంశంలోని మొదటి, చివరి పేరాలు :

“నేటి ఆధ్యాత్మిక జీవితంలోని, నాగరికతలోని మతాన్ని గురించి చర్చించబోతున్నాను. మొదటి ప్రశ్న : నేటికాలపు ఆధ్యాత్మిక జీవితంలో మతం ఒక శక్తిగా పనిచేయ గలదా ? మీ సమాన, నా సమాన ఒకటే జవాబు ఇస్తున్నాను : ‘పని చేయలేదు’ అని... కాని చర్చితో సంబంధం పోలుకునిన వారిలో చాలా మందికి మతంమీద ఆకాంక్ష బయలుదేరింది. మంచిదే. కాని మతం శక్తివంతంగా పనిచేయ దనే యదార్థాన్ని వదులుకోలేం. ఎందుకని ? యుద్ధం.....

“మన మిపుడు అజానాంధకారంలో తిరుగుతున్నాము. కాని వెలుగులో తిరుగొడుతున్నామనే విశ్వసిస్తున్నాము. మతం, నైతిక చింతన కలిసిపోయే కాలం వస్తుంది. మన జీవి

తాలలో నైతికాదర్శాలకు చురుకు కలిగిస్తే ప్రజలంతా అలాగే చేస్తారనే విశ్వాసంతో మన నైతిక చింతనల కలయికకు పాటుపడదాం. వెలుగువైపు దృష్టినిగిచ్చి చింతన మన కోసం ఏమి సిద్ధంచేసి పెడుతుందో అనేవిషయం ఆలోచిద్దాం.”

ష్యుయిట్చుక్ నవంబరులో గిఫ్ట్ ఉపన్యాసా లివ్వడానికి ఎడిన్ బరో వెళ్ళారు. అక్కడ వారానికి మూడు సభ్యులు ‘సహజ తత్వశాస్త్రం, సహజ నీతిశాస్త్రం సమస్యలు’ అనే విషయంమీద పది ఉపన్యాసా లిచ్చారు. ఈ ఉపన్యాసాలలో ఇండియా, చీనా, గ్రీసు, పర్షియాదేశ మహా మేధావులతో ప్రారంభించి మానవమేధా పురోన్మద్ధిని విశదీకరించారు భారతీయ తత్వచింతనా పరిణామంమీది అధ్యయనం దీర్ఘం అవడం వల్ల ప్రత్యేక గ్రంథంగా ప్రచురించాలని నిశ్చయించారు. దీని జర్మన్ అనువాదం 1934లో మ్యూనిచ్ లో జెక్ అ కే ఆయన ప్రచురించారు. ఫ్రెంచిభాషలోకి ష్యుయిట్చుక్ 1936 లో స్వయంగా అనువదించారు. ఆ సంవత్సరమే పారిస్ లో పయత్ అనే ఆయన ప్రచురించారు. ఇంగ్లీషులోకి సి. ఇ. బి. రస్సెల్ సతి అనువదించారు. 1936 లో లండన్ లోని హాడన్ అండ్ స్టేటన్ కంపెనీవారు, అమెరికాలో హెన్రీ హోల్ట్ కంపెనీవారు ప్రచురించారు. గ్రంథ రచనలో గాంధీ స్నేహితులు సి. యఫ్. ఆండ్రూస్ ముఖ్యంగా ‘నేటి భారతీయ తత్వచింతన’ అనే అధ్యాయరచనలో సహకరించారు. భారతదేశ విషయాలలో ప్రామాణికుడయిన ప్రొ. వింటర్ నిట్జ్ విమర్శనార్థం ష్యుయిట్చుక్ పంపిన భాగాలు పరిశీలించారు. చీనా ప్రామాణిక తత్వ

వేత్తకు చూపించిన తరవాత స్వయిట్చర్ చీనా మేధావుల మీది గ్రంథం ప్రచురింప దలిచారు.

“హిబ్బర్ట్, గిఫ్ట్ ఉపన్యాసాలలో కొంతవరకు చెప్పినదే చెప్పడమయింది : ఈ రెండు కలిసి నాగరికతా తత్వం అనే పుస్తకంలో విస్తరించిన ఇతివృత్తపు ప్రబోధరూపానికి సంక్షిప్తంగా ఇవి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తాయి.”

స్వయిట్చర్ గిఫ్ట్ ఉపన్యాసా లివ్వడానికి ఎడిన్ బరో వెళ్ళేటప్పటికి ల బ్రేడర్ నుంచి సర్విల్ ఫెల్ గ్రన్ ఫెల్ వచ్చి ఉండడం సంభవించింది. ఉభయులకూ కావలసిన మిత్రులొకడు సమావేశం కలిపించారు. “మా మా ఆసుపత్రుల నిర్వహణను గురించి మాట్లాడుకున్నాం. కణితిలేళ్ళు (Reindeer) మాయమయి పోయాయని ఆయన గోలపెట్టాడు. దొంగ తనాలు, పాముకాట్లవల్ల మేకలు మాయమయినాయని నేను గోల పెట్టాను. ఆ తరవాత కడుపుబ్బ నవ్వుకున్నాం. రోగులకు చికిత్స చేయనలసిన వైద్యులంగా గాక, పశువులతో సంబంధించిన రైతులంగా మాట్లాడుకుంటున్నాం.” అని స్వయిట్చర్ ఆ సమావేశాన్ని వర్ణించారు.

వారు బయలుదేరుతూంటే మామూలుగా అతిథులు సంతకంచేసే పుస్తకం వారి చేతి కిచ్చారు. గ్రెన్ ఫెల్ సంతకం చేసారు. ఇక స్వయిట్చర్ వెంట్రు. అతని కాయం పెద్దది. గ్రెన్ ఫెల్ మరీ పొట్టి. వారిద్దరికీ గల ఈ తేడాకి స్వయిట్చర్ కు చప్పునచ్చింది. వెంటనే ఆ పుస్తకంలో “తెల్ల ఎలుగుగొడ్డును కలుసుకుని నీటిగుర్రం ఆనందించింది” అని వ్రాసారు.

1935 జనవరి 14 న స్ట్రాస్ బర్గ్ నగరంలోని రమణీయ మయిన ఉద్యానవనాలలో ఒక దానికి 'ష్వయిట్జర్ ఉద్యాన వనం' అని పేరుపెట్టి వష్టిపూర్తి ఉత్సవం జరిపారు ఫిబ్రవరి ఆఖరున ష్వయిట్జర్ తిరిగి లాంబరెనీస్ వెళ్ళారు. నవంబరు ప్రారంభంలో మళ్ళీ ఎడిన్ బర్గ్ లో గిఫ్ట్ ఉపన్యాసాలివ్వడానికి ఒప్పకున్నందున లాంబరెనీస్ ఏడు నెలలు మాత్రమే ఉండ గలిగారు.

ఈ ఉపన్యాసాలివ్వడానికి బ్రిటన్ వెళ్ళినపుడు వరసగా రెండు నెలలపాటు ఉపన్యాసాలు, జంత్రసమ్మేళన ప్రదర్శనలు ఇచ్చారు. “వర్యటనలో కొంత పాలంపాటు నా స్నేహితుడు, ముబాసి అయిన సి. టి. కాంపియన్ నాతో కూడా వున్నారు. యిదే చివరి పర్యాయం మేము కలిసి గడపడం. కొన్ని సంవత్సరాల తరవాత నేను ఆఫ్రికాలో వుండగా ఆయన చనిపోయా రనే దుర్వార్త వినవలసి వచ్చింది” అని ష్వయిట్జర్ వ్రాసాడు.

ష్వయిట్జర్ అంటే బ్రిటిష్ వారికి మహా ప్రేమ అని అనేక విధాల వెల్లడయింది. లీడ్స్ లో ఆయనకి అతిథ్యం ఇచ్చిన ఒకాయన ఇలా వ్రాస్తున్నారు :

“నా ఇల్లు సామాన్యమయింది. వారు వస్తున్నారంటే మాకు కొద్దిగా భయం వేసింది. కాని ఆయన మా గదిలో అడుగుపెట్టగానే మా మనసులు కుదటపడ్డాయి. ఆయన తనతో కూడా సుహృద్భావ వాతావరణం, ఆనందప్రద వాతా వరణం కొనివచ్చారు... ఏడేళ్ళ నాకూతుర్ని ఒళ్ళో కూర్చో బెట్టుకుని పియానో వాయించి వినిపిస్తూ, మెట్లమీద దానిచేత

వాయింపిస్తూన్న దృశ్యం ఇప్పటికీ నా కనులకు కడుతూనే ఉంది.”

ష్యుయిట్చర్ పీటర్ బరో సందర్శించినపుడు, “కొద్ది గంటలలో అటు దంతవైద్యుణ్ణి కలుసుకోవడం, ఇటు చర్చి ఆర్గన్ మీద వాయించడం, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరపడం, మంచి నేర్పగల దుబాసి సహాయంతో శ్రోతలను మంత్రముగులను చేస్తూ స్వభాషలో ప్రసంగం వింటున్నామా అని భ్రమచెందేటట్టు చేయడం” అక్కడి మతాచార్యులు (Dean) స్మృతివధంలో శాశ్వతంగా నిలిచిపోయాయి.

కాంటర్ బరీ మతాచార్యులు డా. హ్యూలెట్ జాన్సన్ ఇలా వ్రాస్తున్నారు :

“డా. ష్యుయిట్చర్ మా నగరం సందర్శించడం మహా గొప్ప సంఘటన. నా కచేరీ గదిలో 150-200 మంది శ్రోతల నుద్దేశించి ప్రసంగించారు... వారి రూపురేఖలు వారు చేప్పే దానిని వేయిరెట్లు ప్రకాశింపజేసాయి... వారు, గ్రన్ ఫెల్, నేను, జూపాస్ క్రైస్తవులు కవాగా ఆ క్రిందటి సంవత్సరం చీనాలో వరదలవల్ల బాధితులయినవారి సహాయార్థం వెళ్ళా లని ఒక ప్రతివాదన వచ్చింది. ఏర్పాట్లు సాగలేదు. చివరికి నే నొక్కడినే వెళ్ళాను. డా. ష్యుయిట్చర్ నాతో కూడా రావడం సంతోషదాయకమేననీ, కాని ఆఫ్రికాలో పనులు తనను బంధించినాయనీ, ముసలి గుర్రంవలె అలవాటు చొప్పున అక్కడ బండి ఈడ్చడానికి కావలసిన బలం ఇంకా ఉందనీ వ్రాశారు...”

“ఆయనలోని ఆశాభావం, శక్తి, ఉల్లాసం మొదలయిన గుణాలన్నీ కలిసి ఆయన మహా పురుషుడనే భావం కలగజేస్తాయి. ఇటువంటి మహాపురుషుణ్ణి నే నింతినిరకు చూడలేదు. ఒక విధంగా ఆయనకు, గ్రెగ్ ఫెల్కి చాలా పోలికలున్నాయి. కాని స్వయిట్చర్లో గొప్ప పండిత్యం, విజ్ఞానం అధికంగా ఉన్నాయి. అయితే ఆ పండిత్యం, విజ్ఞానం పైకి కనపడనీయదు... ఆయనలోని మానవత తక్కిన గుణాలన్నిటిని తోసి రాజంటుంది...”

1936 నవంబరుకాలంలో స్వయిట్చర్ ఆయన ఎక్కువగా ప్రేమించే సిద్ధర్లంటు దేశంలో ఉపన్యాసాలు, జంత్ర గోష్ఠాలు జరిపారు... తక్కిన కాలమంతా గెన్సబాచ్లో వ్రాసుకుంటూ గడిచాయి. భారతీయ తత్వవేత్తలను గురించిన గ్రంథం ఫ్రెంచిభాషలోకి అనువదించారు. ‘నాగరికతా తత్వం - క్షిణితంయైక శ్రద్ధాభక్తులు’ అనే ఆయన గ్రంథం మూడో సంపుటం రచించడానికి ఎక్కువకాలం విసియోగించారు. అక్టోబరులో స్ట్రాస్ బర్గ్ లోని సెయింట్ అరూలియా చర్చి ఆర్గన్ మీద ఆయన వాద్యం లండన్ కొలంబియా రికార్డు సంపెనీవారు రికార్డుచేశారు.

జనవరి చివరకు “మూడవ సంపుటం” వ్రాతప్రతి వెంట సేసుకొని ఆరవవర్షాయం ఆఫీకాకు బయలుదేరి వెళ్ళాడు. ఈ తడన ఆ మూడవ సంపుటం పూర్తిచేయడం సాధ్యమవుతుందనే నా విశ్వాసం. కాని ఆనుప్రతిలో బాధ్యతలు సాధించడంవల్ల ఈ సంపుటం పూర్తిచేయడానికి వ్యర్థ చిక్కలేదు. 1933 లో ఆఫీకా నల్లజాతివాళ్ళ జీవితాలకు, భావాలకు

సంబంధించిన గాథలు చిన్న గ్రంథంగా వ్రాయగలిగారు. ఈ గ్రంథాన్ని 1933 లో మినర్ లీజ్ లో ప్రచురించారు. 1941 లో ఫ్రెంచి అనువాదాన్ని పారిస్ లో పయట్ ప్రచురించారు. 1938 లో అలెన్ అండ్ అన్ విన్ కంపెనీవారు లండన్ లోను, 1941 లో హెన్రీ హార్ట్ న్యూయార్కులోను ఇంగ్లీషు అనువాదం ప్రకటించారు.

1937 లో ఆసుపత్రి సమీపంలో ఒక నీటిబుగ్గ బయట పడింది. స్వయిట్చర్ షోరూట్ మానరింగ్ కన్య జాపకారం దానికి ఆమె పేరుపెట్టారు. ఈ మానరింగ్ కన్య లండన్ లోని డా మాజేరాయడన్ గిల్డ్ హౌసు ఫెలోషిప్ కి గౌరవ కార్యదర్శిని. ఈ సంస్థ లాంబరెనీ ఆసుపత్రికి చాలా సహాయం చేసింది. స్వయిట్చర్ రాయడెన్ కన్యకు ఇలా వ్రాశారు :

“అదృష్టవశాత్తూ ఎండిపోనడమంటూ ఎరగని నీటి బుగ్గ ఒకటి బయటపడింది. బుగ్గలోకి చుట్టూ భూమి కూలి పోకుండా పెద్ద సిమెంటు బండలు 750 అడ్డంపెట్టాము. ఈ బండలను నేనూ హాస్కనె సతి కలిసి తయారు చేశాము.”

1938 లో లాంబరెనీ ఆసుపత్రి రజతోత్సవ సందర్భంలో ఒకేలే ప్రాంతంలో నివసించే పాశ్చాత్యులు యక్కురే యంత్రం కొనేందుకని 90 వేల ప్రాంకులు స్వయిట్చర్ కి బహూకరించారు. కాని దూరదృష్టిలో ఆలోచించి యక్కురే యంత్రానికి బయలు మందులు మొదలయిన అత్యవసర వస్తులను అమితంగా తెప్పించడానికి వారిసమ్మతి పొందారు. ఇంతలో యుద్ధం వచ్చింది. స్వయిట్చర్ దూరదృష్టితో చేసిన ఈ పని వివేకవంతమయిందని తేలింది.

యుద్ధకాలంలో, ఆ తరవాత

వ్యయిట్చర్ కుటుంబం తిరిగి యుద్ధాన్ని ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. 1937 కి ముందే యుద్ధం తప్పదని వారికి స్పష్టంగా తెలుసు. యుద్ధం ఏ నిమిషాన్నయినా రావచ్చనీ, ఆసుపత్రికి యూరపునుంచి వచ్చే సహాయం ఆగిపోయే ప్రమాదం ఉండనీ ముందుగానే ఊహించారు. అందుకని 1937 లో, 1938 లో వ్యయిట్చర్ సతి అమెరికా వచ్చి ఆసుపత్రి నిధి పోగుచేయడానికి ఉపన్యాసాలిచ్చారు. పాత స్నేహితులను కలుసుకున్నారు కొత్తవారిని స్నేహం చేసుకున్నారు. ఆమె కుమార్తె రేనా కూడా వెంటఉండి.

1939 ఫిబ్రవరి 1 న డా. వ్యయిట్చర్ బోర్డ్ వచ్చారు విశ్రాంతి కావలసిఉండేమో వెంటనే గన్స్ బాచ్ వెళ్ళారు.. యుద్ధభయం యూరపునంచటినీ ముంచెత్తుతోంది. ఆయన మూటాముల్లే విప్పకుండానే మళ్ళీ వెంటనే బోర్డ్ వెళ్ళి తాను వచ్చిన నావలోనే తిరిగి ఆఫీసాకు బయలుదేరారు. తన జీవితంలో 30 సంవత్సరాలు ఆఫీసాలో నల్ల వాళ్ళకి సేవ చేశారు. ఈ సమయంలో వాళ్ళని రక్షించాలనే కోరికే ఈ ఆకస్మిక ప్రయాణానికి మూలకారణం. ఈ తడవ ఆయన వెంట భార్య వెళ్ళలేదు.

యుద్ధం ప్రారంభంకాగానే వ్యయిట్చర్ అమెరికా లోని స్నేహితునికి ఇలా వ్రాశారు :

“యుద్ధంవల్ల ఉత్పన్నమయిన అనేక సమస్యలకు ఇచ్చటి నల్ల వాళ్ళు కంగారుపడుతున్నారని మాకు తెలుసు.

ప్రేమతత్వాన్ని బోధించే తెల్లవాళ్ళు ఒకరిగొంతు ఒకరి కోసుకుంటూ ఏసుప్రభువు ఆదేశాలను గాలికి వదిలివేయడం ఎలా సంభవమయింది? ఈ ప్రశ్నకు మేమూ జవాబివ్వలేకుండా ఉన్నాం ఈ విషయమయి చింతినాపరులు నన్ను ప్రశ్నించినపుడు నే నీ విషయం విశదీకరించాలని కాని, పరిహరించాలని కాని యత్నించకుండా మహా భయంకరమయినది. అగ్రాహ్యమయినది మనమం దున్నదని మాత్రమే చెప్తున్నాను. ఈ ఆమాయక ప్రజలవధ్య తెల్లవారి నైతిక మతప్రాబల్యం ఈ యుద్ధావస్థ ఎంతవరకు క్షీణించిపోయిందో ముందుముందుగాని చెప్పలేము. కాని ఆ ప్రాబల్యం క్షీణిస్తుందనే నా సంకోచం.”

డా. వ్యూయిట్చర్ లాంబరెన్సీలో యుద్ధకాల పరిస్థితులను సరిస్తూ ఒక ప్రకటనపత్రం వ్రాసి, 1947 జనవరిలో అమెరికాలో ప్రచురించారు. దానిలోని కొన్నిభాగాలు ఈ కింద ఉల్లేఖిస్తాను :

“1939 మార్చి 5 న శిన్న స్టీవరులో నేను తిరిగి ఒగోవె నదిలో బయలుదేరాను. ఈ నదీనుంచి సముద్రంలో నాన ప్రవేశించేలాగా ఎటువంటి సంఘటనలు జరుగుతాయో అనే ఆలోచనతో నా గుండె కొట్టుకోసాగింది. ఆ తిరవాత కొన్ని నెలలపాటు ఆసుపత్రి నిధితో కావలసిన మందులు ఆఫ్రికాలో దొరికినంతవరకు కొన్నాను. దొరకనివాటిని యూరపునుంచి పంపమని వ్రాశాను. అదృష్టవశాత్తూ యుద్ధం ప్రారంభంకాకముందే ఈ సరుకులు మాకు చేరాయి.”

“శత్రుచికిత్స చేయించుకొనే నిమిత్తం దేశం మధ్య నుంచి నచ్చిన రోగులను చాలామందిని సెప్టెంబరులో వారి వారి ఇండ్లకు పంపించివేసాము. మందులు మొదలయినవి చాలా పొడుపుగా వాడవలసి ఉన్నందున అత్యవసర పరిస్థితుల లోనే శత్రుచికిత్స చేస్తున్నాము. తీవ్రరోగులనుకూడా పంపించి వేశాము. విరందరినీ వారివారి ఇళ్ళకు పంపివేస్తుంటే మాకెంతో విచారం వేసింది. ఏమయినాసరే ఉండిపోతామని బతిమాలినా నిరాకరించవలసి నచ్చింది. ఇండ్లకు వెళ్ళేవారికొ కొంతమంది ప్రియమైనవారిని, కొంతమంది మోటారుబోల్స్ మీద వెళ్ళారు. కాని తక్కినవారు అడవిబాటలవెంట ఎంతోదూరం నడిచి వెళ్ళవలసి నచ్చింది. చివరికి ఎలాగయితేనేం అంతా వెళ్ళిపోయారు. మనసును కరిగించే దృశ్యాలు పూర్తయినాయి !

“బోర్డో, ఆఫ్రికాలమధ్య తిరిగే ‘టూజా’ అనే నావ మార్చిలో ఫినిస్కర్ ఆగ్రం దగ్గర మునిగిపోయింది. కొద్ది మంది ప్రయాణికులను మాత్రమే రక్షించడం సాధ్యమయింది. ఇలా చనిపోయినవారిలో మా జిల్లావాళ్ళు చాలామంది ఉన్నారు. ఆ నావతోపాటు యూరపునుంచి మాకు పంపిన సరుకుకూడా నాశనమయిపోయింది.

“1940 లో డిగాలే సైన్యాలు, నిచీసైన్యాలు లాంబ రెనీని వశపర్చుకోడానికి పోరాటం సాగించాయి. మా ఆసు పత్రి లాంబరెనీకి 212 మైళ్ళ దూరంలో ఒకేవేనదికి ఎగు వన ఉంది. 600 గజాల వెడల్పు సదీశాఖ మా ఆసుపత్రిని లాంబరెనీనుంచి వేరుచేస్తోంది. మా ఆసుపత్రిమీద బాంబులు వేయవద్దని ఉభయపక్షాల వైమానికులను వారి నాయకులు

ఆదేశించినందున నష్టమేమీ వాటిల్లలేదు. తెల్లవాళ్ళు, నల్లవాళ్ళు మా ఆసుపత్రిలో తలదాచుకున్నారు. లాంబరెస్ నైపున కొయ్యగోడలకు లావుపాటి ఇనపకేకులు అడ్డంపెట్టి చెదురుగా వచ్చిపడే బాంబుల ప్రమాదం తప్పించుకున్నాము.

“1940 లో మా వలన ప్రభుత్వం మిత్రరాజ్యాల వారితో సహకరించసాగింది. అందువల్ల ప్రాన్సుతోను, యూరపుఖండంతోను సంబంధాలు పెరిగిపోయాయి. కాని ఇంగ్లండుతోనూ, అమెరికాతోను మధ్యమధ్య ఇంగ్లండుద్వారా స్వీడన్ తోనూ సంబంధాలు పెట్టుకొవడానికి పేలుచిక్కింది. తదితర దేశాలతో తపాలా ఏర్పాట్లకు చాలాకాలంపట్టింది కొంతకాలంవరకు ఆఫ్రికాలోని వ్యాపారస్థలాలలో ప్రతిదీ అమ్మకానికి దొరికేది. చాలామాట్లు వర్తకులు చవకధరలకు పరిధాన్యం నాకు అమ్మజూపారు. చవకగా అమ్మడానికికారణం ఆ ధాన్యం మంచి రకమయినవి కాకపోవడమే. వాటిలో అప్పుడే పురుగు ప్రవేశించింది. బలవంతాన చాలా ధాన్యం నాకు అంటగట్టారు. అదృష్టవశాత్తూ వీటిని నిలవచేయడానికి కావలసిన స్థలం ఉంది. మూడేళ్ళపాటు ఆసుపత్రి రోగులకు భోజనం ఇచ్చింది లేకుండా పోయింది. ఈ దేశంలో ఎక్కువగా నిలవ ఉంచుకోవడం మంచిది. పంటపంటకి మధ్య అరటి పండ్లు మొదలయినవి దొరకడం కష్టం. వర్షాలు అధికంగా కురిసి కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడే ప్రమాదంకూడా ఎక్కువ. అదృష్టంకొద్దీ ఈ కారణాన యుద్ధకాలంలో కరువు సంభవించలేదు. కాని యుద్ధకాలంలో నేను భయపడినంతా జరిగింది. 1944 వేసంగిలో¹ ఖోటలు వేసేందుకని అడవులను శుభ్రం

వేశారు: అందులోని చెత్తా చెదారం శగలబెట్టడానికి వరం ఉండే వచ్చింది. 1942 నుంచీ జిల్లా అధికారి నరి పండించమని ఇక్కడి వారిని ఒత్తిడి చేస్తున్నాడు. నేనే గనక బోలెడు వరి నాన్యం ముందుగా సంపాదించక పోయినట్లైతే పిల్లలకు ఆహారం ఇవ్వలేక బడులు మూసివేసినట్లే నేనూ ఆసుప్రతి మూసివేయవలసి వచ్చేది.

“1940 ఆఖరు నేను ఆశ్చర్యంతో మునిగిపోయాను. నాకు కావలసిన మందులూ అవి చెప్పితే పంపిస్తామని అమెరికా నుంచి కబురు వచ్చింది. సంవత్సరం తరవాత 1942 లో మాకు ఆ సరుకులు చేరాయి. మా దగ్గరున్నవన్నీ పంపిస్తామని చెప్పింది. సరిగ్గా సమయానికి అమెరికా నుంచి సరుకు వచ్చింది. పెట్టెలలో మందులు చూత్రమే కాదు. ఉపయోగపడే వస్తువులు ఇంకా అనేకం ఉన్నాయి. పెట్టెలు తెరిచి చూస్తూంటే మాకు కావలసిన వస్తువులు కనిపించే సరికి హార్వర్డునాల్ మిన్నుముట్టేది. వీటిలో ముఖ్యంగా చేప్పకోతగ్గవే బ్లూ చేతితొడుగులు (Gloves). ఇవి నా చేతులకు సరిగ్గా వుంటాయి. కొన్ని నెలలనుంచీ శస్త్రచికిత్స చేసేటప్పుడు గాలీచాలని తొడుగులు వాడవలసి వచ్చింది. వంటపాత్రలు తయారీ వచ్చాయి. వంటసాలవారికి సంతోషం పట్టసాగ్యం వుంటేదు. తరవాత ఇంకా కొంత సరుకు దిగింది. 1943 లో వచ్చిన చెప్పలు, కళ్ళకోళ్లు మాలో చాలా మందికి ఎంతగానో పనికిరావచ్చాయి.

“1941 లో వచ్చిన చందాలలో ఏదో ఒక మాదిరిగా వున్నట్లని నడిపించాము. తరవాత 1942, 1943 లలో

చందాలు అధికంగా రావడంవల్ల ఇంకా కొంత ముక్కుతోగులను క్రమంగా చేర్చుకునే అవకాశం లభించింది. ఇప్పుడు అవసరంగా చేర్చుకోవలసిన వాళ్ళందరినీ వివిధ దేశాలలోని నా మిత్రుల సహాయంవల్ల చేర్చుకోగలుగుతున్నాను. నేను వారికెంతో కృతజ్ఞుణ్ణి. మా కెంథో ప్రోత్సాహం లభించింది. ఇచ్చటి శీతోష్ణస్థితిని భరించడం కష్టం. ఇటువంటిచోట ఎక్కువ కాలం ఉండి, అలసిపోయినకొద్దీ పని ఎక్కువయేది. దీనికి ఎక్కువగా కారణం తెల్లజాతి రోగులు. వారాలతరజుపీ ఆసుపత్రిలో ఖాళీ అంటూ ఉండేది కాదు. ఇచ్చటి శీతోష్ణస్థితితోపాటు ఆహారంలో తొరం లోపించడమే వీరి అనారోగ్యానికి ప్రధాన కారణం. అదృష్టవశాత్తు సిద్డల్లండు, అమెరికాలలో తయారయిన తొర ఔషధాలు మా వద్ద కొల్లులుగా ఉన్నాయి. తొరం జీర్ణం అవడానికి సహాయపడే భాస్వర మందులు ప్రాస్తునుంచి వచ్చాయి. ఇంగ్లండు, అమెరికా, సిద్డల్లండు దేశాలనుంచి కాలేయ, లోహపజ్జీకరణాలు వచ్చాయి.

“మగతరోగ నివారణోద్యమం ప్రభుత్వం చేపట్టింది. మా పవల్లా ఇలాంటి రోగులను ‘వలస ఆరోగ్యశాఖ’కు పంపించడమే. నదికి దిగువున ఈ మగత రోగులకోసం ప్రత్యేకంగా శిబిరం స్థాపించబడ్డది. వైద్యులు, వారి తెల్ల సహాయకులు గ్రామాలకు వెళ్ళి భూతఅద్దాల సహాయంతో అక్కడివారి రక్తంలో ఈ రోగ క్రిములున్నాయేమో పరీక్షిస్తున్నారు. దురదృష్టవశాత్తు మా ప్రాంతంలో ఈ జాడ్యం తగ్గడానికి బదులు నానాటికీ హెచ్చుతోంది.

“నల్ల జాతివాళ్ళలో కుష్టురోగం ఎక్కువ. ఈ రోగుల విషయంలో మేము ఎక్కువగా ఆందోళన పడుతున్నాము. ఇంగ్లండునుంచి వచ్చిన ‘డిఫ్థేరియా టాక్సాయిడు’ ఈ రోగం మీద బాగా పనిచేస్తోంది. అయితే ఏం లాభం? రోగం తగ్గేవరకూ ఆసుపత్రిలో ఉండే ఓపిక మీకి లేదు. రోగం కాస్త తగ్గుముఖం పట్టి, పుండ్లు మానడానికి ఆరంభించగానే ఇక్కడుండు అనారోగ్యం లేదనుకుని ఇంటికి వెళ్ళిపోయేవారు. కొద్ది నెలల తరవాత రోగం బాగా ముదరగానే తిరిగి ఆసుపత్రికి చేరుకునేవారు. ఇటీవల కుష్టురోగ నివారణ విషయంలో ఎక్కువ ఆశ కనిపిస్తోంది. మడగాస్కర్‌లోని ఫ్రెంచి డాక్టర్లు ఆ దీవిలో దొరికే ఒక మొక్కతో చేసిన మందుమీద పరిశోధనలు సాగిస్తున్నారు. ఈ మందుతో కుష్టుపుండ్లు త్వరగా నయమవుతున్నాయి. అమెరికాలో ప్రొప్టెన్ అనే మందు మంచి ఫలితా లిస్తున్నది.

“అడవిజంతువులు చేసిన గాయాలతో నల్లవాళ్లు మా ఆసుపత్రికి వచ్చిపడుతుంటారు. చెదపురుగులుకూడా ఇక్కడ ఎక్కువే. కొంత నష్టం జరిగిన తరవాతగాని ఇవి ఎక్కడనుంచి బయలుదేరుతున్నదీ తెలుసుకోవడం కష్టం. దానికోసరమని ఆసుపత్రి అంతా గాలించాలి. వీటి మూలంగా ఎంతో శ్రమ. కాలం వృథా అయిపోతోంది. ఇంతవరకు వీటిని పారదోలడానికి ఏ మందూ సరిగా పనిచేయలేదు. డిడిటీ ఉపయోగిస్తే వీటి బాధ నివారణ అవుతుందని ఆశగా ఉంది.

“ఏనుగుల మూలంగాకూడా మాకు అపరిమితమయిన నష్టం వాటిల్లుతోంది. ఇవి నల్లవాళ్ళ ఆరటితోటలలో ప్రవే

శించి వాటిని నాశనం చేస్తూండడంవల్ల ఆసుప్రతికి కావలసిన అరటిపండ్లు దొరకడం కష్టమవుతున్నది. ఈ మృగాలు మాకెంత చేరువలోకి వస్తాయో తెలుసుకునే అవకాశం కొద్ది వారాల క్రితం నాకు కలిగింది. ఆసుప్రతి స్థలంలో కొండలు నల్లవాళ్లు మొక్కలు నాటుతూంటే సరిహద్దులను తిరిగి సరి చేయవలసి వచ్చింది. నేను సరిహద్దుల వెంట రాళ్లు పాతిస్తుండగా మానవకంఠాల లాంటివి వినిపించాయి. పసివాళ్ళ నుద్దేశించి, “యేవిటిడతా? ఆడవాళ్ళు పిల్లలు ఏంచేస్తున్నారు?” అన్నాను. వాళ్ళు నవ్వుతూ, ‘ఈ ఆడవిలో మీ గొంతు వినిపించేసరికి కోమిలక నల్లు తెలీడంలేదు’ అని జవాబిచ్చారు.

“యుద్ధం వచ్చిపడడంలో కలపన్యాసారం పడిపోయింది. కూలీ చకకయింది. చాలా కాలంనుంచీ వాయిదా వేసుకుంటూ వచ్చిన చిన్నచిన్న పనులు ఇప్పుడు ప్రారంభించాలని నిశ్చయించుకున్నాను. సేద్యం కోసరం చాలా ప్రదేశం నరికి శుశ్రూం వేయాలి నదీసానువులమీది మా పెద్దతోట వర్షాలకి దిగజారిపోనారంభించింది. ఇలా జరగకుండా చేయాలంటే గట్టి పునాదులమీద అనేక వందలగజాల గోడకట్టాలి. రాళ్లు కట్టడం ఏమంత తేలిక కాదు. ఈ చుట్టుపక్కల అవి ఎక్కువగా దొరకవు. పిడుగుపాటువల్ల దెబ్బతిన్న వీధులు బాగు చేయాలి. కొండలనుంచి వచ్చిపడే నీరునుంచి రక్షించడానికి శాశ్వతంగా గోడలు కట్టవలసి వచ్చింది. యుద్ధం ఆరంభమైన తరువాత మొపటి రెండు సంవత్సరాలు ఈ అవసర పనులలో నిమగ్నమయిన కూలీలమీద అజమాయిషీ చేస్తూ మధ్యాహ్నం వేళలు గడిపాను.

“యుద్ధకాలంలో కీలకంగా అత్యవసరమయిన రోడ్లను నిర్మించడంతో మా దేశంలో 1941 నుంచి గొప్ప మార్పు వచ్చింది. కేస్ కాను నుంచి అల్ట్రాస్పెక్టి వెళ్ళే రాజబాట లాంబరెనీ మీదుగా వెళ్ళుతుంది. కాని ఈ కొత్త రోడ్లు చక్కగా నిర్మాణం కాకపోవడంవల్ల వీటిమీద ప్రయాణం చేయడం సుఖంగా ఉండదు. కాని ప్రయాణ సదుపాయాలలో ఒక అడుగు ముందుకు వేశానునే చెప్పాలి.

“1939 వసంత, వేసవికాలాలలో ఇద్దరు డాక్టర్లు, ఇద్దరు నర్సులు సిడ్వర్లండ్లోని తమతమ ఇంట్లకు వెళ్ళారు. ఇక్కడ పని నేను, డా. లడిస్లాస్ గోల్డ్స్మిత్, డా. అన్నా విల్డ్కాన్ నర్సుకోవలసి వచ్చింది. డా. గోల్డ్స్మిత్ 1933 నుంచి ఇక్కడ పనిచేస్తూ 1938 లో శైలవ్రమీద యూరపు వెళ్ళి తిరిగి వచ్చారు. డా. విల్డ్కాన్ లాంబరెనీలో 1935 నుంచి 1937 దాకా పనిచేసి యూరపు వెళ్ళింది. 1940 జనవరిలో యుద్ధం మూలంగా నానా అగచాట్లు పడి ఎలాగో తిరిగి ఇక్కడికి చేరుకుంది. డా. విల్డ్కాన్ చేరుకోగానే గ్లూక్ కాచ్ సతి విమానంలో సిడ్వర్లండ్కు వెళ్ళింది.

“1943 లో డా. గోల్డ్స్మిత్ శైలవ్రమీద బెలియం కాంగోలో కొన్ని నెలలపాటు గడిపారు. ఆయనగారు తేనెపుడు ఆసుపత్రి వదులు సక్రమంగా నడిపి డా. విల్డ్కాన్ 1944 లో కొన్ని నెలలు శైలవ్రమీద వెళ్ళింది. 1944 ఏప్రిల్ నుంచి మాకు సమీపంలో ఉన్న మగతరోగుల శిబిరంలో ప్రభుత్వ వైద్యుని బదులు పనిచేయడానికి డా. గోల్డ్స్మిత్ పూను కున్నాడు. ఆ తరువాత ఉదయంపూట శస్త్రచికిత్స చేసే

టవుడు, మధ్యాహ్నం మూడుగంటలసేపు వీరు మాకుసహాయం చేస్తుండేవారు.

“1941 వేసవిలో నా భార్య లాంబరెనీ చేరుకుంది ప్రాన్సునుంచి ఏదోవిధంగా లిస్బన్ చేరుకుని అక్కడనుంచి ఒక పోర్చుగీసుస్టీమరులో కాంగో ముఖద్వారంలో ఉన్న అంగోలా అనే పోర్చుగీసు వలసకు వెళ్ళి అక్కడనుంచి మళ్ళీ చుట్టుతిరిగి జెలియం కాంగోమీదుగా ఆగస్టులో ఇక్కడకు వచ్చింది.

“యుద్ధారంభకాలంలో అనువృత్తి తగ్గింది వేయడంవల్ల కొంతమంది నర్సులు ఇతరత్రా పనులు చూచుకుంటున్నారు. నలుగురు నర్సులు మాత్రమే మిగిలారు. నా భార్య వంతు ప్రకారం వీరికి బదులు పనిచేసి యుద్ధం ప్రారంభమయిన దగ్గర నుంచి ఏకబిగువున పనిచేసిన వీరికి విశ్రాంతి కలగజేసింది. శస్త్ర చికిత్సకు కావలసిన సన్నాహం చేసేది, అవసరమయినపుడల్లా సహాయం చేసేది, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు వ్రాయడంలో నాకు తోడ్పడేది, నేను అనుకున్నంతకంటే ఎక్కువగానే ఇక్కడి శీతోష్ణస్థితిని తట్టుకోగలిగింది. రోజంతా ఏదో పని చేస్తూనే ఉంటుంది. ఆమె సహాయం చాలా అమూల్యమయినది.

“1938 నుంచి మాతో కూడాఉన్న నోడ్జిన్ సతి 1943 జూన్ ఆరంభంలో స్విట్జర్లండువెళ్లింది. అక్కడనుంచి ఆరు నెలలకు ఇంటికి చేరుకోగలిగింది. ప్రయాణానికి కావలసిన వసతికొరతలన్నీ సంపాదించుకుని కోచ్ సతి జులైలో తిరిగివచ్చి నోడ్జిన్ స్థానంలో పని చేయసాగింది. స్విట్జర్లండునుంచి వచ్చేటపుడు మందులు పెట్టెలకు పెట్టెలు కూడా తెచ్చింది. ఆమె వచ్చిరావడంతోనే

నంటశాఁ వ్యవహారాలు చేపట్టింది. డబ్బి నన్న మేరియూనతి అనారోగ్యంగా ఉన్నందున ఆమెకి సహాయం చేయసాగింది.

మేరియా సతి అనారోగ్యం మూలంగా పనిచేయలేక పోవడంవల్ల 1944 వ సంవత్సరముంతా మేము ఇబ్బంది పడ్డాం. అగస్టులో ఆమెని కమరూన్ హోండ్లలోని ఆసుపత్రికి పంపాను. ఆమె ఆక్కడ కోలుకొని 1945 లో విమానంలో బయలు దేరి హాలండు విముక్తదినాలలో పాఠన్ చేరుకుంది.

“ఇప్పుడు ఆసుపత్రి పనిలుంతా కోచ్ సతి చూస్తోంది. ఎమ్మా వంటపని, కోటలపని, ఇంటిపని చూస్తోంది. చాలా కాలంపాటు నలుగురికి బతులు ముగ్గులు నన్నులే పనిచేశారు. మేము ఎంత అలిసిపోయామో మా కప్పుడు తెలిసినవచ్చింది. అపరిమితమయిన ఎండే కాకుండా విరామం లేకుండా పని చేయడంవల్ల మా కీ అలసట కలిగింది. రోజునాగీ పనులు నిర్వహించాలంటే, కృంగిపోయే మనస్తత్వం అలవచ్చుతో రాదని ఒకరి కొకరం చెప్పకున్నాము.

“మే 7 న యూరపులో యుద్ధం ముగిసిందనే వార్త విన్నాము. నేను న్రాతబల్లముందు కూర్చుని అత్యవసరమయిన ఉత్తరాలు వ్రాసుకుంటున్నాను. రెండు గంటలకు బయలుదేరే స్త్రీ మరుకు ఏటిని అందివ్వాలి. సరిగా ఆ సమయానికి ఒక తెల్లరోగి నా కిటికీ దగ్గరకు వచ్చి యూరపులో యుద్ధవిరామ సంధి ప్రకటించారని చెప్పాడు. అతను అనువ్రాశికి వచ్చేటప్పుడు కూడా రేడియో తెచ్చాడు. నేను ఉత్తరాలు వ్రాయడం పూర్తిచేయాలి. తరవాతి ఆసుపత్రికి వెళ్లితిరాని. మధ్యాహ్నంపూట మా ఆసుపత్రి గంట గణగణ

మోగింది. ఈ శుభవార్త విన్నవానికి అందరమూ పోగయినాము. ఆ తరువాత బాగా అలసిపోయినప్పటికీ లోటలో పని ఎంతవరకు అయిందో చూడడానికి నేను కాళ్ళిడుపుకుంటూ వెళ్ళాను. యుద్ధం అంతం కావడం గురించి, దానిలోని ఆరంభం గురించి సాయంకాలంగాని నేను ఆలోచించలేకపోయాను. బయట చీకటిలో శాటిచ్చెట్లు అల్లల్లాడుతున్నాయి. క్రైస్తవుల పూర్వం 6 వ శతాబ్దంలో జీవించిన లావ్ - సే అనే చీనా మేధావి సూక్తులు నేను చిన్న పుస్తకంలో వ్రాసిపెట్టి ఉంచాను. దానిని అలమారాలో నుంచి తీసి యుద్ధమీద, విజయమీద ఆయన చెప్పిన మాటలు చదివాను. 'ఆయుధాలు వినాశనకరమయినవి. అవి ఉత్తముల పరికరాలు కావు. గత్యంతరంలేకనే వీటిని ఉపయోగించడం. శాంతి భద్రతలే నష్టపోవులకు ఉత్తమమయినవి. జయిస్తారుగాని విజయం వారికి సంతోషం కలిగించదు. ఆ విజయానికి సంతోషించేవారు హత్య కీ సంతోషించేవారే. ఉత్తర క్రియలలో పాల్గొన్నట్టు సేనాధిపతి విజయోత్సవాలలో పాల్గొనాలి. లక్షలాది మానవులను నిలుపునూ హత్యచేసినందుకు కన్నీళ్ళు కాలువలు కట్టేట్లు ఏడవాలి. కాబట్టి యుద్ధంలో జయించినవారు విషాదోత్సవాలలో పాల్గొంటున్నట్టు భావించుకోవాలి.'

యూరపులో యుద్ధం ఆఖరయింది కాబట్టి మా సహాయార్థం కొత్తగా నక్సులు డాక్టర్లు రావడానికి ఏలవుతుందని ఆశించాం. ప్రయాణానికి ముందు తతంగం కొన్ని నెలలు పట్టింది. కాటమనే సతి లిబ్రవిలీకి ఏమానంలో వచ్చి అక్కడ నుంచి ఆగస్టులో లాంబరెనీ చేరుకుంది. ఆమె రాగానే పని

ప్రారంభించడంవల్ల నాకూ - హన్స్-నెచ్ సతికి కొంత విశ్రాంతి చిక్కింది.

“1941 ఆగస్టు నుంచి నా భార్య లాంబరెసీలోనే ఉంది 1945 సెప్టెంబరు వరూకాలం ప్రారంభమయ్యేముందు యూరపుకు బయలుదేరి వెళ్లింది. అప్పటినుంచీ వాతావరణం బాగున్న కాలంలోనే అంటే మే నుంచి సెప్టెంబరు వరకు వచ్చి పోతూండేది.

“మా వలసలోని పాశ్చాత్యులను ఇంటికి తీసుకువెళ్ళడానికి ‘ప్రావిడెన్స్’ అనే నావ అట్టోబరుగో వచ్చింది. అనారోగ్య కారణంగా సాధ్యమయినంత తొందరలో వెళ్లిపోవలసిన వారికోసం మాజిల్లా రోని వందలకొలది వెళ్లవాళ్ళు ఆ నావ పిక్కె వెళ్ళారు.

యద్ధం పూర్తి అయింది. ధరలు క్రమేపీ పెరిగి పోతున్నాయి. ఎంత ఖతంగా ఉన్నా ఆసుపత్రి ఖర్చు పూర్వంకంటే నాలుగురెట్లు ఎక్కువ అవుతోంది. విదేశాలనుంచి వచ్చే సరుకులకేగాక అరటిపండ్లు మొసలయిన వాటికికూడా ఎక్కువ ధరపెట్టి కొనవలసి వస్తోంది. అందువల్ల నల్లవాళ్ళ కూలీకూడా ఎక్కువయిపోయింది. వీటన్నిటిని మించి యూరపుకు రాకపోకలకు డబ్బు విపరీతంగా అయిపోయింది.”

యద్ధకాలంలో 8 సంవత్సరాలపాటు శైలపు తీసుకోకుండా లాంబరెసీలో ఉన్న ఎమ్మా హన్స్ నెచ్ 1945 లో ఇలా వ్రాసింది :

“నేను డా. స్వయిట్జర్ ఆసుపత్రిలో నర్సుగా పని చేస్తున్నాను. లాంబరెసీలో నేను పనిలో చేరి 20 సంవత్సరా

లయింది. యుద్ధకాలమంతా నేను డాక్టరుగారినో కలిసి పని చేశాను. మేముంతా వివరీతంగా అలిసిపోయాము. కాని మాలోకట్లా డాక్టరుగారొకరే ధైర్యంగా నిలబడ్డారు

“పగటిపని పూర్తిఅయిన తరవాత వారు ఆర్గన్ వాయిం చేవారు. రాత్రినిశ్శబ్దంగా వుండేది. చుట్టూ పెద్ద అడవి. మా మా గదులలో ఉండి వారి వాయిద్యం విని సంతోషించేవారం. ఇలా పనడంచల్ల మా మనసులకు స్వస్థత చిక్కేది, ఆత్మకు వికాసం కలిగేది. ఇంటిమీద బెంగలేకుండా డాక్టరుగారి వాద్యం వల్లమనగలిగాను.”

“యుద్ధకాలంలో అమెరికాలోని మిత్రులు అందజేసిన సహాయం యెన్నటికీ మరచేపోలేము. ఈ ప్రాంతంలో ఆసుపత్రి ఉండికాని లేకపోతేనా ! మాచుట్టూ ఉన్నవారి దుర్దశచూస్తే ఎదో విధంగా ఓపికపట్టి పనిచేయవలసిందే ననిపించేది.”

ఈ పూర్వ, అంటే 1939 మే మధ్యలో, స్వయిట్చర్ సతి, అమె కూతురు లాంబరెస్కి బయలుదేరారు. వారు ఆఫ్రికా రావడం ఇదే మొదలు. అందరూ మహా సంతోషించారు. డా. స్వయిట్చర్ అమెరికాలోని ఒక మిత్రునికి ఇలా వ్రాశారు : “నా కూతురు నా ఆసుపత్రి చూసే అవకాశం కలగడం నా కెంతో సంతోషంగా ఉంది. ఆసుపత్రి ఆవరణలో ఆడుకునే కోతులను, జింకలనుచూసి ఆనందించింది.” యుద్ధం ప్రారంభం కావడానికి ముందే వారు యూరపు తిరిగి చేరుకున్నారు. పారిస్ లో అమె భర్తను కలుసుకుంది. చిరకాల స్నేహితుడు, ఆర్గన్ నిర్మాత ఎక్కర్ట్ అనే ఆయనను రేనా పెండ్లాడింది.

1904 లో ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం పతనమైన సమయంలో వ్యయిట్చర్ సతి కూతుర్ని, ఇల్లున్న చూడడానికి పారీస్ వెళ్ళింది. దక్షిణ ఫ్రాంసువారంతా ఎలా పానిపోయారో తేనా అమెరికాలోని ఒక స్నేహితునికి ఇలా నూసింది : “అనసర మయివ వస్తువులన్నిటినీ తేసుకుని మంచిన్న కానుగో బయలు దేరాము. మా అమ్మ, నా భర్త, నా కూతురు, నేను ఫ్రాన్సుగుండా ప్రయాణం చేశాము. కానుగోనే నిద్రపోతూ, ఏది దొరికితే అదే కొంటూ కోడ్ల మీద సుమాసు నెలరోజులు గడిపాము.”

లియూస్లో ఎక్కర్ట్స్కి ఉద్యోగం, బుద్ధెకు ఇల్లుదొరి కాయి. వారు అక్కడ స్థిరపడకముందే తేనాకి ఇంకో బిడ్డ పుట్టింది. 1941 వేసవిలో వ్యయిట్చర్ సతి భర్తను కలుసుకొవ డానికి ఆఫ్రికా వెళ్ళింది. ఆతరవాత ఎక్కర్ట్స్ దంపతులు స్విట్జర్లండు వెళ్ళారు. జూరిచ్లో ఎక్కర్ట్స్కి ఒక ఆర్గన్ నిర్మాణ కంపెనీలో ఉద్యోగం దొరికింది. తరవాత తరవాత ఆయన ఆకంపెనీకి డైరెక్టరు అయ్యాడు. వ్యయిట్చర్ రచనల సంపుటిని ప్రచురించిన ప్రచురణ కర్తలు ఆసుపత్రి సహాయకులకు పంపడానికి జాబితా ఇచ్చుని కోరగా వ్యయిట్చర్ సేనింతువరకు చూడని నా మనసులకు మనమరాండ్రు నాలుగేసి కాపీలు పంపండి” అని జవాబు ఇచ్చారు.

యుద్ధం ప్రారంభంకాగానే లాంబరెనీలోనే ఉండి మానవ సేవను కొనసాగించడమా లేక ఆసుపత్రిని కట్టేసి యూరపు తిరిగివెళ్ళడమా ఏంచేయాలో తోచకుండాఉందని వ్యయిట్చర్ అమెరికాలోని మిత్రులకు వ్రాసారు. తరవాత ఆసుపత్రిని నడ

పాలని ష్వయిత్పుక్ నిశ్చయించుకొన్నట్లు వినగానే ఆ అమెరికన్ స్నేహితులు కలుసుకొని సహాయం పంపేవిషయం ఆలోచించారు.

1939 చివర ఈ విధంగా అమెరికాలో ఆల్బర్ట్ ష్వయిత్పుక్ ఫెలోషిప్ అనే సంస్థ ఆవిర్భవించింది. 'ఆదిమ అడవి అంచన' అనే గ్రంథం ఆఖరి అధ్యాయంలో ష్వయిత్పుక్ 'ఫెలోషిప్' అనే పదం ఉపయోగించారు. అందుకని అమెరికన్ మిత్రులు తమ సంస్థకు ఆ పేరు పెట్టారు. "బాధా చిహ్నితుల సోదర బృందం" గురించి ష్వయిత్పుక్ వ్రాశారు. అందులో "ఈ సంస్థలో సభ్యులెవరు? శారీరక బాధ ఆతురత అనుభవించిన విశ్వమానవులంకా ఒకటే. వీరందరూ ఒకరితో ఒకరు బంధింపబడ్డారు. మానవునకు దావడించే బాధలు వీరందరికీ జేలును. బాధనుంచి విముక్తి పొందాలనే ఆ కాంక్ష ఎటువంటిదో వీరు ఎరుగున్నారు."

ఈ సంస్థను స్థాపించడానికి సన్నాహాలు జరుగుతున్నాయని విని ష్వయిత్పుక్ ఇల్లా వ్రాసారు: "ఇక అమెరికా నుంచి సహాయం వస్తుందని నిని నా మనసు ఎంతో కుదటపడింది. ఇకంతా ఏదో అద్భుతంగా ఉంది. తగినంత కృతజ్ఞత మీకు నేను చూపలేను." ఏచరిచ్చితోగానీ, ఏ మతప్రచారక సంస్థతోగానీ తదితర ఏ సంస్థతోనూ సంబంధంలేని తన పనిస్వభావాన్ని గురించి ఈ లేఖలో వారు వివరించారు. ఈ సంస్థ స్వరూపం సాధ్యమయినంత సామాన్యంగా ఉండాలని సలహా ఇచ్చారు. తన పనిలో పూర్తిగా ఆధ్యాత్మిక సంబంధం. ఆసక్తి కలిగించేందుకుగాను వ్యక్తులు ఒకరినొకరు కలుసుకునే విధానం అవలంబించడం మంచిదని చెప్పారు.

ష్వయిత్పుర్ కార్యకలాపంలో అమెరికావారికి ఆసక్తి విపరీతమయిపోయింది. కాలిఫోర్నియాలో ఈ సంస్థకు శాఖ ఏర్పడింది. ఈ శాఖ వేలకొలది డాలర్లు వసూలుచేసి పంపింది. ఆ ప్రాంతంలో ష్వయిత్పుర్ కార్యకలాపంలో నిరంతరం ఆసక్తిని రేకెత్తిస్తోంది.

ఆలిస్ ఎడ్లర్ సతి 'హాస్పికాన్లు' వాయింఛడంతో నేర్పరి. ఆమెకు యూరపులో ష్వయిత్పుర్ దంపతుల పరిచయం కలిగింది. లాంబరెనీ సహాయార్థం సశ్చిమ దేశాలలో ఆమె చాలా ప్రదర్శనా లిచ్చింది.

అమెరికాలో ఆర్గన్ వాద్యవేత్తలు తమ సంస్థద్వారా ష్వయిత్పుర్ కి ఎంతో సహాయం అందజేశారు. ఈ విషయంలో ఎడోవర్డ్ నీన్ బెర్జర్ అనే ఆయన చొరవ తీసుకుని అనేక ప్రదర్శనా లిచ్చారు.

ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండులనుంచి కూడా ఆల్బర్ట్ ష్వయిత్పుర్ ఫెలోషిప్ ను గురించి సమాచారం వంపమసి ఉత్తరాలు రాసాగాయి. జాతీసామరస్య కార్యకలాపంలో ష్వయిత్పుర్ల అంతర్జాతీయ ప్రాధాన్యం వారు గుర్తించారు. ఆస్ట్రేలియా ప్రెస్బిటేరియన్ చర్చి డైరెక్టరు ఇలా వ్రాశారు: "ప్రస్తుతం ఇటలీలో ఉన్న ఒక న్యూజిలండు చాప్లెన్ (మత గురువు) తో మీకయిన పరిచయాన్ని పురస్కరించుకుని మెల్బోర్న్ లో ఉన్న నాకు ఆఫ్రికా వ్యవహారాలను గురించి మీరు వ్రాయడం ఆశ్చర్యకరమయిన అంతర్జాతీయత."

1945 జనవరి 14 వ తేదీకి ష్వయిత్పుర్ కి 70 ఏళ్ళు నిండాయి. అమెరికా అంతటా సంగీత సంఘాలు, వారపత్రి

కలు, చర్చిలు, తదితరసంస్థలు ఆ రోజుకు చాలాప్రాధాన్యమిచ్చాయి. డా. వ్యయిట్చర్ 'ఫెలోషిప్'కి ఇలా వ్రాశారు :

నాకు సహాయం పంపుతున్నామంటూ జనవరి 14 న మీరు పంపిన కేబిలు అందింది. చాలా సంతోషించాను. దీనిని పంపడానికి సహాయపడినవారందరికీ ఎంతో కృతజ్ఞుణ్ణి. యూనిటేరియన్ సర్వీసు కంపెనీకి చెందిన డా. జామ్ దగ్గరనుంచి, కాంగ్రెస్ గేషనల్ చర్చిల జనరల్ కాన్ఫిరెన్సు దగ్గరనుంచి, ఎపిస్కోపల్ చర్చి మిత్రుల దగ్గరనుంచీ కూడా కేబిలులు వచ్చాయి. ఈ మూడు సంస్థలవారూ నన్ను అభినందిస్తూ ఆనుపత్రానికి సహాయం పంపుతున్నామంటూ కేబిలు ద్వారా తెలియపర్చారు. ఇంతమంది నా పనికి గొప్ప సానుభూతి ప్రదర్శించడంవల్ల నాలో నూతన శక్తి జనిస్తోంది.

“65వ ఏడు దాటింతరవాత లాంబెరెనీకి నాకు సాయ పడడానికి వచ్చేవారికి ఆనుపత్రాపని అప్పజెప్పిన ను యూరపులో గ్రంథరచన సాగిస్తూ, వాద్యగోష్ఠులు జరుపుతూ నెలల తరబడి గడుపుదామని తలపోశాను. కొన్ని వారాల పాటు శైలపు పెట్టి పితౄంతీతిసుకుందామని కలలుకన్నాను. యుద్ధం రావడం మూలాన అంతా తలకిందులయింది. ఈ యుద్ధము యంతా అలసటతో అవస్థపడ్డాను. కాని ఇక్కడి దారుణ శీతోష్ణస్థితిని ఎదుర్కొని రోజల్లా పనిచేయగలుగుతున్నాను.”

క్రిస్మస్ సెంచరీ పత్రిక 1945 ఫిబ్రవరి 14వ సంచికలో డా. వ్యయిట్చర్ 70వ జన్మదినోత్సవ సందర్భంలో వ్యాఖ్యానిస్తూ ఇలా వ్రాసింది: “తత్వశాస్త్రం మీద గ్రంథం చూర్తి చేయ

గలశక్తి, ఆయనకు కలదనే ఆశిస్తున్నాము. భ్రాతృహత్యలతో కూడిన మన నాగరికతవిలువనుకట్టి జీవితంఎడ శ్రద్ధాభక్తులనే సూత్రానికి మరలవలసిందిగా మనలను హెచ్చరించేందుకు చారిత్రంపై తగినవారు ఇంకెవరున్నారు?... ఆరోజున ఆయన ఏంచేశారో మనకు తెలియదు. కాని ముప్పైవేళ్ళ క్రితం ఆసుపత్రి స్థాపించినదగ్గరనుంచి గడచిన 11వేల రోజులలో ఆయన చేసినదానికీ ఆరోజునచేసినదానికీ పెద్ద భేదం లేదనే అనుకుంటున్నాము.”

జన్మదినంనాడు ఆయన చేసిన పనులను గురించిన ప్రశ్నకు డా. ష్యుయిట్చర్ ఇలా జవాబిచ్చారు:

“నేను చేయవలసిఉన్న పనికి డెబ్బైవేళ్ళవాణ్ణిగాక, ముప్పైవేళ్ళవాణ్ణియే బాగుండేది... ఆరోజు నేను ఎలా గడిచానా అని మీరు ఆశ్చర్యపోయిఉండవచ్చు. ఆరోజు ఆదివారం. రోజూకంటే ఎక్కువపని తగిలింది. నేనూ, నాతోపాటు పనిచేసే డాక్టర్లు కలిసి నరిబీజానికి శస్త్రచికిత్స చేశాము. గుండెజబ్బురోగులమూలంగా ఆందోళన ఎక్కువగా నడవలసివచ్చింది. ఉష్ణమండలానికి అలవాటుపడ్డవాళ్ళు కూడా భరించలేనంత ఎండకాసింది.”

లండన్ లోకూడా ష్యుయిట్చర్ డెబ్బదవజన్మదినోత్సవం జరిగింది. క్రిస్టియన్ సెంచరీ పత్రిక బ్రిటిష్ విలేఖరి ఎడ్వర్డ్ పీబిట్ 1945 ఫిబ్రవరి 21న తేదీ సంచికలో ఇలా వ్రాశాడు.

“ఇంతటి స్నేహపాత్రులు, ఇంతటి నిష్కపటమనస్కులు ఈ దేశంలో అడుగుపెట్టలేదు. ఎక్కడపడితే అక్కడ

పేరిని గౌరవిస్తున్నారు... రేడియో ప్రసంగం చేసేముందు అధ్యక్షులు 'మిమ్ములను ఏమని పరిచయంచేయమంటారని' అడిగితే స్వయిట్చర్ 'స్టాటండులోని కూలివాడిలాగా స్వయిట్చర్ ఉంటాడని చెప్పండి' అని జవాబిచ్చారు. వెస్ట్ మిన్స్టర్ అబీలో మొదటిసారిగా ఆర్గన్ వాయిదించినపుడు శ్రోతలు ఎప్పుడు తలుపులు తెరుస్తారా అని వరుసలో నిలబడ్డారు.

“ఇంతవరకు జీసస్ ప్రబోధాలను వ్యాఖ్యానించిన వారంతా ఆయన తమ యాగానికి చెందినవానిగా భావించుకుని వ్యాఖ్యానించేసారు. కాని జీసస్ పూర్వకాలపు నాడనే దృష్టితో స్వయిట్చర్ వ్యాఖ్యానించారు.” అంటూ డా. మిక్లేని రేడియోలో ప్రకటించారు.

యుద్ధకాలంనుంచి చాలామంది అమెరికన్లు స్వయిట్చర్ ని ఆయన ఆసుపత్రిలో సందర్శించారు. ఆల్బర్ట్ స్వయిట్చర్ ఫెలోషిప్ కార్యదర్శి, కోశాధికారి అయిన డా. ఎమెరీ రాస్, ఆయన భార్య 1946 ఆగష్టులో లాంబెరెనీ వెళ్ళారు. వారి దినచర్యలనుంచి కొంతభాగం ఉటంకిస్తాను.

“నువ్రసిద్ధులయిన డా. స్వయిట్చర్ ఆసుపత్రిని చూచినమీదట కలిగిన అనుభూతిని వర్ణించడానికి తగిన శక్తి నిమ్మని 'చదువులరాశిని' ప్రార్థిస్తున్నాను.

“మేము చీకటిపడ్డతరువాత సుమారు 7-నిగ్ గంటలకు లాంబెరెనీ చేరుకున్నాము. ఆ చీకటిలోనే లాంచి దిగాము. ఇసుకలో చాలామూరం నడిచాము. మా టార్చిలైట్ల సహాయంతో మిట్టలు ఎక్కిఎక్కి పైకి వెళ్ళాము. ఆపైన కారడవి. అక్కడక్కడా దీపాలు మిణుకుమిణుకుమంటున్నాయి. అక

స్వాత్మగా కిటికీలముందుకు చేరుకున్నాము. తొంగిచూడగా లోవల పెద్దగది, గదిలో బల్లమీద భోజనపదార్థాలు, బల్లచుట్టూ జనం కనిపించారు. బల్లమీద మూడు నాలుగు కిరసనాయిలు దీపాలున్నాయి.

మే మీ దృశ్యం చూస్తుండగా మా మాటలు విని ష్వయిట్చర్ బల్లదగ్గరనుంచి లేచారు. మే మా గుమ్మం దగ్గరకు చేరుకునేసరికి ష్వయిట్చర్ నుమ్మలను ఆహ్వానించడానికి మెట్లమీదకు నచ్చారు. మేము గొప్పవారనిభావించే వీరిని ఈవిధంగా కలుసుకున్నాము. ఆయనతో కలిసి గడిసిన కొద్దిరోజులలో ఆయనగొప్పతనం మా కింకా బాగా తెలిసి వచ్చింది. ఉదయం 7-30 గంటలకు భోజనాలకి గంట మోగింది. రాత్రి మేము వచ్చినప్పటిలాగానే ఈ విచిత్ర ప్రపంచాన్ని అంధకారం ఆవరించి ఉంది. ఏం ప్రపంచం! ఏం ప్రపంచం! ప్రాచీన, జర్మన్ గృహాలు, వ్యవసాయక్షేత్ర గృహాలుచూసినవారు దీనిని మనసులో చిత్రించుకోగలరు... ఇంటికిందా, చుట్టూ మృగశాలలాగా ఉంది. కోడిపిల్లలు, బాతులు, టర్కీకోళ్ళు, పిల్లులు, కుక్కలు, లేళ్ళు, పక్షులు మొదలగునవన్నీ ఉన్నాయి. గూడకొంగలు చాలా విశ్వాసంగల పక్షులు. ష్వయిట్చర్ సతి వాటిని వెళ్ళి నిద్రపోమ్మని ఎంత తరిమినా, అవి రోజూ ష్వయిట్చర్ చుట్టూచేరే మృగ పక్షిసముదాయంలోవచ్చి చేరుతూనే ఉండేవి... నిజంగా ఆయన రెండవ సెయింట్ ఫ్రాన్సిస్... రాత్రిపూట తత్వ శాస్త్రంమీద రచనలు సాగిస్తుండగా దీపంచుట్టూ పిల్లి ముడుచుకుని పడుకునేది. ఆ పిల్లిని కూనలప్పుడు ష్వయి

టర్నర్ రక్షించారట. కారల్ బ్రాదు తదితర తత్వవేత్తలను గురించి మాతో ముచ్చటించేటప్పుడు మధ్యమధ్య దాని తల మీద మృదువుగా నిమిరి దానితోనో, దానిని గురించో మాట్లాడేవారు. ఇంతటి మెత్తటిమనసు, ఇంతటి హాస్య ప్రీయత నే నెవరిలోనూ చూడలేదు. భోజనసమయంలో కడుపుబ్బ నవ్వించారు.

“ఆ ఆసుపత్రి న్యూయార్కులోని ఆసుపత్రులలాగా లేదు. ప్రతీదీ ప్రజల సంస్కృతికి అనుగుణంగా ఉండాలని స్వయిటర్న్ విశ్వాసం. అసంపూర్ణంగా ఉన్నా ఈ ఆసుపత్రి పరిణామంలోను, గుణంలోను గొప్పవిజయమే సాధించింది. చుట్టుప్రక్కల వందలకొలదీ మైళ్ళదూరాన్నుంచి తెల్ల వాళ్ళూ, నల్ల వాళ్ళూ వచ్చి మూగుతారు...నానాకోగాలతో బాధపడే ఆఫ్రికన్లు ఈ ఆసుపత్రిలో ఎందరో ఉన్నారు. డాక్టరుగారితో కలిసి వారి దగ్గరికి ఒకనాడు వెళ్ళాను. వారి యెడ ఆయన దయాదాక్షిణ్యాలు, ఆందోళన, సన్నిహితత్వం చూడ ముచ్చటగా ఉంటుంది.”

1947 వేసవిలో డా. చార్లెస్ ఆర్. జాయ్, మెల్విన్ ఆర్నాల్డ్ స్వయిటర్న్ ను సందర్శించేందుకు విమానంలో ఆఫ్రికా వెళ్ళారు. డా. స్వయిటర్న్ పేరు, ఆయన రచనలు అమెరికాలో ఎక్కువ ప్రచారంలోకి తీసుకురావడానికి బీకన్ ప్రెస్సు, తదితర ప్రచురణకర్తలు పూనుకున్నారు. ఈ సందర్భంలో ప్రచురించదలచిన గ్రంథంలో ఆసుపత్రిబామ్మలు వేయాలని తలపెట్టి ఛాయాచిత్రాలు తీసుకోవాలనికూడా వారు వచ్చారు. వారు మామూలు సందర్శకులు గారు.

నాకు ఆసుపత్రికూటంలోనివారయిపోయారు. ఈ చిత్ర
నిర్మాణ డాక్టరు ఎదుర్కొనే సమస్యలలో, ఆందోళనలలో,
ఆశలలో, పథకాలలో, స్వప్నాలలో వీరు భాగస్వాములయి
పోయారు. 'నాగరికతాతత్వం' అనే గ్రంథం పూర్తిచేయాలని
వ్యయిట్చర్ ఎంత ఆందోళనపడుతున్నారో వారు
చెప్పగా వినాలి.

“రాత్రి బాగా పొద్దుపోయినతరువాత చదువుకి, ఆఫీ
సుకి, పడకకి ఉపయోగించే చిన్నగదిలో మినుకుమినుకుమనే
దీపంమీందు కూర్చుని వ్రాసుకుంటారు. ఒక్కొక్కఅధ్యాయం
పూర్తికాగానే తలకిసూటిగా పైనున్న అలమారాపై
పొగలో వాటిని పడవేసేవారు. ఇంకా పూర్తికాని అధ్యాయాల
తాల్చుకు కాగితాలను నెనకనక్కన తీగలతో మేకుకు
'వేలాడవేసేవారు.' వేటగాడు జీనన్ పన్నలను వేలాడగట్టివట్ట
అని నవ్వేవారు.

పదినవత్సరాల ఈ మధ్య ప్రపంచవ్యవహారాలపై
మొదటిసారిగా మాట్లాడుతూ డా. వ్యయిట్చర్ మాతో
ఇలా అన్నాడు: “ప్రచారంస్థానంలో నిజమయిన నిజాన్ని
అర్థంచేసుకునే శక్తిని మనం ప్రవేశపెట్టాలి. నేటి దేశభక్తికి
బదులు మానవజాతికంతటికీ గర్వకారణమయే గొప్ప దేశ
భక్తిని ప్రతిష్ఠించాలి. ఆదర్శజాతీయతకుబదులు సర్వ
సామాన్యమయిన నాగరికతతో కూడిన మానవతను ప్రవేశ
పెట్టాలి. యధార్థమయిన ఆదర్శాలు లేని సంఘానికిబదులు
నాగరికతారాజ్యంలో విశ్వాసాన్ని సునయదధరించాలి...నిజ
మయిన ఆధ్యాత్మికతను కోల్పోయిన మనస్తత్వానికిబదులు

అభ్యుదయం సాధ్యమనే విశ్వాసం నెలకొల్పాలి. ఇవీ మన ముందున్న పనులు.”

సుమారు 10 సంవత్సరాలపాటు శైలపుత్రసుకోకుండా డా. ష్వయిట్చర్ లాంబెరెనీలోనే ఉండిపోయారు. 1948 నవంబరులో వారు గన్స్ బాచ్ తిరిగివచ్చేసరికి వారు పొందిన అలసటకు మిత్రులు చాలా ఆందోళనపడ్డారని మార్చి 1949 తేలిపింది. ‘నల్ల అడవికొండలలోని కోనింగ్స్ ఫీల్డ్ లోను, స్విడ్జర్ లండులోను విశ్రాంతి తీసుకున్న తరువాత తిరిగి బలం పడుతోంది. స్విడ్జర్ లండులో ఉండగా తన కూతురి సంతానాన్ని మొదటిసారిగా చూచారు. 1949 వేసవిలో అమెరికా రావాలని అనుకుంటున్నట్లు వాగ్దేశాలు.”

ఇన్ని సంవత్సరాల పొడుగునా అమెరికా రాష్ట్రాన్ని ఆహ్వానాలు వెళ్ళుతూనే ఉన్నాయి. ఆ ఆహ్వానాలలో కొన్నింటిని ఉల్లేఖిస్తాను.

‘లవెల్ ఉపన్యాసా’ లిచ్చి ఆతరువాత త్రిశత సార్లు కోత్సవాలలో పాల్గొనవలసిందిగా హార్వర్డు విశ్వవిద్యాలయం ఆహ్వానించింది. ప్రిన్స్ టన్ లోని ‘ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ అడ్వాన్స్డ్ స్టడీస్’ అక్కడికి వచ్చి ‘మూడవసంపుటం’ పూర్తిచేయవలసిందని కోరింది. ఇవిగాక ఇంకా ఎన్నో విద్యా పరిషత్తులు, మత సంస్థలు, సంగీతసమితులు వచ్చి ఉపన్యాసాలు వాద్యప్రదర్శనలు ఇమ్మనికోరాయి. చివరకు కోల్ లోరాడ్ లోని ఆస్పెన్ లో జరిగే గోథ్ ద్వితీయ జయంత్యుత్సవాలకు స్మారకోపన్యాసం ఇవ్వడానికి డా. ష్వయిట్చర్ అంగీకరించారు.

సంపూర్ణం.

తరవాత తరవాత డచ్చి, ఫ్రెంచి, జేనిమ్, ఫిన్నిష్ భాషలలో కూడా వెలువడింది.

ఇందులోని బొమ్మలు రమణీయంగా ఉన్నాయి. రిచార్డ్ క్లాసెన్ 1914 లో లాంబెరెస్కి కలపకొనడానికి వచ్చినపుడు ఆ చుట్టుపక్కలతీర్చిన భూమిని ద్విత్వాల వసుసరించి ఈ బొమ్మలు గీయబడ్డాయి. ఈ గ్రంథంలో నేను జర్నీమూప్రికాలో నా కార్యకలాపాలపట్ల వివరించినవి గురించి. వలసవసుస్థల విషయం నా ద్విత్వవాదిగాని వ్యవహారానికి ఇందుమూలంగా నాకు అవకాశం దొక్కింది.

ఈ ద్విత్వవాది పాఠశాల వరిపాలనను చూడే హక్కు మన ద్విత్వవాదికి ఉన్నదా? వారిమీద వరిపాలన సాగించి ఆర్థికంగా ఆ భూమిని విలక్షితం చేయడం అటువంటి హక్కు మనకు లేదు. వారిని ద్విత్వవాదిగా అనుచేసి సుఖమును జీవనంగాడివే స్థితికి తీసుకురావాలని జరిగా వాంఛిస్తే మాత్రం అటువంటి హక్కు ఉంది. వారంతానూ జీవించే అనుకూలం నిబంధించుకుంటే వారిలోకి మనంపోకుండా ఉండడం మంచిది. కాని ప్రపంచ వాణిజ్యం అందరినీ అలముకుంది. దానిని ప్రతిఘటించే శక్తి మనకీలేదు వాళ్ళకీలేదు. తమ స్వాతంత్ర్యం నశించి పోయిందని వాళ్ళు భావిస్తున్నారు. ఈ వాణిజ్యం మూలంగా ఆర్థిక, సాంఘిక సంబంధాలు నడిచిపోయాయి. వాణిజ్యం ద్వారా లభించిన ఆయుధాలు, అధికారం ఆధారం చేసుకుని నల్ల జాతులవారిని బానిసలుగా తయారుచేశారు. కొద్దిమంది భాగ్య వంతులుకావడానికి ఈ నల్లజాతిజనం ఎగుచుతీ వ్యాపారంలో పనిచేయవలసివచ్చింది. బానిసవ్యాపారపు రోజుల్లో